Republica Moldova

PARLAMENTUL

COD Nr. CC218/2008
din 24.10.2008

CODUL CONTRAVENŢIONAL AL REPUBLICII MOLDOVA*

Publicat : 17.03.2017 în MONITORUL OFICIAL Nr. 78-84 art. 100 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

LP216 din 17.09.26, MO504-507/09.10.26 art.526; în vigoare 09.01.27

_____

* Republicat în temeiul art. II, alin.(5), lit. b) al Legii Republicii Moldova nr. 208 din 17 noiembrie 2016 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 441-451, art. 879.

Modificat şi completat prin legile Republicii Moldova:

LP281 din 16.12.16, MO472-477/27.12.16 art.947;

LP280 din 16.12.16, MO472-477/27.12.16 art.945;

LP208 din 17.11.16, MO441-451/16.12.16 art.879;

LP230 din 23.09.16, MO369-378/28.10.16 art.755;

LP161 din 07.07.16, MO369-378/28.10.16 art.745;

LP211 din 29.07.16, MO338-341/30.09.16 art.698;

LP200 din 28.07.16, MO338-341/30.09.16 art.696;

LP193 din 28.07.16, MO315-328/23.09.16 art.686;

LP196 din 28.07.16, MO306-313/16.09.16 art.661;

LP201 din 28.07.16, MO293-305/09.09.16 art.630;

LP195 din 28.07.16, MO277-287/26.08.16 art.598;

RMO247 din 05.08.16, MO247-255/05.08.16 pag.18;

LP122 din 02.06.16, MO247-255/05.08.16 art.523;

LP152 din 01.07.16, MO245-246/30.07.16 art.517;

LP134 din 17.06.16, MO245-246/30.07.16 art.515;

LP153 din 01.07.16, MO215-216/19.07.16 art.475;

HCC10 din 10.05.16, MO204-205/12.07.16 art.58;

LP109 din 27.05.16, MO204-205/12.07.16 art.439;

LP138 din 17.06.16, MO184-192/01.07.16 art.401;

LP124 din 02.06.16, MO184-192/01.07.16 art.397;

LP87 din 28.04.16, MO156/07.06.16 art.306;

LP71 din 14.04.16, MO140-149/27.05.16 art.291;

LP75 din 21.04.16, MO128-133/13.05.16 art.272;

LP70 din 14.04.16, MO128-133/13.05.16 art.270;

LP60 din 07.04.16, MO123-127/06.05.16 art.246;

LP51 din 31.03.16, MO114-122/29.04.16 art.229;

LP9 din 26.02.16, MO90-99/08.04.16 art.166;

LP242 din 29.12.15, MO20-24/29.01.16 art.48;

LP230 din 10.12.15, MO2-12/15.01.16 art.19;

LP223 din 03.12.15, MO361-369/31.12.15 art.681;

LP218 din 03.12.15, MO361-369/31.12.15 art.679;

LP138 din 03.12.15, MO361-369/31.12.15 art.675;

LP195 din 19.11.15, MO340-346/18.12.15 art.652;

LP166 din 31.07.15, MO267-273/02.10.15 art.508;

LP124 din 29.05.15, MO185-189/17.07.15 art.374;

LP95 din 14.05.15, MO139-143/05.06.15 art.261;

LP71 din 12.04.15, MO102-104/28.04.15 art.170;

LP36 din 09.04.15, MO93/14.04.15 art.134;

LP34 din 19.03.15, MO93/14.04.15 art.132;

LP82 din 29.05.14, MO319-324/24.10.14 art.632;

LP184 din 28.09.14, MO310-312/10.10.14 art.620;

LP180 din 25.07.14, MO238-246/15.08.14 art.559;

LP159 din 18.07.14, MO238-246/15.08.14 art.549;

LP158 din 18.07.14, MO238-246/15.08.14 art.547;

LP117 din 03.07.14, MO209-216/25.07.14 art.453;

LP113 din 03.07.14, MO209-216/25.07.14 art.451;

LP100 din 12.06.14, MO169-173/27.06.14 art.383;

LP87 din 29.05.14, MO160-166/20.06.14 art.353;

LP43 din 27.03.14, MO99-102/25.04.14 art.247;

LP41 din 27.03.14, MO99-102/25.04.14 art.245;

LP38 din 27.03.14, MO92-98/18.04.14 art.228;

LP22 din 13.03.14, MO80-85/04.04.14 art.181;

LP321 din 23.12.13, MO27-34/07.02.14 art.67;

LP287 din 05.12.13, MO27-34/07.02.14 art.63;

LP324 din 23.12.13, MO320-321/31.12.13 art.871;

LP275 din 15.11.13, MO291-296/13.12.13 art.801;

LP262 din 01.11.13, MO284-289/06.12.13 art.778;

LP255 din 01.11.13, MO276-280/29.11.13 art.762;

LP233 din 11.10.13, MO252-257/08.11.13 art.707;

LP232 din 11.10.13, MO252-257/08.11.13 art.705;

LP203 din 12.07.13, MO191-197/06.09.13 art.621;

HCC12 din 04.06.13, MO167-172/02.08.13 art.22;

LP175 din 12.07.13, MO167-172/02.08.13 art.538;

LP145 din 14.06.13, MO161-166/26.07.13 art.516;

LP142 din 14.06.13, MO161-166/26.07.13 art.512;

LP139 din 14.06.13, MO152-158/19.07.13 art.477;

LP147 din 14.06.13, MO146-151/12.07.13 art.464;

LP117 din 23.05.13, MO146-151/12.07.13 art.458;

LP77 din 12.04.13, MO125-129/14.06.13 art.398;

LP41 din 21.03.13, MO75-81/12.04.13 art.235;

LP39 din 21.03.13, MO82/12.04.13 art.254;

LP304 din 26.12.12, MO48/05.03.13 art.150;

LP306 din 26.12.12, MO27-30/08.02.13 art.104;

LP290 din 21.12.12, MO27-30/08.02.13 art.102;

LP101 din 13.12.12, MO10-14/18.01.13 art.41;

LP279 din 07.12.12, MO1-5/04.01.13 art.12;

LP241 din 02.11.12, MO242-244/23.11.12 art.777;

LP221 din 19.10.12, MO228/31.10.12 art.732;

LP198 din 12.07.12, MO190-192/14.09.12 art.648;

LP192 din 12.07.12, MO190-192/14.09.12 art.646;

LP178 din 11.07.12, MO190-192/14.09.12 art.644;

LP184 din 11.07.12, MO166-169a/16.08.12 art.571;

LP169 din 11.07.12, MO160-164/03.08.12 art.545;

LP112 din 18.05.12, MO149-154/20.07.12 art.488;

LP93 din 26.04.12, MO149-154/20.07.12 art.482;

LP128 din 08.06.12, MO143-148/13.07.12 art.473;

LP33 din 06.03.12, MO99-102/25.05.12 art.330;

LP120 din 25.05.12, MO103/29.05.12 art.353;

LP67 din 05.04.12, MO92/15.05.12 art.310;

LP22 din 01.03.12, MO92/15.05.12 art.290;

LP19 din 23.02.12, MO82-84/27.04.12 art.272;

LP37 din 07.03.12, MO60-62/30.03.12 art.195;

LP23 din 01.03.12, MO54-59/23.03.12 art.172;

LP277 din 27.12.11, MO25-28/03.02.12 art.85;

LP267 din 23.12.11, MO13-14/13.01.12 art.32;

LP181 din 19.12.11, MO1-6/06.01.12 art.4;

LP225 din 25.11.11, MO227-232/23.12.11 art.641;

LP209 din 21.10.11, MO222-226/16.12.11 art.621;

LP208 din 21.10.11, MO222-226/16.12.11 art.619;

LP206 din 21.10.11, MO197-202/18.11.11 art.571;

LP162 din 22.07.11, MO170-175/14.10.11 art.498;

LP140 din 28.07.11, MO146/28.08.11 art.446;

LP148 din 15.07.11, MO131/133/12.08.11 art.401;

LP147 din 15.07.11, MO131-133/12.08.11 art.399;

LP126 din 07.07.11, MO131-133/12.08.11 art.397;

LP115 din 23.06.11, MO128-130/05.08.11 art.363;

LP66 din 07.04.11, MO110-112/08.07.11 art.299;

LP60 din 01.04.11, MO91-94/03.06.11 art.232;

LP48 din 26.03.11, MO53/04.04.11, art.114;

LP22 din 17.02.11, MO43-45/25.03.11 art.90;

LP216 din 17.09.10, MO191-193/01.10.10 art.634;

LP195 din 15.07.10, MO160-162/07.09.10 art.590;

LP173 din 09.07.10, MO155-158/03.09.10 art.553;

LP206 din 16.07.10, MO141-144/10.08.10 art.517;

LP186 din 15.07.10, MO138-140/06.08.10 art.492;

LP102 din 28.05.10, MO135-137/03.08.10 art.476;

LP109 din 04.06.10, MO131-134/30.07.10 art.443;

LP25 din 04.03.10, MO41-43/26.03.10 art.114;

LP14 din 26.02.10, MO39-40/23.03.10 art.95;

LP108-XVIII din 17.12.09, MO193-196/29.12.09 art.609;

LP16-XVI din 03.02.09, MO47-48/03.03.09 art.132.

Parlamentul adoptă prezentul cod.

Cartea întâi

DREPTUL MATERIAL

Titlul I

PARTEA GENERALĂ

Capitolul I

DISPOZIŢII COMUNE

Articolul 1. Legea contravenţională a Republicii Moldova

(1) Prezentul cod este lege a Republicii Moldova care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile şi dispoziţiile generale şi speciale în materie contravenţională, determină faptele ce constituie contravenţii şi prevede procesul contravenţional şi sancţiunile contravenţionale.

(2) În cazurile expres prevăzute în prezentul cod, dispoziţia articolului din cod poate să conţină o normă de trimitere la un alt act cu caracter normativ, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În asemenea cazuri, exigenţele aplicabile normei legii contravenţionale, inclusiv exigenţa de previzibilitate, sunt aplicabile şi actului normativ respectiv.

(3) Dacă în procesul aplicării unui alt act normativ se constată că prevederile acestuia contravin principiilor stabilite în prezentul cod, se aplică prevederile prezentului cod.

Articolul 2. Scopul legii contravenţionale

Scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenţii.

Articolul 3. Acţiunea legii contravenţionale în timp

(1) Caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

(2) Legea contravenţională care înăspreşte sancţiunea sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvârșirea unei contravenţii nu are efect retroactiv.

(3) Fapta care, printr-o lege nouă, nu mai este considerată contravenţie nu se sancţionează, iar sancţiunea stabilită şi neexecutată anterior intrării în vigoare a noii legi nu se execută.

(4) Dacă legea nouă prevede o sancţiune contravenţională mai blândă, se aplică

această sancţiune. În cazul aplicării sancţiunii din legea veche, această sancţiune se execută în limita maximului sancţiunii din legea nouă. Dacă legea nouă nu mai prevede o anumită categorie a sancţiunii, sancţiunea de o astfel de categorie, stabilită şi neexecutată anterior intrării în vigoare a noii legi, nu se mai execută.

(5) Dacă legea nouă prevede o sancţiune mai aspră, contravenţia continuă a cărei săvârșire a început anterior intrării în vigoare a noii legi se sancţionează în conformitate cu legea în vigoare la momentul consumării ei.

(6) Timpul săvârșirii contravenţiei este considerat timpul săvârșirii acţiunii ilicite, iar în cazul inacţiunii, timpul în care trebuia să se desfăşoare acţiunea pe care contravenientul a omis să o efectueze, independent de timpul survenirii urmărilor.

Articolul 4. Acţiunea legii contravenţionale asupra

persoanei şi în spaţiu

(1) Contravenţia săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova se sancţionează în conformitate cu prezentul cod.

(2) Contravenţia săvârșită în afara teritoriului Republicii Moldova de un cetăţean al ei sau de un apatrid care domiciliază pe teritoriul Republicii Moldova se sancţionează în conformitate cu prezentul cod dacă fapta este prevăzută şi de legea ţării în care a fost săvârșită, iar persoana nu a fost trasă la răspundere în acea ţară.

(3) Nu pot fi supuşi răspunderii contravenţionale reprezentanţii diplomatici ai statelor străine sau alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte sau în conformitate cu legile Republicii Moldova, nu cad sub incidenţa jurisdicţiei contravenţionale a Republicii Moldova sau în cazul cărora este înlăturată răspunderea contravenţională.

(4) Contravenţia săvârșită în apele teritoriale sau în spaţiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) Contravenția săvârșită la bordul unei nave maritime sau unei aeronave înregistrate conform legislației Republicii Moldova și aflate în afara spaţiului ei acvatic sau aerian se sancţionează în conformitate cu prezentul cod dacă tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu dispun altfel.

(6) În temeiul prezentului cod se sancţionează contravenţiile săvârșite la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul aflării navei.

(7) Se consideră loc al săvârșirii acţiunii locul în care a fost săvârșită acţiunea prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor. În caz de inacţiune, loc al săvârșirii faptei se consideră locul unde trebuia să se desfăşoare acţiunea pe care persoana a omis să o efectueze, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

Articolul 5. Principiul legalităţii

(1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.

(2) Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sunt interzise.

(3) Legea contravenţională nu urmăreşte cauzarea de suferinţe fizice sau lezarea demnităţii omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

Articolul 6. Principiul egalităţii în faţa legii

(1) Persoanele care au săvârșit contravenţii sunt egale în faţa legii şi a autorităţilor publice şi sunt supuse răspunderii contravenţionale fără deosebire de rasă, naţionalitate, limbă, religie, sex, apartenenţă politică, avere, origine socială sau de orice altă situaţie.

(2) Conform prevederilor Constituţiei, ale altor legi şi/sau ale tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, anumite categorii de persoane pot beneficia de condiţii speciale de urmărire contravenţională sau de garanţia de a nu fi supuse urmăririi şi răspunderii contravenţionale.

Articolul 7. Principiul dreptăţii

Persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Articolul 8. Principiul caracterului personal

al răspunderii contravenţionale

(1) Persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăţie.

(2) Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârșit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Articolul 9. Principiul individualizării răspunderii

contravenţionale şi sancţiunii contravenţionale

(1) La aplicarea legii contravenţionale se ţine cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de persoana făptuitorului şi de circumstanţele atenuante ori agravante.

(2) Nimeni nu poate fi supus de două ori răspunderii contravenţionale pentru una şi aceeaşi faptă.

Capitolul II

CONTRAVENŢIA. RĂSPUNDEREA

CONTRAVENŢIONALĂ

Articolul 10. Contravenţia

Constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârșită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Articolul 11. Contravenţia continuă

(1) Se consideră contravenţie continuă fapta care se caracterizează prin săvârșirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a activităţii contravenţionale. În cazul contravenţiei continue nu există pluralitate de contravenţii.

(2) Contravenţia continuă se consumă în momentul încetării acţiunii sau inacţiunii contravenţionale sau al survenirii unor evenimente care împiedică această activitate.

Articolul 12. Contravenţia prelungită

(1) Se consideră contravenţie prelungită fapta săvârșită cu o unică intenţie, caracterizată prin două sau mai multe acţiuni şi/sau inacţiuni contravenţionale identice comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o contravenţie.

(2) Contravenţia prelungită se consumă în momentul săvârșirii ultimei acţiuni sau inacţiuni contravenţionale.

Articolul 13. Tentativa

Se consideră tentativă de contravenţie acţiunea sau inacţiunea intenţionată, îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei contravenţii care, din cauze independente de voinţa făptuitorului, nu şi-a produs efectul.

Articolul 14. Vinovăţia

(1) Contravenţia se săvârșește cu intenţie sau din imprudenţă.

(2) Contravenţia se consideră săvârșită cu intenţie dacă persoana care a săvârșit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări.

(3) Contravenţia se consideră săvârșită din imprudenţă dacă persoana care a săvârșit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

(4) Dacă, drept rezultat al săvârșirii cu intenţie a contravenţiei, se produc urmări mai grave care, conform legii, atrag înăsprirea sancţiunii contravenţionale şi care nu erau cuprinse de intenţia persoanei care a săvârșit-o, răspunderea contravenţională pentru atare

urmări survine numai dacă persoana a prevăzut urmările prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, sau dacă persoana nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, deşi trebuia şi putea să le prevadă. În consecinţă, contravenţia se consideră intenţionată.

Articolul 15. Răspunderea pentru contravenţia

săvârșită în stare de ebrietate produsă

de alcool sau de alte substanţe

Starea de ebrietate produsă de consumarea voluntară a alcoolului sau a altor substanţe nu înlătură caracterul contravenţional al faptei. Cauzele ebrietăţii, gradul şi influenţa ei asupra săvârșirii contravenţiei se iau în considerare la stabilirea pedepsei.

Articolul 16. Răspunderea contravenţională

a persoanei fizice

(1) Este pasibilă de răspundere contravenţională persoana fizică responsabilă care, în momentul săvârșirii contravenţiei, are împlinită vârsta de 18 ani.

(2) Persoana fizică cu vârsta între 16 şi 18 ani este pasibilă de răspundere contravenţională pentru săvârșirea faptelor prevăzute la art. 65^4, art. 69 alin. (1), art. 78, 85, 87, art. 88 alin. (1), art. 89, art. 91 alin. (1), art. 104, 105, art. 157 alin. (1)–(4), (6), (7) și (9)–(12), art. 203, art. 204 alin. (1), (2) și (3), art. 228–245, 336, 342, 352–357, 363, 365, art. 366 alin. (1), art. 367, 368, 370, art. 372 alin. (2).

(3) În cazul minorului care a săvârșit o faptă ce se încadrează în dispoziţia normei din partea specială a cărţii întâi, agentul constatator, procurorul sau instanţa de judecată expediază materialele cauzei contravenţionale autorităţii administraţiei publice locale pentru problemele minorilor. La demersul agentului constatator, instanţa de judecată poate aplica faţă de minor măsuri de constrângere cu caracter educativ conform art.104 din Codul penal.

(4) Pentru săvârșirea contravenţiilor în afara exercitării atribuţiilor de serviciu, militarii, răspund contravenţional conform dispoziţiilor generale.

(5) – *abrogat.*

(6) Persoana cu funcţie de răspundere (persoană căreia, într-o întreprindere, instituţie, organizaţie, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, într-o autoritate publică centrală sau locală, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi şi obligaţii în vederea exercitării funcţiilor autorităţii publice sau a acţiunilor administrative de dispoziţie, organizatorice ori economice) este pasibilă de răspundere contravenţională pentru săvârșirea unei fapte prevăzute de prezentul cod în cazul:

a) folosirii intenţionate a atribuţiilor sale contrar obligaţiilor de serviciu;

b) depășirii vădite a drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege;

c) neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de serviciu.

(6^1) În cazul în care fapta contravenţională este comisă prin adoptarea sau neadoptarea unui act de către un organ colegial, răspunde fiecare dintre membrii organului colegial.

(6^2) Membrul organului colegial nu este pasibil de răspundere pentru adoptarea unui act dacă există probe care demonstrează că:

a) nu a fost prezent la şedinţă şi nu şi-a exercitat votul în contumacie; sau

b) nu a participat la vot; sau

c) a votat împotrivă.

(6^3) Membrul organului colegial nu este pasibil de răspundere pentru neadoptarea unui act dacă există probe care demonstrează că:

1) nu a ştiut şi nici nu trebuia să ştie că este necesară adoptarea actului; sau

2) în cazul în care are dreptul legal, contractual sau statutar, a făcut demersurile necesare pentru a convoca şedinţa sau de a include pe agenda organului colegial chestiunea adoptării actului respectiv, precum şi a exercitat corect obligaţiile sale privind organizarea, desfăşurarea şedinţei organului colegial sau, după caz, semnarea, avizarea, contrasemnarea, raportarea cererilor, demersurilor, dosarelor şi documentaţiei necesare pentru pregătirea ordinei de zi şi examinarea proiectelor deciziilor; sau

3) a lipsit de la şedinţa pe a cărei ordine de zi era sau la care s-a examinat problema respectivă din următoarele motive:

a) nu a ştiut şi nici nu putea să cunoască despre convocarea şedinţei;

b) a participat într-o cauză în instanţa de judecată, instituţia arbitrală sau într-o şedinţă de mediere;

c) s-a aflat într-o deplasare în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea în care s-a convocat şedinţa;

d) s-a aflat în concediu;

e) şedinţa a avut loc anterior expirării termenului de 9 zile de la decesul soţului/soţiei, concubinului/concubinei sau al unei rude apropiate;

f) accidentul, calamitatea naturală sau altă cauză a făcut imposibilă participarea la şedinţă; sau

4) a votat anterior pentru adoptarea actului.

(7) În lipsa condiţiilor enunţate la alin.(6), persoana cu funcţie de răspundere vinovată

de săvârșirea unei contravenţii răspunde conform dispoziţiilor generale.

Articolul 16[1]. Răspunderea contravențională

a proprietarului vehiculului

(1) Prin derogare de la prevederile art. 16, pentru contravențiile constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate şi/sau cu mijloace de măsurare adecvate şi verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative, persoana fizică sau juridică proprietar al vehiculului cu care s-a comis contravenția este pasibilă de răspundere contravențională sub formă de amendă dacă, în termen de 60 de zile lucrătoare, aceasta nu comunică în condițiile art. 443[1] identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârșirii contravenției.

(2) În cazul răspunderii contravenționale în condițiile alin.(1) al prezentului articol nu se aplică puncte de penalizare conform art. 36 și nu se fac înscrieri în cazierul contravențional.

(3) Prevederile alin.(1) nu se aplică dacă se constată că, la momentul săvârșirii contravenției, vehiculul se afla în posesia altei persoane sau proprietarul a fost deposedat de vehicul în mod ilicit.

Articolul 17. Răspunderea contravenţională

a persoanei juridice

(1) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere contravenţională pentru o faptă prevăzută de prezentul cod dacă:

a) aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități sau a efectuat o activitate ce nu corespunde actelor sale de constituire sau scopurilor sale declarate;

b) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;

c) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;

d) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.

(1[1]) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții:

a) de reprezentare a persoanei juridice;

b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice;

c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.

(2) Persoana juridică răspunde contravenţional în cazul în care norma materială din partea specială a cărţii întâi prevede expres sancţionarea ei.

(3) Dacă în partea specială a cărţii întâi este prevăzută răspunderea contravenţională a persoanei juridice, întreprinderea individuală răspunde ca persoană juridică.

(4) Răspunderea contravenţională a persoanei juridice nu exclude răspunderea persoanei fizice sau, după caz, a persoanei cu funcție de răspundere pentru contravenţia săvârșită.

Articolul 17[1]. Responsabilitatea

Responsabilitatea este starea psihologică a persoanei care are capacitatea de a înțelege caracterul prejudiciabil al faptei, precum şi capacitatea de a-şi manifesta voința şi de a-şi dirija acțiunile.

Articolul 18. Proporţiile și daunele

(1) Se consideră de mici proporţii valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală sau valoarea pagubei pricinuite care, la momentul săvârșirii contravenţiei, nu depăşeşte 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei.

(2) Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, indiferent de proporții.

(3) Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege se stabilește luându-se în considerare gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale victimei.

Capitolul III

CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CARACTERUL CONTRAVENŢIONAL AL FAPTEI ŞI RĂSPUNDEREA CONTRAVENŢIONALĂ

Articolul 19. Cauzele care înlătură caracterul contravenţional al faptei

Se consideră cauze care înlătură caracterul contravenţional al faptei:

a) – *abrogată;*

b) legitima apărare;

c) starea de extremă necesitate;

d) constrângerea fizică şi/sau psihică;

e) riscul întemeiat;

f) cazul fortuit;

g) executarea ordinului sau dispoziției superiorului.

Articolul 20. – *abrogat.*

Articolul 21. Legitima apărare

Este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește o faptă pentru a respinge un atac direct, imediat, material şi real, îndreptat împotriva sa, împotriva unei alte persoane sau împotriva unui interes public.

Articolul 22. Starea de extremă necesitate

Este în stare de extremă necesitate persoana care săvârșește acţiuni pentru a salva viaţa, integritatea corporală ori sănătatea sa, precum şi viaţa, integritatea corporală ori sănătatea unei alte persoane, un bun preţios al său ori al unei alte persoane, sau interesele publice de la un pericol grav iminent, care nu poate fi înlăturat altfel.

Articolul 23. Constrângerea fizică şi/sau psihică

(1) Nu constituie contravenţie fapta prevăzută de prezentul cod săvârșită din cauza unei constrângeri fizice căreia persoana nu i-a putut rezista şi care nu putea fi înlăturată în alt mod.

(2) Nu constituie contravenţie fapta, prevăzută de prezentul cod, săvârșită din cauza unei constrângeri psihice exercitată prin amenințare cu un pericol iminent, pentru sine ori pentru o altă persoană, care nu putea fi înlăturat în alt mod.

Articolul 24. Riscul întemeiat

(1) Nu constituie contravenţie fapta, prevăzută de prezentul cod, care a cauzat daune intereselor ocrotite de lege în cazul riscului întemeiat în atingerea unor scopuri socialmente utile.

(2) Se consideră întemeiat riscul fără de care scopul socialmente util nu a putut fi atins, iar persoana care a riscat a luat măsuri de prevenire a cauzării de daune intereselor ocrotite de lege.

(3) Nu poate fi considerat întemeiat riscul îmbinat cu bună ştiinţă cu pericolul pentru viaţa persoanei sau cu pericolul provocării unui dezastru ecologic ori social.

Articolul 25. Cazul fortuit

(1) Nu constituie contravenţie fapta, prevăzută de prezentul cod, al cărei rezultat este consecinţa unei împrejurări care nu putea fi prevăzută.

(2) Nu constituie caz fortuit împrejurările create prin concursul contravenţiilor.

Articolul 25[1]. Executarea ordinului sau dispoziției

superiorului

(1) Nu constituie contravenție fapta prevăzută de legea contravențională, săvârșită de persoană în vederea executării unui ordin sau dispoziții a superiorului care sunt obligatorii pentru aceasta, dacă ordinul sau dispoziția nu sunt vădit ilegale și dacă persoana care le-a executat nu a știut că ordinul sau dispoziția sunt ilegale. Răspunderii contravenționale pentru fapta săvârșită este supusă persoana care a emis ordinul sau dispoziția ilegală.

(2) Persoana care a comis intenționat contravenția în vederea executării ordinului sau dispoziției vădit ilegale a superiorului răspunde contravențional în temeiuri generale.

(3) Neexecutarea ordinului sau dispoziției vădit ilegale exclude răspunderea contravențională pentru neexecutare și/sau producere de daune în legătură cu aceasta.

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică tuturor subiecților răspunderii contravenționale.

Articolul 26. Înlăturarea răspunderii contravenţionale

Înlăturarea răspunderii contravenţionale pentru fapta ce conţine elementele constitutive ale contravenţiei are loc în cazul:

a) renunţării benevole la săvârșirea contravenţiei;

a[1]) stării de iresponsabilitate;

b) - *abrogată;*

c) împăcării victimei cu făptuitorul;

c[1]) încheierii tranzacţiei conform Legii cu privire la mediere;

d) prescripţiei răspunderii contravenţionale;

e) amnistiei;

f) constatării amiabile a accidentului rutier.

Articolul 27. Renunţarea benevolă la săvârșirea contravenţiei

Este renunţare benevolă la săvârșirea contravenţiei încetarea acţiunii îndreptată nemijlocit spre săvârșirea contravenţiei dacă persoana este conştientă de posibilitatea finalizării faptei.

Articolul 27[1]. Starea de iresponsabilitate

(1) Se consideră în stare de iresponsabilitate persoana care săvârșește o faptă prejudiciabilă aflându-se în imposibilitatea de a-și conştientiza sau de a-și dirija acțiunile din cauza unei boli psihice cronice, a unei tulburări temporare a activității psihice, a alienării mintale sau a unei alte stări psihice patologice.

(2) Nu este pasibilă de răspundere contravențională persoana care a săvârșit o faptă în stare de responsabilitate, dar care, până la pronunțarea hotărârii de sancționare, s-a îmbolnăvit de o boală psihică, fiind lipsită de posibilitatea de a-și conştientiza sau de a-și dirija acțiunile sale.

Articolul 28. – *abrogat.*

Articolul 29. Împăcarea victimei cu făptuitorul

Procesul contravenţional pornit încetează în cazul împăcării victimei cu făptuitorul în contravenţiile prevăzute la art. 69, 78, art. 96 alin. (1) lit. a) şi alin. (3), art. 97, art. 97^1 alin. (1), art. 97^2–105, art. 242 alin. (1). Împăcarea este personală. Pentru persoanele lipsite de capacitate de exerciţiu, împăcarea se face de reprezentanţii lor legali. Persoanele cu capacitate de exerciţiu limitată se pot împăca cu încuviinţarea reprezentanţilor lor legali.

Articolul 30. Prescripția răspunderii contravenționale

(1) Prescripția înlătură răspunderea contravențională.

(2) Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este 18 luni.

(3) Termenul special de prescripție pentru contravențiile prevăzute la art. 74 alin. (4) și (10), art. 78^1, art. 155^1, art. 177 alin. (3) și (4) lit. c), d), g) și art. 179 este de 24 de luni.

(4) Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale se reduce la jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii contravenției erau minore.

(5) Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției.

(5^1) Termenul de prescripție se întrerupe în cazul în care, până la expirarea termenelor prevăzute de alin. (2) și (3), cauza contravențională se remite în instanța de judecată pentru examinare.

(6) În cazul săvârșirii unei noi contravenții de către aceeași persoană, termenul de prescripție se calculează pentru fiecare contravenție separat.

(7) Curgerea termenului de prescripție se suspendă dacă persoana care a săvârșit contravenția se sustrage de la procesul contravențional. În acest caz, curgerea termenului de prescripție se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Curgerea termenului de prescripție se suspendă și în cazul contestării deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale sau a hotărârii judecătorești.

(8) - *abrogat.*

(9) În cazul contravenției continue şi al contravenției prelungite, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau a inacțiunii.

(10) Termenul de prescripție a punerii în executare a sancțiunii contravenționale este de un an, calculat din data la care decizia sau hotărârea prin care aceasta a fost aplicată a rămas definitivă.

(11) Se consideră că nu a fost supus răspunderii contravenționale contravenientul:

a) a cărui răspundere contravențională a fost înlăturată;

b) care a executat integral sancțiunea;

c) în a cărui privință procesul contravențional a încetat.

Articolul 31. Amnistia

(1) Amnistia este actul care are ca efect înlăturarea răspunderii contravenţionale şi a executării sancţiunii contravenţionale, reducerea sau comutarea sancţiunii contravenţionale.

(2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă şi nici asupra drepturilor victimei.

Articolul 31[1]. Constatarea amiabilă a accidentului rutier

(1) Constatarea amiabilă a accidentului rutier se aplică în contravențiile prevăzute la art. 242 alin. (1), în cazul în care în accident sunt implicate două vehicule, accidentul fiind soldat numai cu deteriorarea nesemnificativă a vehiculelor, fără cauzare de vătămări corporale victimei, iar proprietarii și/sau utilizatorii vehiculelor dețin, la data producerii accidentului, polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau certificatul de asigurare „Carte Verde” (în cazul vehiculului aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), valabile.

(2) Procedura de constatare amiabilă a accidentului rutier nu se aplică în cazul accidentului care s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor (de exemplu, instalații rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.), altele decât vehiculele implicate în accidentul rutier.

(3) Procedura de constatare amiabilă a accidentului rutier constă în completarea, semnarea și prezentarea de către conducătorii de vehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident” către asigurător, conform prevederilor Legii nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de vehicule.

(4) Constatarea amiabilă a accidentului rutier înlătură răspunderea contravențională.

Capitolul IV

SANCŢIUNILE CONTRAVENŢIONALE

Articolul 32. Sancţiunea contravenţională

(1) Sancţiunea contravenţională este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârșit o contravenţie.

(2) Sancţiunile contravenţionale aplicabile persoanei fizice sunt:

a) avertismentul;

b) amenda;

c) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate;

d) privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii;

e) aplicarea punctelor de penalizare;

f) privarea de dreptul special (dreptul de a conduce vehicule, dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei);

f^1) suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule;

g) munca neremunerată în folosul comunităţii;

h) arestul contravenţional.

(3) Privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate, privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii, privarea de dreptul special, suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule şi punctele de penalizare pot fi aplicate şi ca sancţiuni complementare.

(4) Minorii pot fi sancţionaţi complementar doar cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate.

(5) Sancţiunile contravenţionale aplicabile persoanei juridice sunt:

a) amenda;

b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate.

(6) Privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate poate fi aplicată şi ca sancţiune complementară.

Articolul 33. Avertismentul

(1) Avertismentul constă în atenţionarea contravenientului asupra pericolului faptei săvârșite şi în recomandarea de a respecta pe viitor dispoziţiile legale.

(2) Avertismentul se aplică în scris.

(3) Agentul constatator aplică, în mod obligatoriu, sancțiunea avertismentului în toate

cazurile prevăzute de prezentul cod, fără remiterea cauzei contravenționale în instanța de judecată, dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) pe parcursul ultimului an înainte de comiterea faptei contravenționale persoana nu a fost sancționată pentru aceeași contravenție;

b) persoana a executat sancțiunile contravenționale aplicate pentru faptele contravenționale comise anterior.

Articolul 34. Amenda

(1) Amenda este o sancţiune pecuniară, care se aplică în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 50 lei.

(2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unităţi convenţionale, iar persoanelor cu funcţie de răspundere – de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale.

(2^1) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărţii întâi a prezentului cod, după caz:

a) amendă de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale;

b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenţiei, dar nu mai puţin de valoarea limitei maxime în unităţi convenţionale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărţii întâi.

(2^2) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întâi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întâi.

(2^3) Comiterea de către persoana juridică a treia oară şi mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întâi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întâi.

(2^4) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia.

(2^5) Amenzile aplicate pentru săvârșirea contravenţiilor se virează în bugetul de stat, cu excepţia celor prevăzute la alin.(2^6)–(2^9).

(2^6) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravenţiile prevăzute la art.398 se virează în bugetul local respectiv.

(2^7) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravenţiile prevăzute la art. 263 alin.(2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat.

(2[9]) Amenzile aplicate de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină pentru săvârșirea contravenţiilor prevăzute la art. 413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistenţă medicală.

(3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească.

(3[1]) Evidența executării sancțiunilor amenzilor se ține în Registrul debitorilor. Conținutul Registrului debitorilor, modul de ținere a acestuia și modul de evidență a executării sancțiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern.

(4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu:

a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăşi limita maximă a sancţiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravenţională sau de prezentul articol;

b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;

c) muncă neremunerată în folosul comunităţii, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convenţională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;

d) arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unităţi convenţionale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ţine cont de restricţiile prevăzute la art. 38 alin.(4).

(5) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravențiile prevăzute la art. 228–245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Pentru situaţiile enumerate la alin.(4) lit. a), c) şi d), privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancţiune complementară.

(7) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Amenda se înlocuieşte de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială îşi

are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancțiunea este aplicată de către instanța de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanța care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

Articolul 35. Privarea de dreptul de a desfăşura

o anumită activitate.

Privarea de dreptul de a deţine

anumite funcţii

(1) Privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate constă în interzicerea temporară persoanei fizice de a desfăşura o anumită activitate. Sancţiunea privării de dreptul de a desfăşura o anumită activitate poate fi aplicată în cazul în care activitatea a fost folosită la săvârşirea contravenţiei sau în cazul în care contravenţia reprezintă o încălcare a regulilor de desfăşurare a acestei activităţi.

(2) – *abrogat.*

(3) Privarea de dreptul de a desfăşura anumită activitate sau privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii poate fi aplicată de instanţa de judecată pentru un termen de la 3 luni la un an. Această sancţiune se aplică în cazurile în care, ținând cont de caracterul contravenţiilor comise de persoana vinovată, legea declară ca fiind inadmisibilă desfăşurarea unei anumite activităţi sau deţinerea unei anumite funcţii de către aceasta.

(4) – *abrogat.*

Articolul 36. Aplicarea punctelor de penalizare.

Suspendarea exercitării dreptului special.

Privarea de dreptul special

(1) În cazurile și în mărimea prevăzute de sancțiunile normelor contravenționale din capitolele XII și XIII ale cărții întâi, conducătorului vehiculului declarat vinovat de săvârșirea contravenției, odată cu aplicarea sancțiunii principale, i se aplică un număr de puncte de penalizare ca sancțiune complementară.

(2) Dacă aplicarea sancțiunii în modul prevăzut la alin. (1) condiționează acumularea a 15 puncte de penalizare, agentul constatator, după aplicarea sancțiunii principale și a punctelor de penalizare, propune suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 30 la 180 de zile, ca sancțiune complementară.

(3) Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule constă în interzicerea temporară persoanei fizice de a conduce vehicule, inclusiv prin ridicarea permisului de conducere.

(4) Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule ca sancțiune

complementară se aplică de către șeful, șefii adjuncți și șefii subdiviziunilor teritoriale ale Inspectoratului Național de Securitate Publică, pe un termen de la 30 la 180 de zile, imediat survenirii circumstanțelor de la alin.(2) sau pentru contravențiile a căror sancțiune complementară prevede și suspendarea exercitării dreptului special. Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule se aplică pe un termen de:

a) 30 de zile – dacă persoana acumulează 15 puncte de penalizare;

b) 60 de zile – dacă persoana acumulează, din nou, cel puțin 15 puncte de penalizare în următoarele 6 luni de la data expirării ultimei suspendări a exercitării dreptului special de a conduce vehicule;

c) 180 de zile – dacă persoana acumulează, din nou, cel puțin 15 puncte de penalizare în următoarele 12 luni de la data expirării ultimei suspendări repetate, aplicată în conformitate cu lit. b), a exercitării dreptului special de a conduce vehicule.

(5) Punctele de penalizare se anulează la expirarea termenului de 6 luni de la data constatării contravenției pentru care au fost aplicate sau de la data aplicării, prin decizia agentului constatator rămasă definitivă, a suspendării exercitării dreptului special de a conduce vehicule, sau de la data privării, prin hotărâre judecătorească, de dreptul de a conduce vehicule.

(6) Modul de evidență a punctelor de penalizare și modul de asigurare a accesului titularului dreptului de a conduce vehicule la informația despre punctele de penalizare se stabilesc de Guvern.

(7) Privarea de dreptul de a conduce vehicule se aplică de instanța de judecată pe un termen de la 6 luni la 3 ani. Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule, precum și privarea de dreptul de a conduce vehicule nu pot fi aplicate persoanei cu dizabilități care folosește vehiculul ca unic mijloc de deplasare, cu excepția cazurilor în care aceasta l-a condus atribuindu-i cu bună știință un număr de înmatriculare fals ori l-a condus în stare de ebrietate produsă de alcool, de droguri și/sau de alte substanțe ce provoacă această stare și care au drept urmare dereglarea psihofuncțională a organismului, ori s-a eschivat de la examenul medical de constatare a stării de ebrietate, ori a părăsit locul accidentului rutier la care a fost participant.

(8) Privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei se dispune de instanța de judecată pe un termen de la 2 la 5 ani, în funcție de gravitatea contravenției prevăzute în partea specială a cărții întâi.

(9) La expirarea termenului de privare sau de suspendare a dreptului de a conduce vehicule sau de dreptul de deținere sau port și folosire a armei, persoana este repusă în acest drept în modul stabilit de Guvern.

Articolul 37. Munca neremunerată în folosul comunităţii

(1) Munca neremunerată în folosul comunităţii constă în antrenarea contravenientului persoană fizică, în afara timpului de serviciu de bază sau de studii, la munca stabilită de autoritatea administraţiei publice locale.

(2) Munca neremunerată în folosul comunităţii se stabileşte pe o durată de la 10 la 60 de ore şi se execută în 2–4 ore pe zi. În cazul contravenientului care nu este angajat în câmpul muncii, nu este antrenat în activităţi de bază sau de studii, la solicitarea sau cu acordul acestuia, sancţiunea poate fi executată până la 8 ore pe zi.

(3) Munca neremunerată în folosul comunității poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o astfel de sancțiune, cu excepția contravențiilor prevăzute la art. 78^{1}, 318^{1} și 318^{2}, pentru care acordul persoanei nu este necesar.

(4) După pronunţarea hotărârii judecătoreşti, preşedintele şedinţei de judecată explică esenţa sancţiunii muncii neremunerate în folosul comunităţii, fapt care se consemnează în procesul-verbal al şedinţei de judecată.

(5) Contravenientului sancţionat cu muncă neremunerată în folosul comunităţii i se ia în scris un angajament prin care se obligă să se prezinte în termen de 10 zile la organul de probaţiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul.

(6) În caz de eschivare de la munca neremunerată în folosul comunităţii, această sancţiune se înlocuieşte cu arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii. Demersul cu privire la înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu arest contravențional se examinează de către instanța de judecată în termen de 30 de zile.

(7) Munca neremunerată în folosul comunităţii nu poate fi aplicată militarilor prin contract și persoanelor care nu au atins vârsta de 16 ani.

(8) - *abrogat.*

(9) Militarii în termen și militarii cu termen redus sancționați cu muncă neremunerată în folosul comunităţii execută această sancțiune contravențională în unitatea militară.

Articolul 38. Arestul contravenţional

(1) Arestul contravenţional este o sancţiune contravenţională excepţională care constă în privarea de libertate pe un termen stabilit prin hotărâre judecătorească şi care se execută în condiţiile prevăzute de Codul de executare.

(2) Arestul contravenţional se aplică, de regulă, pentru săvârșirea unei fapte care ameninţă sau pune în pericol real sănătatea ori integritatea corporală a persoanei.

(3) Arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale.

(4) Durata arestului contravenţional este de la 3 la 15 zile. În cazul concursului de contravenţii sau al cumulului de hotărâri de sancţionare, pentru care, conform legii, se prevede în calitate de sancţiune arestul contravenţional, instanţa de judecată poate aplica această sancţiune pe un termen de până la 30 de zile.

(5) Durata reţinerii contravenţionale se include în durata arestului contravenţional.

(6) Arestul contravenţional nu poate fi aplicat, dacă acesta ar ameninţa sau ar pune în pericol real sănătatea ori integritatea corporală a contravenientului, persoanelor cu dizabilităţi severe şi accentuate, militarilor în termen, militarilor şi angajaţilor cu statut special ai Ministerului Afacerilor Interne, angajaţi în bază de contract, minorilor, femeilor gravide, femeilor care au copii cu vârsta de până la 8 ani, persoanei care este unicul întreţinător al copilului cu vârsta de până la 16 ani şi nici persoanelor care au împlinit vârsta generală de pensionare. Pentru săvârșirea contravenției prevăzute la art. 78^1 poate fi aplicat arestul contravențional persoanelor care au împlinit vârsta generală de pensionare, cu condiția că nu există impedimente justificate legate de starea lor de sănătate.

Articolul 39. Privarea persoanei juridice de dreptul

de a desfăşura o anumită activitate

(1) Privarea persoanei juridice de dreptul de a desfăşura o anumită activitate constă în stabilirea interdicţiei de a încheia anumite tranzacţii, de a emite acţiuni sau alte titluri de valoare, de a primi subvenţii, înlesniri şi alte avantaje de la stat sau de a desfăşura alte activităţi.

(2) Privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate poate fi limitată la un anumit teritoriu al unităţii administrativ-teritoriale sau/şi la o anumită perioadă a anului şi se stabileşte pentru un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 40. – *abrogat.*

Capitolul V

APLICAREA SANCŢIUNII CONTRAVENŢIONALE

Articolul 41. Criteriile generale de individualizare

a sancţiunii

(1) Sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante.

(2) Faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile prezentului cod.

(3) La stabilirea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității sau arestului contravențional pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 78–78^2, art. 85, art. 91 alin. (1), art. 199 alin. (1), art. 233 alin. (1) și alin. (2^1), art. 355, art. 361 alin. (5), instanța de judecată poate obliga contravenientul să participe la programe probaţionale în modul prevăzut de lege.

Articolul 42. Circumstanţele atenuante

(1) La aplicarea sancţiunii contravenţionale faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se consideră circumstanţe atenuante:

a) prevenirea consecinţelor prejudiciabile sau repararea benevolă a prejudiciului;

b) contribuţia la descoperirea contravenţiei;

c) săvârșirea contravenţiei într-un concurs de împrejurări personale sau familiale;

d) săvârșirea contravenţiei de către un minor, o femeie gravidă sau o persoană care întreţine copil cu vârsta de până la 8 ani;

e) acţiunile ilegale sau imorale ale victimei care au provocat contravenţia.

(2) Se pot considera atenuante şi alte circumstanţe decât cele prevăzute la alin.(1).

Articolul 43. Circumstanţele agravante

(1) La aplicarea sancţiunii contravenţionale faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se consideră circumstanţe agravante:

a) continuarea comportării ilicite, contrar somaţiei de a se pune capăt unei astfel de comportări;

b) săvârșirea contravenției de către o persoană care anterior a fost sancționată pentru o contravenție similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză;

c) instigarea sau atragerea minorilor la săvârșirea contravenţiei;

d) săvârșirea contravenţiei de către un grup de persoane;

e) săvârșirea contravenţiei profitându-se de condiţiile unor calamităţi naturale sau ale altor stări excepţionale;

f) săvârșirea contravenţiei în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe. Instanţa de judecată este în drept, în funcţie de caracterul contravenţiei, să nu considere această circumstanţă ca agravantă;

g) săvârșirea contravenţiei faţă de un minor, de o femeie, de o persoană în etate sau faţă de o persoană care se află în imposibilitatea de a se apăra din cauza bolii, dizabilităţii ori altui factor;

h) săvârșirea contravenției din motive de prejudecată.

(2) Circumstanţa agravantă prevăzută în partea specială a cărţii întâi ca element constitutiv al contravenţiei nu poate fi luată în considerare la aplicarea sancţiunii.

(3) Enumerarea circumstanţelor agravante din prezentul articol este exhaustivă.

Articolul 43[1]. Aplicarea sancțiunii contravenționale

în cazul tentativei de contravenție

(1) La aplicarea sancțiunii pentru tentativa de contravenție se ține cont de

circumstanțele în virtutea cărora fapta nu şi-a produs efectul.

(2) Mărimea sancțiunii pentru tentativa de contravenție nu poate depăşi trei sferturi din maximul celei mai aspre sancțiuni prevăzute la articolul corespunzător din partea specială a cărții întâi pentru contravenția consumată.

Articolul 44. Aplicarea sancţiunii contravenţionale

în cazul pluralităţii de contravenţii

(1) În cazul în care una şi aceeaşi persoană săvârșește două sau mai multe contravenţii, se aplică sancțiunea principală, precum și cea complementară, pentru fiecare contravenţie în parte.

(2) Dacă persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor contravenţii, se aplică sancțiunea principală, precum și cea complementară, pentru fiecare contravenţie în parte, stabilindu-se definitiv sancţiunea principală, precum și cea complementară, pentru concurs de contravenţii prin absorbţia sancţiunii mai uşoare de sancţiunea mai gravă ori prin cumulul sancţiunilor aplicate în limitele stabilite de articolul care prevede sancţiunea mai gravă.

Articolul 44[1]. Aplicarea sancţiunii mai blânde decât

cea prevăzută de lege

(1) Ținând cont de circumstanţele excepţionale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul contravenientului în săvârșirea contravenţiei, de personalitatea contravenientului, de comportarea lui în timpul şi după consumarea contravenţiei, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei contravenţii săvârșite în grup la descoperirea acesteia, agentul constatator, după caz, procurorul, instanţa de judecată sau comisia administrativă poate aplica o sancţiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărţii întâi pentru contravenţia respectivă.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică persoanelor care în cursul unui an au comis repetat aceeași contravenție sau care nu au executat sancţiunile contravenţionale pentru faptele comise anterior sau au antecedente penale nestinse.

Articolul 45. Repararea prejudiciului

(1) Persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art. 30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.

(2) Soluționând cauza contravenţională, autoritatea competentă este în drept, la cererea victimei, să dispună repararea prejudiciului cauzat prin contravenţie în cazul în care nu există divergenţe asupra întinderii lui.

Articolul 46. Executarea obligaţiei a cărei

neîndeplinire este sancţionată

Sancţiunea contravenţională nu absolvă contravenientul de executarea obligaţiei pentru a cărei neîndeplinire a fost aplicată.

Capitolul V[1]

REMEDIEREA UNOR ÎNCĂLCĂRI

CARE CONSTITUIE CONTRAVENȚII

Articolul 46[1]. Planul de remediere

(1) Planul de remediere reprezintă o anexă la procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmită în condițiile prezentului capitol, în care agentul constatator stabilește, cu titlu de recomandare, măsuri de remediere și termenul realizării acestora în vederea conformării contravenientului cu cerințele legislației. Planul de remediere se întocmește în scris, pe suport de hârtie sau în formă electronică, ori cu convertirea acestuia într-un format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple.

(2) Planul de remediere este întocmit și anexat de către agentul constatator la procesul-verbal cu privire la contravenție prin care s-a constatat contravenția. În cazul în care contravenția a fost constatată în urma controlului de stat efectuat de către organele abilitate cu funcții de control, conform Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, planul de remediere se include în procesul-verbal de control sau se anexează la acesta.

(3) În cazul întocmirii unui plan de remediere, nu se aplică sancțiuni contravenționale, inclusiv sancțiuni complementare, până la expirarea termenului de remediere.

(4) Termenul de remediere reprezintă o perioadă între 30 și 90 de zile lucrătoare de la data comunicării procesului-verbal cu privire la contravenție, în decursul căreia contravenientul are posibilitatea remedierii încălcărilor constatate și conformării cu cerințele legislației. Termenul de remediere se stabilește luând în considerare circumstanțele săvârșirii faptei și complexitatea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de către contravenient. Termenul de remediere stabilit de agentul constatator nu poate fi modificat.

(5) Agentul constatator nu întocmește un plan de remediere în cazul în care:

a) contravenientul înlătură imediat încălcarea constatată;

b) în termen de 3 luni de la data realizării unei măsuri de remediere din planul de remediere, contravenientul săvârșește din nou contravenția pentru care aceasta a fost stabilită;

c) contravenientului i-au fost emise prescripții pentru aceleași încălcări de către

organul de control, conform Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, iar acesta nu le-a executat în termenul stabilit;

d) încălcarea este iremediabilă.

(6) Responsabilitatea realizării măsurilor de remediere revine persoanei care, conform legii, poartă răspundere contravențională pentru faptele constatate.

(7) Modelul planului de remediere este stabilit în anexa la prezentul cod.

(8) Întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție cu încălcarea prevederilor prezentului capitol atrage nulitatea procesului-verbal.

(9) În termen de 10 zile lucrătoare de la data expirării termenului de remediere, agentul constatator verifică acțiunile întreprinse de contravenient și completează partea a II-a a planului de remediere, în care menționează în ce proporție au fost realizate măsurile de remediere stabilite.

(10) În cazul în care, în urma verificării indicate la alin. (9), se constată neconformarea contravenientului cu cerințele legale și nerealizarea măsurilor de remediere în termenul stabilit, agentul constatator întocmește un alt proces-verbal cu privire la contravenție, prin care persoanei responsabile i se aplică sancțiunile contravenționale respective.

(11) Prevederile prezentului capitol se aplică pentru contravențiile prevăzute la art. 55, 55^{3}–61, art. 74–74^{3}, art. 76^{1}, art. 79 alin. (1) și (5), art. 80, art. 81–83, art. 93–95, art. 97–98, art. 109–156, art. 157 alin. (1)–(3), (5) și (6^{1}), art. 158–169, art. 177 alin. (1)–(5), art. 180^{1}, art. 182–196^{1}, art. 197 alin. (1)–(10) și (12)–(29), art. 198–200^{1}, art. 204, art. 206, art. 207, art. 221^{1}, art. 224, art. 246–259^{1}, art. 268, art. 270, art. 271, art. 272^{1} alin. (3), (7)–(11), (13) și (14), art. 273 pct. 4), 6), 10)–14), 17) și 18), art. 274 alin. (2)–(4), (6) și (7), art. 275, art. 277^{1}–280, art. 283–285, art. 286 alin. (1), (2) și (5), art. 330^{1}, art. 330^{3}, art. 330^{5}, art. 344^{1}–345, art. 348, art. 349 alin. (4), art. 358, art. 358^{1}, art. 364 alin. (6)–(8).

Capitolul V^{2}

ÎNȚELESUL UNOR TERMENI

SAU EXPRESII ÎN PREZENTUL COD

Articolul 46^{2}. Dispoziții generale

Ori de câte ori legea contravențională folosește un termen sau o expresie dintre cele definite în prezentul capitol, înțelesul lor este conform prevederilor ce urmează.

Articolul 46^{3}. Motive de prejudecată

(1) Prin motive de prejudecată se înțeleg idei preconcepute ale făptuitorului bazate pe considerente de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, gen, limbă, religie sau convingeri religioase, opinii politice, dizabilitate, orientare sexuală,

identitate de gen, stare de sănătate, vârstă, stare civilă, statut de migrant sau azilant, indiferent dacă fapta este comisă în privința persoanei care posedă astfel de caracteristici protejate, în privința bunurilor acesteia sau asociate cu aceasta sau în privința persoanei care acordă suport persoanelor ce posedă astfel de caracteristici protejate ori se asociază cu acestea, această asociere fiind una reală sau percepută ca fiind reală.

(2) Prezența în profilul victimei a anumitor caracteristici protejate nu va constitui în sine o bază suficientă pentru a conclude că s-a comis o faptă motivată de prejudecată.

(3) Se consideră că fapta s-a comis din motive de prejudecată indiferent de faptul dacă făptuitorul s-a condus integral sau doar parțial de astfel de motive, fiind prezente și alte motive.

Titlul II

PARTEA SPECIALĂ

Capitolul VI

CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA DREPTURILE POLITICE, DE MUNCĂ ŞI LA ALTE DREPTURI CONSTITUŢIONALE ALE PERSOANEI FIZICE

Articolul 47. Împiedicarea exercitării dreptului electoral

Împiedicarea accesului în localul de votare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 47[1]. Coruperea electorala pasivă

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale.

(2) Sub incidența prevederilor alin. (1) din prezentul articol nu cad bunurile indicate la art. 181[1] alin. (3) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002.

(3) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin. (1) este liberată de răspundere contravențională dacă s-a autodenunțat și/sau a contribuit activ la descoperirea ori la contracararea săvârșirii faptei de corupere electorală.

Articolul 47[2]. Coruperea privind întrunirile organizate

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, a mijloacelor financiare care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul participării la întruniri organizate, dacă fapta nu constituie corupere electorală pasivă sau infracțiune, prin care se urmărește:

a) încălcarea ordinii publice sau periclitarea activității instituțiilor publice;

b) încălcarea moralității publice, a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale altor persoane;

c) publicitatea politică,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(2) Promisiunea, oferirea sau darea mijloacelor financiare care nu i se cuvin în scopul determinării unei persoane de a participa la întruniri organizate, dacă fapta nu constituie o infracțiune, prin care se urmărește:

a) încălcarea ordinii publice sau periclitarea activității instituțiilor publice;

b) încălcarea moralității publice, a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale altor persoane;

c) publicitatea politică,

se sancționează cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(3) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin. (1) este liberată de răspundere contravențională dacă s-a autodenunțat și/sau a contribuit activ la descoperirea ori la contracararea săvârșirii faptei prevăzute la alin. (2).

Articolul 48. - *abrogat.*

Articolul 48[1]. Încălcarea legislației privind gestionarea

mijloacelor financiare ale partidelor politice,

ale fondurilor electorale și ale grupurilor de

inițiativă

(1) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor

privind gestiunea financiară

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 120 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.

(2) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor sau ale cotizanților în raportul privind gestiunea financiară a partidului politic

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.

(3) Încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidului politic și a mijloacelor din fondul electoral

se sancționează cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale.

(4) Utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau persoanei cu funcție de răspundere și cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

(5) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către grupurile de inițiativă a rapoartelor privind finanțarea lor și, respectiv, de către concurenții electorali/ participanții la referendum a rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale.

(6) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor din raportul privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și din raportul privind finanțarea campaniei electorale

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 60 la 240 de unități convenționale.

(7) Utilizarea ilicită de resurse administrative, inclusiv favorizarea sau consimțirea la utilizarea ilegală a resurselor administrative, în perioadele electorale, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 48^2. Neexecutarea somaţiei Comisiei

Electorale Centrale

Neexecutarea somaţiei Comisiei Electorale Centrale privind vărsarea la bugetul de stat a sumelor primite de partidele politice, grupurile de inițiativă sau de concurenţii electorali cu încălcarea legii sau peste plafoanele stabilite

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 48[3]. Finanțarea ilegală a partidelor politice,

a grupurilor de inițiativă, a concurenților

electorali sau a participanților la referendum

(1) Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum de către persoane fizice, manifestată prin depășirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terțe (anonime) ori prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum de către persoane juridice, manifestată prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent,

se sancționează cu amendă de la 240 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 49. Împiedicarea activității organului

electoral și periclitarea procesului

de votare

(1) Neprezentarea sau prezentarea tardivă a informațiilor și documentelor solicitate de organul electoral, precum și neexecutarea hotărârii acestuia

se sancționează cu amendă de la 15 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(1^1) Neexecutarea repetată a hotărârii Comisiei Electorale Centrale

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu

funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau cu privarea de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Distrugerea, deteriorarea intenționată a listelor de subscripție pentru susținerea candidatului sau inițierea referendumului, precum și distrugerea, deteriorarea intenționată a listei electorale și/sau a buletinelor de vot

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.

(3) Refuzul de a executa dispozițiile președintelui biroului electoral al secției de votare privind asigurarea ordinii în localul de votare și pe teritoriul aferent

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(4) Fotografierea, înregistrarea video ori expunerea publică a buletinului de vot completat

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(5) Scoaterea neautorizată a buletinului înmânat pentru votare din localul secției de votare sau transmiterea de către alegător a buletinului de vot unei persoane terțe

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale.

Articolul 50. Afişajul electoral neautorizat

sau deteriorarea afișajului electoral

(1) Afişarea materialului de agitaţie electorală sau a materialului de susţinere a referendumului în alt loc decât cel stabilit, precum și deteriorarea acestuia

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(2) Producerea, distribuirea, furnizarea și/sau difuzarea materialelor publicitare de agitație electorală care nu întrunesc condițiile Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate și ale Codului electoral nr. 325/2022

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau cu privarea de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 51. Înscrierea în mai multe liste de candidaţi

Acceptarea deliberată a persoanei de a fi înscrisă în mai multe liste de candidaţi,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale.

Articolul 51[1]. Colectarea semnăturilor de către

persoane neautorizate

Colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat la o funcție electivă sau în vederea inițierii referendumului de către persoane care nu sunt înregistrate în acest sens conform legislației în vigoare

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 52. Agitația electorală interzisă

(1) Efectuarea agitației electorale în ziua votării sau în ziua precedentă zilei votării, precum și în perioada electorală, până la începerea campaniei electorale,

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea agitației electorale în perioada electorală de către organizațiile necomerciale, sindicate, patronate, subiecții neînregistrați în calitate de competitori electorali, de către reprezentanții cultelor religioase sau ai părților componente ale acestora, inclusiv în lăcașele de cult,

se sancționează cu amendă de la 100 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 500 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea de către competitorii electorali a discursului de ură și/sau instigarea la discriminare în cadrul perioadei electorale și/sau în materialele de agitație electorală

se sancționează cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 52[1]. Transportarea organizată a alegătorilor

(1) Transportarea organizată a alegătorilor spre secția de votare în ziua votării, în scopul determinării acestora să își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor parlamentare, prezidențiale, locale, regionale ori în cadrul referendumului,

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Organizarea în perioada campaniei electorale a transportării alegătorilor spre secția de votare în ziua votării

se sancționează cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 53. Încălcarea legislaţiei electorale de către

membrii organului electoral

(1) Neaducerea la cunoștința publică de către membrii organelor electorale a listelor de candidați sau a problemelor supuse referendumului

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(2) Părăsirea nemotivată a localului de votare înainte de începerea totalizării rezultatelor alegerilor, inclusiv a celor regionale, sau rezultatelor referendumului şi până la semnarea procesului-verbal

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Neînmânarea nejustificată a buletinului de vot persoanei înscrise în lista electorală sau înmânarea către un singur alegător a mai multor buletine decât este prevăzut de lege

se sancţionează cu amendă de la 56 la 100 de unităţi convenţionale.

Articolul 53[1]. Ultragierea funcționarului electoral

Ultragierea funcționarului electoral, adică jignirea intenționată a onoarei, a demnității sau a reputației profesionale a acestuia, aflat în exercițiul funcțiunii,

se sancționează cu amendă de la 10 la 30 de unități convenționale.

Articolul 54. Încălcarea legislaţiei cu privire

la cultele religioase

(1) Împiedicarea libertăţii de a aparţine sau nu unei anumite religii, de a avea sau nu anumite convingeri, de a-şi schimba religia sau convingerile, de a profesa religia ori convingerile în mod individual sau în comun, în public sau în particular, prin învăţătură, practici religioase, de cult şi prin îndeplinirea riturilor

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Intoleranţa confesională manifestată prin acte care stânjenesc liberul exerciţiu al unui cult religios sau prin acţiuni de propagare a urii religioase

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(3) - *abrogat.*

(4) Desfăşurarea activităţii religioase de către cetăţeni străini în locuri publice fără anunţarea prealabilă a primăriei localităţii respective

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(5) Ofensa adusă sentimentelor religioase ale persoanelor fizice, profanarea obiectelor venerate de acestea, a localurilor, monumentelor, mormintelor, a simbolicii lor conceptual

se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(6) Încălcarea dreptului exclusiv al cultelor religioase de editare, tipărire şi confecţionare, comercializare sau răspândire în alt mod a obiectelor de cult

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(7) Divulgarea tainei mărturisirii de către un deservent al cultului religios

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

Articolul 54[1]. Practicarea fără drept a unei profesii

sau a unei activități

Practicarea unei profesii sau a unei activități, alta decât activitatea de întreprinzător, fără deținerea licenței sau a altei autorizații, dacă legea prevede ca obligatorie deținerea acesteia,

se sancționează cu amendă de la 30 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 54[2]. Încălcarea egalităţii în domeniul muncii

(1) Orice deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă, bazată pe criteriu de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, orientare sexuală, dizabilitate, opinie, apartenenţă politică sau pe orice alt criteriu, care are ca efect limitarea sau subminarea egalităţii de şanse sau de tratament la angajare sau la concediere, în activitatea nemijlocită şi în formarea profesională, săvârșită prin:

a) plasarea de anunţuri de angajare cu indicarea condiţiilor şi criteriilor care exclud sau favorizează anumite persoane;

b) refuzul neîntemeiat de angajare a persoanei;

c) refuzul neîntemeiat de admitere a unor persoane la cursurile de calificare profesională;

d) remunerarea diferenţiată pentru acelaşi tip şi/sau volum de muncă;

e) distribuirea diferenţiată şi neîntemeiată a sarcinilor de lucru, fapt ce rezultă din acordarea unui statut mai puţin favorabil unor persoane,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) - *abrogat.*

Articolul 55. Încălcarea legislaţiei muncii

(1) Încălcarea legislaţiei muncii, manifestată prin:

a) nerespectarea de către angajator a duratei normale a timpului de muncă;

b) atragerea la muncă suplimentară, în zilele de repaus şi de sărbătoare nelucrătoare în lipsa acordului scris al salariatului;

c) refuzul angajatorului de a acorda pauze suplimentare pentru alimentarea copilului;

d) refuzul angajatorului de a acorda concedii anuale de odihnă potrivit modului stabilit de lege;

e) refuzul angajatorului de a acorda concedii sociale, de studii, garantate de lege;

e[1]) refuzul angajatorului de a suspenda raporturile de muncă în temeiul art. 78 alin. (1) din Codul muncii nr. 154/2003;

f) efectuarea reţinerilor neîntemeiate din salariu;

g) neacordarea garanţiilor şi a compensaţiilor prevăzute de lege;

h) refuzul angajatorului de a elibera certificatul cu privire la muncă şi salariu,

i) neaplicarea de către angajator a măsurilor de prevenire și combatere a cazurilor de discriminare și hărțuire sexuală la locul de muncă;

j) împiedicarea sub orice formă a sesizării cazurilor de discriminare și hărțuire sexuală la locul de muncă,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Aceleaşi încălcări săvârșite asupra minorului

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea legislaţiei muncii, manifestată prin:

a) prestarea muncii de către o persoană fără a avea încheiat un contract individual de munca în formă scrisă;

b) stabilirea şi achitarea unui salariu sub nivelul minim garantat de stat sau stabilit prin contractul colectiv/convenţia de muncă;

c) neretribuirea muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus şi de sărbătoare nelucrătoare şi/sau a muncii de noapte;

d) neachitarea adaosurilor, a sporurilor, a plăţilor de compensare, inclusiv a premiilor prevăzute de lege, de regulamentele aprobate de angajator, de contractul colectiv/convenţia de muncă, de contractul individual de muncă,

se sancţionează cu amendă de la 70 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 260 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 55[1]. Utilizarea muncii nedeclarate

(1) Utilizarea muncii nedeclarate

se sancționează, pentru fiecare persoană identificată, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Aceeași încălcare săvârșită asupra minorului

se sancționează, pentru fiecare minor identificat, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 55[2]. Achitarea salariului sau a altor plăți

fără reflectarea acestora în evidența

contabilă

Achitarea salariului sau a altor plăți fără reflectarea acestora în evidența contabilă

se sancţionează, pentru fiecare persoană identificată, cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de

unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 55[3]. Încălcarea de către angajator a legislaţiei

privind securitatea şi sănătatea în muncă

(1) Încălcarea de către angajator a legislaţiei privind securitatea şi sănătatea în muncă, dacă fapta nu constituie infracţiune, manifestată prin:

a) neevaluarea riscurilor profesionale la locurile de muncă;

b) neinformarea salariaţilor cu privire la riscurile profesionale;

c) lipsa în unitatea economică a actelor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, ce trebuie să fie elaborate şi/sau deţinute de angajator conform legislaţiei în vigoare;

d) neasigurarea salariaţilor cu instrucţiuni şi instruiri privind securitatea şi sănătatea în muncă;

e) atragerea la munci interzise de lege a unor categorii de salariaţi;

f) admiterea la muncă a salariaţilor fără pregătire profesională şi/sau instruirea necesare în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

g) nerespectarea obligaţiei de stabilire pentru salariaţi a atribuţiilor ce le revin în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

h) nerespectarea obligaţiei de creare şi menţinere a condiţiilor igienice şi sanitare de muncă;

i) nerespectarea obligaţiei de acordare gratuită a echipamentului de protecţie;

j) neasigurarea condiţiilor de efectuare a examenelor medicale profilactice obligatorii în modul stabilit de lege şi, după caz, a testării psihologice periodice a salariaţilor;

k) nerespectarea obligaţiei de a lua măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor şi evacuarea lucrătorilor;

l) nerespectarea obligaţiei de a asigura funcţionarea permanentă şi corespunzătoare a sistemelor şi dispozitivelor de protecţie, a aparaturii de măsurare şi de control, precum şi a instalaţiilor de captare, de reţinere şi de neutralizare a substanţelor nocive degajate în timpul proceselor tehnologice,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Aceleaşi încălcări săvârșite asupra minorului

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale

aplicată persoanei juridice.

(3) Neasigurarea comunicării, cercetării, evidenţei şi a raportării în modul stabilit a accidentelor de muncă produse în unitatea economică sau modificarea stării de fapt rezultată din producerea unui accident de muncă, cu excepţia cazurilor în care menţinerea acestei stări poate genera alte accidente de muncă ori poate pune în pericol viaţa accidentaţilor sau a altor persoane,

se sancţionează cu amendă de la 300 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 55[4]. Încălcarea regulilor de desfășurare

a unor activități necalificate cu caracter

ocazional desfășurate de către zilieri

(1) Încălcarea prevederilor privind durata zilnică sau durata în decursul unui an calendaristic a activității necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilier

se sancționează cu amendă de la 25 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea prevederilor privind atragerea la activități ocazionale desfășurate de zilieri a persoanelor cu vârsta de la 15 la 16 ani fără acordul scris al părinților sau al reprezentanților legali

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea prevederilor privind remunerarea muncii prestate de zilier

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea regulilor de ținere a Registrului de evidență a zilierilor

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 55[5]. Încălcarea legislației privind activitatea

de agent de muncă temporară

Încălcarea legislației privind activitatea de agent de muncă temporară se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 450 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

Articolul 56. Încălcarea legislaţiei privind ocuparea

forţei de muncă şi protecţia socială a

persoanelor aflate în căutarea unui loc

de muncă

(1) Utilizarea de către persoanele cu funcţie de răspundere, la completarea documentelor oficiale, a denumirilor de profesii sau de funcţii care nu corespund Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Necomunicarea, în termenul stabilit de legislaţie, de către beneficiarul de ajutor de şomaj şi/sau de alocaţii de integrare ori de reintegrare profesională agenţiei teritoriale de ocupare a forţei de muncă la care este înregistrat a oricărei modificări din condiţiile care au condus la stabilirea dreptului de beneficiar

se sancţionează cu amendă de la 2 la 6 unităţi convenţionale.

(3) Neoferirea de către autoritatea publică, instituţia publică sau întreprinderea de stat a locurilor planificate pentru stagii de practică de cel puţin 10% din efectivul de personal

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 56[1]. Încălcarea legislaţiei privind încadrarea

în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilităţi

(1) Eschivarea sau refuzul de a încheia contract de muncă cu o persoană cu dizabilităţi care dispune de recomandări privind plasarea în câmpul muncii din partea instituţiei abilitate prin legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 180 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Eschivarea sau refuzul de a repartiza locurile de muncă disponibile sau de a crea locuri noi de muncă pentru plasarea în câmpul muncii a persoanelor care şi-au pierdut parţial capacitatea de muncă în urma unui accident de muncă sau au căpătat o boală profesională, la angajatorul respectiv, în urma cărui fapt au fost recunoscute ca persoane cu dizabilităţi,

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale.

(3) Eschivarea sau refuzul de a rezerva locuri de muncă şi de a angaja în câmpul muncii persoane cu dizabilităţi în proporţie de cel puţin 5 la sută din numărul total al salariaţilor, pe parcursul unui an financiar, dacă, conform statelor de personal sunt 20 de salariaţi şi mai mult,

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) – *abrogat.*

(5) Neîndeplinirea şi nerespectarea normativelor în vigoare privind integrarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilităţi prin amenajarea şi adaptarea rezonabilă a locurilor de muncă pentru a asigura accesul şi folosirea acestora de către persoanele cu dizabilităţi

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 56[2]. Eschivarea sau refuzul de a îndeplini

obligațiile serviciului de alternativă

Eschivarea sau refuzul persoanei care îndeplinește serviciul de alternativă de a executa obligațiile ce îi revin în cadrul acestui serviciu prin automutilare sau simularea unei boli, prin falsificarea documentelor sau prin altă înșelăciune

se sancționează cu amendă de până la 650 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 56[3]. Refuzul sau eschivarea de la serviciul

militar în termen, serviciul militar

cu termen redus sau serviciul

militar ca rezerviști concentrați

sau mobilizați

(1) Refuzul neîntemeiat de a îndeplini obligațiile serviciului militar în termen, ale serviciului militar cu termen redus sau ale serviciului militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 50 de ore.

(2) Eschivarea de la serviciul militar în termen, de la serviciul militar cu termen redus sau de la serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați prin automutilare sau simularea unei boli, prin falsificarea documentelor sau prin altă înșelăciune

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 50 la 60 de ore.

Articolul 57. Încălcarea termenelor de plată a salariilor,

pensiilor, burselor, indemnizaţiilor şi de

efectuare a altor plăţi cu caracter permanent,

stabilite prin legislaţie

(1) Încălcarea intenţionată cu mai mult de 2 luni a termenului stabilit pentru plata salariilor, precum şi pentru efectuarea altor plăţi cu caracter permanent, stabilite prin legislaţie,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea intenţionată cu mai mult de 2 luni a termenului stabilit pentru plata pensiilor, burselor, indemnizaţiilor, precum şi pentru efectuarea altor plăţi cu caracter permanent, stabilite prin legislaţie,

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 66 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 132 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 58. Admiterea minorului la locuri de muncă

care prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea

lui sau atragerea minorului la munci care

prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea lui

Admiterea minorului la locuri de muncă care prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea lui sau atragerea minorului la executarea unei munci interzise de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 59. Eschivarea de la negocieri asupra încheierii

contractului colectiv de muncă sau încălcarea

termenului de încheiere a acestuia

Eschivarea reprezentanţilor părţilor de la negocieri asupra încheierii, modificării sau completării contractului colectiv de muncă sau încălcarea termenului de negocieri, neasigurarea activităţii comisiei în vederea încheierii în termen a contractului colectiv de muncă

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

Articolul 60. Refuzul neîntemeiat de a încheia

contract colectiv de muncă

Refuzul neîntemeiat al angajatorului de a încheia contract colectiv de muncă

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 61. Împiedicarea exercitării dreptului

de întemeiere a sindicatelor şi de

afiliere lor

Împiedicarea exercitării dreptului salariaţilor de a întemeia sindicate şi de a se afilia lor pentru a-şi apăra interesele profesionale, economice şi sociale şi de a se înscrie în ele

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 61[1]. Ultragierea jurnalistului

Ultragierea jurnalistului, adică jignirea intenționată a onoarei, a demnității sau a reputației profesionale a acestuia, aflat în exercițiul funcțiunii,

se sancționează cu amendă de la 10 la 30 de unități convenționale.

Articolul 61[2]. Imixtiunea în activitatea mass-mediei

Imixtiunea nejustificată în activitatea jurnalistului și a mass-mediei cu scopul de a împiedica ori a restrânge exercitarea liberă a activității, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

Articolul 62. – *abrogat.*

Articolul 63. Neîndeplinirea obligaţiilor de întreţinere,

de educare şi de instruire a copilului

(1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1), dacă au avut ca urmare lipsa de supraveghere a copilului, vagabondajul, cerşitul ori săvârșirea de către acesta a unei fapte socialmente

periculoase,

se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 63[1]. Admiterea aflării persoanelor care

nu au împlinit vârsta de 16 ani în

localurile de agrement fără însoțire

în afara orelor stabilite

Admiterea aflării persoanelor care nu au împlinit vârsta de 16 ani fără însoțirea părinților sau a persoanelor care îi înlocuiesc în baruri, cafenele, restaurante, cinematografe, discoteci, disco-cluburi, cluburi de noapte, saune, săli de Internet sau în alte localuri de agrement după ora 22.00

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

Articolul 64. Împiedicarea exercitării dreptului

de a comunica cu copilul şi de a-l educa

(1) Împiedicarea neîntemeiată a unuia dintre părinţi (a ambilor părinţi) să ia parte la educarea copilului

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Încălcarea de către părinţi/reprezentanţi legali, bunici, fraţi sau surori ale copilului a deciziei autorităţii tutelare privind stabilirea modului de realizare a dreptului de comunicare cu copilul

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 12 la 24 de ore.

Articolul 64[1]. Exercitarea necorespunzătoare

a obligațiilor părintești

Eschivarea cu rea-voință a părinților de la exercitarea obligațiilor părintești, dacă aceasta a determinat plasamentul copilului în instituții rezidențiale sau servicii sociale de plasament,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 64[2]. Divulgarea secretului adopției

Divulgarea secretului adopției contrar voinței adoptatorului, săvârșită de o persoană obligată să păstreze faptul adopției ca un secret profesional sau de serviciu,

se sancționează cu amendă de la 550 la 850 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, în ambele cazuri cu sau fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la 1 an.

Articolul 65. Încălcarea legislaţiei cu privire la protecţia

specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc

şi a copiilor separaţi de părinţi

(1) Neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare de către persoanele abilitate a atribuţiilor de autoritate tutelară locală sau autoritate tutelară teritorială privind:

a) identificarea, evidenţa şi asistenţa copiilor aflaţi în situaţie de risc;

b) protecţia copiilor separaţi de părinţi;

c) determinarea statutului copilului;

d) cooperarea dintre autorităţile tutelare;

e) nerespectarea condiţiilor legale de recepţionare şi înregistrare a sesizărilor privind copiii aflaţi în situaţie de risc

se sancţionează cu amendă de la 24 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Neasigurarea respectării de către angajaţii autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, ai structurilor, instituţiilor şi serviciilor din cadrul sau subordonate acestora, care activează în domeniile asistenţei sociale, educaţiei, ocrotirii sănătăţii, organelor de drept, a termenelor şi procedurilor prevăzute de mecanismul intersectorial de cooperare privind:

a) transmiterea autorităţii tutelare competente a sesizărilor privind copiii aflaţi în situaţie de risc, precum şi a celor privind cazurile de violenţă, neglijare sau exploatare a copiilor în cadrul serviciilor sociale, al instituţiilor medicale, educaţionale, culturale;

b) participarea în procesul de evaluare iniţială şi complexă a situaţiei copilului la solicitarea autorităţii tutelare locale, precum şi la elaborarea şi implementarea planului individualizat de asistenţă,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Necomunicarea autorităţii tutelare de către persoana cu funcţie de răspundere şi de către alte persoane obligate să o facă despre existenţa unui pericol pentru viaţa ori sănătatea copilului sau despre încălcarea drepturilor şi intereselor lui legitime

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 65[1]. Discriminarea în domeniul

învățământului

Orice deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă, bazată pe criteriu de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenenţă politică sau pe orice alt criteriu, manifestată:

a) la oferirea accesului la instituţiile de învățământ de orice tip şi nivel;

b) prin stabilirea de principii de admitere la studii, bazate pe anumite restricţii, cu încălcarea prevederilor legislaţiei în vigoare;

c) în procesul educaţional, inclusiv la evaluarea cunoştinţelor acumulate;

d) în activitatea ştiinţifico-didactică,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 65[2]. Împiedicarea activităţii asistentului

social/specialistului în protecţia

drepturilor copilului

Împiedicarea activităţii asistentului social/specialistului în protecţia drepturilor copilului în procesul de identificare, evaluare, evidenţă, asistenţă sau monitorizare a copilului aflat în situaţie de risc sau a copilului separat de părinţi, prin refuz neîntemeiat de a-i oferi informaţie veridică şi completă sau neprezentare în termenul indicat a informaţiei solicitate, sau împiedicarea ilicită a accesului în locul aflării copilului ori eschivarea cu rea-voinţă de la executarea dispoziţiilor legitime

se sancţionează cu amendă de la 6 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de până la 6 luni.

Articolul 65[3]. Refuzul neîntemeiat de eliberare

a certificatului medical de constatare

a naşterii

Neeliberarea certificatului medical de constatare a naşterii, a duplicatului în cazurile prevăzute de legislaţie de către instituţia medico-sanitară, precum şi neconstatarea sau neeliberarea certificatului medical de constatare a naşterii de către medicul care a asistat la naştere sau la care s-a adresat mama după naştere, dacă naşterea s-a produs în afara instituţiei medico-sanitare,

se sancţionează cu amendă de la 18 până la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie până la 6 luni.

Articolul 65[4]. Ultragierea personalului didactic,

științifico-didactic sau științific

(1) Ultragierea personalului didactic, științifico-didactic sau științific, adică jignirea intenționată a onoarei, a demnității sau a reputației profesionale a acestuia, aflat în exercițiul funcțiunii,

se sancționează cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale.

(2) Ultragierea personalului didactic, științifico-didactic sau științific însoțită de vătămarea integrității corporale, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale sau cu arest contravențional de până la 15 zile.

Articolul 66. Încălcarea regulilor înfierii, instituirii

tutelei(curatelei) asupra copiilor rămaşi

fără îngrijire părintească, neîndeplinirea

prescripţiilor legale ale autorităţii tutelare

(1) Încălcarea de către persoanele cu funcţie de răspundere din instituţiile curative, de instruire, de asistenţă socială şi din alte instituţii similare a termenului de 3 zile pentru comunicare autorităţii tutelare despre copiii rămaşi fără îngrijire părintească care pot fi transmişi ulterior spre adopţie sau sub tutelă (curatelă) pentru îngrijire şi educare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Prezentarea de date false despre copilul rămas fără îngrijire părintească de către persoana cu funcţie de răspundere de la casa (secţia) de naştere, de la instituţia curativă, de profilaxie sau de alt gen

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(3) Neîndeplinirea în termen a prescripţiilor legale ale autorităţii tutelare privind modul de exercitare a tutelei sau curatelei asupra minorului ori privind modul de exercitare a măsurii de ocrotire asupra adultului

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale.

Articolul 67. Încălcarea legislaţiei privind întrunirile

sau evenimentele publice

(1) Desfăşurarea întrunirii sau a evenimentului public fără depunerea declarației prealabile/notificării de către organizatorul acesteia în modul stabilit de legislație

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale.

(1[1]) Desfășurarea întrunirilor și a altor evenimente publice contrar prevederilor declarației prealabile/notificării

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

(1[2]) Organizarea transportării și/sau transportarea persoanelor la întruniri și evenimente publice, organizate de partidele politice și/sau de competitorii electorali, în lipsa actelor de notificare privind desfășurarea întrunirii sau a evenimentului public respectiv

se sancționează cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Împiedicarea organizării ori a desfăşurării întrunirilor sau a evenimentelor publice conforme legii, precum şi împiedicarea participării ori constrângerea de a participa la ele

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

(3) Neîndeplinirea de către organizatorul întrunirii sau al evenimentului public, precum și de către participanții la acestea a obligaţiilor prevăzute de lege

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(3[1]) Neîndeplinirea de către reprezentantul administrației publice locale responsabil de monitorizarea desfășurării legale a întrunirii sau a evenimentului public a obligațiilor prevăzute de lege

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(4) Participarea la întrunire sau la evenimentul public cu deținerea armei asupra sa

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de deținere a armei şi de portarmă pe un termen de la 3 luni la un an.

(4[1]) Participarea la întrunire sau la evenimentul public cu deținerea asupra sa a

substanțelor explozive, a oricăror substanțe interzise sau a altor obiecte ce pot pune în pericol viața ori sănătatea oamenilor

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale sau cu arest contravențional de la 5 la 15 zile.

(5) Împiedicarea sub orice formă a accesului în clădirile din imediata apropiere a locului de desfăşurare a întrunirii sau a evenimentului public

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 67[1]. – *abrogat.*

Articolul 68. Constrângerea sau împiedicarea

de a participa la grevă

Constrângerea sau împiedicarea de a participa la grevă prin amenințarea de a aplica forţa ori prin profitarea de dependența celui constrâns,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

Articolul 68[1]. Organizarea sau conducerea unei

greve ilegale, împiedicarea activității

întreprinderii, instituției ori organizației

în condițiile stării de urgență,

de asediu și de război

Organizarea sau conducerea unei greve ilegale, precum și împiedicarea activității întreprinderii, instituției ori organizației în condițiile stării de urgență, de asediu și de război

se sancționează cu amendă de până la 850 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 69. Injuria

(1) Injuria, adică exprimarea verbală, scrisă sau nonverbală, inclusiv prin desen sau imagine, care ofensează intenționat persoana și care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică,

se sancționează cu amendă de la 10 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 10 la 20 de ore.

(2) Injuria adusă în mass-media sau prin intermediul unui sistem informatic

se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale sau cu muncă

neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite din motive de prejudecată

se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 70. Calomnia

(1) Calomnia, adică răspândirea cu bună ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 72 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Aceeaşi acţiune însoţită de învinuirea în săvârșirea unei infracţiuni

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 6 luni la un an.

(3) Fapta prevăzută la alin. (1) și (2), săvârșită din motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore, sau cu arest contravențional de până la 15 zile, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 70[1]. Instigare la discriminare

(1) Acțiunile intenționate, îndemnurile publice, diseminarea informației sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-mediei, în formă scrisă, desen sau imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic, îndreptate spre instigarea la discriminare pe motive de prejudecată

se sancționează cu amendă de la 20 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, de la 120 la 210 unități convenționale persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Nu se consideră instigare la acțiuni de discriminare pe motive de prejudecată acțiunile făcute ca parte a unui discurs sau a dezbaterilor publice cu o justificare rezonabilă și obiectivă privind probleme de religie, educație, cercetare științifică obiectivă, inclusiv în contextul evenimentelor sau acțiunilor artistice.

Articolul 70[2]. Hărțuirea

Hărțuirea, adică manifestarea unui comportament fizic, verbal, nonverbal sau a altor acțiuni care conduc la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane pe baza criteriilor de rasă, culoare, origine națională, etnică și socială, statut social, cetățenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenență politică, avere, naștere sau orice alt criteriu,

se sancționează cu amendă de la 78 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 70[3]. Victimizarea

Orice acțiune sau inacțiune soldată cu consecințe negative pentru persoana care a depus plângere sau a înaintat acțiune în instanța de judecată în scopul asigurării principiilor egalității și nediscriminării ori în scopul furnizării unor informații, inclusiv a unor mărturii, care se referă la plângerea sau acțiunea înaintată de către o altă persoană

se sancționează cu amendă de la 60 la 84 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 71. Încălcarea legislaţiei privind accesul

la informaţie şi cu privire la petiţionare

(1) Încălcarea intenţionată a dispoziţiilor legale privind accesul la informaţie sau a celor cu privire la petiţionare

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Prezentarea, la solicitare, a unui răspuns cu date vădit eronate

se sancţionează cu amendă de la 27 la 33 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 71[1]. Discriminarea privind accesul la serviciile

şi bunurile disponibile publicului

Orice deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă, bazată pe criteriu de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenenţă politică sau pe orice alt criteriu, manifestată în domeniul accesului persoanelor la serviciile oferite de autorităţile publice, la cele de asistenţă medicală, reabilitare medicală şi la alte servicii de sănătate, la serviciile de protecţie socială, bancare şi financiare, de

transport, culturale şi de agrement, de vânzare sau de închiriere de bunuri mobile sau imobile, precum şi la alte servicii şi bunuri disponibile publicului, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 71². Împiedicarea activității Consiliului

pentru egalitate

Împiedicarea activității Consiliului pentru egalitate cu scopul de a influenţa deciziile acestuia, neprezentarea în termenul prevăzut de lege a informațiilor relevante solicitate pentru examinarea plângerilor sau în procesul de monitorizare, ignorarea intenționată și neexecutarea prescripțiilor și recomandărilor consiliului, precum și a obligațiilor asumate prin acordurile de conciliere, împiedicarea sub orice altă formă a activității acestuia

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 72. Împiedicarea ilegală a accesului

la documentele din Fondul arhivistic

Împiedicarea ilegală a accesului la documentele din Fondul arhivistic

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 73. Încălcarea modului de predare

a exemplarelor depozitului legal,

distrugerea sau deteriorarea

intenţionată a fondului bibliotecii

(1) Încălcarea modului de predare Bibliotecii Naţionale şi altor centre biblioteconomice a exemplarelor depozitului legal pentru control bibliografic naţional şi evidenţă statistică

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, în ambele cazuri, de la 20 la 60 de ore.

(2) Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a fondului bibliotecii

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 74. Încălcarea legislației cu privire

la patrimoniul cultural, patrimoniul

arheologic sau monumentele de for public

(1) Încălcarea regimului de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, a patrimoniului arheologic sau a monumentelor de for public

se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Edificarea monumentelor de for public fără aprobări legale

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Demontarea, strămutarea sau modificarea monumentelor de for public fără aprobări legale

se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 750 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Intervențiile prin construire neautorizată sau cu încălcarea autorizației de construire pe terenul monumentului istoric, al monumentului de for public sau pe terenul cu patrimoniu arheologic ori în zonele lor de protecție

se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 9 luni la un an, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

(5) Neîndeplinirea atribuțiilor legate de întreținerea, îngrijirea, conservarea și restaurarea monumentelor de for public

se sancționează cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Nerespectarea de către primarul unității administrativ-teritoriale a prevederilor

legale cu privire la protejarea monumentelor istorice, la asigurarea pazei patrimoniului arheologic și semnalarea Agenției Naționale Arheologice referitor la nerespectarea legislației privind protejarea patrimoniului arheologic, precum și semnalarea Agenției de Inspectare a Monumentelor referitor la nerespectarea legislației în domeniul ocrotirii monumentelor,

se sancționează cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale.

(7) Eliberarea de către emitent a autorizației de construire în lipsa certificatului de descărcare de sarcină arheologică pentru terenurile cu patrimoniu arheologic, în lipsa avizului Consiliului Național al Monumentelor Istorice pentru intervenții la monumente de istorie și cultură de categorie națională sau în lipsa avizului Consiliului Național pentru Monumentele de For Public privind edificarea monumentelor de for public sau a operelor comemorative de război, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 9 luni la un an.

(8) Împiedicarea de către proprietarii terenurilor cu patrimoniu arheologic sau de către titularii dreptului de posesiune a acestora a accesului personalului autorizat, conform legislației, de către autoritatea responsabilă de protejarea și valorificarea patrimoniului arheologic, în vederea prospectării arheologice, cercetării și protejării patrimoniului arheologic și asigurării măsurilor de protecție și pază a bunurilor de patrimoniu arheologic

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Înstrăinarea de către proprietarii privați a terenurilor cu patrimoniu arheologic sau a monumentelor înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat fără notificarea prealabilă a Ministerului Culturii

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Efectuarea neautorizată de inscripții, înscrisuri, desene sau orice alte acțiuni care conduc la distrugerea, degradarea, schimbarea datelor istorice ori a înfățișării monumentelor de for public sau a operelor comemorative de război

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(11) Accesul cu detectoare de metale sau cu alte aparate de teledetecție și utilizarea lor în siturile arheologice sau în zonele cu potențial arheologic fără autorizația corespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale sau cu arest contravențional pe un termen de 15 zile.

Articolul 74[1]. – *abrogat.*

Articolul 74[2]. – *abrogat.*

Articolul 74[3]. – *abrogat.*

Capitolul VII

CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA SĂNĂTATEA POPULAȚIEI, SĂNĂTATEA PERSOANEI, LA STAREA SANITAR-EPIDEMIOLOGICĂ

Articolul 75. Divulgarea informaţiei confidenţiale

privind examenul medical de depistare

a contaminării cu virusul imunodeficienţei

umane (HIV) ce provoacă maladia SIDA

(1) Divulgarea informaţiei confidenţiale despre examenele medicale de depistare a contaminării cu virusul imunodeficienţei umane (HIV) ce provoacă maladia SIDA de către personalul medical sau de către alte persoane care, în virtutea obligaţiilor de serviciu, deţin astfel de informaţii

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită din motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale.

Articolul 76. Eschivarea bolnavului de tuberculoză

eliminator de bacili de la tratament sau

încălcarea regimului prescris

Eschivarea bolnavului de tuberculoză eliminator de bacili de la tratament sau încălcarea regimului prescris

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale.

Articolul 76[1]. Nerespectarea măsurilor de profilaxie,

prevenire și/sau combatere a bolilor

epidemice

(1) Nerespectarea prevederilor/măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice, precum și a măsurilor de sănătate publică stabilite de autoritățile

competente,

se sancționează cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 1050 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(1^1) Săvârșirea repetată a aceleiași contravenții prevăzute la alin. (1) pe parcursul aceluiași an calendaristic de către o persoană sancționată anterior, printr-o hotărâre/decizie definitivă, pentru această contravenție

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Prezentarea intenționată a unor date false sau incomplete ori refuzul de a prezenta datele necesare pentru completarea fișei epidemiologice

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.

Articolul 77. Practicarea ilicită a activității farmaceutice

(1) Desfășurarea de studii clinice cu medicamente de uz uman fără aprobarea prealabilă de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, conform legislației aplicabile și Regulamentului privind studiile clinice cu medicamente de uz uman,

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor generale pentru protecția subiecților implicați în studii clinice

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Desfășurarea activității farmaceutice în locuri neautorizate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale

se sancționează cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Păstrarea neconformă a medicamentelor, stocarea și comercializarea medicamentelor care nu sunt autorizate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, stocarea și comercializarea medicamentelor cu termenul de valabilitate expirat, precum şi a celor fără documente de proveniență

se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei

cu funcție de răspundere, cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

(5) Prepararea, fabricația, oferirea, expunerea spre vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, importul, exportul ori alte operațiuni privind circulația medicamentelor, inclusiv vânzarea la distanță prin intermediul serviciilor societății informaționale, fără a deține licență sau autorizație pentru desfășurarea activității farmaceutice, emisă de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale,

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

(6) Încălcarea regulilor de evidență şi eliberare a medicamentelor cu conținut de substanțe stupefiante, psihotrope/precursori

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Activitatea farmaceutică în lipsa certificatului privind conformitatea cu buna practică de fabricație a medicamentelor de uz uman, a certificatului privind conformitatea cu buna practică de distribuție a medicamentelor de uz uman sau a certificatului privind conformitatea cu buna practică de farmacie pe parcursul suspendării sau retragerii acestuia

se sancționează cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(8) Funcționarea unității de fabricație/distribuție angro de medicamente fără autorizație de fabricație și import/autorizație de distribuție angro a medicamentelor de uz uman, emisă de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, precum și cu autorizația de fabricație și import/autorizația de distribuție angro a medicamentelor de uz uman suspendată,

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Practicarea de către fabricantul/importatorul/distribuitorul angro a altor activități decât cele prevăzute în autorizația de fabricație și import/autorizația de distribuție angro a medicamentelor de uz uman, emisă de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale,

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Eliberarea seriei pe piață a unui medicament contrar prevederilor legale

se sancționează cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

(11) Practicarea ca profesie a activității farmaceutice de către o persoană ce nu deține studii farmaceutice corespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(12) Practicarea de către persoana autorizată să desfăşoare activităţi farmaceutice a unor genuri de activitate neindicate în licenţa sau autorizația pentru desfășurarea activității farmaceutice

se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(13) Încălcarea regulilor de prescriere a rețetelor şi de eliberare a medicamentelor

se sancţionează cu amendă de la 200 la 500 de unităţi convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(14) Nerespectarea de către deținătorul autorizației de punere pe piață a condițiilor referitoare la etichetare și prospect, prevăzute de legislație,

se sancționează cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1000 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

(15) Încălcarea modului și a condițiilor de promovare a medicamentelor de uz uman

se sancționează cu amendă de la 250 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(16) Modificarea condițiilor de fabricație și control sau a oricăror alte informații prevăzute în dosarul de autorizare a medicamentului fără aprobarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar

nu mai puțin de 1500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

(17) Plasarea pe piață sau promovarea produselor ca având proprietăți terapeutice sau profilactice în tratarea unei afecțiuni fără ca aceste produse să fie încadrate legal drept medicamente conform prevederilor legale

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

(18) Încălcarea atribuțiilor deținătorului autorizației de punere pe piață în domeniul farmacovigilenței

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(19) Practicarea activităţii farmaceutice fără utilizarea sistemului informațional de evidență a circulației medicamentelor și a produselor permise spre comercializare în cadrul unităților farmaceutice sau utilizarea acestui sistem cu încălcarea cerinţelor stabilite

se sancționează cu amendă de la 250 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(20) Neinformarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale de către deținătorii autorizațiilor de punere pe piață cu privire la data de plasare pe piață a unui medicament, la neajunsurile sau întreruperile neprevăzute în aprovizionare, precum și la orice risc sau suspiciune de risc legate de un medicament,

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(21) Nerespectarea obligației de raportare a stocurilor și a operațiunilor comerciale de medicamente, inclusiv distribuția în afara teritoriului Republicii Moldova, efectuate cu medicamentele de uz uman din stocul propriu, de către fabricant/importator/distribuitor angro și farmaciile cu circuit închis și deschis

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(22) Nerespectarea obligației de colectare a deșeurilor farmaceutice de către farmaciile cu circuit închis și deschis

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată

persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 77[1]. Nerespectarea angajamentelor privind

asigurarea instituţiei medico-sanitare

cu medicamente

Nerespectarea angajamentelor asumate de părţi privind asigurarea instituţiei medico-sanitare publice ori private cu medicamente conform contractului de achiziţii publice sau altui contract de vânzare-cumpărare

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 77[2]. Ultragierea medicului sau

a lucrătorului medical

(1) Ultragierea medicului sau a lucrătorului medical, adică jignirea premeditată a onoarei, demnităţii sau reputaţiei profesionale a acestuia, în exerciţiul funcţiunii

se sancţionează cu amendă de la 10 la 25 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(2) Ultragierea medicului sau a lucrătorului medical însoţită de acte de huliganism şi/sau vătămare corporală, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu arest contravenţional de până la 15 zile.

Articolul 77[3]. Practicarea ilicită a activității

medicale

(1) Îndeletnicirea cu medicina populară fără autorizație specială, eliberată în modul stabilit de lege,

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate de la 3 luni la un an.

(2) Practicarea ca profesie a activității medicale de către o persoană ce nu deține studii medicale corespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități contravenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unități contravenționale aplicată

persoanei juridice.

Articolul 78. Vătămarea integrității corporale

(1) Maltratarea sau alte acţiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrității corporale

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravenţional de la 5 la 10 zile.

(2) Vătămarea intenţionată uşoară a integrităţii corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătăţii sau o pierdere neînsemnată, dar stabilă, a capacităţii de muncă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional de la 10 la 15 zile.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite din motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional până la 15 zile.

Articolul 78[1]. Violența în familie

Maltratarea sau alte acţiuni violente, comise de un membru al familiei în privinţa altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrităţii corporale

se sancţionează cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore sau cu arest contravenţional de la 7 la 15 zile.

Articolul 78[2]. - *abrogat.*

Articolul 79. Încălcarea legislaţiei privind

donarea de sânge

(1) Sustragerea sângelui şi a derivatelor de sânge, alterarea lor neintenţionată

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(2) Folosirea sângelui donat, a derivatelor de sânge şi a preparatelor din el în scopul obţinerii de profit

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(3) Scoaterea ilicită din ţară a sângelui donat, a derivatelor de sânge şi a preparatelor din el

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(4) Neasigurarea păstrării sângelui donat, a derivatelor de sânge şi a preparatelor din el

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Tăinuirea intenţionată de către donatorii de sânge a datelor cu privire la afecţiunile antecedente

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

Articolul 80. Încălcarea regulamentelor sanitare

(1) Încălcarea regulamentelor sanitare la comercializarea de produse (mărfuri) sau la prestarea de servicii consumatorului

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 10 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulamentelor sanitare de către angajaţii întreprinderilor din sectorul alimentar, inclusiv la comercializarea de produse alimentare sau la prestarea de servicii consumatorului în sectorul alimentar

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2^1) Neîndeplinirea obligaţiei angajatorilor staţiilor de alimentare cu produse petroliere privind asigurarea accesului liber la grupul sanitar pentru persoane,

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Neîndeplinirea în termen a prescripţiilor legale ale autorităţilor competente privind înlăturarea încălcării regulamentelor sanitare

se sancţionează cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Neîndeplinirea obligaţiei de a face publice informaţiile veridice despre calitatea apei potabile

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

(5) Producerea, depozitarea, transportarea şi distribuirea a noi tipuri de produse

alimentare şi de materiale neaprobate care vin în contact cu produse alimentare în spaţii şi în condiţii necorespunzătoare regulilor sanitare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 80[1]. Prepararea, comercializarea sau distribuirea

produselor alimentare nerecomandate

preşcolarilor şi elevilor în instituţiile

de învățământ general şi profesional

tehnic, precum şi în taberele de odihnă

şi întremare a sănătăţii copiilor şi

adolescenţilor

Prepararea, comercializarea sau distribuirea produselor alimentare nerecomandate preşcolarilor şi elevilor în instituţiile de învățământ general şi profesional tehnic, precum şi în taberele de odihnă şi întremare a sănătăţii copiilor şi adolescenţilor, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare a lor,

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 70 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 81. Angajarea în întreprinderile din sectorul

alimentar sau în întreprinderile care

desfăşoară activităţi de întreţinere

corporală a personalului fără examen

medical şi/sau fără instruire igienică,

şi/sau fără calificarea necesară în

materie de igienă

Angajarea în întreprinderile din sectorul alimentar sau în întreprinderile care desfăşoară activităţi de întreţinere corporală a personalului fără examen medical şi/sau fără instruire igienică, şi/sau fără calificarea necesară în materie de igienă

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei

cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 82. Plasarea pe piaţă a materialelor care

vin în contact cu produse alimentare,

care nu au fost înregistrate

Plasarea pe piaţă a materialelor care vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate conform procedurii prevăzute de lege

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 108 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 82[1]. Utilizarea în procesul de producţie,

plasarea pe piaţă şi distribuirea

aditivilor alimentari, suplimentelor

alimentare, produselor alimentare

noi, produselor alimentare fortificate,

produselor alimentare tratate cu radiaţii

ionizante şi a materialelor ce vin în

contact cu produse alimentare, care

nu au fost înregistrate

Utilizarea în procesul de producţie, plasarea pe piaţă şi distribuirea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiaţii ionizante, precum şi utilizarea în tot lanţul alimentar a materialelor ce vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate conform prevederilor legale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 83. Neluarea de măsuri pentru sistarea

plasării pe piaţă a noi tipuri de

produse alimentare şi de materiale

neaprobate care vin în contact cu

produse alimentare

Neluarea de măsuri pentru sistarea plasării pe piaţă a noi tipuri de produse alimentare şi de materiale neaprobate care vin în contact cu produse alimentare, pentru organizarea şi efectuarea retragerii lor din circuit, pentru executarea deciziilor organelor de supraveghere şi de control privind utilizarea condiţionată sau nimicirea acestora

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 84. Producerea, plasarea pe piaţă şi/sau

comercializarea de produse şi prestarea

deservicii periculoase pentru viaţa şi

sănătatea consumatorului

Producerea, plasarea pe piaţă şi/sau comercializarea de produse şi prestarea de servicii periculoase pentru viaţa şi sănătatea consumatorului, contrar prevederilor legale,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 85. Consumul, procurarea ori păstrarea ilegală

a drogurilor, a substanțelor stupefiante sau

psihotrope, a produselor etnobotanice,

a precursorilor sau a analogilor substanțelor

stupefiante sau psihotrope

(1) Consumul ilegal de droguri, substanțe stupefiante sau psihotrope, produse etnobotanice sau de analogi ai substanțelor stupefiante sau psihotrope, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 100 la 140 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 50 la 60 de ore.

(2) Procurarea ori păstrarea ilegală a drogurilor, a substanțelor stupefiante sau psihotrope, a produselor etnobotanice, a precursorilor sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope, săvârșite în proporții mici și fără scop de înstrăinare,

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu

funcție de răspundere, cu amendă de la 700 la 1 000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la 1 an.

(3) În cazul persoanei care a predat benevol drogurile, substanțele stupefiante sau psihotrope, produsele etnobotanice, precursorii sau analogii substanțelor stupefiante sau psihotrope deținute ilegal sau care s-a adresat ori acceptă să se adreseze benevol la o instituție medicală pentru a i se acorda asistența necesară în legătură cu consumul ilegal al acestora, este înlăturată răspunderea contravențională pentru faptele prevăzute de prezentul articol.

Articolul 85[1]. Încălcarea normelor și a regulilor

în domeniul circulației precursorilor

Încălcarea normelor și a regulilor în domeniul circulației precursorilor, stabilite în actele normative în domeniu, manifestată prin:

a) introducerea pe piață a precursorilor, desfășurarea activităților de import, export ori a activităților intermediare cu precursori, precum și deținerea de precursori fără autorizația pentru activitate cu precursorii de droguri/autorizația specială pentru activitate cu precursorii de droguri sau fără înregistrarea pentru activitate cu precursorii de droguri/înregistrarea specială pentru activitate cu precursorii de droguri;

b) importul și/sau exportul precursorilor fără autorizația de export al precursorilor de droguri și/sau autorizația de import al precursorilor de droguri, precum și fără autorizația de export al precursorilor de droguri prin procedură simplificată;

c) comercializarea sau punerea la dispoziție, cu orice titlu, a precursorilor către persoane fizice sau juridice care nu dețin autorizația pentru activitate cu precursorii de droguri/autorizația specială pentru activitate cu precursorii de droguri sau înregistrarea pentru activitate cu precursorii de droguri/înregistrarea specială pentru activitate cu precursorii de droguri,

se sancționează cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 86. Neîntreprinderea măsurilor pentru asigurarea

protecției semănăturilor de plante care

conțin substanțe stupefiante, psihotrope

sau precursori

Neîntreprinderea măsurilor prevăzute de legislație pentru asigurarea regimului stabilit de protecție a semănăturilor de plante care conțin substanțe stupefiante, psihotrope sau precursori, a locurilor de păstrare și de prelucrare a recoltelor acestor culturi, precum

și neîntreprinderea măsurilor pentru distrugerea resturilor rămase după recoltare și a deșeurilor de producție ce conțin droguri, precursori sau analogi ai substanțelor stupefiante sau psihotrope

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 50 la 60 de ore, sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la 1 an.

Articolul 87. Semănatul, cultivarea sau prelucrarea

ilegală a plantelor care conțin substanțe

stupefiante sau psihotrope

(1) Semănatul, cultivarea sau prelucrarea ilegală a plantelor care conțin substanțe stupefiante sau psihotrope, precum și semănatul, cultivarea sau prelucrarea plantelor pentru fabricarea produselor etnobotanice, săvârșite fără scop de înstrăinare, dacă faptele nu constituie infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 800 la 1 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la 1 an.

(2) Acțiunile specificate la alin. (1), săvârșite de un grup de persoane ori săvârșite repetat în cursul aceluiași an calendaristic de către o persoană sancționată deja pentru această contravenție,

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1200 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la 1 an.

Articolul 88. Aducerea minorului la starea de ebrietate

produsă de alcool sau de alte substanțe

(1) Aducerea minorului la starea de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.

(2) Acțiunea specificată la alin. (1) săvârșită de părinți sau de persoanele care îi

înlocuiesc, sau de persoanele față de care minorul se află în raport de subordine

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravențional de la 5 la 10 zile.

Articolul 89. Practicarea prostituţiei

(1) Practicarea prostituţiei, adică satisfacerea dorinţei sexuale a unei persoane prin orice metodă şi/sau mijloace, contra plată,

se sancţionează cu amendă de la 14 la 26 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 20 de ore.

(2) Beneficierea de serviciile indicate la alin.(1) în schimbul oferirii sau promisiunii de a oferi recompensă persoanei care prestează asemenea servicii

se sancţionează cu amendă de la 36 la 48 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(3) Persoana care a comis contrar voinţei sale acţiunile prevăzute la alin.(1) este absolvită de răspundere contravenţională.

Articolul 90. Producerea, comercializarea, difuzarea

sau păstrarea produselor pornografice

Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice pentru a fi comercializate ori difuzate

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 90[1]. Activităţi publice cu impact negativ

asupra minorilor

(1) Difuzarea informaţiei publice cu impact negativ asupra minorilor şi/sau încălcarea legislaţiei privind protecţia minorilor de impactul negativ al informaţiei publice, altele decât cele prevăzute la alin. (2),

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Difuzarea informaţiei publice şi/sau săvârșirea unor fapte îndreptate spre propagarea prostituţiei, pedofiliei sau pornografiei

se sancţionează cu amendă de la 60 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 91. Consumul băuturilor alcoolice în locuri

în care acesta este interzis şi comercializarea

băuturilor alcoolice către minori

(1) Consumul băuturilor alcoolice în locuri în care acesta este interzis

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Comercializarea băuturilor alcoolice către minori

se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a exercita o astfel de activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 91[1]. Încălcarea legislaţiei privind controlul

asupra plasării pe piață și consumul

produselor din tutun, al produselor

conexe, al dispozitivelor și al accesoriilor

de utilizare, reîncărcare sau încălzire

a acestora

(1) Importul, plasarea pe piaţă sau comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora neambalate şi neetichetate în conformitate cu prevederile legale

se sancţionează cu amendă de la 78 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Importul, plasarea pe piață sau comercializarea produselor alimentare, a jucăriilor și/sau a altor produse care fac asociere cu produsele din tutun

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(3) Plasarea pe piaţă a tutunului pentru uz oral, tutunului pentru mestecat, tutunului

pentru uz nazal, a pliculețelor cu nicotină, a produselor care conțin nicotină adăugată în cantități mai mari decât cele prevăzute de legislația în vigoare

se sancţionează cu amendă de la 78 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(4) Importul, plasarea pe piaţă sau comercializarea produselor din tutun și a produselor conexe cu nivelul emisiilor peste limitele prevăzute de legislaţia în vigoare

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Plasarea pe piaţă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora care conţin ingrediente interzise de legislaţia privind controlul tutunului

se sancţionează cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Plasarea pe piaţă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora ce conţin elemente de prezentare şi etichetare false, înşelătoare sau care pot crea impresii eronate despre caracteristicile, efectele asupra sănătăţii, riscurile şi emisiile acestor produse, plasarea pe piaţă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora ce conţin elemente de prezentare şi etichetare care sugerează că un anumit produs din tutun, un produs conex, un dispozitiv sau un accesoriu de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora este mai puţin dăunător decât altele sau are efecte vitalizante, energizante, vindecătoare, de întinerire, naturale, organice, alte efecte benefice asupra sănătăţii sau modului de viaţă ori se referă la miros, gust, prezenţa ori absenţa aromelor şi/sau a altor aditivi

se sancţionează cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Plasarea pe piaţă a produselor din tutun fără marcajul de trasabilitate
se sancţionează cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) – *abrogat.*

(9) Neprezentarea către Agenția Națională pentru Sănătate Publică în termenele stabilite a informaţiei prevăzute de legislația privind controlul tutunului şi/sau prezentarea informaţiei neveridice şi incomplete

se sancţionează cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale

aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(10) Comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în alt mod decât prin vânzare-cumpărare, fără ca vânzătorul şi cumpărătorul să se afle fizic unul în prezenţa altuia,

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(11) Expunerea vizibilă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spațiile comerciale accesibile publicului

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(12) Neafişarea la loc vizibil în unităţile comerciale a informaţiei privind interzicerea vânzării produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora persoanelor cu vârsta de până la 18 ani

se sancţionează cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(13) Comercializarea de produse din tutun, produse conexe, dispozitive şi accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora minorilor sau vânzarea de produse din tutun, produse conexe, dispozitive şi accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora fără a verifica în modul stabilit de legislaţie vârsta cumpărătorului

se sancţionează cu amendă de la 175 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(14) Neafişarea semnului unic de interzicere a fumatului

se sancţionează cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(15) Admiterea fumatului în spațiile, locurile și mijloacele de transport public indicate la art. 26 alin.(1) din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului

se sancționează cu amendă de la 78 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice în cazul admiterii fumatului în transportul public, cu amendă de la 210 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 270 la

300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(16) Fumatul în spațiile, locurile și mijloacele de transport public indicate la art. 26 alin. (1) din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului

se sancționează cu amendă de la 35 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(17) - *abrogat.*

(18) - *abrogat.*

(19) – *abrogat.*

(20) Comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în locuri interzise – unități cu suprafața comercială mai mică de 20 m^2 situate la o distanță mai mică de 200 m de la instituțiile de învățământ și medico-sanitare –

se sancționează cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 350 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(21) Aplicarea ofertelor de reducere a prețurilor, oferirea promoțională sau în calitate de cadou, comercializarea la un preț mai mic decât prețul de referință a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora

se sancţionează cu amendă de la 175 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(22) Comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora prin unități de comerț ambulant amovibile și mobile, prevăzute de Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului,

se sancționează cu amendă de la 175 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 350 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(23) Acceptarea de către medic a oricărui tip de contribuție voluntară financiară, materială sau de altă natură din partea companiilor din industria tutunului sau altor instituții susținute, inclusiv financiar, direct sau indirect, de către industria tutunului, precum și promovarea, inclusiv în mass-media scrisă, audiovizuală, online, de orice produse

din tutun sau produse conexe ca având un nivel de risc redus pentru sănătate cu recomandarea acestora în practica medicală ca alternative pentru fumat

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Capitolul VIII

CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ

LA DREPTURILE REALE

Articolul 92. Tăinuirea informaţiei despre fondul

funciar disponibil

Tăinuirea informaţiei despre fondul funciar disponibil sau încălcarea termenelor de examinare a cererilor persoanei fizice privind atribuirea de terenuri

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 93. Încălcarea legislaţiei privind geodezia,

cartografia şi topografia

(1) Nerespectarea legislaţiei şi a standardelor de stat în domeniul geodeziei, topografiei, cartografiei, geoinformaticii şi cadastrului prin:

a) executarea lucrărilor în alt sistem de coordonate decât cel naţional;

b) neîndeplinirea în termen a măsurilor specificate în actele de control şi în prescripţii;

c) neprezentarea la timp a dării de seamă anuale sau tăinuirea informaţiei cu privire la lucrările executate;

d) netransmiterea în Fondul Naţional de Date Geospaţiale a unui exemplar de copii ale materialelor şi datelor topogeodezice şi cartografice create;

e) executarea lucrărilor de către persoane necertificate în domeniu conform prevederilor Legii nr. 778/2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică și/sau ale Legii nr. 354/2004 cu privire la formarea bunurilor imobile ori în lipsa categoriei necesare pentru executarea lucrărilor;

f) amplasarea construcțiilor, precum și a rețelelor edilitare contrar documentației de proiect;

g) distrugerea sau strămutarea construcțiilor în procesul de formare a bunului imobil

contrar documentației de proiect;

h) recepția și înregistrarea bunurilor imobile contrar documentației de proiect;

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Distrugerea punctelor reţelei geodezice naţionale, a sistemului satelitar de navigaţie globală GNSS, a reţelelor de nivelment şi gravimetrice, a materialelor şi datelor din Fondul naţional de date geospaţiale, precum şi a bornelor de hotar

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, în ambele cazuri cheltuielile de restabilire fiind suportate de contravenient.

Articolul 94. Încălcarea regulilor de construcţie

pe suprafeţe cu zăcăminte de substanţe

utile

Încălcarea regulilor de construcţie pe suprafeţe cu zăcăminte de substanţe utile şi pe teritoriile deasupra obiectivelor miniere şi a locurilor de înhumare a substanţelor şi deşeurilor nocive

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 95. Încălcarea modului stabilit de folosire

a fondului de exploatare, de recoltare

şi transportare a lemnului, de recoltare

a răşinii

(1) Încălcarea modului stabilit de folosire a fondului de exploatare, de recoltare şi transportare a lemnului, de recoltare a răşinii

se sancţionează cu amendă de la 10 la 25 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Transportarea masei lemnoase fără acte de proveniență sau de livrare

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 96. Încălcarea dreptului de autor

și a drepturilor conexe

(1) Încălcarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe, dacă aceasta nu constituie infracțiune, săvârșită prin:

a) punerea la dispoziția publicului sau comunicarea publică, fără drept, inclusiv în formă electronică, a operei, a unui obiect al drepturilor conexe sau a drepturilor *sui generis* ale producătorului unei baze de date;

b) reproducerea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe în scopul comercializării sau oferirii spre comercializare, importului, exportului, precum și stocarea, transportul, închirierea exemplarelor de opere sau de fonograme în scopurile menționate, sau orice altă formă de valorificare a obiectelor dreptului de autor sau ale drepturilor conexe în scopul obținerii profitului, fără acordul titularului de drepturi;

c) radiodifuzarea, retransmiterea prin cablu, retransmisia operei, precum și prin realizarea de opere derivate, fără acordul autorului, al titularului dreptului de autor sau al titularului drepturilor conexe;

d) distribuirea, fixarea exemplarelor de fonograme, opere audiovizuale, programe pentru calculator sau baze de date electronice, fără marcaje de control și fără deținerea contractului cu titularul de drepturi,

se sancționează cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Eliminarea sau modificarea ilegală a simbolurilor sau a semnelor de protecție a dreptului de autor și a drepturilor conexe, a informațiilor de gestionare a drepturilor, inclusiv în format electronic, sau fabricarea, importul, păstrarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a dispozitivelor care permit eliminarea sau modificarea acestora, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 60 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Falsificarea, producerea, distrugerea, utilizarea sau comercializarea ilicită a marcajelor de control, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 60 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Distrugerea originalului operei științifice, literare, de artă plastică, de sculptură, de arhitectură, a manuscrisului sau a variantei definitive a originalului fonogramei sau al operei audiovizuale, inclusiv în forma copiei standard,

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 96[1]. Încălcarea regulilor privind gestiunea

colectivă a drepturilor de autor

și a drepturilor conexe

(1) Nedepunerea la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, după desfășurarea adunării generale, în termenul stabilit de Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, a raportului anual de transparență, a raportului anual al cenzorului sau al comisiei de cenzori, a listei de membri și a repertoriului actualizat, a acordurilor de reprezentare cu organizațiile similare din străinătate, a declarațiilor individuale anuale ale directorului general, ale membrilor consiliului și ale consiliului de supraveghere și a hotărârilor adoptate în cadrul adunării generale sau depunerea acestora într-un alt format decât cel aprobat

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile sau documentele solicitate de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală în procesul efectuării controlului activității organizației de gestiune colectivă sau a structurilor comune de colectare ori prezentarea informațiilor incomplete

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 97. Utilizarea ilegală a mărcii

Utilizarea fără consimțământul titularului a mărcii protejate sau a unui semn care, din cauza identităţii ori similitudinii cu marca înregistrată şi a identităţii ori similitudinii produselor sau serviciilor acoperite de semn şi de marcă, generează riscul de confuzie în percepţia consumatorului, aplicarea semnului pe produse sau pe ambalaje, precum şi utilizarea lui în calitate de ambalaj în cazul mărcilor tridimensionale, oferirea produselor sub acest semn spre comercializare sau comercializarea ori stocarea lor în acest scop, sau, după caz, oferirea ori prestarea serviciilor sub acest semn, importul sau exportul produselor sub acest semn, utilizarea semnului în publicitate, multiplicarea, stocarea sau comercializarea semnului în scopurile menţionate, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau, în ambele cazuri, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 97[1]. Utilizarea ilegală a denumirii de origine

a produsului şi a indicaţiei geografice

(1) Utilizarea comercială directă sau indirectă a unei denumiri de origine/indicaţii geografice înregistrate pentru produsele neacoperite de înregistrare în măsura în care aceste produse sunt comparabile cu cele înregistrate sub această denumire sau în măsura în care această utilizare permite de a profita de reputaţia denumirii protejate, precum şi uzurparea, imitarea sau evocarea asociaţiilor legate de o denumire de origine/indicaţie geografică înregistrată, chiar dacă originea adevărată a produsului este indicată sau dacă denumirea protejată este folosită în traducere ori este însoţită de o expresie, cum ar fi „de genul", „de tipul", „de stilul", „imitaţie", ori de alte expresii similare, indicarea falsă sau înşelătoare cu privire la proveniența, originea, natura sau calităţile esenţiale ale produsului, care figurează pe produs sau pe ambalajul acestuia, în publicitate, precum şi utilizarea în calitate de ambalaj a unui recipient de natură să creeze o impresie eronată în privinţa originii produsului, desfăşurarea unor practici susceptibile să-l inducă în eroare pe consumator în ceea ce priveşte originea adevărată a produsului, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(2) Utilizarea ilegală în sensul alin. (1) a unei denumiri de origine/indicaţii geografice neînregistrate, protejate în baza acordurilor bilaterale la care Republica Moldova este parte, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 97[2]. Utilizarea ilegală a denumirilor

specialităţilor tradiţionale garantate

Orice practică susceptibilă să-l inducă în eroare pe consumator referitor la o denumire a specialităţii tradiţionale garantate, orice imitare a unei denumiri înregistrate şi rezervate conform prevederilor Legii privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate, orice folosire în comerț a denumirilor de produse care ar putea fi confundate cu denumirile specialităţilor tradiţionale garantate înregistrate cu rezervarea denumirii conform prevederilor Legii privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate, orice uzurpare abuzivă sau înşelătoare a menţiunii „Specialitate tradiţională garantată" şi a simbolului naţional asociat acesteia, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 98. Utilizarea, la marcarea produselor,

a unor indicaţii false ori înşelătoare

(1) Utilizarea, la marcarea produselor alimentare, a unor indicaţii false ori înşelătoare în scopul inducerii în eroare a consumatorului privitor la calitate, cantitate, însuşiri, destinaţie, valoare sau la data fabricării produselor ori prestării serviciilor, precum şi privitor la producător şi la sediul acestuia,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Utilizarea, la marcarea produselor, altora decât cele indicate la alin.(1), a unor indicaţii false ori înşelătoare în scopul inducerii în eroare a consumatorului privitor la calitate, cantitate, însuşiri, destinaţie, valoare sau la data fabricării produselor ori prestării serviciilor, precum şi privitor la producător şi la sediul acestuia,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 99. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului

brevetului de invenţie sau al titularului

modelului de utilitate

Fabricarea, importul, exportul, transportarea, oferirea spre vânzare, vânzarea, alt mod de punere în circulaţie economică, stocarea în astfel de scopuri a produselor care încorporează o invenţie brevetată sau un model de utilitate înregistrat, pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizarea titularului, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 100. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului

de drept asupra desenului sau modelului

industrial

Fabricarea, importul, exportul, transportarea, vânzarea, orice alt mod de punere în circulaţie economică, stocarea în astfel de scopuri a produselor care încorporează integral sau într-o măsură substanţială un desen sau un model industrial protejat, pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizarea titularului de drept, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 101. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului

brevetului pentru soi de plantă

Producerea, reproducerea, condiţionarea în scopul înmulţirii, transportarea, importul, exportul, oferirea spre vânzare, vânzarea, alt mod de punere în circulaţie economică, stocarea în astfel de scopuri a materialului soiului de plantă brevetat, pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizarea titularului de brevet, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 102. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului

topografiei circuitului integrat

Reproducerea topografiei circuitului integrat protejate sau a unei părţi a acesteia, precum şi importul, exportul, transportarea, oferirea spre vânzare, vânzarea, alt mod de punere în circulaţie economică a produsului care încorporează o topografie a circuitului integrat protejată sau a unei părţi a acesteia, pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizarea titularului, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 103. Încălcarea drepturilor de autor asupra

invenţiei, topografiei circuitului integrat

sau desenului/modelului industrial

Însuşirea calităţii de autor, constrângerea la coautorat, divulgarea esenţei invenţiei, topografiei circuitului integrat sau desenului/modelului industrial până la depunerea cererii, fără consimțământul autorului, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 104. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată

a bunurilor străine

(1) Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a bunurilor străine, dacă fapta nu reprezintă o infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită din motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

Articolul 104[1]. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată

a bunurilor proprietate comună a

asociaţiilor de coproprietari în condominium

Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a bunurilor proprietate comună a asociaţiilor de coproprietari în condominium

se sancţionează cu amendă de la 25 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 105. Sustragerea în proporţii mici din

avutul proprietarului

Sustragerea în proporţii mici din avutul proprietarului prin furt, însuşire, delapidare, abuz de serviciu sau escrocherie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 106. Cauzarea de daune materiale prin

înşelăciune sau abuz de încredere

Cauzarea de daune materiale prin înşelăciune sau abuz de încredere, în cazul în care fapta nu reprezintă o sustragere şi nu întruneşte elementele unei infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale.

Articolul 107. Dobândirea informațiilor care constituie

secret comercial, bancar sau fiscal

Dobândirea fără consimțământul titularului a informațiilor care constituie secret comercial, bancar sau fiscal în scopul divulgării sau folosirii lor ilegale, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 107[1]. Editarea publicațiilor periodice

publice neînregistrate

Editarea publicațiilor periodice publice neînregistrate în Registrul publicațiilor periodice publice

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 108. - *abrogat.*

Capitolul IX

CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL

PROTECŢIEI MEDIULUI

Articolul 109. Încălcarea regimului de protecţie a apelor

(1) Încălcarea regimului de protecţie a apelor având drept urmare poluarea acestora, eroziunea solurilor şi alte fenomene dăunătoare

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 40 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Darea în exploatare a întreprinderilor, a imobilelor comunale şi de altă natură fără construcţiile şi instalaţiile care să prevină impurificarea şi infectarea apelor sau influenţa lor dăunătoare

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Spălarea vehiculelor, utilajelor şi ambalajelor în apele naturale, în preajma lor şi în alte locuri neautorizate

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3[1]) Acceptarea directă sau indirectă, prin acţiuni sau inacţiuni implicite, sau beneficierea de servicii de spălare a vehiculelor, utilajelor şi ambalajelor în apele naturale,

în preajma lor şi în alte locuri neautorizate

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Nerespectarea dimensiunilor şi regimului de protecţie a zonelor de protecţie a apelor râurilor şi bazinelor de apă şi a fâșiilor riverane de protecţie a apelor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Nerespectarea limitelor şi regimului de protecţie a perdelelor forestiere de protecţie a apelor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Neîndeplinirea de către căpitan sau de către alţi membri ai personalului de comandă al unei nave a obligaţiilor prevăzute de legislaţie privind înregistrarea în actele de bord a operaţiunilor cu substanţe nocive pentru oameni şi pentru resursele vii ale mării ori cu amestecuri ce conţin astfel de substanţe peste normele stabilite, introducerea în actele de bord a unor menţiuni false referitor la astfel de operaţiuni sau refuzul nelegitim de a prezenta actele persoanelor cu funcţie de răspundere

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(7) Deversarea deșeurilor provenite din exploatarea navelor sau a reziduurilor de marfă în mediul marin ori în cursuri de apă de către navele care utilizează porturile naționale, precum și neasigurarea predării acestora către instalațiile portuare de preluare

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 110. Încălcarea regulilor de folosire a apei

(1) Captarea şi folosirea apei cu încălcarea limitelor stabilite, folosirea apei potabile în scopuri tehnice

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un

an.

(2) Folosirea obiectivelor acvatice fără autorizaţia de folosinţă special

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Împiedicarea ilegală a altor utilizatori de apă să amplaseze şi/sau să utilizeze o priză de apă și instalațiile mobile în condiţiile Legii apelor nr. 272/2011

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Deținerea lacului de acumulare sau a iazului fără a dispune de un regulament propriu de exploatare a barajelor, iazurilor şi a lacurilor de acumulare

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(5) Evacuarea de către deținătorul lacului de acumulare sau al iazului a apei în scop tehnologic piscicol, cu excepția cazurilor de depistare și eradicare a bolilor la pești,

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 111. Nerespectarea regulilor şi instrucţiunilor

privind exploatarea construcţiilor,

instalaţiilor şi aparatelor de măsurat

hidrotehnice, de gospodărire şi de

protecţie a apelor

Nerespectarea regulilor şi instrucţiunilor privind exploatarea construcţiilor, instalaţiilor şi aparatelor de măsurat hidrotehnice, de gospodărire şi de protecţie a apelor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 112. Deteriorarea construcţiilor şi instalaţiilor

hidrotehnice, de gospodărire şi de

protecţie a apelor

Deteriorarea construcţiilor şi instalaţiilor hidrotehnice, de gospodărire şi de protecţie a apelor, inclusiv a reţelelor şi instalaţiilor sistemelor de alimentare cu apă potabilă,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 113. Încălcarea regulilor de desfăşurare

a activităţii economice în zonele

de protecţie a apelor

(1) Aplicarea neautorizată a pesticidelor şi îngrăşămintelor pe fâșii cu o lăţime de 300 de metri de la muchia taluzului riveran al albiei,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Construcţia şi amplasarea, în zona de protecţie a apelor, a depozitelor de îngrășăminte şi pesticide, a obiectivelor pentru prepararea soluțiilor chimice, a depozitelor de produse petroliere, a staţiilor de alimentare cu combustibil, a colectoarelor de ape reziduale de la fermele şi complexele zootehnice, a punctelor de deservire tehnică şi de spălare a tehnicii şi vehiculelor, repartizarea de terenuri, într-o astfel de zonă, pentru depozitarea deşeurilor de orice proveniență, construcţia neautorizată de instalaţii de canalizare, de colectoare şi de instalaţii de epurare a apelor reziduale

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Desfăşurarea neautorizată a lucrărilor de astupare a luncilor şi braţelor uscate ale râurilor, a lucrărilor de regularizare a cursurilor râurilor, de extragere a substanţelor utile, a materialelor de construcţie şi de instalare a comunicaţiilor în zona de protecţie a apelor

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Prelucrarea terenurilor, organizarea taberelor pentru animale şi păsări, amenajarea campingurilor şi a taberelor de corturi în limitele fâșiilor riverane de protecţie a apelor

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Deversarea, în apele de suprafaţă, în canalele de irigare şi de desecare, pe terenuri, indiferent de modul lor de folosință, și în rețeaua publică de canalizare sau în alte locuri neautorizate, a apelor uzate neepurate, provenite din activități casnice și noncasnice, a celor poluate termic, a apelor contaminate cu germeni patogeni şi cu paraziţi, a produselor sau reziduurilor petroliere şi a altor poluanţi

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Desfăşurarea activităţii economice de către întreprinderi cu impact asupra mediului fără dispozitive de ţinere a evidenţei cantitative şi calitative a consumului şi a evacuărilor de ape, precum şi de prevenire a poluării apelor sau a efectelor lor distructive,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Deversarea ilicită a substanţelor radioactive în apele de suprafaţă, de canalizare, canalele de irigare şi de desecare

se sancţionează cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi cu amendă de la 900 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 114. Încălcarea regulilor de protecţie

a resurselor piscicole şi a regulilor

de pescuit

(1) Încălcarea regulilor de protecţie a resurselor piscicole

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de pescuit, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Transportarea, comercializarea produselor pescuitului şi altor organisme acvatice fără documentele necesare stabilite de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Acţiunile specificate la alin.(1) însoţite de pescuitul ori de distrugerea unor specii valoroase de peşte şi de plante acvatice sau a altor reprezentanţi ai faunei şi florei acvatice

se sancţionează cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(5) Pescuitul cu utilizarea curentului electric, a explozivilor, a substanțelor stupefiante, a substanțelor otrăvitoare sau reactive de orice fel

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 115. Degradarea terenurilor, falsificarea

informaţiei despre starea şi folosirea lor

(1) Degradarea stratului fertil al solului, decopertarea neselectivă şi folosirea stratului fertil contrar destinaţiei

se sancționează cu amendă de la 80 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Amplasarea, construcţia şi darea în exploatare a obiectivelor care generează efecte de poluare a solului

se sancţionează cu amendă de la 18 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Arderea în câmp deschis a resturilor vegetale de orice provenienţă

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Falsificarea informaţiei despre starea şi folosirea terenurilor

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Depozitarea neautorizată pe terenuri cu sol fertil a materialelor de construcție ori a deșeurilor industriei extractive și a altor asemenea

se sancționează cu amendă de la 80 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Nedeclararea de către proprietar autorităților administrației publice locale în

termen de 30 de zile lucrătoare despre schimbarea modului de folosință a terenului

se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Schimbarea modului de folosință a terenurilor agricole ocupate cu pășuni proprietate publică a unității administrativ-teritoriale fără consultarea deținătorilor de animale

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 116. Abaterea neautorizată de la proiectele

de organizare a teritoriului sau de

folosinţă a terenului

(1) Abaterea neautorizată de la proiectele de organizare a teritoriului, de ameliorare, precum şi folosirea terenurilor contrar destinaţiei pentru care au fost repartizate

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Ocuparea nelegitimă a terenurilor, îngrădirea lor

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 117. Neîndeplinirea obligaţiei de a aduce

terenurile într-o stare care să asigure

folosirea lor conform destinaţiei,

inclusiv de a combate și preveni

răspândirea buruienilor

(1) Neîndeplinirea obligaţiei de a aduce terenurile într-o stare care să asigure folosirea lor conform destinaţiei

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neîndeplinirea obligaţiei de a aduce terenurile afectate de folosirea subsolului într-o stare care să nu prezinte pericol şi să asigure folosirea lor ulterioară

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neîndeplinirea obligaţiei de a combate și preveni răspândirea buruienilor pe terenuri (cu excepția terenurilor cu destinație agricolă)

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 118. Neefectuarea măsurilor obligatorii

de ameliorare a terenurilor, de protecţie

a solului contra eroziunii provocate de

vânt şi de apă, de prevenire a altor

procese care deteriorează starea solului

Neefectuarea măsurilor obligatorii de ameliorare a terenurilor, de protecţie a solului contra eroziunii provocate de vânt şi de apă, de prevenire a altor procese care deteriorează starea solului

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 119. Încălcarea modului de protecţie

şi de folosire a subsolului

(1) Folosirea neautorizată a subsolului

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Studierea şi cercetarea subsolului fără proiecte speciale, precum şi studierea şi cercetarea incompletă şi neraţională a subsolului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Prezentarea de informaţii neveridice privind cantitatea şi calitatea substanţei minerale utile extrase

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Nerespectarea cerinţelor de proiectare, construire şi dare în exploatare a

întreprinderilor şi altor obiective legate de folosirea subsolului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(5) Încălcarea regulilor şi normelor de desfăşurare în condiţii de securitate a lucrărilor de exploatare a subsolului, a cerinţelor privind protecţia subsolului şi a mediului, fapt ce provoacă impurificarea substanţelor minerale utile sau aducerea terenurilor şi subsolului într-o stare inutilizabilă,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(6) Neasigurarea intenţionată, în procesul studierii şi folosirii subsolului, a integrităţii teritoriilor, a construcţiilor şi a altor obiective, inclusiv a teritoriilor şi obiectivelor ocrotite de stat în mod deosebit,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(7) Încălcarea modului de ţinere a evidenţei şi a balanţei mişcării rezervelor de substanţe minerale utile şi deşeurilor producţiei extractive, încălcarea cerinţelor privind ţinerea cadastrelor de stat şi a balanţelor rezervelor de substanţe utile

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Încălcarea cerinţelor şi regulilor de înhumare (depozitare) în subsol a substanţelor şi a deşeurilor nocive sau a apelor uzate

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Neîndeplinirea cerinţelor şi măsurilor privind recultivarea terenurilor deteriorate în urma excavaţiilor miniere, privind aducerea întreprinderilor miniere, a sondelor de foraj, a galeriilor subterane într-o stare care să asigure folosirea lor ulterioară şi securitatea populaţiei

se sancţionează cu amendă de la 250 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Încălcarea cerinţelor şi regulilor de ridicare a construcţiilor pe terenurile în al căror subsol există zăcăminte de substanţe minerale utile, pe terenurile întreprinderilor

miniere (inclusiv deasupra celor subterane), precum şi pe terenurile de înhumare (depozitare) în subsol a substanţelor şi a deşeurilor nocive,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(11) Comercializarea şi circulaţia substanţelor minerale utile solide fără acte legale de provenienţă

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(12) Neexecutarea prescripţiilor privind înlăturarea încălcărilor depistate la întreprinderile sau obiectivele legate de folosirea subsolului, necontestate potrivit legislaţiei privind controlul de stat al activităţii de întreprinzător,

se sancţionează cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(13) Efectuarea lucrărilor de extragere a substanţelor minerale utile în lipsa unor planuri anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere şi/sau în lipsa unor normative privind pierderile de substanţe minerale utile, coordonate conform legislaţiei în vigoare,

se sancţionează cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

Articolul 120. Decopertarea şi distrugerea neautorizată

a litierei, a păturii vii şi a stratului superior

de sol fertile

Decopertarea şi distrugerea neautorizată a litierei, a păturii vii şi a stratului superior de sol fertil spre a le folosi în alte scopuri decât cele silvice sau în scop de comercializare

se sancţionează cu amendă de la 50 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 121. Efectuarea unor exploatări forestiere

contrar scopurilor sau cerinţelor

prevăzute de legislaţie

Efectuarea unor exploatări forestiere contrar scopurilor sau cerinţelor prevăzute în autorizaţia (dispoziţia) de tăiere a arborilor ori în biletul silvic

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 122. Tăierea ilegală sau vătămarea

arborilor și arbuştilor

(1) Tăierea ilegală sau vătămarea arborilor şi arbuştilor până la gradul de încetare a creşterii lor ori vătămarea arborilor şi arbuştilor care nu întrerupe creşterea lor

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Tăierea ilegală a arborilor şi arbuştilor din spaţiile verzi, vătămarea lor sau a unor părţi ale lor, defrişarea şi/sau strămutarea, fără permisiunea autorităţii administraţiei publice locale coordonată cu autorităţile administraţiei publice pentru mediu, a plantelor din spaţiile verzi în alte locuri în timpul efectuării de construcţii

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2^1) Vătămarea arborilor și arbuștilor din spațiile verzi prin incendiere

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Acţiunile specificate la alin.(1) săvârșite de persoane responsabile de protecţia şi paza vegetaţiei forestiere

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale.

(4) Autorizarea de către persoane responsabile de protecţia şi paza vegetaţiei forestiere a recoltării de masă lemnoasă cu încălcarea legii şi a altor acte normative

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 123. Distrugerea şi vătămarea culturilor

silvice, a arboretului tânăr provenit

prin regenerare naturală, a seminţişului

natural şi preexistent

Distrugerea şi vătămarea culturilor silvice, a arboretului tânăr provenit prin regenerare naturală, a seminţişului natural şi preexistent

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 124. Distrugerea şi vătămarea puieţilor

şi butaşilor din pepiniere și plantaţii

silvice

Distrugerea şi vătămarea puieţilor şi butaşilor din pepiniere şi plantaţii silvice

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 125. Încălcarea modului şi a termenelor

de împădurire a parchetelor exploatate

şi a terenurilor neîmpădurite

Încălcarea modului şi a termenelor de împădurire a parchetelor exploatate şi a terenurilor neîmpădurite din fondul forestier, precum şi a parchetelor exploatate de pe terenurile cu vegetaţie forestieră din afara acestui fond,

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 126. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată

a fâneţelor, păşunilor, şanţurilor de

desecare din păduri, a sistemelor de drenaj,

a drumurilor şi a instalaţiilor inginereşti de

pe terenurile fondului forestier

Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a fâneţelor, păşunilor, şanţurilor de desecare din păduri, a sistemelor de drenaj, a drumurilor şi a instalaţiilor inginereşti de pe terenurile fondului forestier

se sancţionează cu amendă de la 80 la 150 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 126[1]. Păşunatul ilegal al animalelor

Păşunatul animalelor pe terenurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale în altă perioadă a anului decât în cea stabilită de către autoritatea administrației publice locale, păşunatul în comun al grupurilor de animale de diferite specii, păşunatul animalelor bolnave de boli oficial notificabile

se sancționează cu amendă de la 80 la 150 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 126[2]. Neaprobarea amenajamentelor

pastorale și a planurilor privind

lucrările de întreținere, ameliorare

și exploatare rațională a pășunilor

și fânețelor publice

Neaprobarea de către primarul unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi, în termenele stabilite, a amenajamentelor pastorale și a planurilor privind lucrările de întreținere, ameliorare și exploatare rațională a pășunilor și fânețelor publice

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale.

Articolul 126[3]. Neexecutarea lucrărilor de întreținere

și de ameliorare a pășunilor

și fânețelor publice

Neexecutarea lucrărilor de întreținere și de ameliorare a pășunilor și fânețelor publice

se sancționează cu amendă de la 80 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 127. Încălcarea regulilor de folosire a obiectelor

fondului forestier

(1) Cositul neautorizat al ierbii pentru fân şi păşunatul neautorizat pe terenurile fondului forestier, în perdelele forestiere de protecţie şi în spaţiile verzi

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore.

(2) Recoltarea neautorizată a fructelor şi pomuşoarelor sălbatice, a nucilor, a ciupercilor, a plantelor medicinale şi a altor plante, a melcilor de viţă-de-vie pe sectoarele unde aceasta este interzisă sau este admisă numai în baza biletului silvic, precum şi încălcarea termenelor, a volumului şi a modului de recoltare stabilite

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 128. Încălcarea prevederilor actelor normative

privind folosirea şi protecţia fondului

cinegetic

(1) Încălcarea prevederilor actelor normative privind folosirea şi protecţia fondului cinegetic, privind vânatul şi alte feluri de folosire a resurselor cinegetice

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Vânătoarea fără autorizaţie (licenţă), fără carnet de vânător sau fără permis de deţinere sau port şi folosire a armei de vânătoare, depăşirea normelor stabilite de recoltare a vânătului, precum şi vânătoarea în locurile interzise şi în perioadele de prohibiţie, folosirea armelor, uneltelor şi metodelor interzise

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Încălcarea prevederilor actelor normative privind cerințele de biosecuritate indispensabile profilaxiei și controlului pestei porcine africane la mistreți

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 129. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată

a locurilor de vieţuire a faunei

Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a vizuinelor, muşuroaielor de furnici, cuiburilor de păsări şi altor locuri de vieţuire a faunei de pe terenurile fondului forestier

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore.

Articolul 130. Amplasarea neautorizată a stupilor

şi a stupinelor pe terenurile fondului

forestier sau nerespectarea prescripţiilor

din biletul silvic privind amplasarea lor

Amplasarea neautorizată a stupilor şi a stupinelor pe terenurile fondului forestier sau nerespectarea prescripţiilor din biletul silvic privind amplasarea lor

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 131. Încălcarea normelor şi regulilor

de desfăşurare a activităţii în apicultură

(1) Neînregistrarea în sistemul informațional a adresei stupinei în staţionar şi a numărului familiilor de albine, neînregistrarea în sistemul informațional a informațiilor referitoare la amplasarea stupinei în pastoral, lipsa paşaportului stupinei, amplasarea stupinei fără acordul deţinătorilor de teren, cu încălcarea legislaţiei de mediu şi sanitar-veterinare

se sancţionează cu amendă de la 24 la 35 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 70 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Tăinuirea cazurilor de morbiditate sau de mortalitate spontană a albinelor, a cazurilor de apariţie a semnelor de boală, defrişarea nejustificată a bazelor (surselor) melifere şi intervenţia de reconstrucţie a mediului ambiant necoordonată cu organele de protecţie a mediului

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Comercializarea şi utilizarea în tehnologia de creştere a albinelor şi de tratare a maladiilor a preparatelor chimice şi medicamentoase care nu sunt certificate şi reglementate de actele normative naţionale

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Refuzul nejustificat al persoanelor cu funcţie de răspundere din cadrul autorităţilor administraţiei publice locale de ambele niveluri de a atribui terenuri pentru amplasarea stupinelor, reţinerea, de către persoanele abilitate, a vehiculelor, ce efectuează transportarea familiilor de albine, pe un timp ce depăşeşte normele în vigoare (15 minute), falsificarea produselor apicole de către producător şi/sau comercianţi, producerea pentru comercializare, precum și comercializarea materialului biologic de prăsilă [regină (matcă) şi roi] la stupinele neatestate în categoria de prăsilă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Importul, posesiunea și exploatarea materialului genitor ce aparţine raselor neomologate şi amplasarea familiilor, roiurilor şi reginelor (mătcilor) de albine de origine necunoscută în zonele de interdicţie înfiinţate în scopul ameliorării calităţii genetice a familiilor de albine

se sancţionează cu amendă de la 45 la 54 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Comercializarea produselor apicole în lipsa paşaportului stupinei

se sancționează cu amendă de 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 132. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată

a semnelor de restricţie, a indicatoarelor

de amenajament silvic, a barierelor şi

parapetelor, a obiectelor de agitaţie şi

informaţie vizuală

Distrugerea sau deteriorarea intenţionată în terenurile fondului forestier a semnelor de restricţie, a panourilor, a barierelor, a indicatoarelor de amenajament silvic şi a bornelor silvice, a îngrădirilor de restricţie şi a construcţiilor din locurile de agrement, altor obiecte de agitaţie şi informaţie vizuală şi de amenajare a fondului forestier

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de 60 de ore.

Articolul 133. Darea în exploatare a obiectivelor

de producţie fără instalaţiile de prevenire

a impactului negativ asupra pădurilor

Darea în exploatare a întreprinderilor, secţiilor, agregatelor, căilor de transport, obiectivelor comunale, a altor obiective noi, precum şi a celor reconstruite, fără instalaţiile de prevenire a impactului negativ asupra stării şi regenerării pădurilor

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 134. Folosirea neautorizată a terenurilor

din fondul forestier şi spaţiile verzi

pentru defrişare, construcţie de clădiri

administrative, depozite şi alte obiective

Folosirea neautorizată a terenurilor din fondul forestier şi spaţiile verzi pentru defrişare, construcţie de clădiri administrative, depozite şi alte obiective

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 134[1]. Încălcarea regulilor de construcție

a obiectivelor și/sau amplasarea

în spațiile verzi proprietate publică

a obiectivelor incompatibile

cu destinația acestora

(1) Construcția și/sau amplasarea în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor incompatibile cu destinația acestora

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Amplasarea neautorizată în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activități economico-sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile)

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore și cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 135. Circulaţia şi parcarea vehiculelor

pe terenurile fondului forestier,

în spaţiile verzi din afara drumurilor

publice şi în locuri interzise

Circulaţia şi parcarea vehiculelor pe terenurile fondului forestier şi în spaţiile verzi din afara drumurilor publice şi în locuri interzise

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

Articolul 136. Încălcarea regulilor sanitare în păduri,

spaţii verzi, grădini publice, rezervaţii

şi ocoale silvice

Încălcarea regulilor sanitare în păduri, spaţii verzi, grădini publice, rezervaţii şi ocoale silvice

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 20 la 40 unităţi convenţionale.

Articolul 137. Încălcarea regulilor de apărare împotriva

incendiilor în păduri, spaţii verzi, grădini

publice, rezervaţii şi ocoale silvice

(1) Încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor în păduri, spaţii verzi, grădini publice, rezervaţii şi ocoale silvice

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 unităţi convenţionale.

(2) Distrugerea sau vătămarea pădurii, spaţiului verde, grădinii publice, rezervaţiei şi ocolului silvic ca urmare a incendierii sau a atitudinii neglijente faţă de foc

se sancţionează cu amendă de la 80 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 138. Încălcarea modului stabilit de creare

şi de folosire a colecţiilor zoologice

Încălcarea modului prevăzut de legislaţie de creare, completare, păstrare, folosire, evidenţă, comercializare, achiziţie sau expediere a colecţiilor zoologice

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

Articolul 139. Încălcarea modului de folosire a regnului animal

în rezervaţiile naturale şi în alte arii naturale

protejate de stat

Încălcarea modului stabilit de folosire a regnului animal în rezervaţiile naturale şi în

alte arii naturale protejate de stat

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 140. Colectarea sau nimicirea plantelor, capturarea sau nimicirea

animalelor incluse în Cartea Roşie a Republicii Moldova

şi în anexele la Convenţia privind comerţul internaţional

cu specii sălbatice de faună şi floră pe cale de dispariţie

(CITES)

(1) Colectarea sau nimicirea plantelor, capturarea sau nimicirea animalelor incluse în Cartea Roşie a Republicii Moldova şi în anexele la Convenţia privind comerţul internaţional cu specii sălbatice de faună şi floră pe cale de dispariţie (CITES), comercializarea ilegală, precum și comiterea altor acţiuni sau inacţiuni ce pot cauza reducerea numărului acestor plante şi animale sau dispariţia lor

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale.

(2) Încălcarea regulilor de export sau import al speciilor de plante şi animale incluse în Cartea Roşie a Republicii Moldova şi în anexele la Convenţia privind comerţul internaţional cu specii sălbatice de faună şi floră pe cale de dispariţie (CITES)

se sancţionează cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 141. Încălcarea regimului de protecţie a obiectelor

şi complexelor din fondul ariilor naturale

protejate de stat

(1) Încălcarea regimului de protecţie a obiectelor şi complexelor din fondul ariilor naturale protejate de stat, inclusiv din rezervaţiile ştiinţifice, rezervaţiile naturale, rezervaţiile peisagistice, rezervaţiile de resurse, rezervaţiile biosferei, din parcurile naţionale, din monumentele naturii, din ariile cu management multifuncţional, din grădinile botanice, grădinile dendrologice, grădinile zoologice, din monumentele de arhitectură peisagistică, care a condus sau poate conduce la nimicirea sau la schimbarea stării lor iniţiale,

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 3000 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de protecţie a solului, zăcămintelor, resurselor acvatice, a faunei şi florei din obiectele şi complexele fondului ariilor naturale protejate de stat, precum şi folosirea lor neautorizată

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea regulilor de interdicţie a amplasării, prelucrării şi deversării deşeurilor industriale şi celor menajere în obiectele şi complexele din fondul ariilor naturale protejate de stat şi în zonele de protecţie a acestora

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 142. Încălcarea modului de folosire a fondului

de exploatare, de recoltare, de transportare

şi de export al lemnului

(1) Încălcarea modului de folosire a fondului de exploatare, de recoltare, de transportare şi de export al lemnului şi al produselor lemnoase

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Comercializarea sau circulația produselor lemnoase fără acte legale de proveniență (acte de livrare conform documentației de evidență contabilă)

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Întocmirea incorectă a materialelor primare pentru efectuarea tăierilor şi recepţionarea masei lemnoase

se sancţionează cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 143. Neefectuarea plăţii pentru poluarea mediului

Neefectuarea plăţii pentru poluarea mediului, nevărsarea ei în volum deplin şi în termen în conturile fondurilor ecologice

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 24 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 143[1]. Încălcarea procedurii de prevenire

sau reparare a daunei aduse mediului

(1) Neîndeplinirea obligației de prezentare sau neprezentarea la termenul stabilit a informației despre apariția unei amenințări iminente de producere a unei daune aduse mediului, precum și despre măsurile de prevenire sau măsurile de reparare întreprinse,

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a măsurilor de reparare a daunei aduse mediului, prevăzute de art. 11–13 din Legea nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului,

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neconformarea contravenientului cu cerințele legale în termen de 30 de zile de la data aplicării sancțiunilor în temeiul alin. (1) sau alin. (2)

se sancționează cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 144. Încălcarea cerinţelor ecologice la construcţia,

la punerea în funcţiune, la exploatarea

întreprinderilor, instalaţiilor, altor obiective

Încălcarea cerinţelor ecologice la construcţia, la punerea în funcţiune, la exploatarea întreprinderilor, instalaţiilor, altor obiective

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 145. Neadmiterea inspectării obiectivelor

sau neprezentarea informaţiei despre

starea mediului

Împiedicarea accesului inspectorilor de stat pentru ecologie la inspectarea obiectivelor şi refuzul de a acorda informaţii, precum şi prezentarea unei informaţii eronate despre starea mediului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 146. Nefolosirea instalaţiilor pentru purificarea

de poluanţi şi controlul emisiilor în atmosferă,

pentru epurarea apelor uzate

Nefolosirea instalaţiilor, utilajului, aparatajului prevăzute pentru purificarea de poluanţi şi controlul emisiilor în atmosferă, pentru epurarea apelor uzate ce se evacuează în obiectivele acvatice sau în rețeaua publică de canalizare, pentru controlul calității lor și controlul nedepășirii concentrației maxim admisibile de poluanți în apele uzate evacuate, precum şi încălcarea regulilor şi instrucţiunilor de exploatare a instalaţiilor indicate

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 147. Depășirea valorilor-limită de emisii

dăunătoare asupra mediului și emisia

de poluanți fără autorizație

(1) Depășirea valorilor-limită de emisii ale substanțelor poluante, de acțiune radiologică, fizică și biologică asupra mediului, emisia de poluanți în atmosferă fără autorizația autorității publice abilitate, dacă obținerea unei astfel de autorizații este necesară conform legislației,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Nerespectarea de către unități și întreprinderi a obligației legale privind încadrarea în valorile-limită de emisii a substanțelor periculoase generate ca urmare a eliminării deșeurilor

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Desfășurarea activității de valorificare energetică a anvelopelor uzate, activităților de recuperare și de reciclare a deșeurilor de metale în lipsa instalațiilor de purificare a emisiilor în componentele mediului, în lipsa echipamentului de măsurare pentru controlul emisiilor, inclusiv cel computerizat, precum și prezentarea eronată sau neprezentarea rapoartelor privind volumul emisiilor și calitatea acestora, în procesul de activitate,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată

persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 147[1]. Încălcarea procedurii de prezentare

a informației privind monitorizarea, raportarea

și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră

(1) Neîndeplinirea obligației de a prezenta sau neprezentarea la termenul stabilit a planului de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neprezentarea sau prezentarea cu întârziere a raportului anual al emisiilor de gaze cu efect de seră, verificat de un verificator acreditat, precum și a raportului de verificare a emisiilor de gaze cu efect de seră de către operatorul instalației staționare sau operatorul de aeronave

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 148. Încălcarea regimului şi modului de utilizare a hidrocarburilor

halogenate care distrug stratul de ozon

(1) Fabricarea sau punerea în circulaţie comercială a aerosolilor sau a extinctoarelor portabile ce conţin substanţe chimice care distrug stratul de ozon

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Utilizarea substanţelor chimice care distrug stratul de ozon la fabricarea de aerosoli, de noi sisteme industriale de răcire, de unităţi mobile de climatizare, precum şi de produse de sterilizare, utilizarea lor în orice alte domenii noi în care, anterior, nu au fost utilizate

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea substanţelor chimice care distrug stratul de ozon la fabricarea de panouri izolante şi de ambalaje confecţionate din expandate organice, flexibile ori semirigide

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea şi punerea în circulaţie comercială a agenţilor de curăţire şi a solvenţilor ce conţin una sau mai multe substanţe chimice care distrug stratul de ozon, cu excepţia tetraclorurii de carbon în cazul când este utilizată ca solvent în procesele de clorurare în sistem închis ori ca solvent în procesele în care, din considerente de ordin tehnic, nu poate fi substituită cu o altă substanţă, inofensivă pentru stratul de ozon,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea regulilor de utilizare a bromurii de metil în agricultură

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Utilizarea, stocarea şi transportul containerelor cu substanţe chimice care distrug stratul de ozon neetichetate cu inscripţia „Conţine substanţe care distrug stratul de ozon”

se sancţionează cu amendă de la 15 la 21 de unităţi convenţionale.

(7) Refuzul importatorilor, exportatorilor şi al persoanelor care pun în circulaţie comercială substanţe, produse şi echipamente ce conţin substanţe care distrug stratul de ozon de a prezenta la control autorităţilor abilitate cu acest drept documentele prevăzute de legislaţia privind folosirea acestor substanţe

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

Articolul 149. Poluarea mediului cu cauzarea de prejudicii

Poluarea mediului (aerului atmosferic, a bazinelor acvatice de suprafaţă şi subterane, a terenurilor) cu deşeuri industriale, de construcţie sau menajere, cu ape menajere, cu emisii de poluanţi ce au cauzat prejudicii, dacă această acțiune nu constituie infracțiune,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 150. Neîndeplinirea obligaţiilor de înregistrare

în actele de bord a operaţiunilor cu substanţe

şi amestecuri nocive

Neîndeplinirea obligaţiilor, prevăzute de legislaţia în vigoare, privind înregistrarea în actele de bord ale unei nave a operaţiunilor cu substanţe nocive pentru sănătatea omului, pentru flora şi fauna acvatică ori cu amestecuri ce conţin astfel de substanţe peste normele stabilite, înscrierea în actele de bord a unor falsuri referitoare la astfel de operaţiuni

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

Articolul 151. Încălcarea regulilor de testare tehnică şi ecologică

Încălcarea regulilor de testare tehnică şi ecologică a vehiculelor terestre, a navelor şi aeronavelor prin testare necalitativă ce a avut ca urmare depăşirea normelor admisibile de emisie a poluanţilor sau defecte tehnice

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 152. – *abrogat.*

Articolul 153. Exploatarea vehiculelor terestre, a navelor şi aeronavelor

care depăşesc normativele admise de emisie a poluanţilor

şi de emitere a zgomotului

Exploatarea vehiculelor terestre, a navelor şi aeronavelor care depăşesc normativele admise de emisie a poluanţilor şi de emitere a zgomotului în timpul funcţionării

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

Articolul 154. Încălcarea regulilor de gestionare

a deşeurilor

(1) Nerespectarea modului stabilit de colectare, păstrare, transport, depozitare, neutralizare şi evacuare, inclusiv în obiectivele acvatice, în subsol etc., a deşeurilor industriale, de construcţie, a biodeșeurilor, a deșeurilor municipale şi de altă natură

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(1^1) Nerespectarea modului stabilit de ardere a deșeurilor industriale, de construcție, a biodeșeurilor, a deșeurilor municipale și de altă natură

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Faptele specificate la alin.(1) care au creat pericolul poluării mediului

se sancţionează cu amendă de la 24 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Depozitarea arbitrară sau în locuri interzise ori utilizarea unor alte procedee de evacuare, tartare sau eliminare a deşeurilor fără autorizaţia autorităţilor abilitate

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Tăinuirea informaţiei sau prezentarea intenţionată de informaţii false sau incomplete privind gestionarea deşeurilor, privind evacuarea lor în caz de avarie

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Încălcarea regulilor de evidenţă şi de control primar în domeniul gestionării deşeurilor, nerespectarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă în domeniul nominalizat

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(6) Transmiterea deşeurilor periculoase unor persoane fizice sau juridice care nu deţin licenţe (autorizaţii) pentru colectarea, transportarea, tratarea și eliminarea lor

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(7) Nerespectarea regimului şi a regulilor de exploatare a instalaţiilor de prelucrare şi neutralizare a deşeurilor, a locurilor de depozitare ori de înhumare a deşeurilor industriale, a biodeșeurilor, a deșeurilor municipale şi de altă natură

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Proiectarea şi construcţia de întreprinderi şi de alte obiective, precum şi implementarea de materiale şi tehnologii care nu corespund condiţiilor de securitate a utilizării, prelucrării şi evacuării deşeurilor

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(9) Nerespectarea regulilor privind importul, exportul sau tranzitul de deşeuri

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(10) Neasigurarea sortării, colectării, tratării și evacuării deșeurilor, neatingerea țintelor minime de recuperare sau reciclare a deșeurilor, precum și admiterea stocării deşeurilor de orice provenienţă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(11) Neîntreprinderea măsurilor de lichidare a gunoiştilor neautorizate şi necontrolate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(12) Nerespectarea cerințelor de gestionare a deșeurilor periculoase privind:

a) etichetarea, ambalarea și clasificarea;

b) reclasificarea ca deșeuri nepericuloase;

c) amestecarea cu alte categorii de deșeuri;

d) colectarea, transportarea și depozitarea temporară

se sancționează cu amendă de la 100 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(13) Nerespectarea de către producătorii și distribuitorii de produse a cerințelor prevăzute la art. 12 alin. (5)–(7) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(14) Nerespectarea procesului de gestionare a deșeurilor de baterii și acumulatori prin:

a) abandonarea bateriilor și acumulatorilor uzați sau a componentelor solide ale acestora;

b) deversarea electrolitului din acumulatorii uzați pentru autovehicule pe sol, în apele de suprafață, apele subterane și în sistemele de canalizare

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(15) Nerespectarea de către operatorul stației de tratare sau de către operatorul schemei de valorificare materială a deșeurilor de echipamente electrice și electronice a obligațiilor privind:

a) asigurarea recuperării sau reciclării deșeurilor de echipamente electrice și electronice supuse tratării care pot fi recuperate sau reciclate;

b) asigurarea atingerii țintelor minime de recuperare și reciclare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice;

c) raportarea, trimestrială, către producătorii de echipamente electrice și electronice a rezultatelor de performanță în atingerea țintelor de colectare și tratare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice stabilite de Guvern;

d) asigurarea procesului tehnologic astfel încât materialele finale obținute după dezasamblarea echipamentelor electrice și electronice uzate să nu conțină componenți cu caracteristici periculoase

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(16) Încălcarea interdicției privind producerea, punerea la dispoziție pe piață și utilizarea substanțelor enumerate în secțiunea 1 din anexa nr. 6 la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, fie individual, fie în compoziția preparatelor, fie sub formă de compuși ai unor diverse articole,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(17) Încălcarea interdicției pentru operațiunile de valorificare sau eliminare a deșeurilor de poluanți organici persistenți care pot conduce la recuperarea, reciclarea, regenerarea sau reutilizarea oricăror dintre substanțele enumerate în secțiunea a 2-a din anexa nr. 6 la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(18) Încălcarea actelor normative privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală, de către conducătorii instituțiilor de asistență medicală pentru om și animale, precum și de către conducătorii instituțiilor de cercetări în acest domeniu, prin:

a) lipsa planificării anuale a cheltuielilor necesare pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea de asistență medicală pentru om și animale și/sau din cercetările conexe, clasificate în deșeuri periculoase și nepericuloase;

b) lipsa planurilor de gestionare a deșeurilor rezultate din activitatea medicală și asigurarea implementării acestora în conformitate cu regulamentul intern și actele normative aprobate de Guvern;

c) lipsa persoanei responsabile pentru activitățile de gestionare a deșeurilor rezultate din activitatea medicală, nominalizată în modul stabilit, sau neasigurarea formării profesionale continue a angajaților în domeniul gestionării deșeurilor rezultate din activitatea medicală

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

Articolul 154[1]. Încălcarea normelor privind

responsabilitatea extinsă

a producătorului

(1) Gestionarea deșeurilor în lipsa unui sistem individual sau colectiv de gestionare a fluxurilor respective de deșeuri sau neprezentarea actelor de confirmare a unui sistem individual ori de certificare în calitate de membru al unui sistem colectiv de colectare, tratare, valorificare sau eliminare a produselor ce au devenit deșeuri

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Neînregistrarea în modul stabilit a producătorului sau a distribuitorului de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului în Sistemul informațional automatizat „Managementul deșeurilor” deținut de Agenția de Mediu

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Nerespectarea de către operatorul depozitului de deșeuri responsabil de întreținerea, supravegherea, monitorizarea și controlul postînchidere al depozitului a obligației de raportare anuală în cadrul Sistemului informațional automatizat „Managementul deșeurilor” despre tipurile și cantitățile de deșeuri eliminate, precum și de raportare semestrială privind datele înregistrate în urma monitorizării depozitului de deșeuri, pentru a demonstra conformitatea cu prevederile din autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor, precum și pentru a demonstra stadiul îndeplinirii măsurilor din programul pentru conformare,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Nerespectarea de către operatorul depozitului de deșeuri responsabil de întreținerea, supravegherea, monitorizarea și controlul postînchidere al depozitului a obligației de constituire a unui fond pentru închiderea și urmărirea postînchidere a depozitului

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 155. Încălcarea regulilor de evidenţă, transport,

păstrare, utilizare şi înhumare a preparatelor

biologice, chimice şi a altor substanţe toxice

(1) Încălcarea regulilor de evidenţă, transport, păstrare, utilizare şi înhumare a preparatelor biologice şi chimice, a amestecurilor de preparate sau a altor substanţe toxice, dacă această faptă nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de

la 6 luni la un an.

(2) Încălcarea regulilor de evidenţă, transport, păstrare, utilizare şi înhumare a îngrăşămintelor minerale, a substanţelor ameliorative, a pesticidelor, a stimulatorilor de creştere a plantelor, a amestecurilor de preparate sau a altor substanţe toxice, în cazul în care acestea sunt utilizate în agricultură, dacă această faptă nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) – *abrogat.*

(4) Gestionarea neregulamentară prin amestecarea deșeurilor de mercur, inclusiv lămpi fluorescente uzate, cu alte categorii de deșeuri periculoase sau cu alte deșeuri, substanțe sau materiale

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 155[1]. Încălcarea regulilor de desfăşurare

a activităţilor nucleare şi radiologice

(1) Desfăşurarea activităţilor nucleare şi radiologice fără autorizaţie radiologică eliberată conform legii

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neraportarea în termen, cu depăşirea cu cinci zile lucrătoare a termenului prevăzut de lege, a exportului, importului de tehnologii, materiale, dispozitive, softuri, echipamente ce cad sub incidenţa regimului de garanţii nucleare

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea instalaţiilor nucleare şi radiologice, a materialului nuclear şi radioactiv fără certificat de securitate eliberat conform legii

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice. Sancţiunea se aplică pentru fiecare instalaţie radiologică sau nucleară, material radioactiv sau nuclear utilizat fără certificate de securitate.

(4) Desfăşurarea activităţilor de proiectare, construcţie a obiectivelor nucleare şi radiologice, amplasare, reamplasare, transfer, montaj, punere în funcţiune, funcţionare de probă, reparaţii şi întreţinere, modificare, conservare, dezafectare, import, export, introducere temporară a instalaţiilor nucleare şi radiologice, a materialelor nucleare sau radioactive, precum şi desfăşurarea activităţilor de transportare a materialelor nucleare şi radioactive fără autorizaţia prevăzută de lege

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Admiterea în activităţile nucleare şi radiologice a persoanelor care nu au pregătirea necesară sau care nu dispun de permis de exercitare valabil pentru aceste activităţi, precum şi neînregistrarea în fişa personalului angajat de categoria A a dozelor efective individuale

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Împiedicarea activităţii legitime a reprezentanţilor organului de control în domeniul activităţilor nucleare şi radiologice prin neadmiterea la efectuarea controlului legal

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Prezentarea, în scopul evaluării sau controlului, a datelor eronate sau incomplete

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Tăinuirea cazurilor de depistare, sustragere, pierdere a surselor de radiaţii ionizante, a materialelor nucleare, de distrugere a integrităţii materialelor nucleare şi surselor radioactive sau neinformarea, în termen de 24 de ore, a organului de control în domeniul activităţilor nucleare şi radiologice despre aceste fapte

se sancţionează cu amendă de la 120 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Exploatarea instalaţiilor nucleare sau radiologice în lipsa unui sistem de control al calităţii prin care să asigure cerinţele de radioprotecţie, de securitate nucleară şi radiologică, de securitate fizică a obiectivului, de pregătire a intervenţiei de urgenţă în cazul incidentelor sau accidentelor nucleare sau radiologice

se sancţionează cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată

persoanei juridice.

(10) Neprezentarea datelor, prezentarea datelor false sau neactualizate organului de control în domeniul activităţilor nucleare şi radiologice privind informaţia solicitată prin acte normative pentru includerea în rapoartele naţionale privind implementarea cerinţelor tratatelor şi convenţiilor internaţionale la care Republica Moldova este parte

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 1000 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(11) Neînregistrarea dozelor de iradiere aplicate pacienţilor, neraportarea cazurilor de incident radiologic, inclusiv iradierea nejustificată a pacienţilor,

se sancţionează cu amendă de la 150 la 450 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 450 la 750 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(12) Încălcarea regulilor de import, export, transportare, păstrare sau utilizare a substanțelor, a materialelor, a deșeurilor și a dispozitivelor nucleare și/sau radioactive, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 155^{2}. Încălcarea cerințelor de prevenire

a accidentelor majore care implică

substanțe periculoase, precum și de

limitare a consecințelor acestora asupra

sănătății umane și asupra mediului

Încălcarea cerințelor de prevenire a accidentelor majore care implică substanțe periculoase, precum și de limitare a consecințelor acestora asupra sănătății umane și asupra mediului, prin:

a) nedesemnarea persoanei responsabile de managementul securității, starea bună și funcționarea inofensivă în modul stabilit și/sau nedeținerea de către această persoană a permisului de exercitare a atribuțiilor conexe securității industriale, îndeosebi la amplasamentele ce reprezintă pericole de accidente majore care implică substanțe periculoase;

b) nerespectarea condițiilor și măsurilor necesare, potrivit prevederilor legislației în vigoare, pentru a preveni accidentele majore și pentru a limita consecințele acestora asupra sănătății umane și asupra mediului;

c) neinformarea imediată a autorității administrației publice locale pe al cărei teritoriu se află amplasamentul, a Agenției de Mediu, a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică despre producerea unui accident major care implică substanțe periculoase;

d) netransmiterea de către operator în cel mult 3 zile după finalizarea lucrării către Agenția de Mediu, către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică a informației cu privire la lucrările sau modificările efectuate la instalațiile tehnice, cu privire la modificarea unui proces ori a naturii, a formei fizice sau a cantității substanțelor periculoase utilizate în cadrul unui amplasament sau al unei zone de depozitare, care cad sub incidența Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, și care pot avea consecințe semnificative în cazul producerii unei avarii, unui accident major ori pot determina reclasificarea unui amplasament de nivel inferior ca amplasament de nivel superior ori viceversa, precum și netransmiterea informațiilor actualizate o dată la 5 ani;

e) netransmiterea de către operator către Agenția de Mediu a raportului de securitate care să includă informațiile prevăzute de Legea nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase;

f) neinformarea publicului și/sau a persoanelor juridice învecinate privind riscurile pe care le presupune amplasamentul, obiectele de producție sau instalațiile tehnice (existente sau viitoare), privind depozitările de substanțe periculoase, inclusiv cele care cad sub incidența Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, ori nefurnizarea informațiilor solicitate la cererea autorităților competente prevăzute la art. 5 alin. (2) din Legea nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 156. Neîndeplinirea prevederilor legislaţiei

privind expertiza ecologică de stat şi

evaluarea impactului asupra mediului

Neîndeplinirea prevederilor legislaţiei privind expertiza ecologică de stat şi evaluarea impactului asupra mediului sau a cerinţelor incluse în concluziile expertizei ecologice de stat şi evaluarea impactului asupra mediului, finanţarea sau executarea proiectelor şi programelor care nu au trecut expertiza ecologică de stat şi evaluarea impactului asupra mediului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 157. Cruzimea faţă de animale

(1) Încălcarea cerinţelor privind întreținerea animalelor, reglementate de legislația sanitar-veterinară, fapt ce poate periclita viaţa ori sănătatea acestora,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Provocarea ilegală intenționată a durerii sau suferinței evitabile animalului, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără confiscarea animalelor.

(3) Acțiunile specificate la alin. (1) și (2) care au cauzat vătămarea sănătății animalului

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Lăsarea în primejdie sau abandonarea animalului de companie ori ținerea acestuia fără hrană sau medicamentele necesare

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Eschivarea deținătorului de animale de a supune animalele măsurilor de profilaxie prevăzute în Programul acţiunilor strategice de supraveghere, profilaxie şi combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Deplasarea liberă a câinilor agresivi sau a celor periculoşi în raza localităţii sau transportarea acestora în transportul public fără lesă şi botniţă

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

(6[1]) Creşterea sau ţinerea câinilor fără autorizaţia necesară sau în condiţii ce prezintă pericol pentru oameni sau animale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

(7) Omiterea colectării deşeurilor provenite de la animalul plimbat în spațiul public

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 35 de ore.

(8) Refuzul de a elimina animalul mort sau îngroparea acestuia în loc neautorizat

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 35 de ore, cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(9) Îndemnarea publică la cruzime față de animale sau justificarea acesteia

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(10) Asmuțirea animalelor de companie la oameni sau la animale

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(11) Organizarea, finanțarea, promovarea, facilitarea sau susținerea prin diverse mijloace tehnice sau logistice de activități competitive de tipul luptelor de animale

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(12) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(4), (9)–(11) săvârșite:

a) în mod repetat în decursul aceluiași an calendaristic;

b) în public sau în prezența minorilor;

c) de o persoană responsabilă de îngrijirea, protecția și bunăstarea animalelor, de dresarea sau de acordarea asistenței medicale veterinare;

d) față de două sau mai multe animale

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 170 la 340 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 158. Încălcarea regulilor de întreţinere

a câinilor, pisicilor şi altor animale

(1) Încălcarea interdicțiilor sau a regulilor de întreținere a câinilor, a pisicilor și a altor animale, aprobate prin decizie a autorității administrației publice locale,

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Plimbarea câinilor sau altor animale în locuri publice contrar regulilor aprobate prin decizie a autorităţii administraţiei publice locale

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Admiterea accesului câinilor sau al pisicilor în exploatațiile de animale sau în unitățile de procesare, de fabricare ori de depozitare a produselor alimentare, în pieţe și târguri, cu excepţia câinilor de serviciu, a câinilor însoţitori, special pregătiţi pentru persoane cu dizabilități, precum şi a câinilor de vânătoare având botniţă şi fiind conduşi în lesă de persoane autorizate,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 158[1]. Încălcarea regulilor privind identificarea

şi înregistrarea animalelor, precum

şi a regulilor zootehnice

(1) Refuzul identificării şi al înregistrării animalelor de către deținători, deținerea animalelor care nu sunt identificate şi înregistrate potrivit prevederilor normelor sanitar-veterinare, omiterea predării paşapoartelor individuale ale bovinelor sacrificate sau moarte autorității sanitar-veterinare teritoriale,

se sancționează cu amendă de la 2 la 9 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Transportarea animalelor care nu sunt identificate și înregistrate sau fără documentele corespunzătoare, inclusiv paşaportul individual în cazul bovinelor,

se sancționează cu amendă de la 3 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Omiterea declarării de către deținători la autoritatea sanitar-veterinară teritorială, în termenele stabilite de lege, a cumpărării, inclusiv din import, a vânzării, inclusiv spre export, a morții, a dispariției, a fătării, a sacrificării animalelor

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Achiziționarea animalelor care nu sunt identificate şi nu sunt înregistrate în baza de date Sistemul de Identificare şi Trasabilitate a Animalelor

se sancționează cu amendă de la 3 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de

răspundere.

(5) Sacrificarea animalelor care nu sunt identificate

se sancționează cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Sacrificarea bovinelor identificate şi înregistrate în alte locuri decât în unitățile de sacrificare autorizate de către autoritatea sanitar-veterinar competent

se sancționează cu amendă de la 6 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice,
cu amendă de la 12 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Producerea şi/sau comercializarea materialului seminal congelat, embrionilor, ouălor de incubație pentru hibrizi comerciali, ouălor de viermi de mătase, icrelor şi larvelor de peşte în afara unităților specializate, autorizate în acest scop, cu excepția instituțiilor ştiințifice,

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(8) Încălcarea normelor tehnologice sau a instrucțiunilor privind însămânțarea artificial

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(9) Monta clandestină

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(10) Înscrierea intenționată în evidențele zootehnice ori în certificatele privind calitatea materialului de reproducție a unor date eronate privind originea, vârsta, performanțele productive şi indicii de calitate ai materialului seminal brut, diluat, refrigerat sau congelat

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(11) Omiterea respectării planului de împerechere a bovinelor pentru reproducerea dirijată de reproducători cu valoare genetică ridicată

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 158[2]. Încălcarea normelor şi regulilor

de desfăşurare a activităţii în domeniul

clasificării carcaselor de bovine, porcine

şi ovine

(1) Nerespectarea de către unităţile de sacrificare a obligaţiei de clasificare şi identificare a carcaselor de bovine, porcine şi ovine

se sancţionează cu amendă de la 80 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Nerespectarea de către unităţile de sacrificare a obligaţiei de a dispune de un clasificator autorizat

se sancţionează cu amendă de la 80 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Nerespectarea de către unităţile de sacrificare a obligaţiilor de înregistrare şi prezentare autorităţii de supraveghere şi control a informaţiei privind preturile pentru carcasele clasificate

se sancţionează cu amendă de la 25 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Limitarea accesului inspectorului desemnat de autoritatea de supraveghere şi control pentru verificarea corectitudinii clasificării carcaselor

se sancţionează cu amendă de la 15 la 25 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Clasificarea incorectă a carcaselor de bovine, porcine şi ovine

se sancţionează cu amendă de la 25 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Clasificarea carcaselor de către o persoană care nu deţine autorizaţie de clasificator sau admiterea pentru clasificare a carcaselor a unei persoane care nu deţine autorizaţie de clasificator

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 70 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Capitolul X

CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL INDUSTRIEI,

CONSTRUCŢIILOR, ENERGETICII, GOSPODĂRIEI

COMUNALE, LOCUINŢELOR ŞI AMENAJĂRII

TERITORIULUI

Articolul 159. Încălcarea prevederilor actelor normative,

ale documentelor normativ-tehnice cu privire

la efectuarea în condiții de securitate a lucrărilor

care pot provoca situații de avarii sau incidente

(1) Încălcarea prevederilor actelor normative, ale documentelor normativ-tehnice în domeniul securității industriale prin:

a) omiterea aplicării complexului de măsuri pentru protejarea intereselor vitale ale persoanei și ale societății de eventualele avarii și incidente la obiectele industriale periculoase și de efectele acestora care au cauzat prejudiciu în proporții mici

se sancționează cu amendă de la 48 la 84 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) desfășurarea activităților și/sau a lucrărilor în domeniul securității industriale în lipsa avizului pozitiv de expertiză eliberat de către autoritatea de expertiză în domeniul securității industrial

se sancționează cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea procedurii de notificare privind deținerea unui obiect industrial periculos, precum și privind desfășurarea lucrărilor de reglare a instalațiilor tehnice și/sau a sistemelor tehnologice,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neîndeplinirea în termen de către proprietarii şi gestionarii obiectelor industriale periculoase a prescripţiilor în vederea excluderii abaterilor şi a încălcărilor normelor de construcţie, de întreţinere, de deservire şi de exploatare, care pot provoca avarii, incendii, explozii sau pot pune în pericol viaţa oamenilor,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea regulilor privind protecţia reţelelor de gaze naturale, care are ca efect reducerea fiabilităţii furnizării de gaze naturale şi/sau prin care sunt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4^1) Omiterea aplicării măsurilor complexe privind protecția rețelelor de gaze naturale care are ca efect reducerea fiabilității furnizării de gaze naturale și/sau prin care sunt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul

se sancționează cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea cerințelor privind asigurarea obligatorie de răspundere pentru prejudiciile cauzate în procesul de exploatare a obiectului industrial periculos și/sau pentru exploatarea obiectului industrial periculos, cu excepția dării în exploatare a obiectului industrial periculos, fără a deține contract de asigurare obligatorie de răspundere pentru prejudiciile cauzate în procesul de exploatare a obiectului industrial periculos,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 60 de unități contravenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 160. Încălcarea regulilor, normelor şi a instrucţiunilor

cu privire la păstrarea, transportul, folosirea

şi evidenţa materialelor explosive

Încălcarea regulilor, normelor şi a instrucţiunilor cu privire la păstrarea, transportul, folosirea şi evidenţa materialelor explozive în industrie, la obiectivele aflate sub controlul autorităţilor de supraveghere de stat a efectuării în condiţii de securitate a lucrărilor în industrie şi inspecţiei miniere

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 161. Deconectarea neautorizată a energiei

electrice, a energiei termice sau a

gazelor naturale

Deconectarea neautorizată a instalațiilor de utilizare ale consumatorilor de la rețelele electrice, de la rețelele termice sau de la rețelele de gaze naturale, cu excepția cazurilor când atare acțiuni se întreprind pentru asigurarea securității vieții oamenilor ori se întreprind în situații de avarie sau de forță majoră (extraordinare),

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 162. Provocarea unui deranjament în rețelele

electrice cu tensiune până la 1000

de volți

(1) Provocarea din imprudență a unui deranjament în rețelele electrice cu tensiune până la 1000 de volți (la liniile aeriene, subterane și subacvatice de transport de energie electrică, la instalațiile de racord și de distribuție), având drept urmare o pană de curent în asigurarea consumatorilor cu energie electrică,

se sancționează cu amendă de la 10 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 30 de ore, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Provocarea intenționată a unui deranjament în rețelele electrice cu tensiune până la 1000 de volți (la liniile aeriene, subterane și subacvatice de transport de energie electrică, la instalațiile de racord și de distribuție), având drept urmare o pană de curent în asigurarea consumatorilor cu energie electrică,

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 163. Încălcarea Regulamentului cu privire la

protecţia reţelelor electrice

Încălcarea cerințelor prevăzute în Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, care creează pericolul unei pene de curent, perturbarea funcționării normale a rețelelor electrice, deteriorarea rețelelor electrice, provocarea unor avarii, incendii, accidente sau care poate avea drept urmare punerea în pericol a vieții oamenilor ori cauzarea de daune,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 163[1]. Neîndeplinirea prescripțiilor emise

de Agenţia Naţională pentru Reglementare

în Energetică

(1) Neîndeplinirea în termen de către proprietarii și gestionarii instalațiilor electrice, rețelelor electrice a prescripțiilor în vederea excluderii abaterilor și a încălcărilor documentelor normativ-tehnice de amenajare și de exploatare a instalațiilor electrice, rețelelor electrice, care poate avea drept urmare provocarea de avarii, incendii, explozii sau punerea în pericol a vieții oamenilor,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea îndeplinirii în termen de către proprietarii şi de către gestionarii instalațiilor termice a prescripțiilor în vederea excluderii abaterilor şi a încălcărilor normelor de construcție, de întreținere, de deservire şi de exploatare, care pot provoca avarii, incendii, explozii sau pot pune în pericol viața oamenilor,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 164. Folosirea ilegală a energiei electrice,

a energiei termice sau a gazelor naturale

(1) Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale prin racordarea neautorizată la rețeaua electrică, la rețeaua termică sau la rețeaua de gaze naturale, prin evitarea echipamentului de măsurare ori prin intervenția în funcționarea acestuia prin diferite metode care conduc la omiterea înregistrării sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, de energie termică sau de gaze naturale

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Conectarea ilegală la instalația de utilizare a energiei termice sau a gazelor naturale a unui consumator final, folosirea energiei electrice prin conectarea ilegală la instalația de utilizare a unui consumator final

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale prin reconectarea neautorizată, după deconectare, la rețeaua electrică, la rețeaua termică sau la rețeaua de gaze natural

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 165. Încălcarea dreptului de acces la echipamentele

de măsurare și/sau la instalațiile operatorului

Refuzul nemotivat de a asigura accesul la echipamentul de măsurare și/sau la instalațiile operatorului aflate pe proprietatea consumatorului final ori neasigurarea nemotivată a accesului consumatorului final la echipamentul de măsurare aflat pe

proprietatea operatorului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 166. - *abrogat.*

Articolul 167. Deteriorarea rețelelor termice sau a utilajelor acestora

Deteriorarea rețelelor termice sau a utilajelor acestora

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 168. Încălcarea regulilor cu privire la

protecția reţelelor termice

Încălcarea regulilor cu privire la protecția reţelelor termice, care are ca efect reducerea fiabilității furnizării energiei termice şi/sau prin care sunt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul,

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 169. Încălcarea normelor de desfăşurare

a activităţii de către participanţii la piaţa

energiei electrice, la piaţa gazelor naturale,

la furnizarea serviciului public de

alimentare cu apă şi/sau de canalizare

și la producerea, distribuția și/sau

furnizarea energiei termice

Încălcarea de către participanţii la piaţa energiei electrice, la piaţa gazelor naturale, la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă şi/sau de canalizare şi la producerea, distribuţia şi/sau furnizarea energiei termice a normelor de desfăşurare a activităţilor, stabilite în actele normative în domeniu, manifestată prin:

a) refuzul de a permite efectuarea controalelor, a verificărilor şi a inspecţiilor dispuse de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii sau obstrucţionarea acestei autorităţi în efectuarea acestora;

b) neprezentarea în termen a datelor, a informaţiilor solicitate de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii sau furnizarea de date şi informaţii incorecte sau incomplete;

c) întârzierea nejustificată în racordarea instalaţiilor electrice, a instalaţiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali potenţiali la reţelele electrice, la reţelele de gaze naturale, la executarea branşamentelor de apă/racordurilor de canalizare la reţeaua de alimentare cu apa şi/sau de canalizare, la reţelele de distribuţie şi/sau furnizare a energiei termice sau în reconectarea instalaţiilor electrice, a instalaţiilor de gaze naturale, de alimentare cu apă şi/sau de canalizare sau energie termică ale consumatorilor finali la reţelele electrice, la reţelele de gaze naturale, la reţeaua de alimentare cu apă şi/sau de canalizare sau energie termică;

c[1]) depășirea termenului de coordonare a documentației de proiect de către emitenții avizelor de racordare și/sau operatorii de sistem;

d) aplicarea incorectă a tarifelor reglementate, a preţurilor reglementate la energia electrica, la gazele naturale, la serviciul public de alimentare cu apă şi/sau de canalizare şi la energia termică sau aplicarea tarifelor pentru serviciile auxiliare prestate care nu au fost avizate sau aprobate de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii;

e) refuzul nejustificat al furnizorilor care îndeplinesc obligaţii de serviciu public de a încheia contract de furnizare a energiei electrice, a gazelor naturale, a serviciului public de alimentare cu apă şi/sau de canalizare, de distribuţie şi/sau furnizare a energiei termice;

f) refuzul nejustificat al operatorilor sistemelor de transport sau al operatorilor sistemelor de distribuţie de a încheia contract pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice, al gazelor naturale sau contract pentru prestarea serviciului de distribuţie a energiei electrice, a gazelor naturale, de alimentare cu apă şi/sau de canalizare, de distribuţie şi/sau furnizare a energiei termice;

g) nerespectarea de către operatorii sistemelor de transport, de către operatorii sistemelor de distribuţie a prevederilor actelor normative de reglementare privind extinderea reţelelor electrice, a reţelelor de gaze aprobate de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii;

h) nerespectarea de către operatorii sistemelor de transport, de către operatorii sistemelor de distribuţie a obligaţiei privind anunţarea consumatorilor finali despre întreruperile programate în livrarea energiei electrice, a gazelor naturale, de alimentare cu apă sau energie termică în termenele şi în condiţiile stabilite în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport şi de distribuţie a energiei electrice, în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport şi de distribuţie a gazelor naturale, în Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apa şi de canalizare, în Regulamentul privind furnizarea energiei termice;

i) nerespectarea de către operatorii sistemelor de distribuţie a obligaţiei privind verificarea metrologică periodică a echipamentelor de măsurare ale consumatorilor casnici

cu care au încheiat contracte de furnizare a serviciului public nominalizat;

j) deconectarea nejustificată a instalaţiilor electrice, a instalaţiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali de la reţeaua electrică, de la reţeaua de gaze naturale, de la reţeaua de alimentare cu apă şi/sau de canalizare, de la reţeaua de distribuţie a energiei termice sau limitarea, întreruperea nejustificată a livrării energiei electrice, a gazelor naturale, a apei, a energiei termice către consumatori;

k) refuzul nejustificat al operatorilor sistemelor de transport, al operatorilor sistemelor de distribuţie privind eliberarea avizului de racordare la reţeaua electrică, la reţeaua de gaze naturale, la reţeaua de energie termică, eliberarea avizului de branşare/racordare la reţeaua de alimentare cu apă şi/sau de canalizare;

l) practicarea fără licenţă, fără autorizaţie a genurilor de activitate licenţiate, autorizate în conformitate cu actele normative care reglementează piaţa energiei electrice și piaţa gazelor naturale, furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și producerea, distribuția și furnizarea energiei termice sau delegarea atribuţiilor şi a funcţiilor licenţiate, autorizate către un terţ care nu deţine licenţă, autorizaţie pentru desfăşurarea genului de activitate respectiv;

m) neexecutarea în termen a măsurilor dispuse, prin decizii sau prin hotărâri, de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii ori neîndeplinirea în termen a prevederilor prescripţiei privind lichidarea încălcărilor constatate de această autoritate;

n) nerespectarea normelor tehnice de exploatare a reţelelor electrice, a reţelelor de gaze naturale, a centralelor electrice, a instalaţiilor de producere a gazelor naturale şi a combustibilului, a instalaţiilor de stocare şi de depozitare a combustibilului, care poate avea drept rezultat diminuarea fiabilităţii şi a calităţii livrării energiei electrice, a gazelor naturale sau a combustibilului către consumatori;

o) nerespectarea prevederilor legale la planificarea extinderii reţelelor termice, precum şi încălcarea Normelor tehnice ale reţelelor termice, elaborate şi aprobate de către Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică, privind extinderea, exploatarea, reparaţia şi întreţinerea reţelelor termice;

p) nerespectarea de către operator a prevederilor Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare, a contractelor încheiate, a Regulamentului privind exploatarea tehnică a sistemelor şi instalaţiilor publice de alimentare cu apă şi de canalizare la exploatarea, întreţinerea, reparaţia, dezvoltarea sau modificarea reţelelor publice de alimentare cu apă şi/sau de canalizare, precum şi a reţelelor interne de alimentare cu apă şi/sau de canalizare din blocurile locative;

q) nerespectarea de către operatorii de sistem a prevederilor Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, ale Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, precum și ale Regulamentului-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

r) nerespectarea altor condiţii stabilite în licenţele, în autorizaţiile eliberate pentru desfăşurarea activităţilor de pe piaţa energiei electrice sau a gazelor naturale, la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă şi/sau de canalizare şi la producerea, distribuţia şi/sau furnizarea energiei termice;

s) încălcarea prevederilor Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, de către vânzătorii cu amănuntul ai produselor petroliere principale și ai gazului lichefiat, la calcularea prețului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 169[1]. Încălcarea normelor de desfăşurare

a activităţii de către participanţii

la piaţa produselor petroliere

Încălcarea de către participanţii la piaţa produselor petroliere a normelor de desfășurare a activității, stabilite în actele normative în domeniu, manifestată prin:

a) refuzul de a permite efectuarea controalelor, a verificărilor şi a inspecţiilor dispuse de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii sau obstrucţionarea activității acestei autorităţi la efectuarea acestora;

b) neprezentarea în termen a datelor, a informaţiilor solicitate de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii sau furnizarea de date şi informaţii incorecte sau incomplete;

c) depășirea preţurilor maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard, stabilite de către autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii;

d) refuzul nejustificat al participanţilor la piaţa produselor petroliere de a vinde produse petroliere principale de tip standard consumatorilor sau vânzarea altor produse în lipsa produselor petroliere principale de tip standard;

e) neexecutarea în termen a măsurilor dispuse, prin decizii sau prin hotărâri, de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii ori neîndeplinirea în termen a prevederilor prescripţiei privind lichidarea încălcărilor constatate de această autoritate;

f) practicarea fără licență, fără autorizație a genurilor de activitate licențiate, autorizate în conformitate cu actele normative care reglementează piața produselor petroliere sau delegarea atribuțiilor și a funcțiilor licențiate, autorizate către un terţ care nu deţine licenţă, autorizaţie pentru desfăşurarea genului de activitate respectiv;

g) nerespectarea altor condiţii stabilite în licenţele, în autorizaţiile eliberate pentru

desfăşurarea activităţilor de pe piaţa produselor petroliere

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenţionale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 600 la 1200 de unități convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 170. Conectarea neautorizată la sistemul

de alimentare cu apă şi la sistemul

de canalizare

(1) Conectarea neautorizată (fără condiţii tehnice de la furnizor) la sistemul de alimentare cu apă şi la sistemul de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Conectarea la sistemul de alimentare cu apă şi la sistemul de canalizare cu încălcarea condiţiilor tehnice

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 171. Deteriorarea sistemului de alimentare

cu apă şi a sistemului de canalizare

Deteriorarea sistemului de alimentare cu apă şi a sistemului de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 172. Încălcarea regulilor privind zonele de protecţie a reţelelor

de conducte de apă şi a instalaţiilor de alimentare cu apă

şi de canalizare

Construcția şi amplasarea în zonele de protecţie a reţelelor de conducte de apă şi a instalaţiilor de alimentare cu apă şi de canalizare a diferitelor obiective, uzurparea terenurilor din zonele de protecţie a reţelelor de conducte de apă şi a reţelelor de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 173. Deconectarea neautorizată a consumatorilor de la sistemul

de alimentare cu apă şi de la sistemul de canalizare

Deconectarea neautorizată a consumatorilor de la sistemul de alimentare cu apă şi de la sistemul de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 174. Deteriorarea intenţionată a aparatelor de evidenţă a consumului

de apă potabilă şi a volumului de apă uzată evacuată

Deteriorarea intenţionată a aparatelor de evidenţă a consumului de apă potabilă şi a volumului de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 175. Prezentarea datelor eronate privind

consumul de apă potabilă şi volumul

de apă uzată evacuată în sistemul

public de canalizare

Prezentarea datelor eronate privind consumul de apă potabilă şi volumul de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 176. Neasigurarea accesului liber al reprezentantului sau al

administratorului prestatorului de servicii de alimentare

cu apă şi de canalizare, de energie termică în locuinţe

şi pe teritoriul agenţilor economici

Neasigurarea accesului liber al reprezentantului sau al administratorului prestatorului de servicii de alimentare cu apă şi de canalizare, de energie termică în locuinţe şi pe teritoriul agenţilor economici pentru efectuarea controlului legal asupra funcţionării sistemelor interne de alimentare cu apă şi de canalizare, de energie termică, pentru scoaterea indicaţiilor de pe aparatele de evidenţă a consumului de apă, pentru efectuarea lucrărilor de exploatare a aparatelor de evidenţă

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu avertisment sau cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 177. Încălcarea legislației și a documentelor

normative în amenajarea teritoriului,

urbanism și construcții

(1) Încălcarea legislației în domeniul urbanismului și construcțiilor manifestată prin:

a) eschivarea de la asigurarea accesului organelor de control la planurile urbanistice generale și de la furnizarea de date și informații, necesare activității de amenajare a teritoriului și de urbanism, ce se conțin în băncile de date și în sistemele informaționale, precum și prin furnizarea de date și informații neautentice;

b) eschivarea de la asigurarea accesului public la documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului unităților administrativ-teritoriale;

c) lipsa nemotivată de la verificarea, convocată de executant, a lucrărilor ajunse în faze determinante ale execuției;

d) neîndeplinirea obligației proiectantului de a stabili soluții pentru remedierea defectelor sesizate în proiect, referitoare la exigențele esențiale;

e) neaplicarea de către executant a soluțiilor stabilite de proiectant sau de expert pentru rezolvarea neconformităților, defectelor sau neconcordanțelor apărute în timpul execuției lucrărilor;

f) neprecizarea în proiect a categoriei de importanță a construcției și nestabilirea fazelor determinante ale execuției lucrărilor supuse controlului calității;

g) includerea în proiect sau utilizarea unor produse necertificate sau a unor produse pentru care nu există agremente tehnice la lucrările la care trebuie să se asigure nivelul de calitate corespunzător exigențelor esențiale;

h) neconvocarea factorilor care trebuie să participe la verificarea lucrărilor ajunse în faze determinante ale execuției și neasigurarea condițiilor de verificare;

i) nesesizarea în termen de 24 de ore a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică în cazul producerii unor accidente tehnice la construcțiile în execuție și la cele în exploatare;

j) încălcarea prevederilor din documentele normative referitoare la exigențele esențiale;

k) necompletarea și nepăstrarea cărții tehnice a construcției conform prevederilor legale; nerespectarea termenelor-limită prevăzute de legislația în vigoare în domeniul urbanismului sau neîndeplinirea în termen a măsurilor cuprinse în actele de control;

l) utilizarea construcțiilor a căror destinație funcțională a fost schimbată fără autorizație;

m) neinformarea în termen de către emitent a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică despre eliberarea autorizației de construire/desființare și neprezentarea unei copii de pe aceasta;

n) neinformarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică despre efectuarea recepției obiectului, a instalațiilor aferente și/sau a rețelelor tehnico-edilitare construite/reconstruite;

o) producerea materialelor sau a articolelor de construcții fără regulamente tehnologice, fără documentele în construcții actualizate, cu instrumente și cu utilaj neverificat la organele metrologice de stat, fără încercări și fără analize de lot recepție, periodice și statice

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea legislației și a documentelor normative în construcții manifestată prin:

a) stabilirea, în cadrul expertizei tehnice, a unor proiecte sau lucrări de construcție, a unor soluții care pot determina nerealizarea nivelului de calitate al construcțiilor corespunzător exigențelor esențiale;

b) neamenajarea, la terminarea lucrărilor de construcții, a terenurilor ocupate temporar pentru aducerea lor la starea inițială; neasigurarea verificării execuției lucrărilor de construcții prin diriginți de șantier atestați conform prevederilor legale;

c) lipsa proiectului de organizare a șantierului, neîngrădirea șantierului de construcție, neconservarea șantierului de construcție conform proiectului și neconservarea construcțiilor avariate cu pericol de exploatare;

d) neexecutarea obligațiilor de urmărire a comportării în exploatare a construcțiilor referitor la rezistență și la stabilitate, neexecutarea lucrărilor de întreținere, reparație și consolidare ce decurg din această urmărire;

e) neimplementarea și neaplicarea sistemului de conducere și de asigurare a calității, inclusiv realizarea de construcții fără responsabili tehnici atestați conform prevederilor legale;

f) falsificarea sau întocmirea incorectă a documentelor de execuție și a celor de încercare și de analiză în construcție, fabricarea și comercializarea materialelor și articolelor de construcție fără documentele de confirmare a calității sau în lipsa analizelor și a încercărilor de laborator conform cerințelor documentelor normative în construcții;

g) neasigurarea amenajării adecvate, conform normativelor în vigoare, a clădirilor, instalațiilor și încăperilor, inclusiv a celor de locuit, pentru a asigura accesul și folosirea lor

de către persoanele cu dizabilități;

h) lipsa panoului informativ la șantier sau necorespunderea acestuia cu prevederile actelor normative

se sancționează cu amendă de la 140 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea legislației la reconstrucția încăperilor manifestată prin:

a) intervenții neautorizate care afectează structura de rezistență a construcțiilor;

b) extinderea neautorizată a încăperilor din contul balcoanelor și al logiilor în blocurile locative, precum și extinderea balcoanelor și logiilor existente;

c) extinderea și reamplasarea neautorizată a bucătăriilor și a blocurilor sanitare din contul încăperilor locuibile în blocurile locative;

d) reamplasarea neautorizată a rețelelor de apă și canalizare;

e) intervenții neautorizate la canalele de ventilare;

f) spargerea golurilor noi și lărgirea golurilor existente în pereții structurali ai blocurilor locative;

g) comasarea apartamentelor pe verticală cu spargerea sau demontarea planșeelor;

h) modificarea sistemelor de încălzire prin instalarea agregatelor la balcoane și logii în blocurile locative, cu excepția sistemelor de încălzire autonomă instalate conform proiectului și normativelor în vigoare;

i) efectuarea lucrărilor de termoizolare și tratare coloristică a fațadei în lipsa autorizației de construire, eliberată de autoritatea publică locală,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea legislației în domeniul construcțiilor manifestată prin:

a) elaborarea, modificarea proiectelor de construire, demolare, modernizare, modificare, transformare, consolidare și de reparație a construcției cu încălcarea legislației, a regimului arhitectural-urbanistic și a regimului tehnic, indicate în certificatul de urbanism eliberat de autoritatea administrației publice locale;

b) avizarea, verificarea și aprobarea documentației de proiect, de amenajare a teritoriului și de urbanism și autorizarea construcțiilor, a lucrărilor de modernizare, de

modificare, de transformare, de consolidare și de reparație a construcțiilor cu încălcarea legislației în vigoare;

c) executarea lucrărilor de construcție, reconstrucție, demolare, modificare, transformare, modernizare și consolidare care pot afecta exigențele esențiale, fără autorizație de construire sau proiect, în bază de proiecte neverificate, necoordonate, neavizate, neaprobate în modul stabilit, cu încălcarea proiectului sau autorizației de construire;

d) construcția anexelor, balcoanelor, copertinelor, transformarea acoperișurilor sau extinderea celor existente, care afectează aspectul arhitectural al blocurilor locative;

e) interzicerea sau obstrucționarea efectuării controlului calității în construcții, neprezentarea documentelor și a actelor solicitate de persoane cu atribuții de control, conform prevederilor legale;

f) neglijarea sau neîndeplinirea prescripțiilor Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică;

g) continuarea executării lucrărilor de construcție/demolare în cazul expirării, suspendării, anulării autorizației de construire/desființare;

h) recepționarea construcției, a instalațiilor aferente și a rețelelor tehnico-edilitare cu încălcarea prevederilor legale sau exploatarea acestora fără recepție

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(4^1) Nerespectarea de către proprietarii clădirilor a cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor la proiectarea unei clădiri viitoare, a unei unități noi a clădirii existente sau a lucrărilor de renovare majore

se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(5) Emiterea certificatului de urbanism sau a autorizației de construire/desființare:

a) care conduce la încălcarea legislației și a documentelor normative în construcții;

b) în lipsa sau cu încălcarea prevederilor legislației sau a documentației de urbanism aprobate potrivit legii;

c) persoanelor care nu întrunesc condițiile stabilite pentru solicitantul de acte permisive;

se sancționează cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(6) - *abrogat.*

(7) Depășirea perioadei stabilite de lege sau refuzul nemotivat al agentului constatator de a emite prescripția privind sistarea lucrărilor de construcții, la constatarea construcțiilor neautorizate sau a intervențiilor neautorizate la construcțiile existente,

se sancționează cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(8) Depășirea perioadei stabilite de lege sau refuzul nemotivat al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică de a expune concluzia în procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 178. Încălcarea regulilor de construire a caselor

cu un nivel în localităţile rurale şi a căsuţelor

de livadă în întovărăşirile pomicole

Construirea caselor cu un nivel pentru o familie sau două şi a anexelor gospodăreşti la ele, precum şi a construcţiilor provizorii cu suprafeţe mai mici de 150 m^2 în localităţile rurale, a căsuţelor de livadă în întovărăşirile pomicole cu încălcarea legislaţiei şi a normelor în vigoare privind autorizarea şi executarea acestor construcţii

se sancţionează cu amendă de la 24 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore, cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 179. Construcţii neautorizate şi intervenţii

neautorizate la construcţiile existente

Executarea construcţiilor de orice categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare, consolidare şi reparaţie capitală a clădirilor şi edificiilor, indiferent de tipul de proprietate şi de destinaţie, fără autorizaţie de construcţie, eliberată în modul stabilit,

se sancționează cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei cu

funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 180. Încălcarea legislaţiei cu privire la locuinţe

(1) Încălcarea modului de evidenţă a persoanelor care beneficiază de dreptul la îmbunătăţirea condiţiilor locative din fondul locuinţelor sociale, a modului de scoatere din evidenţă şi de acordare a locuinţelor persoanelor din această categorie, nerespectarea termenelor de instalare a locatarilor în locuinţe

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Încălcarea modului de repartizare a locuinţei din fondurile locuinţelor de manevră, căminelor şi azilurilor

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Încălcarea prevederilor legale privind termenele de încheiere a contractelor de locaţiune între chiriaş şi proprietarul locuinţei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Nerespectarea regulilor şi normelor de folosire, deservire tehnică şi de întreţinere sanitară a locuinţelor, a locurilor şi a instalaţiilor de uz comun, a terenurilor aferente blocurilor locative

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 30 de ore, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

(5) Încălcarea clauzelor contractului de locaţiune

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) - *abrogat.*

(7) Încălcarea modalităţii de alegere a gestionarului fondului locative

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(8) Încălcarea normelor privind instituirea, reorganizarea sau lichidarea asociaţiei de proprietari ai locuinţelor privatizate sau a asociaţiei de coproprietari în condominium

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(9) Încălcarea condiţiilor şi termenelor de transmitere a terenurilor aferente blocurilor locative în administrarea asociaţiilor de coproprietari în condominiu, asociaţiilor de proprietari ai locuinţelor privatizate sau ai cooperativelor de construcţie a locuinţelor

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(10) Refuzul neîntemeiat de a întocmi actele de transmitere a blocului locativ de la balanţa gestionarului în gestiunea asociaţiei de coproprietari în condominiu sau asociaţiei de proprietari ai locuinţelor privatizate şi încălcarea termenului de 30 de zile, după adresarea oficială a organelor de conducere ale asociaţiei, pentru luarea deciziei de transmitere a blocului

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(11) Eschivarea părţilor de la încheierea contractelor de prestare a serviciilor de gospodărie comunală şi necomunală în fondul locativ în termenele şi în condiţiile stabilite de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 30 de ore, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

(12) Schimbarea destinaţiei locuinţelor, prin trecerea lor din fondul public de locuinţe în categoria încăperilor cu altă destinaţie decât cea de locuinţă, cu încălcarea prevederilor legislaţiei

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(13) Trecerea locuinţelor în categoria celor cu altă destinaţie decât cea de locuinţă în blocurile locative cu apartamente proprietate privată cu încălcarea prevederilor legislaţiei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(14) Refuzul nemotivat al proprietarului sau al locatarului să asigure accesul în locuinţă sau în încăperea cu altă destinaţie decât cea de locuinţă din blocul locativ al

administratorului asociaţiei de proprietari în condominiu sau al întreprinderii de gestionare a fondului locativ din care face parte locuinţa sau încăperea, precum şi al reprezentantului acestora, la reţelele inginereşti de uz comun din locuinţa sa şi la elementele constructive ale proprietăţii comune în cazul în care este necesar să se inspecteze, să se repare sau să se înlocuiască unele elemente din proprietatea comună la care se poate avea acces numai din locuinţa respectivă, în cazul inspectărilor planificate ale stării tehnice a clădirilor, verificării corectitudinii montării, sigilării şi funcţionării contoarelor, conform actelor normative în vigoare, precum şi în cazul preluării informaţiei echipamentelor de măsurare respective

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(15) Folosirea ascensoarelor de pasageri pentru transportarea deşeurilor neambalate şi a materialelor de construcţie care depăşesc limita greutăţii permise după caracteristica tehnică a ascensorului

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(16) Executarea lucrărilor de supraetajare şi mansardare pe timp de iarnă

se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 360 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(17) Eschivarea proprietarului sau administratorului asociaţiei de proprietari în condominiu sau a întreprinderii de gestionare a fondului locativ de la menţinerea în stare de siguranţă a construcţiilor deţinute sau, după caz, gestionate, de la întreprinderea măsurilor de asigurare a integrităţii elementelor constructive ale acestora, a elementelor decorative şi instalaţiilor amplasate pe faţadele construcţiilor

se sancţionează cu amendă în mărime de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(18) Eschivarea proprietarului locuinţei sau a locatarului de la regimul stabilit de menţinere a curăţeniei şi de igienizare în interiorul locuinţei sau în casele individuale şi în construcţiile auxiliare ori eschivarea administratorului asociaţiei de proprietari în condominiu sau a întreprinderii de gestionare a fondului locativ de la regimul stabilit de menţinere a curăţeniei şi de igienizare în locurile de uz comun destinate şi folosite pentru trecerea în locuinţe (scări, coridoare, cabina ascensorului), precum şi în alte spaţii comune care sunt parte componentă a blocului locativ şi a construcţiilor auxiliare,

se sancţionează cu amendă în mărime de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 30 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(19) Debranşarea neautorizată de la serviciile comunale şi necomunale care constituie exigenţele minime pentru locuinţe

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 180[1]. Încălcarea regulilor cu privire la accesul vehiculelor utilate

cu sistem de alimentare cu gaze în parcările subterane sau

parcările supraterane de tip închis

Încălcarea de către deţinătorii de parcări subterane sau parcări supraterane de tip închis a regulilor care interzic accesul vehiculelor utilate cu sistem de alimentare cu gaze

se sancţionează cu amendă de la 15 la 20 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 25 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 181. Încălcarea regulilor de asigurare a curăţeniei

în localităţile urbane şi rurale

Încălcarea regulilor de asigurare, în modul stabilit de autoritatea administraţiei publice locale, a curăţeniei în localităţile urbane şi rurale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 100 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 182. Vătămarea sau tăierea samavolnică

a vegetaţiei din zonele verzi

ale localităţilor

Vătămarea vegetaţiei din spaţiile verzi, tăierea sau strămutarea ei, fără permisiunea autorităţii administraţiei publice locale, în alte locuri în timpul efectuării construcţiilor pe unele terenuri care, în momentul construcţiei, au zone verzi, precum şi neluarea de măsuri pentru protecţia zonelor verzi aflate în administrare, atitudinea neglijentă faţa de ele

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Capitolul XI

CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL AGRICOL

ŞI SANITAR-VETERINAR

Articolul 183. Introducerea pe teritoriul ţării, producerea,

comercializarea, promovarea, reambalarea

şi utilizarea produselor de uz fitosanitar,

a fertilizanţilor fără certificate de conformitate,

neomologate, interzise, neînregistrate sau contrafăcute

(1) Introducerea pe teritoriul ţării, producerea, comercializarea, promovarea ori utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor fără certificate de conformitate, neomologate, interzise sau neînregistrate,

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Reambalarea, inclusiv în cantităţi mici, a produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor fără autorizaţia/ permisiunea producătorului acestora şi a autorităţilor abilitate

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Producerea, comercializarea, transportarea, păstrarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor contrafăcuți ori fără documentele care să ateste proveniența şi calitatea acestora,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea sau administrarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor în alte scopuri decât cele pentru care au fost înregistrate sau în alte condiţii decât cele prevăzute pe etichetă, în prospect ori în specificaţiile tehnice ale produsului respectiv sau contrar cerințelor stabilite

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 184. Încălcarea normelor tehnice privind

producerea, prelucrarea, păstrarea

şi comercializarea seminţelor

Producerea, prelucrarea, păstrarea şi comercializarea seminţelor neconforme după calitate standardelor în vigoare sau fără actele de confirmare a calităţii de soi şi a calităţii cultural

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 185. Producerea, comercializarea, importul,

exportul materialului de înmulțire

şi săditor viticol sau al materialului

săditor pomicol fără documentele stabilite

de legislație, falsificarea acestora

Producerea, comercializarea, importul, exportul materialului de înmulțire şi săditor viticol sau al materialului săditor pomicol fără documentele stabilite de legislație, falsificarea documentelor, falsificarea soiurilor ori a categoriilor biologice, a calității de soi sau a calității culturale a materialului de înmulțire şi săditor viticol ori a materialului săditor pomicol

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 186. Înfiinţarea de plantaţii cu suprafaţă

de peste 0,5 hectare fără proiect, cu material

săditor necertificat sau de soiuri şi tipuri

de portaltoi neraionate

Înfiinţarea de plantaţii cu suprafaţă de peste 0,5 hectare fără proiect, cu material săditor necertificat sau cu soiuri şi tipuri de portaltoi neraionate

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 187. Defrişarea neautorizată a plantaţiilor

pomicole şi bacifere

Defrişarea neautorizată a plantaţiilor pomicole şi bacifere cu suprafaţă de peste 0,5

hectare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 188. Nerespectarea regimului de carantină fitosanitară, încălcarea

tehnologiei de cultivare a plantaţiilor pomicole şi bacifere

Nerespectarea regimului de carantină fitosanitară, încălcarea tehnologiei de cultivare a plantaţiilor pomicole şi bacifere, soldată cu pierderi materiale considerabile sau cu distrugerea plantaţiilor,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 189. Încălcarea regulilor de combatere a dăunătorilor

de carantină, a agenților patogeni ai bolilor

de plante şi a buruienilor

(1) Încălcarea intenționată a regulilor de combatere a dăunătorilor de carantină, a agenților patogeni ai bolilor de plante,

se sancționează cu amendă de la 24 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(1^1) Neîndeplinirea obligaţiei de a combate și preveni răspândirea buruienilor pe terenurile cu destinație agricolă

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Omiterea îndeplinirii la timp sau încălcarea în mod intenționat de către deținătorii de terenuri a măsurilor obligatorii privind combaterea dăunătorilor de carantină, a agenților patogeni ai bolilor de plante și a buruienilor

se sancționează cu amendă de la 3 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea, în conformitate cu normele în vigoare, a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților la protecţia culturilor agricole şi celor silvice fără înregistrarea prealabilă a detaliilor respective în sistemul informațional, precum și introducerea în sistemul

informațional a datelor eronate

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 189[1]. Încălcarea regulilor de evidență, de transportare,

de păstrare sau de utilizare a produselor

de uz fitosanitar ori a fertilizanților

(1) Încălcarea regulilor de evidență, de transportare sau de păstrare a produselor de uz fitosanitar ori a fertilizanților

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Încălcarea regulilor de utilizare a produselor de uz fitosanitar ori a fertilizanților ce poate conduce la îmbolnăvirea sau la intoxicarea oamenilor, a animalelor, a insectelor folositoare, la distrugerea completă sau parțială a semănăturilor, a plantațiilor ori a altei vegetații,

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Utilizarea produselor de uz fitosanitar din grupele I şi II de toxicitate în agricultură şi în silvicultură prin intermediul aviației

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(4) Utilizarea produselor de uz fitosanitar din grupele III şi IV de toxicitate în agricultură şi în silvicultură prin intermediul aviației fără înştiințarea prealabilă a autorităților publice locale despre perioada şi termenele de folosire a aviației, precum şi în preajma zonelor speciale de producere a materiei prime,

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Încălcarea termenelor stabilite de prezentare a informației din registrul de evidență a importului, a comercializării şi a stocului produselor de uz fitosanitar şi a fertilizanților

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 189[2]. Omiterea îndeplinirii sau îndeplinirea inadecvată

a dispozițiilor legale ale persoanelor cu funcție de răspundere

care exercită supravegherea şi controlul de stat în domeniul

protecției plantelor

Omiterea îndeplinirii sau îndeplinirea inadecvată a dispozițiilor legale ale persoanelor cu funcții de răspundere care exercită supravegherea şi controlul de stat în domeniul protecției plantelor

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 189[3]. Tăinuirea sau denaturarea informației despre produsele

de uz fitosanitar ori despre fertilizanții care prezintă pericol

pentru oameni, animale sau mediu

Tăinuirea sau denaturarea informației despre produsele de uz fitosanitar ori despre fertilizanții care prezintă pericol pentru oameni, animale sau mediu,

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 189[4]. Poluarea producției agroalimentare, furajere, a materiei

prime agricole cu reziduuri de produse de uz fitosanitar

sau de fertilizanți peste limita maximă admisibilă

Poluarea producției agroalimentare, furajere, a materiei prime agricole cu reziduuri de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanți peste limita maximă admisibilă

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 189[5]. Încălcarea standardelor obligatorii, a normelor sau a regulilor

fitosanitare ori de protecție a mediului, a altor acte normative

la fabricarea, la importul, la transportarea, la depozitarea,

la comercializarea sau la utilizarea produselor de uz fitosanitar,

a fertilizanților şi a mijloacelor tehnice de aplicare a acestor

produse

Încălcarea standardelor obligatorii, a normelor sau a regulilor fitosanitare ori de protecție a mediului, a altor acte normative la fabricarea, la importul, la transportarea, la depozitarea, la comercializarea sau la utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanților şi mijloacelor tehnice de aplicare a acestor produse

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 189[6]. Dejectarea pe sol, în bazine sau în alte surse acvatice

a soluțiilor de produse de uz fitosanitar neutilizate, precum

şi a apelor utilizate la spălarea transportului, a utilajului,

a echipamentelor speciale şi a ambalajelor de produse de uz

fitosanitar sau de fertilizanți

Dejectarea pe sol, în bazine sau în alte surse acvatice a soluțiilor de produse de uz fitosanitar neutilizate, precum şi a apelor utilizate la spălarea transportului, a utilajului, a echipamentelor speciale şi a ambalajelor de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanți,

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 189[7]. Încălcarea metodologiei de cercetare, de testare,

de experimentare și de înregistrare de stat a produselor

de uz fitosanitar sau a fertilizanților

Încălcarea metodologiei de cercetare, de testare, de experimentare ori de înregistrare de stat a produselor de uz fitosanitar sau a fertilizanților,

se sancționează cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 190. Scoaterea producției supuse controlului fitosanitar

din punctele de frontieră fără documente fitosanitare

pentru import/export

Scoaterea producției supuse controlului fitosanitar din porturile fluviale de frontieră

(debarcare), din stațiile de cale ferată, din gări (stații) auto, din aeroporturi sau din alte puncte de frontieră fără documente fitosanitare pentru import/export

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 191. Împiedicarea inspectorilor din cadrul

Agenției Naționale pentru Siguranța

Alimentelor de a exercita supravegherea

şi controlul fitosanitar

Împiedicarea în orice mod a inspectorilor din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor de a-şi exercita funcţiile de supraveghere şi control fitosanitar

se sancţionează cu amendă de 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 192. Încălcarea modului stabilit de încercare

şi raionare a soiurilor de viţă-de-vie

Încălcarea modului stabilit de încercare şi raionare a soiurilor de viţă-de-vie

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 193. Producerea şi/sau comercializarea

materialului de înmulţire şi săditor

viticol necorespunzător normelor

tehnice

Producerea şi/sau comercializarea materialului de înmulţire şi săditor viticol necorespunzător normelor tehnice

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 194. Încălcarea modului stabilit de înfiinţare

a plantaţiilor viticole

Înfiinţarea de plantaţii viticole pe o suprafaţă de peste 0,5 hectare cu soiuri neraionate sau cu material săditor viticol necorespunzător normelor tehnice ori fără proiect sau autorizaţie, sădirea de noi plantaţii viticole în locul celor defrişate până la expirarea a 3 ani de la defrişare

se sancționează cu amendă de la 6 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 195. Încălcarea modului stabilit de trecere

la pierderi şi de defrişare a plantaţiilor

viticole

Încălcarea modului stabilit de trecere la pierderi şi de defrişare a plantaţiilor viticole

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 195[1]. Încălcarea modului de depunere

a declaraţiilor referitoare la plantaţiile

viticole

Neprezentarea în termen sau prezentarea de către deţinătorii de plantaţii viticole a declaraţiilor neveridice referitoare la înfiinţarea, înregistrarea în Registrul vitivinicol, reconstrucţia/restabilirea şi defrişarea plantaţiilor viticole,

se sancţionează cu amendă de la 25 la 75 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 196. Încălcarea normelor sanitar veterinare

(1) Încălcarea normelor sanitar-veterinare, a măsurilor sanitar-veterinare şi a indicaţiilor legale ale specialiştilor veterinari privind asigurarea ocrotirii sănătăţii animalelor, folosirea şi întreţinerea lor corectă, ocrotirea sănătăţii omului şi profilaxia antropozoonozelor, încălcarea altor exigenţe reglementate prin normele sanitar-veterinare şi a actelor normative în domeniul medicinei veterinare

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Nerespectarea măsurilor de biosecuritate privind împrejmuirea, amenajarea, întreţinerea şi funcţionarea dezinfectoarelor, vestiarelor şi filtrelor-vestiar în exploataţii zootehnice, în locurile de aglomerare a animalelor şi în unităţile care produc, prelucrează,

depozitează produse alimentare, precum şi dezinfecţia, dezinsecţia şi deratizarea cu substanţe interzise, efectuarea acestor lucrări în alt mod decât cel stabilit de autoritatea veterinară competent

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Neamenajarea cimitirelor de animale, a gropilor Bekari, a crematoriilor sau a altor locuri de distrugere a cadavrelor de animale, a deşeurilor de origine animală sau nerespectarea condiţiilor de întreţinere şi de folosire a lor

se sancţionează cu amendă de până la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Nerespectarea măsurilor de carantină în ce priveşte termenele şi condiţiile prevăzute de normele sanitar-veterinare, precum şi în cazul bolilor oficial notificabile incluse în lista publicată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Scoaterea sau introducerea, fără acordul autorităţilor sanitar-veterinare competente ori cu încălcarea măsurilor stabilite de acestea, a unor animale, a unor produse şi materiale de orice fel, care pot fi contagioase, din sau în zonele ori obiectivele aflate în carantină

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Tăierea pentru consumul public a animalelor bolnave, suspectate de boli infectocontagioase sau parazitare, comercializarea cărnii şi a subproduselor obţinute în alte condiţii decât cele stabilite în actele normative ce reglementează normele sanitar-veterinare,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(7) Omiterea anunțării autorității sanitar-veterinare competente şi a autorității administrației publice locale despre suspiciunea de îmbolnăvire a animalelor sau despre îmbolnăvirea acestora de o boală transmisibilă a animalelor, precum şi despre cazurile de sacrificări de necesitate sau de moarte a animalelor

se sancționează cu amendă de la 9 la 21 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(8) Refuzul sau împiedicarea de către proprietarii ori de către deținătorii de animale a sacrificării sau a uciderii animalelor bolnave ori suspecte de boli transmisibile ale animalelor, a distrugerii produselor şi subproduselor provenite de la acestea sau a altor obiecte contaminate, în scopul lichidării focarelor şi prevenirii difuzării bolilor transmisibile supuse măsurilor oficiale de declarare şi carantină

se sancționează cu amendă de la 9 la 21 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(9) Desfăşurarea activității sanitar-veterinare neautorizate ori fără certificate sanitar-veterinare cu privire la sănătatea animalelor, la inofensivitatea produselor alimentare, la mișcarea animalelor și transportarea produselor alimentare, la utilizarea metodelor şi a mijloacelor care pot influența starea animalelor, inofensivitatea produselor ori indemnitatea mediului, la utilizarea vehiculelor pentru transportul animalelor şi al produselor alimentare

se sancționează cu amendă de la 20 la 60 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(10) Punerea la dispoziție pe piață a produselor alimentare care nu sunt conforme reglementărilor în domeniul alimentar

se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Eliberarea de către operatorii din domeniul alimentar a documentelor privind conformitatea calității, siguranța și igiena produselor alimentare, a produselor sau a subproduselor de origine animală destinate consumului uman fără buletin de analiză, eliberat de laboratorul propriu autorizat sau de alte laboratoare autorizate

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(12) Încălcarea regulilor de import, de export sau de tranzit al animalelor

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Desfășurarea activităților de producere, depozitare, distribuție, comercializare sau transport al hranei pentru animale în lipsa autorizației autorității competente stabilite în Nomenclatorul actelor permisive din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și/sau cu încălcarea normelor sanitar-veterinare și/sau fără documente care să ateste calitatea

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei

cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(14) Producerea furajelor cu conținut medicamentos prin utilizarea altor produse sau substanțe decât premixurile medicamentate ori utilizarea acestor furaje cu încălcarea Legii nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(15) Desfășurarea activităților în domeniul alimentar supuse înregistrării pentru siguranța alimentelor în lipsa certificatului de înregistrare oficială în domeniul siguranței alimentelor stabilit de Nomenclatorul actelor permisive din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 196[1]. Încălcarea normelor sanitar-veterinare

în domeniul farmaceutic veterinar şi

al asistenţei medicale veterinare

(1) Practicarea ca profesie a activităţii farmaceutice veterinare sau a activităţii de asistenţă medicală veterinară în lipsa studiilor medicale veterinare

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 170 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de emitere a prescripțiilor veterinare şi de eliberare a medicamentelor de uz veterinar

se sancţionează cu amendă de la 5 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Desfăşurarea activităţii farmaceutice veterinare în locuri neautorizate

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Lipsa documentelor care atestă proveniența și calitatea medicamentelor de uz veterinar, precum și administrarea medicamentelor de uz veterinar în alte scopuri decât cele pentru care au fost înregistrate

se sancționează cu amendă de la 10 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 110 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Nerespectarea prevederilor legale privind păstrarea evidenţelor referitoare la animalele tratate, nerespectarea perioadei de aşteptare pentru animalele/păsările tratate sau a produselor obţinute de la acestea

se sancţionează cu amendă de la 30 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 160 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Nerespectarea prevederilor legale care reglementează producerea sau fabricarea, depozitarea, transportarea, distribuția, comercializarea, păstrarea, etichetarea, nimicirea medicamentelor de uz veterinar, a aditivelor pentru hrana animalelor și a hranei pentru animale

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Folosirea antibioticelor în hrana pentru animale în calitate de stimulatori de creștere sau cu scop profilactic

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 500 la 1000 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Netransmiterea către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a notificărilor privind operaţiunile de import, producere, export sau utilizare a medicamentelor de uz veterinar şi a hranei pentru animale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Modificarea adusă medicamentelor de uz veterinar înregistrate, prospectelor de utilizare şi informaţiilor de pe etichetă, de către producători, importatori, fără coordonarea cu autoritatea competentă

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Reambalarea medicamentelor de uz veterinar în afara unităților de fabricație a medicamentelor de uz veterinar și fără autorizația sau permisiunea producătorului acestora în conformitate cu art. 9 alin. (2) din Legea nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(11) Introducerea pe teritoriul țării, fabricarea, distribuirea, comercializarea cu amănuntul și utilizarea medicamentelor de uz veterinar neînregistrate

se sancționează cu amendă de la 80 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 260 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Capitolul XII

CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA

REGIMUL DIN TRANSPORTURI

Articolul 197. Încălcarea normelor de efectuare

a transportului rutier de persoane

și mărfuri

(1) Efectuarea transportului rutier de persoane și/sau mărfuri, contra cost, în lipsa la bordul vehiculului rutier a actelor permisive sau a documentelor de transport specifice tipului de transport rutier efectuat atunci când deținerea lor la bord este obligatorie conform legii sau necompletarea lor

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea transportului rutier de persoane prin servicii regulate la alte ore de pornire din capetele de rută sau pe alt itinerar decât cel prevăzut în graficul de circulație, conform actului permisiv, cu excepția efectuării curselor suplimentare în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (4) și (5) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014,

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice cu sau fără 3 puncte de penalizare, cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Împiedicarea sub orice formă a funcționarului organului de specialitate al administrației publice în domeniul transportului rutier, aflat în exercițiul funcțiunii, de a-și exercita activitatea legitimă de control în trafic

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale cu sau fără 2 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice.

(4) Împiedicarea sub orice formă a funcționarului organului de specialitate al administrației publice în domeniul transportului rutier, aflat în exercițiul funcțiunii, de a-și exercita activitatea legitimă de control la sediu

se sancționează cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Parcarea, în afara operațiunilor de transport rutier, în orașe (municipii) a autobuzelor/autocarelor și a vehiculelor rutiere destinate transportului rutier de mărfuri cu masa maximă autorizată ce depășește 3,5 tone pe drumuri publice și pe teritoriile adiacente

drumurilor publice din intravilanul localității

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Desfășurarea activităților conexe transportului rutier, supuse sau nesupuse autorizării, după caz, cu încălcarea condițiilor specificate la art. 88, 96, 110, 111, 119, 120, 126 și 1362 din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Amplasarea, în interiorul și/sau pe caroseria unui vehicul rutier, a indicatorului de rută cu indicarea punctelor de plecare/destinație fără a deține autorizația de transport rutier de persoane prin servicii regulate pentru ruta dată

se sancționează cu amendă de la 40 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Efectuarea transportului rutier în regim de taxi cu încălcarea prevederilor art. 81 alin. (1) și (2) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 70 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Utilizarea platformelor electronice de management cu încălcarea prevederilor art. 81 alin. (3), (4) și (7) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Punerea spre utilizare, pe teritoriul Republicii Moldova, a platformelor electronice de management cu încălcarea prevederilor art. 81 alin. (3) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(11) Admiterea încălcărilor minore ale timpului de muncă și odihnă a conducătorilor auto (conform Acordului european privind activitatea echipajelor vehiculelor care efectuează transporturi rutiere internaționale (AETR)) stipulate în anexa nr. 5 din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 20 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(12) Admiterea încălcărilor grave ale timpului de muncă și odihnă a conducătorilor auto (conform Acordului european privind activitatea echipajelor vehiculelor care

efectuează transporturi rutiere internaționale (AETR)) stipulate în anexa nr. 5 din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 până la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(13) Admiterea încălcărilor foarte grave ale timpului de muncă și odihnă a conducătorilor auto (conform Acordului european privind activitatea echipajelor vehiculelor care efectuează transporturi rutiere internaționale (AETR)) stipulate în anexa nr. 5 din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 până la 450 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(14) Efectuarea transportului rutier de mărfuri cu depășirea cu cel puțin 20% a masei totale maxime admise pentru vehicule rutiere cu o încărcătură utilă admisibilă care depășește 12 tone sau cu cel puțin 25% pentru vehicule rutiere cu o încărcătură utilă admisibilă care nu depășește 12 tone

se sancționează cu amendă de la 78 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(15) Admiterea efectuării curselor suplimentare în cadrul serviciilor regulate de transport rutier de persoane cu încălcarea prevederilor art. 90 alin. (4) și (5) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(16) Nerespectarea, în cadrul desfășurării activității conexe transportului rutier și a activității de atestare profesională a managerilor de transport rutier și a conducătorilor auto, a obligațiilor prevăzute la art. 43 alin. (12), art. 45 alin. (2), art. 90 alin. (1), art. 94 alin. (2) și (3), art. 105, 106, 107, art. 108 alin. (1) și (3), art. 114 alin. (2), art. 125 și 133 din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 50 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(16^{1}) Acțiunile prevăzute la alin. (16) săvârșite a cincea oară în decursul aceluiași an calendaristic de către aceeași persoană

se sancționează cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de până la un an.

(17) Nerespectarea, în cadrul desfășurării activității de transport rutier, a obligațiilor prevăzute la art. 23 alin. (8), art. 48, 49, 79, art. 3126 alin. (4), art. 3136 alin. (5), art. 3142

alin. (3), art. 622 alin. (1) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014, la art. 20 alin. (2) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități

se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(18) Efectuarea transportului rutier de persoane în trafic național pe baza autorizației de transport internațional, cu îmbarcarea/debarcarea persoanelor între două puncte de pe teritoriul Republicii Moldova,

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(19) Punerea spre utilizare, pe teritoriul Republicii Moldova, a sistemelor (platformelor) electronice de management cu încălcarea prevederilor art. 81 alin. (3) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(20) Utilizarea sistemelor (platformelor) electronice de management cu încălcarea prevederilor art. 81 alin. (4) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(21) Prezentarea întârziată sau intenționat eronată a informațiilor specificate la art. 81 alin. (5) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 197[1]. – *abrogat.*

Articolul 198. Încălcarea regulilor de securitate

în transportul feroviar

(1) Punerea pe liniile de cale ferată a unor obiecte, fapt ce ar putea duce la deranjarea circulaţiei trenurilor,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(2) Deteriorarea sau distrugerea liniei de cale ferată, a perdelelor forestiere de protecţie, a paravanelor, a grilajelor de protecţie contra zăpezii şi a altor obiective, a

construcţiilor de deservire a căilor ferate, a instalaţiilor de semnalizare şi de telecomunicaţii

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

(3) Încălcarea regulilor de trecere a transportului cu tracţiune animală şi de mânare a vitelor peste linia de cale ferată, precum şi de păşunare a vitelor în apropierea liniei de cale ferată,

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 2 la 4 unităţi convenţionale.

(4) Traversarea de către pietoni a liniei de cale ferată în locuri interzise sau încălcarea regulilor de traversare în locuri stabilite

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

Articolul 199. Încălcarea regulilor de navigaţie

(1) Încălcarea regulilor de navigaţie în apele interioare, a normelor de capacitate a navelor pentru pasageri; transportarea pasagerilor cu nave nedestinate unui astfel de transport; nerespectarea regulilor de securitate a pasagerilor la îmbarcare, în cursă şi la debarcare; folosirea navelor la lucrări neprevăzute iniţial în destinaţia lor; lipsa pe nave a actelor de bord; exploatarea navelor în stare tehnică necorespunzătoare, a căror exploatare este interzisă, sau a navelor reutilate fără autorizaţie; încălcarea regulilor de încărcare şi descărcare, de arimare şi stivuire a încărcăturilor la bordul navelor aflate în porturi; deteriorarea intenţionată a construcţiilor hidrotehnice, neîngrădirea instalaţiilor cu semne de navigaţie (de zi şi de noapte); încălcarea regulilor de intrare şi de ieşire din port, de trafic şi de staţionare a navelor în rada portului; conducerea navelor de către persoane aflate în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe; exploatarea în apele interioare a mijloacelor de transport naval (inclusiv de tonaj mic) care nu sunt înregistrate în mod corespunzător; exploatarea navelor de către membrii de echipaj fără calificarea corespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de un an.

(2) Distrugerea, deteriorarea, smulgerea, mutarea intenţionată a semnelor de navigaţie plutitoare şi riverane fără permisiunea organului de specialitate al administraţiei publice în domeniul transportului naval, instalarea de garduri şi de alte instrumente de pescuit dincolo de locurile stabilite în acest scop fără a se coordona cu organul de specialitate al administraţiei publice în domeniul transportului naval

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Efectuarea fără permisiunea organului de specialitate al administraţiei publice în domeniul transportului naval a lucrărilor de scafandrier, de dragaj şi de foraj în apele interioare, inclusiv în cele portuare, ranfluarea bunurilor scufundate, efectuarea altor lucrări care pot afecta securitatea navigației, precum şi nerespectarea regulilor de

semnalizare în timpul unor astfel de lucrări

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea de către personalul navelor fluviale a regulilor de navigaţie şi de staţionare a navelor în apele interioare, emiterea necondiţionată a semnalelor luminoase şi sonore, purtarea luminilor şi a semnelor de navigaţie necorespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale.

Articolul 199[1]. Exploatarea navei neînregistrate

sau înregistrate cu încălcarea

regulilor privind înregistrarea

de stat a navelor

(1) Exploatarea navei neînregistrate conform prevederilor legislației cu privire la transportul naval

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Exploatarea navei înregistrate în unul dintre registrele prevăzute de legislația cu privire la transportul naval cu încălcarea regulilor privind înregistrarea de stat a navelor sau cu omiterea informării despre modificările pasibile de a fi introduse în Registrul de stat al navelor

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[2]. Încălcarea regulilor de identificare a navei

(1) Exploatarea navei fără inscripția denumirii și/sau a numărului de înregistrare, inclusiv pe echipamentul de salvare a navei,

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(2) Omiterea arborării pavilionului în apele teritoriale ale Republicii Moldova, la sosirea în port, în staționare și la plecare, arborarea în stare necorespunzătoare a pavilionului, precum și refuzul de ridicare a pavoazului la dispoziția dată de căpitănia portului

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Scoaterea din funcțiune a sistemului automat de identificare a navei

se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 102 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 102 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[3]. Exploatarea navei cu încălcarea

prevederilor legislației privind

echipajul navei

(1) Exploatarea navei cu încălcarea prevederilor legislației privind echipajul minim de siguranță

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea asigurării cu echipaj pentru serviciul de siguranță și de supraveghere a navei aflate în staționare, în iernatic sau scoase din exploatare

se sancționează cu amendă de la 30 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Nerespectarea la bordul navei a timpului de navigație, de întrerupere a navigației și de odihnă al echipajului

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Lipsa la bordul navei a documentelor care atestă pregătirea, instruirea, starea de sănătate și competența membrilor echipajului navei

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[4]. Încălcarea normelor de securitate

și de siguranță la bordul navei

(1) Lipsa instalațiilor antiincendiare sau a echipamentului antiincendiar la bordul navei

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(2) Executarea lucrărilor cu foc deschis la bordul navei fără permis de lucru în acest sens

se sancționează cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 72 la 102 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[5]. Încălcarea normelor de siguranță

și de securitate la exploatarea navelor

(1) Intrarea în, ieșirea din și deplasarea în acvatoriul portuar a navelor pentru executarea manevrelor, a operațiunilor de acostare sau de altă natură fără utilizarea remorcherelor, în cazul în care utilizarea acestora este obligatorie,

se sancționează cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea condițiilor de remorcaj stabilite, în cazul în care utilizarea remorcherelor este obligatorie,

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea scărilor sau a schelelor de acces la bordul navei în stare tehnică necorespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea regulilor privind transportarea, transbordarea, păstrarea sau manipularea mărfurilor periculoase în apele teritoriale ale Republicii Moldova, la sosirea în port, în staționare sau la plecarea din port

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 102 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Omiterea transmiterii înainte de intrarea în port a notificărilor privind tipurile și

cantitatea de deșeuri aflate la bordul navei, transmiterea unor date eronate sau înregistrarea necorespunzătoare a acestora

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Omiterea predării, predarea parțială sau stocarea deșeurilor generate la bordul navelor ori a reziduurilor de marfă

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Încărcarea navei peste limita capacității de încărcare stabilită în documentele de bord sau contrar condițiilor de navigație

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Încălcarea măsurilor de asigurare a funcționării sistemului de iluminare a navei, a mijloacelor de comunicare, precum şi a echipamentelor şi instalațiilor de siguranță ale navei

se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[6]. Încălcarea regimului operațiunilor

de pilotaj al navei

(1) Navigarea fără pilot, executarea manevrelor fără pilot la bordul navei se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Operarea navei în afara zonelor de navigație, contrar prescripțiilor stabilite în documentele navei sau contrar actelor de stare tehnică a navei

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Pilotarea navei de către o persoană care nu posedă document de atestare sau certificat de competență

se sancționează cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 72 la 102 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[7]. Încălcarea normelor de securitate

și de siguranță în port

(1) Încălcarea cerințelor sau a procedurilor de buncherare în siguranță a navei

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Îmbarcarea, debarcarea pasagerilor în alte locuri decât în cele special amenajate sau aprobate

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Legarea navei de instalațiile portuare care nu sunt destinate acestui scop

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Părăsirea navei fără a o pune în siguranță sau obstrucționarea navigației în zona de siguranță

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Părăsirea portului, a radei, a locului de acostare fără permisiunea de plecare a autorității din domeniul transportului naval și/sau a căpităniei portului

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Încălcarea de către operatorul portului/terminalului a cerințelor și/sau a procedurilor privind încărcarea și/sau descărcarea în siguranță a navei

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[8]. Încălcarea regimului de organizare

și de întreținere a parcurilor reci și

a iernaticelor pentru nave

(1) Încălcarea prescripțiilor privind organizarea parcurilor reci sau a iernaticelor

pentru nave

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 36 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea măsurilor de siguranță și de securitate în iernatic, a prescripțiilor sau a instrucțiunilor autorității competente ori ale căpităniei portului

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[9]. Încălcarea regimului de construcție,

de reconstrucție, de reparație sau

de dezmembrare a navei

(1) Construcția, reconstrucția, repararea, dezmembrarea totală sau parțială a navei în lipsa autorizației autorității din domeniul transportului naval

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 78 la 102 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitatea pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Construcția, reconstrucția, repararea sau dezmembrarea navei cu încălcarea prescripțiilor autorizației ori a proiectului tehnic

se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitatea pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 199[10]. Încălcarea regimului de construcții

pe căile navigabile interne

(1) Instalarea sau construcția podurilor, instalarea conductelor sau a altor rețele de comunicare sau de curent electric peste ori sub apele navigabile în lipsa autorizației autorității din domeniul transportului naval, precum și omiterea semnalizării acestor locuri

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea semnalizării locurilor pe căile navigabile interne în care se desfăşoară

lucrări de construcție

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[11]. Încălcarea regimului de păstrare a documentelor

Distrugerea sau deteriorarea intenționată a legitimației, a documentului de atestare, a certificatului de competență, a brevetului sau a certificatului de capacitate a personalului Navigant

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[12]. Încălcarea regimului de control și de supraveghere

a siguranței și a securității navei

(1) Refuzul de a pune la dispoziția autorității din domeniul transportului naval documentele sau informațiile solicitate în cadrul activității de control sau de supraveghere a navei ori a personalului navigant, prezentarea unor informații eronate sau incomplete, împiedicarea reprezentantului autorității din domeniul transportului naval de a efectua inspecția navei, a parcurilor ori a iernaticelor pentru nave

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea îndeplinirii prescripțiilor legale ale autorității din domeniul transportului naval privind înlăturarea abaterilor de la prevederile legislației în domeniul transportului naval

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[13]. Încălcarea regimului de siguranţă

la bordul navei

(1) Lipsa la bordul navelor a materialelor şi instalaţiilor de menţinere a vitalităţii navei

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Lipsa la bordul navei a rolului de abandon, de om la apă şi de incendiu

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 200. Încălcarea regulilor traficului de

încărcături de mare gabarit sau

supragrele

(1) Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele cu vehicule

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele pe calea ferată

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele cu nave pe ape interioare

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Manipularea, stivuirea, depozitarea sau separarea necorespunzătoare a încărcăturilor explozive, uşor inflamabile, radioactive sau toxice în alte locuri decât cele stabilite pentru astfel de operațiuni

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 200[1]. Încălcarea regulilor traficului

de mărfuri periculoase

(1) Transportarea mărfurilor periculoase interzise la transport

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Admiterea scurgerilor substanţelor periculoase la transportarea mărfurilor periculoase

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de

răspundere, cu amendă de la 200 la 350 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea unui vehicul interzis pentru transportarea mărfurilor periculoase sau transportarea lor în condiţii de izolare interzise sau neaprobate

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Transportarea mărfurilor periculoase cu un vehicul fără certificatul de agreare, certificatul de competenţă profesională, documentaţia de transportare a mărfurilor periculoase şi instrucţiuni scrise pentru conducătorul auto conform reglementărilor specifice transportului rutier de mărfuri periculoase

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Nerespectarea dispoziţiilor de limitare a cantităţilor de mărfuri periculoase transportate cu o unitate de transport

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Transportarea mărfurilor periculoase fără indicarea acestora în documentaţia de transportare

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Transportarea mărfurilor periculoase fără placardarea şi marcarea vehiculului

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Nedeţinerea de către conducătorul auto a certificatului de pregătire profesională special

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(9) Lipsa la bordul vehiculului a echipamentelor conform Acordului european referitor la transportul rutier internaţional al mărfurilor periculoase (ADR) sau conform instrucţiunilor scrise

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Nedesemnarea consilierului de siguranţă în cadrul întreprinderii

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei

juridice.

Articolul 201. Încălcarea regulilor de asigurare

a integrităţii încărcăturilor

(1) Deteriorarea intenţionată a materialului rulant, a containerelor, a mijloacelor flotante şi a vehiculelor, destinate traficului de încărcături, a dispozitivelor de trafic

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale.

(2) Deteriorarea sigiliului şi a dispozitivelor de închidere ale vehiculelor, remorcilor, containerelor, vagoanelor de marfă, calelor şi ale altor magazii de nave, deteriorarea unităţilor de încărcături sau a ambalajului lor, a pachetelor, grilajelor de la magaziile de mărfuri, de la staţiile de autocamioane, de la staţiile de cale ferată, de la punctele (rampele) de containere, din porturi (debarcadere) şi depozite, care se folosesc la executarea operaţiunilor legate de traficul de mărfuri,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Aflarea fără permisiune pe teritoriul magaziilor de mărfuri, al punctelor (rampelor) de containere, al zonelor (sectoarelor) de manipulare a mărfurilor de la staţiile de autocamioane, de la staţiile de cale ferată, din porturi (debarcadere), al ecluzelor şi al depozitelor

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

Articolul 202. Deteriorarea intenţionată a transportului

în comun şi a echipamentului interior

Deteriorarea intenţionată a vehiculelor de transport în comun, a vagoanelor de călători şi a locomotivelor, a navelor, precum şi a echipamentului lor interior,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore.

Articolul 203. Încălcarea regulilor de conduită de către

pasagerii și conducătorii vehiculelor

(1) Urcarea sau coborârea din mersul vehiculului, călătoria pe scările, pe acoperişul vagoanelor de tren şi alte locuri interzise, oprirea neautorizată, fără necesitate, a trenului, călătoria neautorizată în trenul de mărfuri

se sancţionează cu amendă de la 3 la 9 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 40 de ore.

(2) Aruncarea deşeurilor şi altor obiecte pe fereastra sau pe uşa vehiculului, vagonului şi peste bordul navei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 204. Călătoria fără bilet de călătorie

(1) Călătoria fără bilet de călătorie cu transportul urban în comun

se sancționează cu amendă de la una la 3 unități convenționale.

(2) Călătoria fără bilet de călătorie cu transportul rutier de persoane prin servicii regulate, feroviar sau naval,

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

(3) Omiterea achitării costului biletului de călătorie de către însoțitor pentru copilul pe care îl însoțeşte, conform prevederilor legale, în transportul urban în comun

se sancționează cu amendă de la una la 3 unități convenționale.

(4) Refuzul de a prezenta biletul de călătorie la cererea persoanei cu drept de control

se sancționează cu amendă de la una la 3 unități convenționale.

(5) Omiterea achitării costului biletului de călătorie de către însoțitor pentru copilul pe care îl însoțeşte, conform prevederilor legale, pentru călătoria cu transportul rutier de persoane prin servicii regulate, feroviar sau naval,

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

(6) Admiterea plecării fără bilet de călătorie de pe teritoriul autogării cu transportul rutier de persoane prin servicii regulate de către conducătorul vehiculului sau de către persoana responsabilă de aprobarea ieşirii în cursă a unității de transport de pe teritoriul autogării,

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale.

(7) Omiterea eliberării pe traseu a biletului de călătorie în transportul urban în comun ori în transportul rutier de persoane prin servicii regulate de către conducătorul vehiculului sau de către persoana responsabilă de taxarea călătoriei

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale.

(8) Admiterea călătoriei fără bilet de călătorie în transportul feroviar sau naval, de către persoana responsabilă de îmbarcarea călătorilor sau persoana responsabilă de taxarea călătoriei

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

Articolul 205. Falsificarea biletelor şi tichetelor şi/sau

comercializarea biletelor şi tichetelor false

Falsificarea biletelor şi tichetelor, punerea în comercializare şi comercializarea biletelor şi tichetelor false pentru transport urban în comun, cu autobuze interurbane şi internaţionale, cu trenuri suburbane, cu trenuri locale şi de lung parcurs, cu nave fluvial

se sancţionează cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale.

Articolul 206. Încălcarea regulilor de înregistrare şi

de evidenţă a navelor, de folosire a

navelor şi a debarcaderelor

(1) Încălcarea regulilor de înregistrare şi de evidenţă a navelor aflate sub controlul căpităniei portului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 108 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de folosire a navelor şi a debarcaderelor

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 207. Admiterea exploatării vehiculelor,

a locomotivelor şi a vagoanelor,

a navelor cu încălcarea regulilor

de exploatare

(1) Admiterea exploatării vehiculelor reutilate fără autorizaţia de rigoare sau a celor care nu sunt dotate, în cazurile stabilite de Guvern, cu tahograf funcţional, certificat sau omologat şi verificat metrologic (cu excepţia vehiculelor fără autopropulsie), ori a celor care nu au trecut controlul tehnic de stat

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Admiterea exploatării locomotivelor şi a vagoanelor, a navelor cu vicii ce au determinat interzicerea exploatării lor, a celor reutilate fără autorizaţia corespunzătoare, a celor care nu sunt înregistrate în modul stabilit de legislaţie, a celor care nu au trecut controlul tehnic de stat

se sancţionează cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 207[1]. Nerespectarea capacității maxime

de îmbarcare în transportul autorizat

de persoane

Depășirea de către conducătorul auto a capacității maxime de îmbarcare în autobuze, autocare sau autoturisme la efectuarea operațiunilor de transport rutier regulat, regulat special, ocazional sau în cont propriu

se sancționează cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale.

Articolul 208. Încălcarea regulilor de siguranță a zborurilor

(1) Amplasarea ori lăsarea în zona aeroportului (aerodromului) a unor indicatoare sau a unor instalații asemănătoare indicatoarelor ori instalațiilor de marcaj ale aeroportului (aerodromului), aprinderea ori declanșarea materialelor pirotehnice sau lansarea în aer a oricăror obiecte fără permisiunea Autorității Aeronautice Civile, instalarea obiectelor ori plantarea culturilor care pot conduce la aglomerarea păsărilor

se sancţionează cu amendă de la 15 la 20 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Neexecutarea prescripţiei, necontestate potrivit legislaţiei cu privire la controlul de stat al activităţii de întreprinzător, ce ţine de respectarea regulilor de amplasare a indicatoarelor şi a instalaţiilor de marcaj sau de semnalizare de noapte şi de zi pe clădiri şi pe alte imobile

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Distrugerea, deteriorarea ori perturbarea funcționării utilajelor sau a indicatoarelor aeroportului (aerodromului), a utilajelor de navigație aeriană, a aeronavelor sau a utilajelor acestora

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Amplasarea construcțiilor, a instalațiilor sau a obiectelor ori efectuarea altor lucrări asupra acestora în zona aeroportului (aerodromului) fără permisiunea Autorității Aeronautice Civile

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 209. Încălcarea regimului de acces limitat pe teritoriul aeroportului

(aerodromului) şi la obiectele amplasate pe acest teritoriu

Încălcarea regimului de acces limitat pe teritoriul aeroportului (aerodromului) şi la obiectele amplasate pe acest teritoriu

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

Articolul 210. Încălcarea regulilor de conduită în aeronavă

(1) Neîndeplinirea de către persoanele care se află la bordul aeronavei a dispoziţiilor date de comandantul aeronavei

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale.

(2) Încălcarea regulilor de utilizare a aparatelor electronice la bordul aeronavei

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 2 la 4 unităţi convenţionale.

Articolul 211. Încălcarea regulilor de exploatare

a tehnicii aeronautice

(1) Încălcarea regulilor de exploatare a tehnicii aeronautice

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Lipsa la bordul aeronavei a documentelor obligatorii stabilite de legislație

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 212. Încălcarea cerințelor care au stat la baza

certificării/autorizării agenților aeronautici

şi încălcarea standardelor operaționale

(1) Încălcarea cerințelor care au stat la baza certificării/autorizării agenților aeronautici sau încălcarea standardelor operaționale

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Operarea aeronavei cu încălcarea privilegiilor de operare stabilite în certificatul/autorizația de operator aerian

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 213. Încălcarea regulilor referitoare la procedura

de deservire la sol a aeronavelor

Încălcarea regulilor referitoare la condiţiile de deservire la sol a aeronavelor

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 214. Încălcarea regulilor de autorizare

a personalului aeronautic

(1) Îndeplinirea de către personalul aeronautic (piloţi, însoţitori de bord, ingineri, navigatori, operatori de bord, controlori de trafic aerian, specialişti de întreținere tehnică a aeronavelor) a atribuţiilor în lipsa documentului de autorizare corespunzător

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Aceeaşi acţiune efectuată în posesia documentului de autorizare cu termenul de valabilitate expirat

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de exercitare a atribuţiilor pe o perioadă de 6 luni.

(3) Acţiunile specificate la alin.(1) şi (2) admise de administraţia întreprinderii/ organizaţiei în care este angajat personalul aeronautic

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Sub incidenţa prezentului articol cade şi îndeplinirea atribuţiilor în cazul calificărilor speciale cu termen expirat sau al lipsei acestora, precum şi în cazul certificatului medical cu termen expirat sau al lipsei acestuia.

Articolul 215. Încălcarea normelor de evidenţă a timpului

de muncă, timpului de zbor şi a timpului

de odihnă al personalului aeronautic

Încălcarea, în cadrul întreprinderilor care exploatează aeronave, a normelor de evidenţă a timpului de muncă, timpului de zbor şi a timpului de odihnă al personalului aeronautic, neefectuarea evidenţei timpului de muncă, timpului de zbor şi a timpului de odihnă al membrilor echipajelor de zbor

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 216. Încălcarea regulilor de transport al

încărcăturilor periculoase la bordul

aeronavei

(1) Încălcarea regulilor de transport al încărcăturilor periculoase la bordul aeronavei

se sancționează cu amendă de la 30 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Admiterea de către administrația agentului aeronautic a transportului sau transportul încărcăturilor periculoase la bordul aeronavei în lipsa autorizației corespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 217. Încălcarea normelor referitoare la masa maximă admisă

de decolare şi de centrare a aeronavei

Încălcarea normelor referitoare la masa maximă admisă de decolare şi de centrare a aeronavei, calculată pentru condiţiile de zbor,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 218. Împiedicarea accesului la documentele referitoare la aeronavele

exploatate

Refuzul de a pune la dispoziţia inspectorilor documentele referitoare la aeronavele exploatate şi de a permite efectuarea inspecţiei întreprinderii/ organizaţiei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 219. Încălcarea cerințelor de asigurare de către

agenții aeronautici

Încălcarea de către agenții aeronautici a cerințelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă față de călători stabilite de legislație

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 220. Omiterea informării autorităților competente despre producerea

evenimentelor aeronautice

Omiterea informării autorităților competente, în termenul stabilit de legislație, despre producerea evenimentelor aeronautice care urmau a fi raportate în mod obligatoriu de către agentul aeronautic

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 220[1]. Desfăşurarea activității în domeniul aviației civile în lipsa

documentelor de certificare/autorizare

Desfăşurarea de către agenţii aeronautici a activității în domeniul aviației civile în lipsa documentelor de certificare/autorizare corespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 220[2]. Omiterea executării prevederilor

prescripției inspectoriale

Omiterea executării în termenul stabilit ori executarea necorespunzătoare a prevederilor prescripției inspectoriale de către persoanele fizice şi juridice care activează în domeniul aviației civile

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 220[3]. Împiedicarea efectuării inspecției aeronautice

(1) Împiedicarea accesului inspectorilor aeronautici pe teritoriul şi către obiectele agenţilor aeronautici, precum şi la bordul aeronavelor înmatriculate în Republica Moldova, în vederea desfăşurării inspecției aeronautice,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul prezentării documentelor sau a informațiilor solicitate de către inspectorul aeronautic în exercițiul funcțiunii

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicate persoanei juridice.

Articolul 220[4]. Încălcarea regulilor de operare

a aparatelor de zbor ultrauşoare

şi a aeronavelor uşoare

Operarea aparatelor de zbor ultrauşoare sau a aeronavelor uşoare cu încălcarea reglementărilor legislației

se sancționează cu amendă de la 30 la 48 de unități convenționale.

Articolul 220[5]. Exercitarea atribuțiilor de serviciu

în stare de ebrietate

Conducerea şi/sau dirijarea aeronavei de către pilot, îndeplinirea atribuțiilor de serviciu de către însoțitorul de bord, de către controlorul de trafic aerian sau de către tehnician în stare de ebrietate ori sub influența drogurilor, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe o perioadă de la 6 luni la un an.

Articolul 220[6]. Utilizarea dispozitivelor de iluminare

ce prezintă pericol pentru siguranța

zborurilor

Utilizarea neautorizată a dispozitivelor de iluminare spre cabina piloților în orice fază a zborului

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 221. Încălcarea regulilor de exploatare tehnică

a maşinilor autopropulsate şi a regulilor

de securitate tehnică a vehiculelor

(1) Prestarea serviciilor de deservire tehnică şi de reparaţie a vehiculelor în lipsa certificatului de conformitate sau, după caz, în lipsa certificatului cu privire la înregistrarea

accidentului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Încălcarea regulilor de exploatare tehnică a tractoarelor, combinelor, a altor maşini agricole autopropulsate, a maşinilor de construcţie a drumurilor, încălcarea regulilor de securitate tehnică

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Eliberarea dovezii de inspectare tehnică periodică a vehiculelor sau remorcilor acestora care nu au fost prezentate pe linia de testare sau care nu au fost supuse încercărilor prescrise cu calificativele stabilite de normele tehnice ori eliberarea acestei dovezi pentru alte categorii de vehicule decât cele pentru care este autorizată unitatea de inspectare tehnică

se sancţionează cu amendă de la 60 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Admiterea spre desfăşurarea activităţii de inspectare tehnică periodică a persoanelor neatestate conform prevederilor Codului transporturilor rutiere

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Neeliberarea certificatelor de garanţie pentru lucrările executate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Neasigurarea de către întreprinderile autorizate a evidenţei vehiculelor scoase din uz, asupra cărora s-a derulat activitatea de dezmembrare, şi/sau lipsa evidenţei modului de tratare a caroseriilor/şasiurilor rezultate din activitatea de dezmembrare, şi/sau lipsa containerelor pentru depozitarea bateriilor de acumulare (acumulatoarelor), şi/sau lipsa rezervoarelor pentru depozitarea lichidelor de la vehiculele scoase din uz

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 221[1]. Încălcarea legislaţiei privind asigurarea accesului persoanelor

cu dizabilităţi la mijloacele de transport în comun

(1) Neîndeplinirea şi nerespectarea normativelor în vigoare de amenajare şi de adaptare a mijloacelor de transport în comun auto, electric urban, aerian, naval şi feroviar pentru a asigura accesul şi folosirea acestora de către persoanele cu dizabilităţi

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neasigurarea adaptării, rezervării şi semnalizării prin semnul internaţional a cel puţin 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puţin de 2 locuri, pentru parcarea gratuită a mijloacelor de transport pentru persoane cu dizabilităţi locomotorii în spaţiile de parcare de pe lângă clădirile de utilitate publică, precum şi în cele organizate,

se sancţionează cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi cu amendă de la 180 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 222. Încălcarea regulilor de securitate în construcţia,

exploatarea şi repararea conductelor magistrale

Încălcarea regulilor de securitate în construcţia, exploatarea şi repararea conductelor magistrale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 223. Deteriorarea drumurilor, pasajelor de nivel, mijloacelor tehnice

de dirijare a circulaţiei rutiere, altor instalaţii rutiere

(1) Deteriorarea drumurilor, pasajelor de nivel, mijloacelor tehnice de dirijare a circulaţiei rutiere, altor instalaţii rutiere, precum şi crearea intenţionată de obstacole în circulaţia rutieră

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1), comise din imprudenţă

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale.

Articolul 224. Încălcarea regulilor de folosire a drumurilor

la circulația vehiculelor

(1) Circulaţia pe drumuri cu structură rutieră capitală a vehiculelor cu şenile, a vehiculelor echipate cu pneuri utilate cu crampoane (în lipsa pe suprafaţa carosabilului a zăpezii, gheţii sau poleiului, excepţie fiind cazurile când se atestă o diferenţă esenţială a

condiţiilor meteo pe întreg teritoriul Republicii Moldova), a vehiculelor cu tracţiune animală, precum şi a celor neechipate corespunzător, care transportă încărcături neacoperite cu prelată a căror scurgere provoacă poluarea învelişului rutier, a terenurilor adiacente drumurilor sau încetinirea circulaţiei rutiere,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(1[1]) Circulația pe drumurile publice cu structură rutieră capitală și cu structură rutieră ușoară a vehiculelor care au pe roți sau în caroserie noroi, materiale de construcție ce se depun pe carosabil sau neluarea măsurilor de spălare a roților vehiculelor care părăsesc șantierul de construcție și care au pe roți noroi sau materiale de construcție ce se depun pe carosabil

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Desfășurarea activității furnizorilor de bunuri divizibile fără a avea în dotare, în punctele de încărcare a vehiculelor, instalații de cântărire a bunurilor divizibile și/sau a vehiculelor rutiere sau fără a emite și ține evidența tichetelor de cântar, ștampilate și semnate, pentru fiecare vehicul utilizat pentru distribuția rutieră a bunurilor divizibile care pleacă din punctele proprii de încărcare

se sancţionează cu amendă de la 252 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Neprezentarea de către furnizorii de bunuri divizibile, la solicitarea reprezentanților organelor de control, a tichetelor de cântar eliberate și a documentelor contabile privind bunurile divizibile livrate

se sancţionează cu amendă de la 252 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Încărcarea de către furnizorii de bunuri divizibile a vehiculelor rutiere folosite pentru transportul bunurilor divizibile astfel încât masa totală a vehiculului depășește masa totală maximă admisă, corespunzătoare sectorului de drum public unde este amenajat accesul de la punctul de încărcare,

se sancţionează cu amendă de la 252 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) – *abrogat.*

(6) Efectuarea transportului rutier de bunuri indivizibile cu depășirea masei totale maxime admise, maselor maxime admise pe axe și/sau dimensiunilor maxime înscrise în autorizația specială de transport

se sancţionează cu amendă de la 60 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu suspendarea, în ambele cazuri, a dreptului de utilizare a vehiculului rutier pe un termen de 6 luni.

(7) Efectuarea transportului rutier de bunuri divizibile fără tichetul de cântar eliberat de furnizorul de bunuri divizibile

se sancţionează cu amendă de la 60 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(8) Admiterea intrării, de către beneficiarul care recepționează bunuri divizibile distribuite prin rețeaua de drumuri publice, în punctul de descărcare, a vehiculelor fără tichet de cântar eliberat de furnizorul de bunuri divizibile sau a vehiculelor față de care a fost aplicată măsura de suspendare a dreptului de utilizare a vehiculului rutier

se sancţionează cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Neprezentarea, de către beneficiarul care recepționează bunuri divizibile, la solicitarea reprezentanților organelor de control, a documentelor contabile privind bunurile divizibile recepționate

se sancţionează cu amendă de la 252 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) – *abrogat.*

(11) Nerespectarea de către conducătorii de vehicule sau de către agenţii transportatori a cerinţelor Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul şi efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutăţi şi/sau dimensiuni ce depăşesc limitele admise prin:

a) transportarea încărcăturii sau depășirea masei totale maxime admise și/sau a dimensiunilor maxime admise prin construcție, fără deținerea autorizației speciale pentru transporturile cu greutăți și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise sau ale căror masă totală, sarcină masică pe axă nu coincid cu informația indicată în autorizație;

b) necorespunderea traseului de deplasare a vehiculului indicat în autorizaţie, precum şi a perioadei de efectuare;

c) nerespectarea de către transportator a cerinţelor speciale de transportare, precum şi a celor de securitate indicate în autorizaţie sau în avizul poliţiei,

se sancţionează cu amendă de la 75 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(12) Efectuarea transportului rutier cu încălcarea restricțiilor temporare de circulație privind masa maximă admisă și/sau accesul vehiculelor, instituite în temeiul art. 8 alin. (10) din Legea drumurilor nr. 509/1995,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 225. Blocarea intenţionată a unei benzi

de circulaţie sau a arterelor de transport

(1) Blocarea intenţionată a unei benzi de circulaţie sau a arterelor de transport care a provocat sau care ar putea provoca perturbarea funcţionării normale a transportului auto, feroviar, fluvial

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1) însoţite de pericol pentru viaţa şi sănătatea oamenilor ori săvârșite în urma înţelegerii prealabile a unui grup de persoane, ori însoţite de controlul nelegitim al încărcăturii, bagajului sau al documentelor, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 226. Încălcarea regulilor de folosire a drumului,

a zonei de protecție a acestuia şi a regulilor

de folosire şi de protecție a zonei drumului

(1) Aratul unor porțiuni de teren, cositul ierbii, tăierea şi vătămarea plantațiilor, desțelenirea sau excavarea solului în zona drumului ori în zona de protecție a acestuia, dejectarea în zona drumului a apelor de canalizare, a celor industriale, a celor ameliorative sau a celor de scurgere din instalațiile de evacuare a apei ori din rezervoare, aţâţarea focului în zona drumului ori în zona de protecție a acestuia fără permisiunea autorității rutiere

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea lucrărilor de construcţie, terasament, amenajare, îngrădire, plantarea arborilor şi alte lucrări care pot provoca înzăpezirea sau inundarea drumului ori care împiedică vizibilitatea în zona drumului şi în zonele de protecţie a drumului

se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea condițiilor prevăzute în autorizația de amplasare a obiectivelor de orice tip în zona drumului sau în zona de protecție a acestuia

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Amplasarea obiectivelor de orice tip în zona drumului sau în zona de protecție a acestuia în lipsa autorizației prevăzute de legislație

se sancționează cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Executarea în zona de protecție a drumului, fără autorizația prevăzută de legislație, a lucrărilor ce ar putea periclita stabilitatea şi integritatea acestuia

se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 227. Nerespectarea regulilor de întreţinere,

de reparaţie şi de reconstrucţie a drumurilor

(1) Nerespectarea regulilor de întreţinere, de reparaţie şi de reconstrucţie a drumurilor, pasajelor şi a comunicaţiilor situate în zona drumului, a mijloacelor de dirijare a circulaţiei rutiere, nerespectarea termenelor de executare a lucrărilor de reparaţie şi de reconstrucţie executate în zona drumurilor, neîntreprinderea măsurilor de asigurare a securităţii circulaţiei rutiere

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neîndeplinirea lucrărilor de amenajare, de reparare şi de curăţare regulată a pistelor pentru pietoni şi a punţilor de trecere, neexecutarea obligaţiilor de întreţinere în stare tehnică bună şi în curăţenie a barierelor de la marginea drumului sau a căilor de acces la drumul public

se sancţionează cu amendă de la 6 la 9 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Nerespectarea normativelor în vigoare de construcţie, de reparaţie şi de reconstrucţie a drumurilor, staţiilor, pasajelor şi a comunicaţiilor situate în zona drumului, a mijloacelor de dirijare a circulaţiei rutiere, a pistelor pentru pietoni şi a punţilor de trecere sau a căilor de acces la drumurile publice pentru a asigura accesul şi folosirea lor de către persoanele cu dizabilităţi

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Capitolul XIII

CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL

CIRCULAŢIEI RUTIERE

Articolul 228. Încălcarea regulilor de exploatare a vehiculelor

(1) Exploatarea vehiculelor cu defecte tehnice în sistemul de frânare sau în mecanismul de direcţie, în dispozitivele de iluminare ori de semnalizare, exploatarea vehiculelor reutilate fără autorizaţia de rigoare

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.

(2) Exploatarea vehiculelor cu defecte tehnice interzisă prin regulile de circulaţie rutieră, cu excepţia vehiculelor având defectele menţionate la alin.(1), precum şi amplasarea neautorizată pe vehicule a publicităţii

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(3) Exploatarea vehiculelor cu volanul amplasat pe partea dreaptă a axei longitudinale, dacă acestea nu corespund cerințelor prevăzute în Regulamentul circulației rutiere, cu excepția vehiculelor aflate în traficul internațional,

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(3^1) Exploatarea vehiculului ale cărui dispozitive de iluminare sunt echipate cu lămpi care nu corespund modelului prevăzut prin construcţie

se sancţionează cu amendă de la 20 la 25 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(4) Admiterea în circulație a vehiculelor a căror stare tehnică nu corespunde normelor tehnice sau ecologice, precum şi a celor care nu sunt înmatriculate ori care nu au fost supuse controlului tehnic de stat, de către persoanele responsabile de exploatarea şi starea tehnică a vehiculelor,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Exploatarea vehiculelor echipate cu dispozitive speciale de semnalizare luminoasă şi/sau sonoră fără autorizație

se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Deținerea, montarea sau exploatarea dispozitivelor care detectează semnalele mijloacelor de determinare a vitezei de deplasare a vehiculelor sau perturbă funcționarea normală a acestora

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale

cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(7) Exploatarea vehiculelor cu parbrizul sau cu suprafețele de geam ale portierelor din față umbrite ori pe care sunt amplasate diferite obiecte, care diminuează câmpul vizual al conducătorului, contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere,

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(8) Exploatarea vehiculului utilat cu sistem de alimentare cu gaze la care este expirat termenul de testare periodică a rezervoarelor pentru gaze sau numărul acestora nu corespunde normelor tehnice

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice.

Articolul 228[1]. Fraudarea datelor odometrului

Fraudarea datelor odometrului la orice tip de vehicul

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 229. Încălcarea regulilor de înmatriculare

sau de înregistrare de stat, de inspecție

tehnică periodică a vehiculelor

(1) Încălcarea regulilor de înmatriculare sau de înregistrare de stat a vehiculelor

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(2) Conducerea unui vehicul care nu a fost înmatriculat în modul stabilit

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.

(2[1]) Conducerea unui vehicul care nu a fost supus inspecției tehnice periodice

se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.

(3) Exploatarea unui vehicul fără a deține polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pe suport de hârtie sau în format electronic ori în lipsa datelor accesate din sistemul informațional unic aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

Articolul 230. Conducerea unui vehicul cu încălcarea regulilor de amplasare

a numărului de înmatriculare sau conducerea unui vehicul fără

un astfel de număr

(1) Conducerea unui vehicul având numărul de înmatriculare indescifrabil sau având placa cu număr de înmatriculare amplasată cu încălcarea standardului

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.

(1^1) Conducerea unui vehicul având numărul de înmatriculare camuflat sau nestandardizat

se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(2) Conducerea unui vehicul fără număr de înmatriculare

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 15 la 18 unităţi convenţionale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

(3) Conducerea unui vehicul cu un număr de înmatriculare fals sau neatribuit acestuia de autoritatea competent

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de un an.

(3^1) Amplasarea ilegală pe vehicul a unui număr de înmatriculare fals sau neatribuit acestuia de autoritatea competentă sau deţinerea unui vehicul cu un astfel de număr

se sancţionează cu amendă de la 15 la 20 de unităţi convenţionale.

(4) Nesemnalizarea vehiculului cu semnul distinctiv, conform prevederilor Regulamentului circulației rutiere, nerespectarea exigențelor de folosire a dispozitivelor de iluminat pe timp de noapte sau în condiții de vizibilitate redusă

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(4^1) Neconectarea în faruri a luminii de întâlnire sau a luminii de deplasare pe timp de zi, conform prevederilor Regulamentului circulației rutiere,

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 9 unități convenționale.

(5) Nemenţinerea în stare curată a dispozitivelor de iluminare, de semnalizare, a numărului de înmatriculare, a seturilor reflectorizante, a sticlelor de la portierele din faţă şi a parbrizului vehiculului

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la o unitate la 2 unităţi convenţionale.

Articolul 231. Conducerea vehiculului cu încălcarea

regulilor privind dreptul de a conduce

vehicule

(1) Conducerea vehiculului deținând dreptul de a conduce vehicule pentru o categorie necorespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.

(2) Conducerea vehiculului fără deținerea dreptului de a conduce vehicule (cu excepţia conducerii în cazul instruirii, în prezenţa instructorului) sau conducerea în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranţă privind suspendarea dreptului de a conduce vehicule

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(3) – *abrogat.*

(4) Predarea conducerii vehiculului către o persoană care nu deține dreptul de a conduce vehicule (cu excepţia instruirii, în prezenţa instructorului), care este privată de dreptul de a conduce vehicule, căreia îi este suspendată exercitarea dreptului special de a conduce vehicule sau care deține dreptul de a conduce vehicule pentru o categorie necorespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

(5) – *abrogat.*

(6) Conducerea vehiculului de către o persoană al cărei drept de a conduce vehicule este anulat, care este privată de dreptul de a conduce vehicule sau căreia îi este suspendată exercitarea dreptului special de a conduce vehicule

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de 15 zile.

Articolul 231[1]. Conducerea vehiculului cu număr de înmatriculare

eliberat în unităţile administrativ-teritoriale din stânga

Nistrului sau municipiul Bender ori cu număr

de înmatriculare neutru

Conducerea vehiculului cu număr de înmatriculare eliberat în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului sau municipiul Bender ori cu număr de înmatriculare neutru de către o persoană care are domiciliul în altă localitate decât localitățile din stânga Nistrului, municipiul Bender ori localitățile Gîsca, Chițcani, Zahorna, Merenești și Cremenciug din raionul Căușeni

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice care desfăşoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova, cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul. 231[2]. Încălcarea regulilor de efectuare

a instruirii practice a candidaților

la conducători de autovehicule

pe drumurile publice

(1) Efectuarea instruirii practice a candidaților la conducători de autovehicule pe terenuri care nu corespund condițiilor stabilite de Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier sau pe drumurile publice pe itinerare nedeclarate în dosarul de notificare ori pe itinerare necoordonate cu poliția

se sancționează cu amendă de la 20 la 25 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 35 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea instruirii practice de către o persoană care nu este atestată profesional pentru a desfășura această activitate

se sancționează cu amendă de la 30 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 232. Conducerea vehiculului de către o persoană

care nu are asupra sa permis de conducere

eliberat de autoritățile altor state

(1) Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autoritățile altor state sau actul de înmatriculare de stat a vehiculului, sau poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 unităţi convenţionale.

(2) Predarea conducerii vehiculului către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autoritățile altor state

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(3) – *abrogat.*

(4) – *abrogat.*

(5) – *abrogat.*

(6) – *abrogat.*

Articolul 232[1]. Conducerea vehiculului de către

o persoană care nu are asupra sa

certificatul confirmativ privind

abilitarea cu atribuții de însoțire/

îngrijire a persoanei cu dizabilități

locomotorii

Conducerea vehiculului destinat persoanei cu dizabilități ale aparatului locomotor, importat în condițiile art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, de către o persoană care nu are asupra sa certificatul confirmativ privind abilitarea cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități locomotorii, care confirmă dreptul de a conduce sau de a folosi vehiculul,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

Articolul 232[2]. Conducerea de către o persoană terță

a unui vehicul introdus cu scutirea

de plata drepturilor de import

Conducerea vehiculului importat în condițiile Legii nr. 248/2022 sau ale Legii nr. 319/2025 de către o persoană care nu are dreptul de a conduce acest vehicul se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

Articolul 233. Conducerea vehiculului cu depășirea

limitelor de alcool admisibile

(1) Conducerea autovehiculului de către o persoană care are o concentrație de alcool în sânge ce depășește 0,3 g/l sau de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,15 mg/l, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 700 la 1000 de unități convenționale sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 3 ani.

(2) Predarea cu bună-știință a conducerii autovehiculului către o persoană care se află în starea menționată la alin. (1)

se sancționează cu amendă de la 700 la 1000 de unități convenționale sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 3 ani.

(3) Conducerea vehiculului, altul decât cel prevăzut la alin. (1), de către o persoană care are o concentrație de alcool în sânge ce depășește 0,3 g/l sau de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,15 mg/l, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1) și (2) săvârșite de către o persoană care nu deține dreptul de a conduce autovehicule sau care este privată de dreptul de a conduce autovehicule ori în privința căreia a fost anulat dreptul de a conduce autovehicule, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 800 la 1300 de unități convenționale sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

Articolul 234. Necomunicarea identităţii persoanei

căreia i s-a încredinţat conducerea

vehiculului

Necomunicarea de către proprietarul sau mandatarul (utilizatorul) vehiculului, la solicitarea poliţiei, în condițiile art. 443^{1}, a identităţii persoanei căreia i-a încredinţat conducerea sau comunicarea cu bună ştiinţă de date eronate privind identitatea acestei persoane

se sancționează cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 235. Încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranţă,

a căştii de protecţie, a vestei de protecție-avertizare

fluorescent- reflectorizantă, a sistemului de reținere

pentru copii şi a regulilor privind convorbirile

radiotelefonice

(1) Încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranţă, a vestei de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizantă, a sistemului de reținere pentru copii şi a căştii de protecţie a motociclistului

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Utilizarea contrar prevederilor Regulamentului circulaţiei rutiere a echipamentelor terminale de comunicaţii electronice mobile în timpul conducerii vehiculului

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

Articolul 235[1]. Încălcarea regulilor de transportare

a copiilor cu vârsta de până la 12 ani

Transportarea copiilor cu vârsta de până la 12 ani contrar prevederilor Regulamentului circulaţiei rutiere

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

Articolul 236. Depășirea vitezei de circulație stabilite

pe sectorul respectiv de drum

(1) Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

(3) Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 40 la 60 km/oră

se sancționează cu amendă de la 30 la 36 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

(4) Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 60 la 80 km/oră

se sancționează cu amendă de la 45 la 50 de unități convenționale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 30 la 45 de zile.

(5) Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum mai mult de 80 km/oră

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 60 la 90 de zile.

(6) Depășirea repetată a vitezei de circulație stabilite la alin. (4), în cursul aceluiași an,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale cu suspendarea

exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 90 la 120 de zile.

(7) Depășirea repetată a vitezei de circulație stabilite la alin. (5), în cursul aceluiași an,

se sancționează cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 120 la 180 de zile.

Articolul 237. Încălcarea regulilor de traversare a liniei

de cale ferată

(1) Traversarea de către conducătorul de vehicul a liniei de cale ferată în afara pasajului de nivel

se sancţionează cu amendă de la 60 la 75 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 20 la 30 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de 15 zile, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 6 luni.

(2) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de traversare a liniei de cale ferată prin pasajul de nivel

se sancţionează cu amendă de la 60 la 75 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 30 la 40 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de 15 zile, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de un an.

(3) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispoziţiilor alin. (1) şi (2), care a generat riscul producerii unui accident de circulaţie,

se sancţionează cu amendă de la 75 la 90 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de 15 zile, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 2 la 3 ani.

Articolul 238. Încălcarea regulilor de oprire şi neacordarea

de prioritate pietonilor şi altor participanţi

la traficul rutier

(1) Oprirea în locuri interzise

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(2) Staţionarea sau parcarea în locuri interzise

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(3) Neacordarea de prioritate legală pietonilor sau cicliştilor

se sancționează cu amendă de la 30 la 36 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

(3^1) Acțiunile specificate la alin. (3), săvârșite repetat în cursul aceluiași an,

se sancționează cu amendă de la 45 la 50 de unități convenționale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 30 la 45 de zile.

(4) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispoziţiilor prevăzute la alin.(1)–(3) care a generat o situaţie de accident de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 25 la 40 de unităţi convenţionale sau cu privarea dreptului de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 239. Nerespectarea regulilor de circulaţie

în zonele rezidenţiale sau pietonale

(1) Nerespectarea regulilor de circulaţie în zonele rezidenţiale sau pietonale

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(2) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispoziţiilor alin.(1) care a generat o situaţie de accident de circulaţie sau care a împiedicat ori a intimidat circulaţia regulamentară a pietonilor sau a cicliştilor

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 240. Nerespectarea indicatoarelor de semnalizare rutieră

şi de acordare a priorităţii de trecere, a altor reguli

de circulaţie rutieră

(1) Nerespectarea de către conducătorul vehiculului a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere și de sens obligatoriu, a marcajului de pe partea carosabilă a drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulație și a celui destinat vehiculelor de rută

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 10 la 12 unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(1^1) Nerespectarea regulilor de circulație privind începerea deplasării și schimbarea direcției de mers, privind poziția pe carosabil, privind depășirea vehiculelor, privind traversarea intersecțiilor și a locurilor de oprire a transportului public, privind delimitarea benzilor de circulație pe sens opus

se sancționează cu amendă de la 12 la 15 unități convenționale.

(1^2) Nerespectarea regulilor de circulație privind remorcarea vehiculelor, privind transportul persoanelor și al încărcăturilor sau privind instruirea în conducerea vehiculului

se sancționează cu amendă de la 15 la 18 unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(2) Neglijarea de către conducătorul de vehicul a semnalului de interzicere al semaforului sau a gestului de interzicere al agentului de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 15 la 18 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(3) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispoziţiilor prevăzute la alin. (1)–(2) care a generat o situaţie de accident de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 241. Neîndeplinirea indicaţiei legale de oprire

a vehiculului şi de acordare vehiculelor

a priorităţii de trecere

(1) Neîndeplinirea de către conducătorul de vehicul a indicaţiei legale dată de agentul de circulaţie de a opri vehiculul

se sancţionează cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an.

(2) Neacordarea priorităţii de trecere vehiculului cu farurile de semnalizare având lumina albastră sau roşie şi cu dispozitivele de semnalizare sonoră specială în funcţiune (vehicul cu regim prioritar de circulaţie)

se sancţionează cu amendă de la 15 la 18 unităţi convenţionale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

(3) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispoziţiilor prevăzute la alin.(1) şi (2) care a generat o situaţie de accident de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la un an la 3 ani.

Articolul 241^1. Încălcarea de către conducătorii de vehicule a regulilor

de circulaţie rutieră prin comportament agresiv

(1) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a prevederilor Regulamentului

circulației rutiere, săvârșită prin manifestarea de comportament agresiv,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 40 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de la 3 la 15 zile, în toate cazurile cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Acţiunile specificate la alin. (1) săvârșite de un grup de persoane ori săvârșite repetat în cursul aceluiaşi an calendaristic de către o persoană sancţionată deja pentru această contravenţie sau care au generat riscul producerii unui accident de circulație

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de la 15 la 30 de zile, în toate cazurile cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la un an la 2 ani.

Articolul 241^{2}. Încălcarea de către conducătorii de vehicule

a normelor de conducere preventive

(1) Încălcarea de către conducătorii de vehicule a normelor de conducere preventivă conform prevederilor Legii nr.131/2007 privind siguranţa traficului rutier

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Săvârșirea repetată a contravenţiei prevăzute la alin.(1) pe parcursul aceluiaşi an calendaristic de către o persoană sancţionată anterior, printr-o hotărâre/decizie definitivă, pentru această contravenţie

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.

Articolul 242. Încălcarea regulilor de circulaţie rutieră

soldată cu deteriorarea bunurilor materiale

ori cu cauzarea de vătămări corporale ușoare

(1) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulaţie rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalaţiilor rutiere, a altor instalaţii sau a altor bunuri ori cu cauzarea de vătămări corporale neînsemnate victimei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

(2) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulaţie rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale uşoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă

a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalaţiilor rutiere, a altor instalaţii sau a altor bunuri

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.

Articolul 243. Părăsirea locului în care s-a produs

accidentul rutier

(1) Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecinţele prevăzute la art. 242 alin.(1), dacă fapta nu constituie infracţiune, cu excepția accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de vehicule,

se sancţionează cu amendă de la 40 la 50 de unităţi convenţionale sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an, sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de la 7 la 10 zile.

(2) Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecinţele prevăzute la art. 242 alin.(2), dacă fapta nu constituie infracţiune, cu excepția accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de vehicule,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 1 la 2 ani, sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de la 10 la 15 zile.

Articolul 243[1]. Deplasarea neautorizată în grup

pe drumurile publice

Participarea conducătorilor de vehicule la deplasarea neautorizată în grup (cu excepţia coloanelor oficiale) pe drumurile publice, care a condiţionat crearea impedimentelor în circulaţia rutieră,

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

Articolul 244. – *abrogat.*

Articolul 245. Încălcarea regulilor de circulaţie de către

pietoni şi alţi participanţi la circulaţia rutieră

(1) Ignorarea de către pietoni a semnalelor de dirijare a traficului rutier, traversarea

părţii carosabile a drumului sau deplasarea pe ea în locuri neindicate, nerespectarea indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interdicţie şi de sens obligatoriu, a regulilor de deplasare pe drumuri a motocicliştilor, conducătorilor de ciclomotoare, bicicliştilor, vizitiilor şi a altor persoane care se folosesc de drum

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 9 unităţi convenţionale.

(1^1) Ignorarea de către pietoni a semnalelor luminoase şi sonore ale vehiculelor cu regim prioritar de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(2) Încălcarea regulilor de circulaţie, de către persoanele indicate la alin.(1) şi (1^1), care a generat o situaţie de accident de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Deplasarea pe drumuri a motocicliştilor, conducătorilor de ciclomotoare, bicicliştilor şi vizitiilor în timp ce desfăşoară activităţi ce le distrag atenţia, activităţi manifestate inclusiv prin folosirea echipamentelor terminale de comunicaţii electronice mobile,

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(4) Săvârșirea repetată a contravenţiilor prevăzute la alin.(1), (3) şi (4) pe parcursul aceluiaşi an calendaristic de către o persoană sancţionată anterior, printr-o hotărâre/decizie definitivă, pentru această contravenţie

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale.

Capitolul XIV

CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL COMUNICAŢIILOR ELECTRONICE ȘI AL COMUNICAȚIILOR POȘTALE

Articolul 246. Furnizarea neautorizată a reţelelor

sau a serviciilor de comunicaţii electronice

sau de comunicaţii poștale

(1) Furnizarea neautorizată a reţelelor sau a serviciilor de comunicaţii electronice

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Furnizarea reţelelor sau a serviciilor de comunicaţii electronice într-o perioadă în care dreptul de furnizare a acestor reţele sau servicii a fost suspendat sau retras

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) – *abrogat.*

(4) – *abrogat.*

(5) Furnizarea neautorizată a rețelelor sau a serviciilor de comunicații poștale

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Furnizarea rețelelor sau a serviciilor de comunicații poștale într-o perioadă în care dreptul de furnizare a acestor rețele sau servicii a fost suspendat sau retras

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 247. Nerespectarea condiţiilor de autorizare general

(1) Nerespectarea condiţiilor de autorizare generală de către furnizorii de reţele sau de servicii de comunicaţii electronice sau de comunicații poștale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Nerespectarea prescripţiei privind remedierea încălcării obligaţiilor stabilite în condiţiile de autorizare general

se sancționează cu amendă de la 45 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 248. Utilizarea fără licenţă şi fără permis tehnic a canalelor,

a frecvenţelor radio, a resurselor de numerotare

(1) Utilizarea fără licenţă şi fără permis tehnic a canalelor, a frecvenţelor radio

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Utilizarea fără licenţă a resurselor de numerotare în scopul furnizării reţelelor

şi/sau serviciilor de comunicaţii electronice

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 249. Nerespectarea condiţiilor prevăzute

în licenţele de utilizare a canalelor,

a frecvenţelor radio, a resurselor

de numerotare

(1) Nerespectarea condiţiilor prevăzute în licenţele de utilizare a canalelor, a frecvenţelor radio, a resurselor de numerotare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Nerespectarea prescripţiei privind remedierea încălcării obligaţiilor stabilite în condiţiile licenţei

se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 108 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 249[1]. Încălcarea legislaţiei şi a reglementărilor privind accesul

pe proprietăţi şi utilizarea partajată a infrastructurii

asociate reţelelor publice de comunicaţii electronice

(1) Necomunicarea (netransmiterea) autorităţii de reglementare a informaţiei privind condiţiile de acces pe proprietăţi şi/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice stabilite conform legislaţiei şi despre oricare modificări şi/sau completări ale acestor condiţii, de asemenea netransmiterea unei copii de pe materialul cuprinzând aceste condiţii, publicat pe pagina web oficială, dacă aceasta există, în termen de 3 zile lucrătoare de la data publicării acestuia

se sancţionează cu amendă de la 42 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Nepublicarea în termenul stabilit de legislaţie a contractului de acces pe proprietatea publică pe pagina web oficială, dacă aceasta există, precum şi netransmiterea acestui contract, în copie, autorităţii de reglementare

se sancţionează cu amendă de la 42 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Nepublicarea în termenul stabilit de legislaţie a deciziei autorităţii de reglementare sau a hotărârii judecătoreşti definitive şi irevocabile pe pagina web oficială, dacă aceasta există, în cazul în care dreptul de acces asupra unui imobil proprietate publică se exercită în temeiul unuia din aceste documente, ori neaducerea deciziei respective la cunoştinţa publicului prin alte modalităţi

se sancţionează cu amendă de la 42 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 250. Încălcarea legislației, a reglementărilor

și a normelor tehnice din domeniul

comunicațiilor electronice și al

comunicațiilor poștale

(1) Încălcarea normelor tehnice privind mijloacele radioelectronice, utilizate în scopuri civile, care emit unde electromagnetice

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(1^1) – *abrogat.*

(2) – *abrogat.*

(2^1) – *abrogat.*

(3) Utilizarea sau conectarea la reţelele de comunicaţii electronice sau de comunicații poștale a echipamentelor de comunicaţii electronice sau poştale care nu sunt însoţite de declaraţia de conformitate emisă de producător, reprezentantul său autorizat ori importator în baza certificatului de conformitate ori a rapoartelor de încercări, sau care nu sunt marcate conform reglementărilor tehnice aplicabile

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Instalarea sau utilizarea neautorizată a echipamentelor de radiocomunicaţii de emisie în vehicule

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Crearea şi operarea neautorizată a mijloacelor de comunicaţii electronice susceptibile să cauzeze prejudicii sănătăţii oamenilor care locuiesc în zona lor de influenţă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Încălcarea regulilor de protecţie a liniilor şi instalaţiilor de comunicaţii electronice

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Executarea lucrărilor de construcţie în zonele de protecţie a liniilor, cablurilor şi instalaţiilor de comunicaţii electronice fără autorizaţia proprietarului acestor linii, cabluri şi instalaţii

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 102 la 180 de unităţi convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Instalarea sau utilizarea staţiilor de radiocomunicaţii, inclusiv a antenelor de emisie, fără coordonarea cu organul abilitat şi fără obţinerea de la acesta a autorizaţiei de utilizare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Plasarea pe piaţă a echipamentelor de comunicaţii electronice sau poştale care nu sunt însoţite de declaraţia de conformitate emisă de producător, reprezentantul său autorizat ori importator în baza certificatului de conformitate ori a rapoartelor de încercări, sau care nu sunt marcate conform reglementărilor tehnice aplicabile

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 250[1]. Încălcarea legislației privind schimbul

de date și interoperabilitatea

(1) Refuzul neîntemeiat al furnizorului de date de a asigura disponibilitatea datelor și de a furniza date prin intermediul platformei de interoperabilitate, inclusiv prin invocarea, în scopul refuzului, a informațiilor sau datelor eronate, neautentice sau incomplete,

se sancționează cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul neîntemeiat de a presta un serviciu public prin motivarea neprezentării de

către solicitant a documentelor, în cazul în care prestatorul serviciului public în cauză are acces la datele conținute în aceste documente prin intermediul platformei de interoperabilitate,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la 1 an.

(3) Nerespectarea sau respectarea necorespunzătoare de către participanții la schimbul de date a cerințelor de securitate și confidențialitate față de schimbul de date

se sancționează cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea de către consumator a informațiilor consumate prin platforma de interoperabilitate cu încălcarea sau în afara temeiului și scopului legal declarat

se sancționează cu amendă de la 15 la 20 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Neîndeplinirea de către participanții la schimbul de date, în termenul stabilit, a deciziei autorității competente de asigurare a schimbului de date și a interoperabilității privind conectarea la platforma de interoperabilitate sau a deciziei de suspendare a furnizării datelor sau de deconectare de la platforma respectivă

se sancționează cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Schimbul de date transfrontalier efectuat cu încălcarea legislației privind schimbul de date și interoperabilitatea

se sancționează cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 250^2. Încălcarea legislației privind modul

de furnizare a serviciilor de acces

la internet

(1) Aplicarea de către furnizorul de servicii de acces la internet a unor măsuri de gestionare a traficului care excedează măsurile rezonabile de gestionare a traficului, inclusiv discriminarea, blocarea, încetinirea, modificarea, interferarea, degradarea, restricționarea sau imixtiunea în traficul internet de către furnizorul de servicii de acces la internet, indiferent de expeditor și destinatar, de conținutul accesat sau distribuit, de aplicațiile sau serviciile utilizate ori furnizate sau de echipamentul terminal folosit de către

utilizatorii finali, cu excepția cazurilor în care acest lucru este necesar și numai atât timp cât este necesar pentru a respecta legislația în vigoare sau măsurile menite să pună în aplicare legislația în vigoare, precum și hotărârile judecătorești sau actele autorităților publice competente, ori pentru a menține integritatea și securitatea rețelei, a serviciilor furnizate prin intermediul rețelei respective și al echipamentelor terminale ale utilizatorilor finali, ori pentru a evita congestionarea iminentă a rețelei și/sau a atenua efectele congestionării temporare ori excepționale a rețelei, cu condiția că sunt gestionate în mod egal categoriile echivalente de trafic,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neasigurarea publicării de către furnizorul de servicii de acces la internet, în conformitate cu legislația, a informației privind nivelul de calitate a serviciilor oferite utilizatorilor finali, căile de contestare în cazul oricărei diferențe permanente sau care se repetă la intervale regulate între performanța reală a serviciului de acces la internet și parametrii de calitate specificați în contract, modul în care orice limitare a parametrilor de calitate a acestor servicii poate influența dreptul utilizatorilor finali de a accesa și distribui informații și conținut, de a utiliza și de a pune la dispoziție aplicații și servicii și de a folosi echipamente terminale la alegere, indiferent de locația utilizatorului final sau a furnizorului ori de locația, originea sau destinația informațiilor, a conținutului, a aplicațiilor sau a serviciilor,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 251. Încălcarea normelor de emisie electromagnetică şi de

perturbații industriale admisibile pentru radiorecepție,

împiedicarea recepționării programelor audiovizuale

sau a funcționării echipamentelor şi rețelelor de

comunicații electronice

(1) Producerea în orice mod a perturbațiilor prejudiciabile echipamentelor şi rețelelor de comunicații electronice

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea parametrilor tehnici de emisie autorizați

se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de

răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Emisia electromagnetică intenționată, care produce perturbații prejudiciabile altor mijloace tehnice de radiocomunicații,

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Împiedicarea funcționării echipamentelor sau a rețelelor de comunicații electronice

se sancționează cu avertisment ori cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea normelor de emisie electromagnetică sau de perturbații industriale admisibile pentru radiorecepție, împiedicarea recepționării programelor audiovizuale

se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 252. Conectarea neautorizată sau admiterea conectării

neautorizate la reţelele de comunicaţii electronice

Conectarea neautorizată sau admiterea conectării neautorizate a echipamentelor terminale sau a altor mijloace de comunicaţii electronice la reţelele de comunicaţii electronice, inclusiv la liniile de abonat,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 252^2. Încălcarea cerințelor privind

identificarea utilizatorilor de servicii

preplătite de comunicații mobile și

prevenirea substituirii neautorizate a

identificatorului liniei apelante

(1) Activarea serviciilor preplătite de comunicații mobile fără identificarea utilizatorului acestor servicii, cu încălcarea prevederilor Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025,

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Nelimitarea furnizării serviciilor aferente numerelor preplătite ai căror utilizatori nu au fost identificați în termenul stabilit de lege

se sancționează cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Nepăstrarea, în condițiile și pentru perioada prevăzute de Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, a datelor de identificare, a copiilor de pe acte și documente sau a jurnalului procesului de identificare a utilizatorilor de servicii preplătite de comunicații mobile

se sancționează cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Neasigurarea de către furnizorul de rețele publice de comunicații electronice sau de către furnizorul de servicii de comunicații electronice accesibile publicului a măsurilor tehnice pentru detectarea și blocarea apelurilor cu indicii de substituire neautorizată a identificatorului liniei apelante cu un număr de telefon din Planul național de numerotație al Republicii Moldova, recepționate din afara teritoriului Republicii Moldova prin intermediul unui serviciu de comunicații interpersonale bazat pe numere, în condițiile stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații,

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Utilizarea, punerea la dispoziție, instalarea, operarea sau administrarea echipamentelor, a aplicațiilor, a serviciilor, a sistemelor tehnice ori a soluțiilor de rutare destinate generării, tranzitării sau terminării apelurilor cu substituirea neautorizată a identificatorului liniei apelante, inclusiv prin utilizarea neautorizată a echipamentelor de tip SIM box, GSM gateway sau a altor mijloace tehnice similare,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 253. Refuzul neîntemeiat al furnizorului autorizat de reţele sau

de servicii de a conecta la reţele sau la servicii un alt furnizor

autorizat de reţele sau de servicii

Refuzul neîntemeiat al unui furnizor autorizat de reţele sau de servicii de a conecta la reţelele sau la serviciile sale un alt furnizor autorizat de reţele sau de servicii

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 254. Executarea lucrărilor în domeniul comunicaţiilor electronice

fără acordul proprietarului terenului sau al unui alt bun imobil

ori în lipsa hotărârii judecătoreşti privind executarea acestor

lucrări

Executarea lucrărilor în domeniul comunicaţiilor electronice fără acordul proprietarului terenului sau al unui alt bun imobil ori în lipsa hotărârii judecătoreşti privind executarea acestor lucrări

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 255. Deteriorarea liniilor, a instalațiilor,

a echipamentelor de comunicații

electronice și comunicații poștale

(1) Deteriorarea din imprudență a liniilor, a instalațiilor, a echipamentelor de comunicații electronice sau comunicații poștale

se sancționează cu amendă de la 10 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 30 de ore, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Deteriorarea intenționată a liniilor, a instalațiilor, a echipamentelor de comunicații electronice sau comunicații poștale

se sancționează cu amendă de la 24 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 42 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 256. Francarea trimiterilor poştale cu mărci poştale utilizate sau

neautorizate

Francarea trimiterilor poştale cu mărci poştale utilizate sau neautorizate de

se sancţionează cu amendă de la 2 la 4 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 257. Confecţionarea pentru desfacere ori desfacerea cu bună ştiinţă

de mărci poştale false, de clişee ale maşinilor de francare sau

de sigilii poştale

Confecţionarea pentru desfacere ori desfacerea cu bună ştiinţă de mărci poştale false, de clişee ale maşinilor de francare sau de sigilii poştale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 258. Predarea spre expediere a obiectelor care prezintă pericol

sau a obiectelor cu caracter obscen

Predarea spre expediere prin orice tip de trimitere poştală a obiectelor care, la manipulare sau la transport, prezintă pericol pentru sănătatea oamenilor, a obiectelor cu caracter obscen fără a declara natura lor reală

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 259. Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul

comunicaţiilor electronice şi al tehnologiei informaţiei

Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicaţiilor electronice şi al tehnologiei informaţiei

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 259[1]. Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul

comunicațiilor poştale

Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicațiilor poştale

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 259[2]. Împiedicarea activității Agenției

Naționale pentru Reglementare

în Comunicații Electronice și

Tehnologia Informației

Refuzul neîntemeiat de a oferi informațiile sau documentele solicitate de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației în procesul exercitării atribuțiilor, prezentarea intenționată a unor informații neautentice sau incomplete, neprezentarea în termenul stabilit de lege a informațiilor și a documentelor solicitate, precum și împiedicarea accesului în încăperile sau pe teritoriul amplasării sistemelor de comunicații electronice al personalului abilitat cu funcții de control al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației pentru efectuarea controlului

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 260. – *abrogat.*

Articolul 261. Proiectarea sau producerea fără scop de comercializare,

deţinerea sau utilizarea ilegală a mijloacelor tehnice speciale

pentru obţinerea ascunsă a informaţiei

(1) Proiectarea sau producerea fără scop de comercializare, deţinerea sau utilizarea ilegală a mijloacelor tehnice speciale pentru obţinerea ascunsă a informaţiei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Utilizarea în activitatea particulară de detectiv şi de pază a mijloacelor tehnice speciale pentru obţinerea ascunsă a informaţiei

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 262. Încălcarea regulilor de import, export, proiectare, producere

şi comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obţinerea

ascunsă a informaţiei, nerespectarea altor condiţii de licenţiere

Încălcarea regulilor de import, export, proiectare, producere şi comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obţinerea ascunsă a informaţiei, în cazul prezenţei licenţei, nerespectarea altor condiţii de licenţiere

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Capitolul XV

CONTRAVENŢII CE AFECTEAZĂ ACTIVITATEA DE ÎNTREPRINZĂTOR, FISCALITATEA, ACTIVITATEA VAMALĂ ŞI VALORILE MOBILIARE

Articolul 263. Desfăşurarea ilegală a activităţii

de întreprinzător

(1) Desfăşurarea activităţii de întreprinzător fără înregistrare la Camera Înregistrării de Stat sau la o altă autoritate publică competentă conform legii ori cu act de înregistrare declarat nevalabil

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale.

(2) Desfăşurarea activităţii în baza atestatului de mediator, a licenţei de notar, de executor judecătoresc, de avocat sau de expert judiciar care activează în cadrul unui birou de expertiză judiciară, a autorizaţiei pentru activitatea de administrator autorizat, interpret şi/sau traducător sau în baza patentei de întreprinzător fără a fi înregistrat ca plătitor de contribuţii de asigurări sociale de stat în termen de 10 zile lucrătoare din momentul obţinerii dreptului de a desfăşura activitatea

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) - *abrogat.*

(4) Desfăşurarea unei activităţi de întreprinzător fără autorizaţie, licenţă sau certificat, eliberate de autoritatea competentă în temeiul legii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale.

(5) - *abrogat.*

(6) Desfăşurarea activităţii de întreprinzător cu încălcarea dreptului la denumire, stabilită de lege, şi/sau a modului de utilizare a denumirii sau a denumirii oficiale sau istorice a statului, a abrevierilor sau derivatelor denumirii oficiale sau istorice a statului

se sancţionează cu amendă de la 72 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6[1]) Neexecutarea obligaţiei de modificare a denumirii în cazul retragerii permisiunii de utilizare a denumirii oficiale sau istorice a statului ori a abrevierilor sau derivatelor denumirii oficiale sau istorice a statului

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Desfăşurarea activităţii de întreprinzător fără emblemă comercială sau fără marcă de producţie obligatorie prin lege

se sancţionează cu amendă de la 6 la 21 de unităţi convenţionale.

(8) - *abrogat.*

(9) Desfășurarea activității de prestare a serviciilor privind activele virtuale, inclusiv în cazurile în care această activitate este auxiliară/suplimentară activității de bază,

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale.

Articolul 263[1]. Organizarea de structuri financiare ilegale

Organizarea de structuri financiare, indiferent de denumirea lor, fără înregistrare şi fără autorizare în modul prevăzut de legislaţie, prin care se propune unor persoane să depună ori să colecteze bani sau să se înscrie pe liste, făcându-le să spere câștiguri financiare rezultate din creşterea numărului de persoane recrutate sau înscrise, indiferent cum se realizează această colectare sau înscriere pe liste, în scopul de a obţine pentru sine sau pentru un terţ un folos material ilicit,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 263[2]. Nedeclararea informației cu privire

la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi

Nedeclararea, declararea incompletă sau incorectă a informației cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi al/ai persoanelor juridice, al/ai întreprinzătorilor individuali, al/ai fiduciilor și al/ai construcțiilor juridice similare, neactualizarea informației respective, în cazul în care au intervenit modificări cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, precum și lipsa desemnării persoanei responsabile fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele privind beneficiarul efectiv

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale.

Articolul 263[3]. Desfășurarea activității ilicite

de transport rutier și a activității

de transport conexe

(1) Efectuarea transportului rutier de persoane, contra cost sau în schimbul unei recompense sau al unui alt beneficiu material, fără a fi înregistrat în condițiile Codului transporturilor rutiere nr. 150/2014,

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea transportului rutier de persoane prin transportarea altor persoane decât cele prevăzute la art. 72 lit. c), art. 73 lit. c), art. 78 lit. b) ale Codului transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Amplasarea, în interiorul și/sau pe caroseria unui vehicul rutier neautorizat pentru transportul rutier de persoane, a însemnelor, a înscrisurilor, a dotărilor și a accesoriilor specifice vehiculelor rutiere care efectuează transport rutier de persoane sau în regim de taxi

se sancționează cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Efectuarea transportului rutier în regim de taxi cu încălcarea prevederilor art. 82 alin. (2), ale art. 84 alin. (3) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Efectuarea transportului rutier de persoane prin servicii regulate speciale, ocazionale și/sau în cont propriu cu încălcarea condițiilor specifice prevăzute la art. 71, 74, 75, 77, art. 78 alin. (2) și art. 79 din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 150 la 170 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Efectuarea transportului rutier de mărfuri, contra cost, fără a fi înregistrat în condițiile Codului transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Efectuarea transportului rutier în cont propriu fără a fi notificat în condițiile Codului transporturilor rutiere nr. 150/2014

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Desfășurarea activităților conexe transportului rutier supuse înregistrării sau autorizării, după caz, prevăzute la art. 86, art. 94 alin. (1) lit. e) și f), art. 110, 118 și 125 din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014, fără a fi înregistrate corespunzător sau fără a deține autorizația respectivă

se sancționează cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(8) săvârșite repetat în cursul aceluiași an calendaristic de către o persoană sancționată deja pentru această contravenție

se sancționează de la 450 la 550 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Efectuarea transportului rutier în regim neautorizat de cabotaj sau îmbarcarea/debarcarea la cursele tranzit a călătorilor pe teritoriul Republicii Moldova de către un operator de transport străin

se sancționează cu amendă de la 450 la 550 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 800 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 263[4]. Prezentarea informației neveridice,

incomplete sau incorecte

la înregistrarea de stat

Prezentarea de către persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și construcțiile juridice similare a unor date neveridice, incomplete sau incorecte, necesare la înregistrarea constituirii, la modificarea în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat, la înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat și din Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, precum și neactualizarea informației respective, în cazul în care au intervenit modificări,

se sancționează cu amendă de la 300 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei fizice/persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 264. Participarea ilegală a funcţionarului public, a persoanei

cu funcție de demnitate publică la activitatea de întreprinzător

Participarea ilegală a funcţionarului public, a persoanei cu funcție de demnitate publică la activitatea de întreprinzător prin crearea (fondarea) unor întreprinderi, precum şi conducerea directă sau indirectă, prin intermediul unor alte persoane, a activităţii întreprinderilor

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 265. Achiziţionarea, păstrarea, transportul şi comercializarea

ilegală a valorilor material

Achiziţionarea, păstrarea, transportul, comercializarea mărfurilor, produselor ori a materiei prime fără dovada originii şi a provenienţei lor, dacă dispunerea de o asemenea dovadă este obligatorie conform legii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 265[1]. Însușirea, înstrăinarea în cazurile

nepermise de lege, tăinuirea bunurilor

gajate, înghețate, luate în leasing,

sechestrate sau confiscate

Însușirea, înstrăinarea în cazurile nepermise de lege, tăinuirea bunurilor gajate, înghețate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate ori utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri sau care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 266. - *abrogat.*

Articolul 266[1]. Încălcarea regulilor de gestionare

și asigurare a transparenței mijloacelor

financiare provenite din fondurile

asigurării obligatorii de asistență medicală

de către prestatorii de servicii medicale

și farmaceutice

(1) Neprezentarea în termenul stabilit de contractul de acordare a asistenţei medicale (de prestare a serviciilor medicale) în cadrul asigurării obligatorii de asistenţă medicală, de contractul privind eliberarea medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală sau de actele normative a dărilor de seamă, a rapoartelor şi a facturilor fiscale electronice pentru achitarea serviciilor medicale prestate persoanelor asigurate sau prezentarea lor cu date incomplete ori eronate

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Utilizarea de către instituţiile medico-sanitare a mijloacelor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală contrar destinaţiei stabilite de clauzele contractual

se sancţionează cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2^1) Nepublicarea în termenul stabilit de legislație a contractelor de acordare a asistenței medicale (de prestare a serviciilor medicale), inclusiv a anexelor și acordurilor adiționale, a contractelor privind eliberarea medicamentelor compensate, a deciziilor organului suprem de deliberare și decizie (în partea ce ține de utilizarea mijloacelor financiare aferente contractelor de acordare a asistenței medicale și contractelor privind eliberarea medicamentelor compensate), a dării de seamă privind utilizarea mijloacelor financiare obținute din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală,

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) – *abrogat.*

Articolul 266^2. Încălcarea de către Compania Naţională

de Asigurări în Medicină a regulilor privind

publicarea pe pagina web oficială a

informaţiilor oficiale

Nepublicarea, în termenul stabilit de legislație, a contractelor de acordare a asistenței medicale (de prestare a serviciilor medicale), a anexelor şi a acordurilor adiţionale, a contractelor privind eliberarea medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală și a informației, pe fiecare contract, privind achitarea sumelor compensate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină pentru anul precedent, a contractelor încheiate din mijloacele financiare, altele decât cele ale fondului pentru achitarea serviciilor medicale și farmaceutice, a raportului anual privind

executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistenţă medicală, a deciziilor Consiliului de administraţie al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină pe pagina sa web oficială

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 267. Comerţul sau transportarea de mărfuri

a căror comercializare este interzisă

ori limitată

Comerţul sau transportarea de mărfuri a căror comercializare este interzisă ori limitată prin lege

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

Articolul 268. Atribuirea ilegală de proprietăţi profilactice,

curative produselor

Atribuirea ilegală de către producători, vânzători, prin etichetare, precum şi prin publicitate, de proprietăţi profilactice, curative produselor ori referirea la astfel de proprietăţi fără ca acestea să fie autorizate

se sancţionează cu amendă de la 48 la 78 de unităţi convenţionale.

Articolul 269. Încălcarea cerințelor privind

producerea, depozitarea, plasarea pe piață,

comercializarea produselor alimentare și informarea

consumatorilor cu privire la produsele alimentare

Încălcarea cerințelor stabilite în actele normative sau declarate prin:

a) producerea, importul, depozitarea, plasarea pe piață sau comercializarea produselor, prestarea serviciilor cu încălcarea cerințelor esențiale (cerințe privind asigurarea inofensivității produselor și serviciilor pentru viața și sănătatea oamenilor) și/sau cu încălcarea cerințelor privind protecția intereselor consumatorilor, manifestată prin lipsa informației cu privire la:

– denumirea produsului alimentar;

– lista ingredientelor, orice ingredient sau adjuvant tehnologic ori substanță care provoacă alergii sau intoleranță, utilizată la fabricarea sau prepararea unui produs alimentar și încă prezentă în produsul finit;

– cantitatea de anumite ingrediente sau categorii de ingrediente, cantitatea netă de produs alimentar;

– valabilitatea produsului alimentar: data-limită de consum ori data durabilității minimale sau data fabricării și termenul de valabilitate;

– condițiile speciale de păstrare și/sau condițiile de utilizare;

– numele sau denumirea comercială și adresa operatorului din domeniul alimentar, țara de origine sau locul de proveniență pentru anumite categorii de produse;

– instrucțiuni de utilizare, în cazul în care omiterea lor ar îngreuna utilizarea corectă a produsului alimentar;

– declarația nutrițională;

– mențiunea privind identificarea lotului,

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) plasarea pe piață a produselor alimentare fără indicarea datei-limită de consum ori datei durabilității minimale sau datei fabricării și a termenului de valabilitate sau plasarea pe piață a produselor după expirarea datei-limită de consum ori datei durabilității minimale sau a termenului de valabilitate

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 270. Folosirea materiei prime cu termenul de valabilitate expirat

la producerea (prepararea) de produse alimentare

Folosirea materiei prime cu termenul de valabilitate expirat la producerea (prepararea) de produse alimentare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 271. Plasarea pe piaţă a produselor alimentare pentru care

a fost decisă fortificarea, dar care nu au fost fortificate

Plasarea pe piaţă a produselor alimentare pentru care Ministerul Sănătăţii a decis fortificarea, dar care nu au fost fortificate cu nutrimentele prescrise

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 272. Încălcarea modului de procurare, de transport,

de păstrare şi de desfacere a timbrelor

de acciz şi a mărcilor comerciale de stat

Încălcarea modului de procurare, de transport, de păstrare şi de desfacere a timbrelor de acciz şi a mărcilor comerciale de stat

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale.

Articolul 272[1]. Încălcarea legislaţiei cu privire

la tichetele de masă

(1) Comercializarea contra unei sume de bani sau transmiterea cu titlu gratuit de către persoanele fizice altor persoane a tichetelor de masă pe suport de hârtie şi/sau electronic

se sancţionează cu amendă de la 20 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(2) Acordarea de către angajator pentru salariat a unui număr de tichete de masă pe suport de hârtie şi/sau electronic mai mare decât numărul de zile efectiv lucrate de acesta pe parcursul lunii precedente

se sancţionează cu amendă de la 1 la 1,5 unităţi convenţionale pentru fiecare tichet de masă acordat în plus, aplicată persoanei fizice sau persoanei juridice de drept public sau privat, care angajează salariaţii în baza contractului individual de muncă.

(3) Diminuarea de către angajator a salariilor calculate beneficiarilor de tichete de masă prevăzute în contractele individuale de muncă, contractele colective de muncă şi/sau convenţiile colective

se sancţionează cu amendă de la 100 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 1000 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice de drept public sau privat, pentru fiecare caz de diminuare la un salariat.

(4) Neasigurarea distrugerii de către operator a tichetelor de masă pe suport de hârtie după expirarea a 6 luni de la primirea acestora de la unităţile comerciale/de alimentaţie public

se sancţionează cu amendă de la 50 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice – operator.

(5) Nerespectarea de către operator a modului de întocmire şi de prezentare către Serviciul Fiscal de Stat a raportului cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice – operator.

(6) Neasigurarea de către operator a posibilităţii salariaţilor de a verifica soldul valorii disponibile a tichetelor de masă pe suport electronic şi/sau perceperea taxei sau a comisionului de la salariaţi pentru aceasta

se sancţionează cu amendă de la 20 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice – operator.

(7) Comercializarea de către unităţile comerciale/de alimentaţie publică, contra tichetelor de masă pe suport de hârtie şi/sau electronic a produselor din tutun, a băuturilor alcoolice, a vinului, a berii şi/sau a altor produse decât cele alimentare stabilite de lege

se sancţionează cu amendă de la 50 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(8) Neemiterea şi/sau neeliberarea bonului fiscal separat pentru produsele interzise spre comercializare contra tichetelor de masă în cazul în care salariatul intenţionează procurarea acestora concomitent cu procurarea produselor alimentare în baza tichetelor de masă

se sancţionează cu amendă de la 20 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(9) Rambursarea de către unitatea comercială/de alimentaţie publică a restului de bani la tichetul de masă pe suport de hârtie în cazul în care valoarea produselor alimentare solicitate este mai mică decât valoarea nominală a tichetului de masă, acordarea sau schimbarea de către unitatea comercială/de alimentaţie publică a contravalorii tichetelor de masă pe suport de hârtie contra unei sume de bani şi/sau efectuarea operaţiunilor de debitare a tichetelor de masă pe suport electronic în vederea eliberării contravalorii sub formă de bani

se sancţionează cu amendă de la 100 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(10) Acordarea numerarului de către unitatea comercială/de alimentaţie publică la returnarea produselor achiziţionate în baza tichetelor de masă

se sancţionează cu amendă de la 100 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(11) Acceptarea de către unitatea comercială/de alimentaţie publică a tichetelor de masă fără a solicita prezentarea unui act de identitate al beneficiarului tichetului de masă

se sancţionează cu amendă de la 50 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(12) Neaplicarea semnului distinctiv pe tichetul de masă pe suport de hârtie ce ar confirma faptul că acesta a fost utilizat şi/sau neindicarea pe tichet a datei recepţionării acestuia de către unitatea comercială/de alimentaţie public

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(13) Eliberarea de către unitatea comercială/de alimentaţie publică, pentru beneficiarii tichetelor de masă, a produselor alimentare la un preţ ce depăşeşte preţurile de vânzare afişate şi/sau diminuarea valorii nominale a tichetului cu eventualele sume datorate de către operator

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(14) Refuzul unităţii comerciale/de alimentaţie publică care a încheiat contract cu operatorul de a accepta ca mijloc de achitare tichetele de masă

se sancţionează cu amendă de la 20 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

Articolul 273. Încălcarea regulilor de comerţ

Încălcarea de către întreprinderile comerciale şi de alimentaţie publică, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, precum şi de către persoanele fizice care practică comerţul, a regulilor de comerţ manifestată prin:

1) înşelarea cumpărătorilor la măsurat, la cântar, la achitare

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale;

2) comercializarea mărfurilor fără indicarea datei fabricării şi a termenului de valabilitate, comercializarea mărfurilor cu termenul de valabilitate expirat, modificarea termenului de valabilitate indicat pe produs, pe etichetă, pe ambalaj sau în documentaţia de însoţire

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puţin de 120 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei juridice;

3) – *abrogat.*

4) încălcarea regimului de lucru stabilit de autorităţile administraţiei publice locale

se sancționează cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

5)- 5^{4}) - *abrogate;*

5^{5}) înfăptuirea de practici comerciale neloiale prevăzute la art. 21^{15} alin. (2)–(4) și la art. 21^{16} alin. (1) și (2) din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

6) lipsa indicatoarelor de preţuri sau a meniurilor la mărfurile destinate comercializării ori întocmirea lor cu încălcarea regulilor stabilite, precum și omiterea indicării la vedere, într-o formă clară şi explicită, a prețurilor ori a tarifelor

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale;

6^{1}) neafișarea informației cu privire la țara de origine a produselor alimentare, precum și afișarea acesteia cu încălcarea prevederilor art. 19^{1} din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

7) – *abrogat.*

8) – *abrogat.*

9) desfășurarea activităţii de comerţ fără notificarea autorităţii administraţiei publice locale

se sancţionează cu aplicarea persoanei cu funcție de răspundere a următoarelor amenzi:

a) în unităţi ale comerţului ambulant, de la 30 la 60 de unităţi convenţionale;

b) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de până la 100 m^{2}, de la 60 la 120 de unităţi convenţionale;

c) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de la 100 la 250 m^{2}, de la 120 la 180 de unităţi convenţionale;

d) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de la 250 la 500 m^{2}, de la 180 la 240 de unităţi convenţionale;

e) în supermagazine, hipermagazine, magazine universale, centre comerciale, în

pieţe, de la 240 la 300 de unităţi convenţionale;

9^{1}) organizarea sau desfăşurarea comerțului în alt loc decât cel notificat autorității administrației publice locale, inclusiv aflat pe teritoriul pieței,

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

10) comercializarea prin înşelăciune a unui produs neprevăzut în contract, precum şi refuzul nejustificat de a vinde un produs sau de a presta un serviciu

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

11) desfăşurarea oricărei activităţi comerciale în perioada suspendării activităţii comerciale

se sancţionează cu următoarele amenzi aplicate persoanei cu funcție de răspundere:

a) în unităţi ale comerţului ambulant, de la 120 la 150 de unităţi convenţionale;

b) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de până la 100 m^2, de la 150 la 180 de unităţi convenţionale;

c) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de la 100 la 250 m^2, de la 180 la 210 unităţi convenţionale;

d) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de la 250 la 500 m^2, de la 210 la 270 de unităţi convenţionale;

e) în supermagazine, hipermagazine, magazine universale, centre comerciale, în pieţe, de la 270 la 300 de unităţi convenţionale;

13) achiziţionarea de mărfuri şi de produse din reţeaua de comerţ cu amănuntul, de la întreprinderi de alimentaţie publică şi din unităţi farmaceutice şi revinderea lor la întreprinderi şi în unităţi similare din raza aceleiaşi localităţi având ca urmare majorarea preţurilor la aceste mărfuri şi produse

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

14) depăşirea normativelor admise de emitere a zgomotului şi a vibraţiei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

15) desfăşurarea activităţii de comerţ în locuri sau în zone în cadrul cărora, conform

legislaţiei şi/sau regulamentului de desfăşurare a activităţilor de comerţ în localitatea respectivă, aprobat de consiliul local, aceasta este interzisă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

16) necorespunderea unității comerciale cu datele indicate în notificarea depusă privind inițierea activității de comerț

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale.

17) încălcarea regulilor cu privire la utilizarea/comercializarea pungilor de transport fabricate:

a) din plastic, cu sau fără mâner, cu grosimea peretelui egală sau mai mare de 50 de microni, furnizate consumatorilor la punctele de vânzare de bunuri,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 240 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;

b) din plastic subțire, cu grosimea peretelui mai mică de 50 de microni, cu excepția celor care sunt utilizate ca ambalaj,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 240 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;

c) din plastic foarte subțire, cu grosimea peretelui mai mică de 15 microni, cu excepția celor care sunt utilizate ca ambalaj,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 240 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;

18) încălcarea regulilor cu privire la utilizarea/comercializarea farfuriilor, paharelor, altor accesorii ale serviciilor de masă, precum și a bețișoarelor, de unică folosință, fabricate din plastic, cu excepția celor biodegradabile,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 240 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;

19) lipsa locului de preschimbare a mărfii prevăzut la art. 201 din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, lipsa informației cu privire la locul de preschimbare a mărfii, informarea necorespunzătoare privind locul de preschimbare a mărfii, privind

numerele de telefoane și adresele de poștă electronică (e-mail) la care poate fi obținută consultarea cu privire la procedura de preschimbare a mărfii aplicată în unitatea comercială respectivă

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 274. Încălcarea regulilor de comerţ în piaţă

(1) Comercializarea fără achitarea taxei de piaţă, a taxei pentru amplasarea unităţilor comerciale, precum şi a taxelor pentru serviciile prestate,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale.

(2) Comercializarea mărfurilor a căror vânzare pe teritoriul pieţei este interzisă

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Comercializarea produselor alimentare în lipsa documentelor ce confirmă proveniența, siguranţa şi calitatea acestora

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Comercializarea produselor alimentare cu nerespectarea condiţiilor de păstrare, transportare şi în lipsa condiţiilor sanitar-veterinare şi pentru siguranţa alimentelor

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) – *abrogat.*

(6) Comercializarea articolelor tehnice complicate fără crearea condiţiilor de verificare a capacităţii lor de funcţionare

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(7) Nerespectarea de către administratorul pieţei a cotei locurilor de vânzare pentru producătorii agricoli autohtoni care îşi comercializează produsele în baza certificatului de producător

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale.

Articolul 275. Neasigurarea respectării cerinţelor

actelor normative ce reglementează

comerţul în pieţe

(1) Neexecutarea de către persoana cu funcţie de răspundere din administraţia pieţei a atribuţiilor de asigurare a controlului asupra calităţii producţiei, efectuat prin intermediul laboratoarelor de expertiză veterinar-sanitară, şi a examenului medical în termen al salariaţilor pieţei care recepţionează, comercializează, transportă şi păstrează produse alimentare, precum şi al salariaţilor care efectuează prelucrarea sanitară a utilajelor şi a inventarului,

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale.

(2) Admiterea de către administraţia pieţei a comercializării în piaţă a mărfurilor industriale nealimentare şi alimentare (cu excepția producției agricole) de către persoane fizice şi juridice care nu sunt înregistrate, conform legii, în calitate de subiecţi ai activităţii de întreprinzător sau care nu posedă patentă pentru dreptul de a desfăşura activitate comercială

se sancţionează cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 276. Neasigurarea trasabilităţii

Neasigurarea posibilităţii de identificare şi a trasabilităţii unui produs alimentar, a unui material în contact cu produse alimentare sau a unei substanţe care urmează a fi încorporată sau care poate fi încorporată într-un produs alimentar

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 277. Încălcarea legislaţiei în domeniul pieţei

produselor petroliere

(1) Comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere nemijlocit din autocisterne, din canistre sau din alt ambalaj, precum şi comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale în alte locuri decât staţiile de alimentare și depozitele autorizate

se sancționează cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale şi/sau a gazelor lichefiate fără dispozitive de alimentare utilate cu aparate de casă şi de control cu memorie fiscală conectate la distribuitor (sistem de măsurare şi înregistrare a produselor petroliere principale şi/sau a gazelor lichefiate) ori utilizarea, în procesul de comercializare, a unor astfel de dispozitive defecte, fără verificare metrologică sau nesigilate în modul stabilit

se sancționează cu amendă de la 1200 la 1500 de unități convenționale aplicată

persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Lipsa la staţia de alimentare cu produse petroliere principale şi gaze lichefiate a documentelor de forma stabilită în actele normative în vigoare (registrul de evidenţă a produselor petroliere recepţionate, raportul de schimb, raportul privind datele înregistrate în aparatul de casă şi de control), ţinerea lor nesistematică sau înscrierea în ele a unor date neveridice

se sancţionează cu amendă de la 900 la 1200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere și cu amendă de la 1200 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Recepţionarea produselor petroliere în baza documentelor însoţitoare, de transport şi de expediţie întocmite incorect fie în cazul manco al produselor petroliere, fie cu utilajele de scurgere defecte

se sancționează cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Livrarea produselor petroliere fără a se trece indicaţiile de pe contorul coloanei de distribuţie a produselor petroliere la gradaţia zero

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale.

(6) Intervenţia sau modificarea nesancţionată a dispozitivelor de alimentare cu produse petroliere principale şi/sau cu gaze lichefiate utilate cu aparate de casă şi de control cu memorie fiscală conectate la distribuitor (sistem de măsurare şi înregistrare a produselor petroliere principale şi/sau a gazelor lichefiate)

se sancționează cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(7) Încălcarea regulilor de păstrare a produselor petroliere

se sancționează cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Recepţionarea plăţilor pentru produsele petroliere principale şi gazele lichefiate comercializate cu amănuntul în alt loc decât la ghişeul de plată al staţiei de alimentare cu produse petroliere principale şi gaze lichefiate

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere și cu amendă de la 1200 la 1500 de unități convenționale aplicată

persoanei juridice.

(9) Comercializarea pe piaţa internă a motorinei importate pentru consum propriu sau utilizarea ei în alte scopuri decât pentru consum propriu, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune,

se sancţionează cu amendă de la 600 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 900 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Importul, punerea la dispoziție pe piață a produselor petroliere care nu corespund specificațiilor tehnice și/sau în lipsa documentelor ce atestă caracterul inofensiv al acestora

se sancționează cu amendă de la 100 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1200 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

Articolul 277[1]. Încălcarea legislaţiei cu privire

la jocurile de noroc

(1) Împiedicarea exercitării atribuţiilor de control sau refuzul de a prezenta documentele ce reflectă activitatea economico-financiară a organizatorului jocurilor de noroc, sau prezentarea de date falsificate,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Desfăşurarea activităţii în domeniul jocurilor de noroc fără licenţă sau cu licenţa suspendată /retrasă, sau cu licenţa nevalabilă,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Admiterea accesului la jocurile de noroc cu risc social sporit al persoanelor cu vârsta de până la 21 de ani, admiterea accesului la jocurile de noroc cu risc social scăzut al persoanelor cu vârsta de până la 18 ani, admiterea la jocurile de noroc a persoanelor care, sub influenţa alcoolului, substanţelor stupefiante sau altor substanțe cu efect puternic ori din alte cauze, vădit nu sunt conştiente de acţiunile lor, precum şi permiterea accesului acestor persoane în localul de joc

se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu

sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 5 luni la un an.

(4) Nerespectarea regulilor de joc sau organizarea jocului de noroc după reguli ce nu corespund cerinţelor legislaţiei cu privire la jocurile de noroc şi ale altor acte normative, inclusiv folosirea utilajului de joc produs cu mai mult de 10 ani în urmă sau nedeclararea la licenţiere a unităţilor structurale şi/sau utilajului folosit (fiecare automat de joc cu câștiguri băneşti şi fiecare masă de joc),

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Amplasarea și/sau difuzarea publicității ori a programelor audiovizuale sponsorizate în favoarea promovării și/sau stimulării jocurilor de noroc cu încălcarea prevederilor Legii nr. 291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Inițierea sau participarea la activități de sponsorizare sau de filantropie în urma cărora numele agentului economic care organizează, desfășoară sau exploatează jocurile de noroc, pariurile pentru competițiile/evenimentele sportive și alte activități din domeniul jocurilor de noroc poate deveni vizibil sau altă informație despre relația acestuia cu evenimentul devine publicitară, în alte condiții decât cele permise de Legea nr. 291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc,

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 278. Încălcarea cerinţelor legale privind

interesele economice ale consumatorilor

(1) Încălcarea de către vânzător, prestator a termenului stabilit de legislație pentru remedierea gratuită a deficiențelor apărute la produs, serviciu, care nu sunt imputabile consumatorului, pentru înlocuirea gratuită a acestuia sau pentru restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în cadrul termenului de garanție ori al termenului de valabilitate,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul vânzătorului, prestatorului de a satisface reclamația consumatorului privind remedierea gratuită a deficiențelor apărute la produs, serviciu, înlocuirea gratuită a acestuia sau restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în condițiile

stabilite de legislație

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice

(3) Refuzul vânzătorului de a înlocui sau de a restitui, la cererea consumatorului, contravaloarea produselor alimentare, farmaceutice sau a produselor cosmetice necorespunzătoare cerinţelor prescrise sau declarate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Refuzul vânzătorului de a înlocui, în condiţiile legii, în termen de cel mult 14 zile calendaristice, un produs nealimentar de calitate corespunzătoare cu un produs similar celui procurat, dacă acest produs nu-i convine consumatorului ca formă, gabarite, model, mărime, culoare sau dacă, din alte cauze, nu-l poate utiliza conform destinaţiei sau de a restitui, în condițiile legii, contravaloarea produsului,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Refuzul neîntemeiat al vânzătorului, prestatorului de a prelungi termenul de garanție al produsului, serviciului pentru perioada de timp în care acesta nu a fost utilizat din cauza remedierii deficiențelor

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 279. Prezentarea de informaţii neautentice

sau incomplete despre caracteristicile

produselor şi ale serviciilor

Prezentarea de informaţii neautentice sau incomplete despre caracteristicile produselor şi ale serviciilor la etapa plasării pe piaţă şi/sau comercializării, trecerea sub tăcere a indicilor calitativi, a proprietăţilor produselor şi a regulilor de folosire a lor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 280. Folosirea ilegală a codului liniar

Folosirea ilegală a codului liniar la marcarea produsului

se sancționează cu amendă de la 18 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de

răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 281. Comercializarea produselor supuse obligatoriu evaluării

conformităţii fără certificat de conformitate, fără declaraţie

de conformitate sau cu utilizarea ilegală a mărcii naţionale

de conformitate

Depozitarea, plasarea pe piaţă şi/sau comercializarea produselor, prestarea serviciilor fără certificat de conformitate sau fără declaraţie de conformitate, dacă legea prevede astfel, sau cu utilizarea ilegală a mărcii naţionale de conformitate

se sancționează cu amendă de la 15 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 282. Încălcarea regulilor de achiziţionare

de la populaţie a metalelor şi pietrelor

preţioase în articole şi resturi, de fabricare

şi de comercializare a acestora

(1) Achiziţionarea de la populaţie a metalelor preţioase (metal nativ, şlic, sârmă, plăci şi elemente separate), a semifabricatelor pentru producerea de giuvaiericale şi proteze dentare, a articolelor din metale preţioase destinate producţiei şi lucrărilor de laborator, a deşeurilor de producţie şi a pietrelor preţioase (neprelucrate), a diamantelor brute şi a semifabricatelor din ele, a diamantului tehnic

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Legalizarea valorilor achiziţionate de la populaţie fără eliberarea către predător a unei chitanţe tipizate sau cu eliberarea de chitanţă fără a se indica, în modul stabilit, datele de rigoare despre valori

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2^1) Neînregistrarea articolelor din metale preţioase şi pietre preţioase în registrul de evidenţă a circulaţiei articolelor din metale preţioase şi pietre preţioase, conform modului stabilit de Guvern,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2[2]) Lipsa registrului de evidenţă a circulaţiei articolelor din metale preţioase şi pietre preţioase

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) – *abrogat.*

(4) – *abrogat.*

(5) Fabricarea, comercializarea articolelor din metale preţioase fără a avea imprimat marcajul de stat al Republicii Moldova sau fără certificat de conformitate pentru unele tipuri de giuvaiericale, a altor articole de uz curent din metale şi pietre preţioase, precum şi comercializarea articolelor de giuvaiergerie fără etichete marcate

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 283. Falsificarea şi contrafacerea produselor

(1) Falsificarea produselor, adică fabricarea lor în scop de comercializare fără documente de însoţire, proveniență, calitate şi conformitate, dacă această faptă nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 90 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Contrafacerea, adică acţiunea specificată la alin. (1) cu referire la produsele care constituie sau includ un obiect de proprietate intelectuală protejat, dacă această faptă nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 283[1]. Producerea, comercializarea, restabilirea (restaurarea),

schimbarea şi/sau utilizarea neautorizată a plăcilor cu număr

de înmatriculare şi/sau a semifabricatelor acestora

Producerea, comercializarea, restabilirea (restaurarea), schimbarea şi/sau utilizarea neautorizată a plăcilor cu număr de înmatriculare şi/sau a semifabricatelor acestora

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 450 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice şi persoanei cu funcţie de răspundere, cu sau fără privarea, în ambele cazuri, a dreptului de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de până la 2 ani.

Articolul 284. Încălcarea legislaţiei cu privire la

fabricarea şi circulaţia alcoolului etilic

și producţiei alcoolice

(1) Nerespectarea documentaţiei normative privind fabricarea producţiei alcoolice, marcarea, ambalarea, etichetarea şi transportul ei

se sancționează cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Fabricarea şi/sau punerea în circulaţie a producţiei alcoolice de către agenţi economici care nu au licenţă în domeniu, precum şi punerea în circulaţie a producţiei alcoolice nemarcate cu timbru de acciz şi, după caz, cu marcă de calitate sau marcate cu timbru de acciz şi cu marcă de calitate falsă

se sancționează cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2^1) Fabricarea, comercializarea, importul și/sau exportul producției alcoolice energizante

se sancţionează cu amendă de la 120 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Fabricarea alcoolului etilic şi a băuturilor alcoolice de către subiectele activităţii de întreprinzător fără utilaj tehnologic testat, dotat cu aparate de măsurare a cantităţii producţiei fabricate şi a concentraţiei de alcool, fără certificarea şi sigilarea lor

se sancționează cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Fabricarea, păstrarea, transportul sau comercializarea producţiei alcoolice falsificate ori contrafăcute, dacă aceste fapte nu întrunesc elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) – *abrogat.*

(6) Producerea în vederea comercializării, punerea în consum sau comercializarea vinurilor ori a produselor obținute pe bază de vin cu denumire de origine protejată sau cu indicație geografică protejată cu încălcarea prevederilor legislației ori a reglementărilor tehnice

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Comercializarea producției alcoolice cu ridicata ori livrarea în alt mod agenților economici care nu dispun de depozite specializate și nu dețin licența respectivă

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Fabricarea alcoolului etilic sau a producției alcoolice din materia primă a furnizorului dacă acesta nu deține licență pentru comercializarea angro a alcoolului etilic și a producției alcoolice

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Comercializarea alcoolului etilic agenților economici care nu dețin licența respectivă sau nu dispun de avizul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare ori cu depăşirea cantității indicate în aviz

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Darea în folosință agenților economici care nu dispun de licențele respective a spațiilor pentru fabricarea alcoolului etilic și a producției alcoolice, a utilajului tehnologic ori a depozitelor specializate

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(11) – *abrogat.*

Articolul 285. Încălcarea legislației cu privire la

documentele privind produsele alcoolice

(1) Omiterea ținerii evidenței zilnice, computerizate a circulației alcoolului etilic şi a produselor alcoolice în baza datelor indicate de mijloacele de măsurat şi de control, legalizate şi verificate în modul stabilit,

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Completarea eronată a registrelor vitivinicole de evidenţă, a declaraţiilor vitivinicole la toate etapele procesului tehnologic de fabricare sau a altor declaraţii prevăzute de actele normative, evitarea trasabilităţii, omiterea prezentării sau prezentarea cu depăşirea termenelor stabilite de legislaţie a declaraţiilor vitivinicole și a altor declarații prevăzute de actele normative

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Falsificarea documentelor privind calitatea producției alcoolice, dacă aceste acțiuni au lezat neînsemnat drepturile şi interesele ocrotite de lege ale persoanei,

se sancționează cu amendă de la 48 la 102 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 286. Încălcarea regulilor de comercializare cu amănuntul

a băuturilor alcoolice

(1) Comercializarea unor tipuri de produse ce conţin alcool, interzise în reţeaua de comerţ cu amănuntul: alcool alimentar, inclusiv de import, alcool etilic, produse farmacopeice alcoolizate, alcool etilic rectificat, brut sau fabricat din materie primă nealimentară (sintetizat prin hidroliză), vinuri brute alcoolizate din fructe şi pomuşoare

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Comercializarea băuturilor alcoolice fără o marcare clară, care să permită identificarea întreprinderii producătoare, sau a celor recepţionate de la producătorul ori furnizorul care nu dispune de licenţă pentru producerea, păstrarea şi comercializarea băuturilor alcoolice

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(3) Comercializarea băuturilor alcoolice în modul şi în locurile interzise de Legea cu privire la fabricarea şi circulaţia alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(4) - *abrogat.*

(5) Livrarea în rețeaua de comerț ori comercializarea cu amănuntul a alcoolului etilic sau a alcoolului etilic potabil, în vrac ori îmbuteliat, a divinului şi brandy în vrac, precum și comercializarea în rețeaua de farmacii a alcoolului etilic în vrac sau îmbuteliat în recipiente cu o capacitate mai mare de 100 ml

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 287. Încălcarea regulilor vamale

(1) Neoprirea vehiculului (inclusiv a vehiculului de uz personal) în locul de aflare a organului vamal, precum şi pornirea, admiterea pornirii fără autorizaţia organului vamal a vehiculului (inclusiv a vehiculului de uz personal) aflat sub control vamal

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(2) Acostarea la nava aflată sub control vamal a altor construcţii plutitoare fără autorizaţia organului vamal

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale.

(3) Împiedicarea accesului persoanei cu funcţie de răspundere a organului vamal în exerciţiul funcţiunii la mărfurile, obiectele şi la alte valori aflate sub control vamal

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(4) Neprezentarea în termen către organul vamal a actelor necesare controlului vamal al mărfurilor, obiectelor şi al altor valori aflate sub controlul vamal, indiferent de prezentarea declaraţiei scrise,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 40 de unităţi convenţionale.

(5) Neprezentarea în termen organului vamal a mărfurilor, obiectelor şi altor valori aflate sub control vamal, transportate de la un organ vamal la altul, precum şi a actelor vamale şi altor acte asupra acestora,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(6) Încărcarea, descărcarea, transportul, repararea ambalajului deteriorat, ambalarea, dezambalarea, reambalarea mărfurilor, obiectelor şi altor valori aflate sub control vamal, schimbarea semnelor de identificare sau de marcare de pe acestea sau de pe

ambalajul lor fără autorizaţia organului vamal, precum şi deteriorarea sau pierderea plumburilor, sigiliilor vamale, ştampilelor sau altor garanţii aplicate de organul vamal

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale.

(7) Eliberarea fără autorizaţia organului vamal a mărfurilor, obiectelor şi altor valori aflate sub control vamal sau pierderea lor

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(8) Omiterea scoaterii de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor și a altor valori, prohibite introducerii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introduse cu obligația de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal, omiterea returnării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor și a altor valori, scoase cu obligația de a fi returnate în termenele stabilite în actele referitoare la asumarea acestei obligații, nerespectarea măsurilor de politică economică și a restricțiilor prevăzute la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală, în lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii:

a) pentru o perioadă de până la 30 de zile inclusiv,

se sancționează cu amendă de la 84 la 90 de unități convenționale, cu obligarea scoaterii de pe/returnării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor și valorilor respective, după caz;

b) pentru o perioadă mai mare de 30 de zile,

se sancționează cu amendă de la 1300 la 1500 de unități convenționale, cu obligarea scoaterii de pe/returnării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor și valorilor respective, după caz.

(9) Nescoaterea de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor şi altor valori introduse cu scopul de a fi tranzitate prin teritoriul ei în termenul stabilit de organul vamal

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale.

(10) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și altor valori, prin locuri stabilite pentru control vamal, prin tăinuire de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune, dacă valoarea mărfurilor, obiectelor și altor valori constituie:

– până la 2000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale;

– de la 2000 până la 4000 de unități convenționale, se sancţionează cu amendă de la 500 la 900 de unităţi convenţionale;

– de la 4000 până la 8000 de unități convenționale, se sancţionează cu amendă de la 900 la 1200 de unităţi convenţionale.

(10[1]) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor şi altor valori, prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiune, dacă valoarea mărfurilor, obiectelor și altor valori constituie:

– până la 1000 de unități convenționale, se sancţionează cu amendă de la 200 la 600 de unităţi convenţionale;

– de la 1000 până la 2000 de unități convenționale, se sancţionează cu amendă de la 600 la 1200 de unităţi convenţionale;

– de la 2000 până la 4000 de unități convenționale, se sancţionează cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale.

(11) Colectarea, deținerea, producerea, transportul, preluarea, depozitarea, predarea, desfacerea și vânzarea mărfurilor, obiectelor și altor valori care trebuie plasate sub un regim vamal, dacă acestea sunt fără acte de proveniență sau sunt introduse pe teritoriul Republicii Moldova atât prin locuri stabilite pentru control vamal, cât și prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, dacă aceste acțiuni nu constituie o altă infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 500 la 1500 de unități convenționale.

(12) Folosirea, fără autorizaţia organelor vamale, a mărfurilor, obiectelor şi altor valori pentru care au fost acordate înlesniri la impunerea vamală în alte scopuri decât cele în care au fost acordate asemenea înlesniri

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale.

(13) Neachitarea în termen a drepturilor de import şi de export, precum şi alte acţiuni al căror rezultat este neachitarea plenară a taxelor vamale

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(14) Acţiunile care au ca scop exonerarea ilegală de drepturile de import şi de export sau reducerea acestor drepturi

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(15) Acţiunile care au ca scop restituirea drepturilor de import şi de export încasate, primirea unor sume şi compensaţii sau nerestituirea lor fără just temei

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(16) Nesupunerea dispoziţiilor sau cerinţelor legale ale persoanei cu funcţie de răspundere din organul vamal, insultarea sau ameninţarea acestei persoane

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

(17) Nerespectarea condițiilor de derulare a regimului vamal de admitere temporară a vehiculelor, inclusiv a celor declarate prin acțiune, cu excepția omiterii scoaterii vehiculelor de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, introduse cu obligația de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale, cu obligarea scoaterii vehiculului de pe teritoriul Republicii Moldova.

(18) Folosirea vehiculelor plasate în regim de admitere temporară, inclusiv a celor declarate prin acțiune, de alte persoane decât titularul regimului de admitere temporară sau de alte persoane decât cele care le-au declarat prin acțiune organului vamal, cu excepția soțului/soției și a rudelor pe linie ascendentă și descendentă directă ale titularului regimului de admitere temporară sau ale persoanei care a declarat prin acțiune vehiculul, precum și cu excepția persoanei, aprobate de către Serviciul Vamal, căreia i-au fost transferate drepturile și obligațiile aferente regimului respectiv,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

Articolul 287[1]. Împiedicarea activităţii în cadrul

controlului ulterior

(1) Lipsa sau neasigurarea integrităţii documentelor aferente tranzacţiilor economice externe, precum şi ţinerea neconformă a evidenţei contabile a acestora

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Împiedicarea controlului vamal în cadrul controlului ulterior prin neasigurarea accesului în sediu, încăperi de producţie, depozite şi în alte încăperi (cu excepţia încăperilor utilizate exclusiv ca spaţiu locativ), prin neprezentarea de explicaţii, date, informaţii şi documente necesare organului vamal asupra problemelor care apar în timpul controlului ulterior, prin alte acţiuni sau inacţiuni

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi/sau cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Neasigurarea condiţiilor corespunzătoare pentru efectuarea auditului postvămuire, neacordarea unui spaţiu de lucru în birou, precum şi neasigurarea asistenţei necesare

se sancţionează cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) – *abrogat.*

Articolul 287[2]. Împiedicarea activităţii în cadrul executării

silite a obligaţiei vamale

(1) Nerespectarea de către plătitorul vamal a obligaţiei de a prezenta spre sechestrare toate bunurile, inclusiv cele date unor alte persoane la păstrare sau în folosinţă, refuzul prezentării documentelor confirmative ale dreptului de proprietate asupra bunurilor

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Împiedicarea accesului colaboratorului vamal în sediul sau încăperile plătitorului vamal pentru executarea silită a datoriei vamale

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu arest contravenţional, în ambele cazuri, de 15 zile.

(3) Neasigurarea integrităţii bunurilor sechestrate, înstrăinarea, substituirea, tăinuirea, deteriorarea, descompletarea sau folosirea lor

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 287[3]. Încălcarea regulilor privind vinieta

(1) Aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mică sau egală cu 7 zile

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale.

(2) Aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mare de 7 zile, dar mai mică sau egală cu 180 de zile

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

(3) Aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mare de 180 de zile

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale.

(4) Săvârșirea repetată, în cursul aceluiași an calendaristic, a contravenţiei prevăzute la alin. (1) de către o persoană sancţionată deja pentru această contravenţie

se sancţionează cu amendă de la 78 la 90 de unităţi convenţionale.

(5) Săvârșirea repetată, în cursul aceluiaşi an calendaristic, a contravenţiei prevăzute la alin. (2) și (3) de către o persoană sancţionată deja pentru această contravenţie

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale.

(6) Aplicarea şi executarea sancţiunii contravenţionale nu absolvă contravenientul de executarea obligaţiei pentru a cărei neîndeplinire a fost aplicată. În acest caz, contravenientul achită vinieta conform anexei nr. 2 la titlul IX din Codul fiscal nr. 1163/1997, inclusiv în mărimea stabilită pentru fiecare perioadă consecutivă de 180 de zile, precum şi pentru perioadele incomplete ce urmează după primele 180 de zile.

Articolul 288. Încălcarea legislaţiei cu privire

la insolvabilitate

Încălcarea legislaţiei cu privire la insolvabilitate, manifestată prin: nedepunerea de către debitor a cererii introductive dacă există unul din temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate; depunerea de către debitor a cererii de intentare a procesului de insolvabilitate fictivă; tăinuirea de administratorul provizoriu a documentelor activităţii economice şi a documentelor de evidenţă contabilă; publicarea ori divulgarea în alt mod a informaţiilor privind insolvabilitatea debitorului până la data intentării procesului de insolvabilitate; depunerea de către o persoană, în mod intenţionat, fără existenţa unui temei de insolvabilitate, a cererii de intentare a procesului de insolvabilitate contra debitorului pentru a aduce prejudicii reputaţiei comerciale a acestuia

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 289. Eschivarea de la primirea spre plată

a bancnotelor şi monedelor metalice

emise de Banca Naţională a Moldovei

Eschivarea neîntemeiată de la primirea spre plată a bancnotelor şi monedelor metalice emise de Banca Naţională a Moldovei

se sancţionează cu amendă de la 12 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 289[1]. Reproducerea ilegală a bancnotelor

şi a monedelor metalice emise

de Banca Naţională a Moldovei

Reproducerea color a bancnotelor şi a monedelor metalice emise de Banca Naţională a Moldovei, cu dimensiunea de la 2/3 la 4/3, parţială sau integrală, în scop publicitar, de

informare sau în alte scopuri comerciale

se sancţionează cu amendă de la 12 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu o amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 290. Activitatea bancară fără autorizaţie

Desfăşurarea activităţii bancare (efectuarea de operaţiuni bancare) fără înregistrare sau fără licenţă (autorizaţie), dacă licenţa (autorizaţia) este obligatorie, ori cu încălcarea condiţiilor de licenţiere, dacă aceste acţiuni au cauzat pagube persoanei fizice sau juridice ori statului sau dacă sunt însoţite de însuşirea unui venit,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 290[1]. Activitatea neautorizată pe piața

financiară nebancară

Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebancară, reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei, fără act permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale.

Articolul 291. Încălcarea regulilor privind

operaţiunile valutare

Încălcarea regulilor privind operaţiunile valutare, stabilite de Banca Naţională a Moldovei,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 291[1]. – *abrogat.*

Articolul 291[2]. – *abrogat.*

Articolul 291[3]. – *abrogat.*

Articolul 291[4]. – *abrogat.*

Articolul 291[5]. – *abrogat.*

Articolul 291[6]. – *abrogat.*

Articolul 291[7]. – *abrogat.*

Articolul 291[8]. – *abrogat.*

Articolul 291[9]. – *abrogat.*

Articolul 292. – *abrogat.*

Articolul 293. - *abrogat.*

Articolul 293[1]. Încălcarea regulilor de exploatare

a echipamentelor de casă și de control

(1) Exploatarea echipamentelor de casă și de control fără memorie fiscală, defectate, nesigilate /neînregistrate de /la Serviciul Fiscal de Stat sau în lipsa contractului valid de asistenţă tehnică cu prestatorul autorizat

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Deteriorarea sau distrugerea premeditată a echipamentului de casă și de control ori înlocuirea premeditată a memoriei fiscale sau a programului de aplicaţie al maşinii de casă şi control

se sancţionează cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) - *abrogat.*

(4) Lipsa echipamentului de casă și de control sau efectuarea decontărilor cu consumatorii fără utilizarea maşinii de casă şi control sau emiterea (perfectarea) bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) fără toate elementele obligatorii, sau emiterea (perfectarea) bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) de o valoare ce nu corespunde sumei achitate real, sau nepredarea premeditată a bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) consumatorului, înlocuirea bonului de casă sau predarea premeditată a altui document consumatorului, precum aviz de plată în numerar, factură, bon de comandă-livrare, notă de plată, buletin de schimb valutar

se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Existenţa excedentului sau deficitului de mijloace băneşti în caseta (sertarul) pentru bani a echipamentului de casă și de control sau în alt loc special destinat primirii şi păstrării temporare a mijloacelor băneşti din activitatea curentă, ce depăşeşte o unitate convenţională,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale

(6) Neimprimarea benzilor de control sau nimicirea lor până la expirarea termenului de păstrare (arhivare)

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(7) Lipsa la vedere a anunțului prin care se atenționează consumatorul despre dreptul de a cere bonul de casă (de forma și conținutul stabilit) și obligația de a-l prezenta la examinarea eventualei reclamații

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(8) Degradarea, pierderea, nimicirea, lipsa cărţii tehnice (paşaportului) sau a cartelei de înregistrare, sau a registrului de evidenţă a serviciilor de asistenţă tehnică pentru echipamentul de casă și de control

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(9) Desfăşurarea activităţilor de instalare, reparare, deservire tehnică a echipamentelor de casă și de control fără a deține certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control cu memorie fiscală respectivă sau desfășurarea activităților de instalare, reparare, deservire tehnică cu certificatul de înregistrare cu termenul de valabilitate expirat, sau perfectarea incompletă (inadecvată) a registrului de evidenţă a serviciilor de asistenţă tehnică pentru maşina de casă şi control

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(10) Exploatarea (inclusiv asistenţa tehnică) a echipamentelor de casă și de control excluse din Registrul unic al maşinilor de casă şi control, precum şi a celor scoase de la evidenţă (înregistrare) la Serviciul Fiscal de Stat

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 293^{2}. Încălcarea legislaţiei cu privire

la prestarea serviciilor de plată

şi emiterea de monedă electronic

(1) Desfăşurarea activităţii de prestare a serviciilor de plată şi/sau de emitere a monedei electronice fără înregistrare sau fără licenţă, dacă licenţa este obligatorie, nerespectarea cerințelor prevăzute de art. 2^1 alin. (1), art. 2^2 alin. (1) și (2) și art. 2^3 alin. (1) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, dacă aceste acţiuni au cauzat pagube persoanei fizice sau juridice ori statului sau dacă sunt însoţite de însuşirea unui venit,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Acceptarea (atragerea) depozitelor ori a altor fonduri rambursabile, în sensul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, de către societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică sau de către furnizorul de servicii poştale, acordarea creditelor legate de prestarea serviciilor de plată cu nerespectarea cerinţelor stipulate la art. 25 alin.(3) şi art. 88 alin.(1^1) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată şi moneda electronică, precum şi fără licenţa corespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Calcularea şi acordarea dobânzii sau a oricărui alt beneficiu legat de perioada în care emitentul de monedă electronică deţine moneda electronică, acordarea de împrumuturi (credite) din fondurile primite sau deţinute în scop de emitere a monedei electronice

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Încălcarea, în relațiile cu consumatorii, de către prestatorul de servicii de plată, de către entitatea care desfășoară activitatea prevăzută la art. 2 alin. (2) pct. 15) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică a regulilor referitoare la transparența condițiilor și la cerințele de informare privind serviciile de plată prevăzute la art. 2 alin. (2) pct. 15), art. 34, art. 35 alin. (1)–(4) și (6), art. 36–40, 42 și 43, art. 44 alin. (1), (2)–(7) și art. 45–48 din legea indicată

se sancționează cu amendă de la 50 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea, în relațiile cu consumatorii, de către prestatorul de servicii de plată indicat la art. 5 alin. (1) lit. a)–d) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și

moneda electronică a prevederilor art. 50 alin. (1)–(5) și (7), art. 52^{1} alin. (5), art. 52^{2} alin. (1) și (2), art. 53 alin. (3), (4), (6) și (7), art. 55 alin. (1), art. 56 alin. (1)–(3), art. 58 alin. (2), art. 59 alin. (1), (4) și (6)–(8), art. 60^{1}, art. 61 alin. (1)–(3), art. 62 alin. (3)–(5), art. 63, art. 63^{1} alin. (3), art. 64 și 65, art. 66 alin. (1), art. 67 alin. (1)–(3), art. 69 alin. (2) și (2^{1}), art. 70 alin. (2)–(4) și (7^{1})–(11), art. 70^{1} alin. (1), art. 77 alin. (2)–(7) și art. 104 alin. (1)–(3) din legea indicată

se sancționează cu amendă de la 50 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 294. – *abrogat.*

Articolul 294^{1}. – *abrogat.*

Articolul 295. Încălcarea regulilor de organizare

și de ținere a contabilității, de întocmire

și prezentare a situațiilor sau rapoartelor

financiare

(1) Nerespectarea cerințelor legislației referitoare la modul de ținere a contabilității și de aplicare a standardelor de contabilitate sau a normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară, elaborarea și aplicarea politicilor contabile

se sancționează cu amendă de la 25 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 75 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neîntocmirea documentelor primare, inclusiv a documentelor primare cu regim special, precum și nerespectarea cerințelor de întocmire a acestora, cu excepția tranzacțiilor debitorului gajist înregistrat în calitate de plătitor de T.V.A. în cazul neeliberării facturii fiscale la comercializarea mărfurilor gajate în numele acestuia,

se sancționează cu amendă de la 25 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 75 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate

se sancționează cu amendă de la 25 la 75 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Nerespectarea cerințelor legislației privind aplicarea conturilor contabile și înregistrarea în registrele contabile a faptelor economice, precum și nerespectarea regulilor

privind efectuarea inventarierii

se sancționează cu amendă de la 5 la 10 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Pierderea, sustragerea sau distrugerea documentelor contabile până la expirarea termenului lor de păstrare, conform regulilor stabilite de Agenția Națională a Arhivelor, sau nerestabilirea lor în termen de până la 3 luni din data constatării faptului respectiv

se sancționează cu amendă de la 10 la 15 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 20 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Prezentarea de situații financiare care nu corespund caracteristicilor calitative ale acestora

se sancționează cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 20 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Nerespectarea cerințelor legislației privind formatul, modul și termenele de întocmire, prezentare și publicare a situațiilor financiare individuale sau a rapoartelor financiare, a situațiilor financiare sau a rapoartelor consolidate, a raportului conducerii, a raportului consolidat al conducerii, a raportului auditorului, a raportului privind executarea bugetului autorității publice

se sancționează cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Nerespectarea obligației privind auditarea situațiilor financiare individuale și a situațiilor financiare consolidate

se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Neîntocmirea actului de achiziție de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal și/sau includerea în acesta a datelor neveridice

se sancționează cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 20 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 295[1]. Încălcarea procedurii de raportare

a informaţiei necesare pentru monitorizarea

datoriei sectorului public

Neîndeplinirea cerinţelor stabilite de Guvern privind raportarea informaţiei necesare pentru monitorizarea datoriei sectorului public, a obligaţiilor condiţionale ce rezultă din contractele de garanţie de stat şi a operaţiilor ce ţin de recreditarea de stat

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 296. - *abrogat.*

Articolul 297. Încălcarea drepturilor, intereselor şi obligaţiilor

contribuabilului sau ale unui alt participant

la raporturile fiscal

(1) Refuzul neîntemeiat al funcţionarului autorităţii cu atribuţii de administrare fiscală de a înscrie la evidenţă contribuabilul şi de a elibera, conform legislaţiei, certificatul de atribuire a codului fiscal; refuzul neîntemeiat de a elibera documentul prin care autoritatea fiscală confirmă că a luat la evidenţă contul bancar; refuzul neîntemeiat de a informa contribuabilul despre drepturile şi obligaţiile lui, inclusiv despre impozitele şi taxele în vigoare, despre modul şi termenele de plată a acestora şi despre actele normative respective; netratarea cu respect şi corectitudine a contribuabilului, a reprezentantului acestuia, a unui alt participant la raporturile fiscale, adică neglijarea sau înjosirea premeditată a drepturilor, intereselor sau demnităţii persoanei; refuzul neîntemeiat de a acorda facilităţile (înlesnirile) fiscale prevăzute de legislaţie; refuzul de a asigura gratuit contribuabilul cu formulare tipizate de dare de seamă fiscală; cerinţa neîntemeiată de a săvârși acţiuni şi de a prezenta dări de seamă fiscale; refuzul neîntemeiat de a elibera la cerere, neeliberarea în termen a certificatului privind stingerea obligaţiei fiscale; refuzul neîntemeiat de a primi şi înregistra cereri, comunicări, reclamaţii, contestaţii şi alte petiţii

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(2) Încălcarea termenului de remitere către contribuabil a avizului de plată a obligaţiei fiscale în cazul când, conform legislaţiei, autoritatea cu atribuţii de administrare fiscală calculează impozit sau taxă

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(3) Suspendarea nelegitimă a operaţiunilor la conturile bancare ale contribuabilului sau încasarea nelegitimă a mijloacelor băneşti de pe conturile bancare ale contribuabilului; ridicarea nelegitimă de la contribuabil a mijloacelor băneşti în numerar; urmărirea nelegitimă a altor bunuri ori a creanţelor ale contribuabilului; încălcarea modului, stabilit de legislaţie, de efectuare a compensării şi/sau a restituirii sumelor ce constituie obligaţii fiscale plătite în plus ori a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 297[1]. Admiterea creanţelor cu termen

de prescripţie expirat

Admiterea de către întreprinderile de stat/municipale, societăţile comerciale al căror capital social cuprinde şi o cotă a proprietăţii statului/unităţii administrativ-teritoriale şi afiliatele lor a creanţelor cu termen de prescripţie expirat prin neîntreprinderea acţiunilor de recuperare a acestora

se sancţionează cu amendă de la 90 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 298. Încălcarea modului de calculare, de aprobare, de utilizare

a mijloacelor bugetare şi de gestionare a patrimoniului public

(1) Denaturarea de către instituţiile finanţate din mijloacele bugetelor şi fondurilor componente ale bugetului public naţional a calculelor de stabilire a necesarului de mijloace bugetare

se sancţionează cu amendă de la 45 la 93 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1) care au dus la formarea de surplusuri de mijloace bugetare sau de bunuri material

se sancţionează cu amendă de la 66 la 99 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2[1]) Generarea unor cheltuieli suplimentare pentru retribuirea muncii ca urmare a includerii nejustificate în calcul a componentelor salariului sau a altor plăţi, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 90 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanelor cu funcţii de răspundere.

(3) Neprezentarea spre aprobare sau neaprobarea în termen a bugetelor repartizate ale autorităţilor/instituţiilor bugetare

se sancţionează cu amendă de la 33 la 66 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere

(4) Utilizarea contrar destinaţiei sau dezafectarea mijloacelor bugetare de către instituţiile finanţate din mijloacele bugetelor şi fondurilor componente ale bugetului public naţional

se sancţionează cu amendă de la 114 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4[1]) Utilizarea contrar destinaţiei de către organizaţiile necomerciale de utilitate publică, cultele religioase şi părţile componente ale acestora a mijloacelor financiare obţinute în urma desemnării procentuale

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Contractarea de mărfuri, lucrări şi servicii, efectuarea de cheltuieli de către instituţiile finanţate din mijloacele bugetelor şi fondurilor componente ale bugetului public naţional din bani publici în sume ce depăşesc limitele lor anuale stabilite pentru achiziţionarea unui tip de mărfuri, lucrări şi servicii; neînregistrarea la Trezoreria de Stat sau la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanţelor a contractelor de achiziţie de mărfuri, lucrări şi servicii din mijloacele bugetului de stat sau ale bugetelor locale în valoarea contractului stabilită de Guvern; achiziţionarea de mărfuri, lucrări şi servicii fără încheierea contractelor; transferarea mijloacelor bugetului de stat sau ale bugetelor locale pentru produse, lucrări şi servicii fără înregistrarea prealabilă a contractelor la Trezoreria de Stat sau la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanţelor

se sancționează cu amendă de la 45 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 66 la 132 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5[1]) Efectuarea de către instituţiile finanţate din mijloacele bugetelor şi fondurilor componente ale bugetului public naţional, de către întreprinderile de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu cota de participare a statului/unităţii administrativ-teritoriale a tranzacţiilor economice cu beneficiari prin încheierea contractelor neavantajoase, precum şi utilizarea patrimoniului public de către beneficiarii arendaşi şi/sau chiriaşi fără perfectarea contractelor şi fără efectuarea calculelor plăţilor pentru folosirea fondurilor fixe, terenurilor, încăperilor, bazinelor acvatice, soldate cu venituri ratate,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5[2]) Încălcarea procedurii de dare în arendă a terenurilor proprietate publică aferente obiectivelor privatizate sau care se privatizează, aferente obiectivelor private sau aferente construcţiilor nefinalizate, precum şi a terenurilor proprietate publică care nu sunt aferente obiectivelor privatizate sau construcţiilor nefinalizate, constatată de către organele abilitate cu funcţii de control

se sancţionează cu amendă de la 66 la 132 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Formarea şi utilizarea contrar legislaţiei a veniturilor colectate ale instituţiei publice

se sancţionează cu amendă de la 114 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(7) Admiterea de către instituţiile finanţate din mijloacele bugetelor şi fondurilor

componente ale bugetului public naţional a datoriilor creditoare cu termenul de achitare expirat

se sancţionează cu amendă de la 114 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 299. Încălcarea regulilor de producere, de evidenţă,

de vânzare-cumpărare a blanchetelor de strictă evidenţă

şi/sau de utilizare a hârtiei speciale cu semne de protecţie

şi a simbolurilor de stat, destinate confecţionării

documentelor/blanchetelor de strictă evidenţă

Încălcarea regulilor de producere, de evidenţă, de vânzare-cumpărare a blanchetelor de strictă evidenţă şi/sau de utilizare a hârtiei speciale cu semne de protecţie şi a simbolurilor de stat, destinate confecţionării documentelor/ blanchetelor de strictă evidenţă,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice şi persoanei cu funcţie de răspundere, cu sau fără privarea, în ambele cazuri, a dreptului de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de până la 2 ani.

Articolul 300. Abuzurile pe piaţa de capital

(1) Acţiunile de manipulare a pieţei de capital prin cel puţin una dintre următoarele acţiuni, dacă faptele nu constituie infracţiuni:

a) tranzacţii sau ordine de tranzacţionare care oferă sau pot oferi informaţii false ori care induc în eroare în ceea ce priveşte cererea, oferta sau preţul instrumentelor financiare, ori care, prin acţiunea uneia sau mai multor persoane ce activează în mod concertat, influenţează stabilirea preţului unuia sau mai multor instrumente financiare la un nivel anormal sau artificial;

b) efectuarea de tranzacţii fictive sau prin înşelăciune;

c) aplicarea de ordine de tranzacţionare fictive;

d) difuzarea şi/sau răspândirea prin intermediul mijloacelor de informare în masă, inclusiv prin Internet sau prin orice alt mijloc, a informaţiilor ce oferă sau pot oferi indicaţii false despre instrumentele financiare, în cazul în care persoana care a difuzat informaţiile ştia ori trebuia să ştie că informaţiile în cauză sunt false,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 300 de unităţi convenţionale.

(2) Utilizarea de către orice persoană a informaţiilor privilegiate cu intenţia de a dobândi sau înstrăina, pe cont propriu sau pe contul unei terţe persoane, direct ori indirect, instrumente financiare la care aceste informaţii se referă, dacă fapta nu constituie o

infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 240 de unităţi convenţionale.

(3) Încălcarea obligaţiei de a comunica Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare informaţiile privind abuzurile pe piaţa de capital

se sancţionează cu amendă de la 24 la 300 de unităţi convenţionale.

Articolul 301. – *abrogat.*

Articolul 301[1]. Încălcarea modului de prezentare de către contribuabili

a dării de seamă fiscale şi de achitare a obligaţiilor,

precum și a informației aferente raporturilor de muncă

pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale

(1) Prezentarea cu informație neautentică și/sau incompletă a dării de seamă fiscale și a informației aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale

se sancţionează cu amendă de la 9 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Neprezentarea în termenul stabilit de legislaţie a dării de seamă fiscale și a informației aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Neachitarea, achitarea tardivă sau achitarea incompletă a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în formă de contribuţie procentuală la salariu şi la alte recompense la care, conform legislaţiei, se calculează primele menţionate sau a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, pentru toate temeiurile şi felurile de plăţi la care, conform legislaţiei, se calculează contribuţiile menţionate,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 302. Încălcarea regulilor privind obligaţiile

emitenţilor şi a deţinătorilor de

instrumente financiare

(1) Denaturarea şi/sau ascunderea premeditată, neprezentarea, prezentarea tardivă, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informaţiei despre activitatea economico-financiară a emitentului, altă informaţie pe care creditorii, deţinătorii valorilor mobiliare sau autorităţile publice trebuie să o primească în conformitate cu legislaţia,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale.

(2) Difuzarea informaţiei neveridice sau care induce în eroare, folosirea altor metode care au condus la schimbarea preţului valorilor mobiliare ale societăţii în detrimentul acesteia,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 150 de unităţi convenţionale.

(3) Încălcarea legislaţiei şi/sau a statutului societăţii privind convocarea şi/sau desfăşurarea adunării generale a acţionarilor societăţii pe acţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 300 de unităţi convenţionale.

(4) Încălcarea legislaţiei şi/sau a statutului societăţii privind modificarea capitalului social al societăţii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale.

(5) Nerespectarea cerinţelor prevăzute de legislaţie la achiziţionarea sau la răscumpărarea de către emitent a instrumentelor financiare plasate,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 108 de unităţi convenţionale.

(6) Neprezentarea, sau prezentarea tardivă ori incompletă a datelor, prezentarea unor date neveridice sau ascunderea unor date, în cazurile stabilite de legislaţie, de către persoanele interesate în efectuarea de către societăţile pe acţiuni a tranzacţiilor cu conflict de interese,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 150 de unităţi convenţionale.

(7) Încălcarea modului şi/sau a termenelor de achitare a dividendelor, a dobânzilor sau a altor venituri aferente obligaţiunilor, cu încălcarea prevederilor legislaţiei, ale statutului societăţii sau ale deciziei de emitere a acţiunilor sau obligaţiunilor,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 90 de unităţi convenţionale.

(8) Neexecutarea de către deţinătorul de instrumente financiare a obligaţiilor de a comunica emitentului şi/sau persoanei care ţine registrul deţinătorilor de instrumente financiare informaţiile cerute de lege, prezentarea informaţiilor neveridice sau ascunderea unor informaţii,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 120 de unităţi convenţionale.

(9) Neefectuarea de către emitent a controlului de audit obligatoriu în cazurile prevăzute de legislaţie,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 120 de unităţi convenţionale.

Articolul 303. Încălcarea regulilor privind oferta

publică de instrumente financiare

(1) Desfăşurarea ofertei publice de instrumente financiare fără aprobarea, în cazurile prevăzute de lege, a prospectului de către Comisia Naţională a Pieţei Financiare,

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale.

(2) Includerea în prospectul ofertei publice de instrumente financiare a unor date neveridice sau incomplete, precum şi ascunderea unor date relevante, care trebuiau să fie incluse în prospect, potrivit cerinţelor legislaţiei,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale.

(3) Neefectuarea, pe parcursul desfăşurării ofertei publice, a modificărilor şi completărilor necesare în prospectul ofertei publice şi în alte documente prezentate pentru înregistrarea ofertei, în cazul depistării unor necorespunderi a acestor documente cerinţelor legislaţiei,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale.

(4) Nerespectarea de către ofertant şi/sau societatea de investiţii (persoana acceptată), pe parcursul desfăşurării ofertei publice, a prevederilor stabilite în prospectul ofertei publice înregistrat la Comisia Naţională a Pieţei Financiare, precum şi nerespectarea cerinţelor stabilite cu privire la publicitatea ofertei publice,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 150 de unităţi convenţionale.

(5) Prezentarea de date eronate sau incomplete în darea de seamă asupra rezultatelor emisiunii valorilor mobiliare prin ofertă publică, neprezentarea ori prezentarea tardivă a dării de seamă menţionate,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 240 de unităţi convenţionale.

Articolul 304. Încălcarea regulilor privind obligaţiile

de dezvăluire a informaţiei

pe piaţa financiară nebancară

(1) Nerespectarea de către emitenţi, de către persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Naţională a Pieţei Financiare, de către alţi participanţi la piaţa financiară nebancară a formelor de dare de seamă, stabilite de legislaţie, a termenelor de publicare în presă şi de prezentare Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare a dărilor de seamă, neprezentarea sau prezentarea tardivă a dărilor de seamă şi/sau prezentarea dărilor de seamă în volum incomplet sau conținând date eronate, precum şi nerespectarea altor obligaţii de dezvăluire a informaţiei în cazurile prevăzute de lege,

se sancţionează cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale.

(2) Nerespectarea de către emitent şi de către persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Naţională a Pieţei Financiare a cerinţei privind accesul liber al clienţilor acestora la informaţia general accesibilă despre activitatea pe care o

desfăşoară,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 48 de unităţi convenţionale.

(3) Neprezentarea sau prezentarea tardivă a informaţiei către Comisia Naţională a Pieţei Financiare şi/sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conținând date neveridice,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 90 de unităţi convenţionale.

Articolul 304[1]. Încălcarea regulilor privind registrul deţinătorilor

de instrumente financiare

(1) Eschivarea emitentului de la ţinerea sau de la asigurarea ţinerii registrului deţinătorilor de instrumente financiare conform cerinţelor legislaţiei în vigoare, ţinerea şi/sau transmiterea registrului cu încălcarea regulilor şi cerinţelor stabilite,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 240 de unităţi convenţionale.

(2) Refuzul sau eschivarea de la introducerea înscrierii în registru, în baza hotărârii irevocabile a instanţei de judecată sau a actului executorului judecătoresc cu privire la sechestrarea valorilor mobiliare,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale.

(3) Încălcarea de către deţinătorul registrului a termenelor de efectuare a înscrierii în registru, eschivarea sau refuzul nemotivat de a face înscrierea sau de a elibera extrase din registru, comiterea de greșeli la ţinerea registrului,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale.

Articolul 304[2]. Nerespectarea cerinţelor privind activitatea participanţilor

profesionişti la piaţa financiară nebancară

(1) Practicarea fără licență sau autorizație a activităților profesioniste pe piața financiară nebancară, care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale.

(2) Nerespectarea de către participantul profesionist la piaţa financiară nebancară a condiţiilor de licenţiere sau autorizare, a regulilor prudenţiale şi de conduită, a normativelor privind capitalul propriu minim şi fondul de garanţie şi a altor normative stabilite prin lege şi prin actele normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 180 de unităţi convenţionale.

(3) Nerespectarea termenului de prezentare a documentelor necesare pentru reperfectarea licenţei,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale.

(4) Nerespectarea de către participantul profesionist la piaţa financiară nebancară a obligaţiilor de informare sau, în cazurile stabilite de legislaţie, a obligaţiilor de coordonare în prealabil cu Comisia Naţională a Pieţei Financiare a modificărilor la modul de organizare şi funcţionare a acestuia, în conformitate cu prevederile actelor normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale.

(5) Nerespectarea de către participantul profesionist la piaţa financiară nebancară a obligaţiilor de asigurare a securităţii, integrităţii şi confidenţialităţii informaţiilor obţinute în procesul activităţii,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 150 de unităţi convenţionale.

(6) Neefectuarea de către persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Naţională a Pieţei Financiare a auditului în cazurile prevăzute de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 24 la 300 de unităţi convenţionale.

Articolul 304[3]. Nerespectarea regulilor privind desfăşurarea

activităţilor pe piaţa financiară

(1) Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către participanţii la piaţa financiară nebancară și de către subiecții raporturilor ce țin de controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor prevăzuți la art. 4 alin. (2[1]), (2[2]) și (2[4]) din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, cu excepția Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, a deciziilor Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, împiedicarea în orice mod a exercitării supravegherii şi/sau controlului din partea Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare

se sancționează cu amendă de la 50 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(1[1]) Prezentarea tardivă și/sau prezentarea incompletă de către subiecții prevăzuți la alin. (1) către Comisia Națională a Pieței Financiare a informațiilor și a documentelor necesare pentru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control

se sancționează cu amendă de la 50 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(1[2]) Neprezentarea sau prezentarea cu erori de către subiecții prevăzuți la alin. (1) către Comisia Națională a Pieței Financiare a informațiilor și a documentelor necesare pentru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control

se sancționează cu amendă de la 200 la 450 de unități convenționale aplicată

persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 450 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Desfășurarea activităților de către participanții la piața financiară nebancară cu încălcarea cerințelor stabilite în legislaţie şi cu încălcarea actelor normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 300 de unităţi convenţionale.

Articolul 304[4]. Încălcarea prevederilor cu privire la modul

de încheiere a unor tranzacţii cu bunurile

societăţii comerciale

(1) Încălcarea modului de încheiere a tranzacţiilor de proporţii şi/sau a tranzacţiilor cu conflict de interese, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale.

(2) – *abrogat.*

(3) Achiziţionarea din mijloacele societăţii a instrumentelor financiare ale altor emitenţi la preţuri evident mai mari decât valoarea lor de piaţă sau înstrăinarea instrumentelor financiare ale societăţii la preţuri evident mai mici decât valoarea lor de piaţă în detrimentul societăţii, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale.

Articolul 304[5]. Nerespectarea cadrului normativ privind

reclamațiile consumatorilor de servicii financiare

Nerespectarea de către subiectul raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul efectuat de către Comisia Națională a Pieței Financiare în domeniul protecției drepturilor consumatorilor, cu excepția Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, a obligațiilor stabilite prin actul normativ prevăzut la art. 8^2 alin. (5) din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 305. Încălcarea regulilor de activitate

în domeniul asigurărilor

(1) Nerespectarea de către asigurător a cerințelor legislației referitoare la documentele care se includ, în mod obligatoriu, în dosarul de daune potrivit Legii nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse

de vehicule

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul asigurătorului de a deschide dosarul de daune

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către asigurător a obligațiilor referitoare la constatarea pagubelor și/sau la stabilirea și plata despăgubirilor și/sau a indemnizațiilor de asigurare, precum și încălcarea termenelor stabilite pentru procedurile respective, inclusiv prin tergiversarea nemotivată a achitării despăgubirii și/sau a indemnizațiilor de asigurare,

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Nerespectarea de către asigurător sau intermediarul în asigurări a prevederilor legislației referitoare la furnizarea informațiilor privind produsul de asigurare, conform art. 89^{1} din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare,

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Încheierea de către asigurător sau intermediarul în asigurări a contractelor de asigurare cu încălcarea prevederilor legislației și/sau cu încălcarea prevederilor condițiilor de asigurare

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 306. – *abrogat.*

Articolul 307. – *abrogat.*

Articolul 308. – *abrogat.*

Articolul 309. – *abrogat.*

Articolul 310. – *abrogat.*

Articolul 310^{1}. Încălcarea legislației privind activitatea

fondurilor de pensii facultative

(1) Neexecutarea de către administratorul fondului de pensii facultative a obligațiilor aferente activității desfășurate în cadrul sistemului de pensii facultative, manifestată prin:

a) nerespectarea condițiilor de licențiere, a normelor de prudență financiară stabilite de Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

b) nerespectarea formelor de raportare, a termenelor de publicare, neprezentarea sau prezentarea tardivă a rapoartelor și/sau prezentarea rapoartelor în volum incomplet ori conținând date eronate, precum și nerespectarea altor obligații referitoare la raportare și dezvăluire a informației în cazurile prevăzute de lege și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

c) nerespectarea regulilor de investire a activelor stabilite de lege și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

d) refuzul la solicitarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare de a pune la dispoziția acesteia informații și documente necesare în exercitarea funcțiilor de supraveghere şi control sau prezentarea acestora în volum incomplet ori conținând date neveridice;

e) nerespectarea termenelor legale sau a obligațiilor de plată a mijloacelor acumulate în cazurile stabilite de lege și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, inclusiv în cazul transferului participantului la un alt fond de pensii facultative;

f) modificarea comisionului de administrare, a contractului de societate civilă sau a prospectului planului de pensii fără informarea participanților în modul prevăzut de actele normative și de prospectul planului de pensii;

g) nerespectarea obligațiilor de informare a participanților/angajatorului, prevăzute de contractul de administrare fiduciară și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare,

se sancționează cu amendă de la 30 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neexecutarea de către depozitarul activelor fondului de pensii facultative a atribuțiilor aferente activității desfășurate în cadrul sistemului de pensii facultative, manifestată prin:

a) realizarea operațiunilor cu activele fondului de pensii în lipsa instrucțiunilor corespunzătoare din partea administratorului fondului de pensii facultative;

b) ținerea registrului deținătorilor de unități de fond cu încălcarea actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

c) nerespectarea formelor de raportare, neprezentarea sau prezentarea tardivă a rapoartelor și/sau prezentarea rapoartelor în volum incomplet ori conținând date eronate,

precum și nerespectarea altor obligații de informare prevăzute de lege și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

d) refuzul la solicitarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare de a pune la dispoziția acesteia informații și documente necesare în exercitarea funcțiilor de supraveghere și control sau prezentarea acestora în volum incomplet ori conținând date neveridice,

se sancționează cu amendă de la 30 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea legislației privind activitatea fondurilor de pensii facultative, dacă aceasta nu constituie infracțiune, manifestată prin:

a) prezentarea de către participant sau beneficiar a unor documente false sau întocmite greșit în vederea primirii înainte de termen a mijloacelor acumulate;

b) însușirea, în temeiul unor documente false sau întocmite greșit, a mijloacelor acumulate în fond;

c) acțiunea intenționată a administratorului, depozitarului activelor fondului sau entității de audit, ce a cauzat prejudicii participanților sau beneficiarilor;

d) utilizarea activelor fondurilor de pensii facultative în alte scopuri decât cele prevăzute de lege,

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Prezentarea de către actuar a calculelor actuariale, a estimărilor și a concluziilor incorecte sau inexacte, precum și divulgarea informației confidențiale

se sancționează cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale.

(5) Neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare de către persoanele cu funcție de răspundere ale administratorului a măsurilor de redresare financiară

se sancționează cu amendă de la 24 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Efectuarea de către angajator, fără acordul scris al angajatului, a reținerilor din veniturile pe care i le datorează angajatului pentru contribuțiile datorate de angajat la un fond de pensii

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Majorarea sau reducerea, fără avizul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, a participației calificate din capitalul social al societății de pensii peste sau,

respectiv, sub nivelul de 10%, 20%, 33% sau 50% din acțiunile cu drept de vot ale acesteia

se sancționează cu amendă de la 30 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 310[2]. – *abrogat.*

Articolul 310[3]. – *abrogat.*

Articolul 311. Încălcarea termenului de restituire a taxei

pe valoarea adăugată

Încălcarea termenului stabilit de legislație pentru restituirea taxei pe valoarea adăugată de către autoritatea cu atribuții de administrare fiscală în obligația căreia este restituirea taxei pe valoarea adăugată

se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Capitolul XVI

CONTRAVENŢII CE AFECTEAZĂ ACTIVITATEA AUTORITĂŢILOR PUBLICE

Articolul 312. Abuzul de putere sau abuzul de serviciu

(1) Îndeplinirea sau neîndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică a unei acțiuni cu încălcarea legii, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită din motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 312[1]. Neasigurarea persoanelor cu dizabilităţi

auditive cu un interpret mimico-gestual

de către autorităţile publice

Neasigurarea comunicării între autorităţi şi persoanele cu dizabilităţi auditive, după necesitate, cu serviciile acordate de către un interpret mimico-gestual

se sancţionează cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 312[2]. Neglijența în serviciu

Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu, prevăzute de lege, ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 313. Excesul de putere sau depășirea

atribuțiilor de serviciu

Săvârșirea de către o persoană publică a unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și ale atribuțiilor acordate prin lege, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 313[1]. Favoritismul

Acordarea în condiții contrare prevederilor legale de sprijin, preferințe, privilegii sau crearea avantajelor unor persoane fizice sau juridice, întreprinsă în exercițiul funcției de către agentul public, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 313[2]. Nedeclararea sau nesoluționarea

conflictului de interese

(1) Nedeclararea conflictului de interese de către subiecții declarării averii și a intereselor personale în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale

se sancționează cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale.

(2) Nesoluționarea conflictului de interese în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Neîndeplinirea de către conducătorul organizației publice a obligațiilor prevăzute la art. 13 alin. (1) lit. a)–c) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 313[3]. Excesul de putere privind actele permisive

(1) Tergiversarea nemotivată şi/sau depăşirea perioadei de timp stabilite de lege pentru eliberarea actului permisiv, precum şi eliberarea actului permisiv pe un termen de valabilitate mai mic decât termenul prevăzut de Nomenclatorul actelor permisive, cu excepția contravenției prevăzute la alin. (1[1]),

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţii de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(1[1]) Depășirea perioadei stabilite de lege pentru eliberarea actelor permisive în domeniul urbanismului și construcțiilor, eliberarea actului permisiv în domeniul urbanismului și construcțiilor pe un termen de valabilitate mai mic decât termenul prevăzut de Nomenclatorul actelor permisive, refuzul nemotivat de eliberare a actului permisiv în domeniul urbanismului și construcțiilor

se sancționează cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(2) Cererea de a deţine şi/sau eliberarea unui act permisiv care nu este inclus în Nomenclatorul actelor permisive, stabilirea şi/sau aplicarea unei plăţi pentru eliberarea actului permisiv într-un cuantum mai mare decât plata prevăzută de Nomenclatorul actelor permisive, refuzul nemotivat de eliberare a actului permisiv, invocarea şi aplicarea unor cerinţe şi proceduri de eliberare a actelor permisive care nu corespund legii, precum şi retragerea nemotivată a actului permisiv

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţii de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 313[4]. Încălcarea regimului juridic

al incompatibilităților

Încălcarea regimului juridic al incompatibilităților aplicabile subiecților declarării averii și a intereselor personale prin nesoluționarea în termenul legal a incompatibilităților conform legislației ce reglementează statutul acestor persoane și celei privind declararea și controlul averii și a intereselor personale

se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale.

Articolul 313[5]. Neluarea măsurilor privind executarea

prevederilor Legii nr. 133/2016 privind

declararea averii și a intereselor personale

Neluarea, la cererea Autorității Naționale de Integritate, a măsurilor privind executarea prevederilor Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, manifestată prin omisiunea dispunerii încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării averii și a intereselor personale în cazul:

a) existenței unui act de constatare definitiv, al cărui dispozitiv prevede încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu pentru încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților sau al restricțiilor sau în cazul în care actul de constatare în cauză a fost menținut printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă;

b) nedepunerii declarației de avere și interese personale în termenul și în modul stabilite de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, după notificarea inspectorului de integritate, precum și în cazul refuzului subiectului declarării averii și intereselor personale de a depune declarația în cauză,

se sancționează cu amendă de la 160 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 313[6]. Încălcarea regimului juridic

al restricțiilor și limitărilor

(1) Încălcarea regimului juridic al restricțiilor aplicabile subiecților declarării averii și a intereselor personale în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, manifestată prin nerespectarea restricțiilor legate de:

a) încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu;

b) încheierea contractelor comerciale;

c) primirea, folosirea, înstrăinarea și transmiterea în folosință a bunurilor;

d) ierarhia funcției publice,

se sancționează cu amendă de la 150 la 400 de unități convenționale.

(2) Încălcarea regimului juridic al limitărilor aplicabile subiecților declarării averii și a intereselor personale în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, manifestată prin nerespectarea limitării reprezentării și limitării publicității,

se sancționează cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale.

Articolul 313[7]. Excesul de putere în cazul documentelor

în format electronic

(1) Refuzul unei autorități sau instituții publice de a recepționa, de a înregistra sau de a examina ori ignorarea unei cereri, reclamații, petiții, sesizări pe motiv că a fost depusă în formă electronică, dacă aceasta întrunește cerințele de conținut și de formă prevăzute de legislația ce reglementează documentele electronice,

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Omiterea utilizării sistemelor informaționale automatizate sau a mijloacelor electronice de comunicație dedicate, dacă acestea sunt disponibile și funcționale, în desfășurarea procedurii administrative, în procesul de comunicare cu persoanele/instituțiile vizate sau la prestarea serviciilor din competența autorității sau instituției publice respective, precum și nerespectarea obligației prevăzute de legislație de a emite acte în formă de document electronic, exceptând cazurile prevăzute la art. 350,

se sancționează cu amendă de la 35 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 313[8]. Neluarea de către conducătorul

entității publice a măsurilor de

asigurare a integrității în cadrul

entității publice

Neluarea de către conducătorul entității publice a măsurilor de asigurare a integrității în cadrul entității publice stabilite de Legea integrității nr. 82/2017

se sancționează cu amendă de la 120 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 314. Tăinuirea unui act de corupţie ori

a unui act conex acestuia sau

neluarea măsurilor de rigoare

Tăinuirea unui act de corupţie ori a unui act conex acestuia sau neluarea măsurilor de

rigoare faţă de funcţionarii din subordine care au săvârșit astfel de acţiuni

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 314[1]. Încălcarea legislației privind

avertizorii de integritate

(1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvăluiri de încălcare a legii

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neinstituirea canalelor interne de raportare a încălcării legii

se sancționează cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Divulgarea informațiilor din Registrul dezvăluirilor privind încălcări ale legii și a identității angajaților care dezvăluie încălcări ale legii, a persoanei vizate în dezvăluire, inclusiv a informațiilor care ar permite identificarea directă ori indirectă a acestora, a facilitatorilor, a persoanelor terțe, a entităților private deținute de persoanele care efectuează dezvăluiri de încălcări ale legii, a celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Răzbunarea împotriva avertizorului de integritate, a facilitatorului, a persoanelor terțe, precum și împotriva entităților private deținute de persoanele care efectuează raportări, împotriva celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional,

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Raportarea cu bună știință a unor informații false referitoare la încălcări ale legii, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.

Articolul 315. Luarea sau darea de recompensă

nelegitimă sau de folos material

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea (luarea), personal sau prin mijlocitor, de către un salariat dintr-o întreprindere, instituție sau organizație, de recompensă nelegitimă sau de folos material pentru îndeplinirea unor lucrări sau pentru prestarea unor servicii în sfera sistemului de învățământ, comerțului, alimentației publice, transportului, deservirii sociale, comunale, medicale sau de altă natură, lucrări și servicii ce țin de obligațiile de serviciu ale acestui salariat, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, de recompense nelegitime sau de foloase materiale destinate salariatului dintr-o întreprindere, instituție sau organizație pentru îndeplinirea unor lucrări sau pentru prestarea unor servicii în sfera sistemului de învățământ, comerțului, alimentației publice, transportului, deservirii sociale, comunale, medicale sau de altă natură, lucrări și servicii ce țin de obligațiile de serviciu ale acestui salariat, precum și instigarea sau organizarea colectării de recompense nelegitime sau de foloase materiale destinate salariatului respectiv, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

Articolul 315[1]. Încălcarea modului de convocare sau

organizare a şedinţei organului colegial

(1) Neconvocarea sau neasigurarea organizării şedinţei organului colegial conform legislaţiei sau dispoziţiilor actelor statutare de către conducătorul, secretarul organului colegial sau altă persoană în atribuţiile cărora intră convocarea şi/sau organizarea şedinţei organului colegial, dacă aceasta a determinat prezumţia legală a aprobării tacite a unui act ilegal,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1) săvârșite premeditat sau dacă acestea au cauzat daune în proporţii considerabile

se sancţionează cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 316. Neîndeplinirea cerinţelor legitime

ale deputatului în Parlament

(1) Neîndeplinirea cerinţelor legitime ale deputatului în Parlament sau împiedicarea

desfăşurării activităţii de deputat

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(2) Nerespectarea termenelor de prezentare a informaţiei solicitate de deputatul în Parlament

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

Articolul 317. Manifestarea lipsei de respect faţă

de instanţa de judecată sau faţă de

Curtea Constituţională

(1) Manifestarea lipsei de respect faţă de instanţa de judecată sau faţă de Curtea Constituţională

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Imixtiunea sub diferite forme neprocedurale în activitatea judecătorilor instanţelor de judecată şi ai Curţii Constituţionale, încercarea de a exercita influenţă asupra lor

se sancționează cu amendă de la 24 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 317[1]. Ultragierea judecătorului

(1) Ultragierea judecătorului, adică jignirea intenționată a onoarei, a demnității sau a reputației profesionale a judecătorului, în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, săvârșită inclusiv prin intermediul unui sistem informatic,

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1), însoțite de amenințări, de acte de huliganism sau de vătămare corporală, dacă acestea nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale sau cu arest contravențional pe un termen de până la 15 zile.

Articolul 318. Neexecutarea hotărârii instanţei de judecată

(1) Neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanţei de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(2) Neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare de către o persoană cu funcţie de răspundere a documentelor indicate la alin. (1) ori împiedicarea executării acestora

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale.

Articolul 318[1]. Neexecutarea ordinului de restricţie de urgenţă

Neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executarea cerinţelor ordinului de restricţie de urgenţă

se sancționează cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 45 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

Articolul 318[2]. Neexecutarea intenționată sau eschivarea

de la executarea obligației de plată a pensiei

de întreținere a copilului

Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executarea obligației de plată a pensiei de întreținere a copilului, stabilită prin document executoriu, în cazul în care persoana avea posibilitatea reală de a executa obligația respectivă,

se sancționează cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 45 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

Articolul 319. Neexecutarea obligațiilor prevăzute

de Codul de executare

(1) Acțiunile (inacțiunile) persoanelor care, fără motive întemeiate, nu îndeplinesc cerințele executorului judecătoresc în cadrul procedurii de executare sau împiedică executarea documentului executoriu, precum și și instigarea la asemenea acțiuni (inacțiuni), făcută în orice formă,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

(2) Neîndeplinirea obligației de către părțile procedurii de executare de a comunica executorului judecătoresc schimbarea domiciliului sau a sediului, precum și necomunicarea în termenele prevăzute de Codul de executare a informațiilor solicitate de executorul judecătoresc în virtutea atribuțiilor sale

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(3) Efectuarea actelor de executare silită de către altă persoană decât executorul judecătoresc

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 50 la 60 de ore.

Articolul 319[1]. Împiedicarea activităţii Autorității

Naționale de Integritate

(1) Neprezentarea, prezentarea tardivă a datelor, a informaţiilor, a înscrisurilor sau a documentelor solicitate de Autoritatea Națională de Integritate în condiţiile Legii nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate şi/sau prezentarea unor date, informaţii, înscrisuri sau documente neautentice

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neexecutarea actului de constatare al Autorității Naționale de Integritate rămas definitive

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 319[2]. Neexecutarea hotărârilor Curţii de Conturi

Acțiunile sau inacţiunile persoanelor cu funcţii de răspundere care, fără motive întemeiate, nu execută hotărârile Curții de Conturi în termenele stabilite de către aceasta

se sancţionează cu amendă de la 120 la 210 unităţi convenţionale.

Articolul 320. Imixtiunea în activitatea Avocatului Poporului și Avocatului

Poporului pentru drepturile copilului

Imixtiunea în activitatea Avocatului Poporului și Avocatului Poporului pentru drepturile copilului cu scopul de a influența deciziile acestora asupra unor sesizări, ignorarea intenționată de către persoana cu funcție de răspundere a sesizării și neîndeplinirea recomandărilor date de Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, împiedicarea sub orice altă formă a activității acestora

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 321. Încălcarea regulilor de folosire a paşapoartelor diplomatice

şi de serviciu ale Republicii Moldova

Deţinerea şi/sau utilizarea ilegală a paşapoartelor diplomatice şi de serviciu ale Republicii Moldova

se sancţionează cu amendă de la 24 la 60 de unităţi convenţionale.

Articolul 322. Încălcarea modului de folosire a simbolurilor publice

(1) Încălcarea cu intenţie a modului de folosire a simbolurilor de stat (stema, drapelul, imnul) ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 21 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Profanarea simbolurilor naţionale ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat, altele decât cele indicate la alin. (1), dacă fapta nu constituie infracţiune, sau a simbolurilor teritoriale ori încălcarea cu intenţie a modului de folosire a acestor simboluri

se sancţionează cu amendă de la 9 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea cu intenţie a modului de folosire a simbolurilor corporative ale organelor centrale de specialitate ale administraţiei publice, a simbolurilor corporative ale altor autorităţi administrative centrale sau ale Forţelor Armate

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 9 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 24 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea neautorizată a simbolurilor particulare înregistrate

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Etalarea sau utilizarea în orice mod a unor însemne neînregistrate în modul stabilit de legislaţia cu privire la simbolurile publice în calitate de simbol naţional, teritorial sau în calitate de simbol corporativ al unui organ central de specialitate al administraţiei publice, de simbol corporativ al altei autorităţi administrative centrale sau al Forţelor Armate

se sancţionează cu amendă de la 9 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 323. Acţiunile ilegale faţă de distincţiile de stat

(1) Purtarea şi păstrarea ilegală a distincţiilor de stat ale Republicii Moldova

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(2) Tranzacţiile ilicite cu distincţii de stat ale Republicii Moldova

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(3) Falsificarea distincţiilor de stat ale Republicii Moldova

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

Articolul 324. Uzurparea de calităţi oficiale

Uzurparea de calităţi oficiale prin folosirea ilegală a uniformei cu însemne distinctive, cu simbolica autorităţilor publice sau cu aspect similar ce ar permite confundarea, dacă nu este însoţită de săvârșirea unei infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 48 de unităţi convenţionale.

Articolul 324[1]. Confecționarea și/sau comercializarea

uniformelor și/sau a însemnelor

funcționarilor publici din cadrul autorităților

publice din domeniile apărării, securității

naționale, ordinii publice și al sistemului

administrației penitenciare

Confecționarea și/sau comercializarea uniformelor și/sau a însemnelor distinctive cu simbolica autorităților publice din domeniile apărării, securității naționale, ordinii publice și al sistemului administrației penitenciare în afara procedurilor legale de achiziție desfășurate de acestea sau de autoritățile administrative și instituțiile aflate în subordine, cu excepția cazului în care confecționarea și/sau comercializarea uniformelor și/sau a însemnelor distinctive se efectuează la solicitarea funcționarului public, în baza legitimației de serviciu sau, după caz, a demersului scris al structurii în care activează,

se sancționează cu amendă de la 20 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 110 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 luni.

Articolul 325. Divulgarea datelor despre măsurile de securitate

(1) Divulgarea datelor despre aplicarea măsurilor de securitate unei persoane ori rudelor apropiate ale acesteia, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale.

(2) Divulgarea de către o persoană cu funcţie de răspundere din organul care asigură

protecţia de stat a victimelor, a martorilor şi a altor persoane care beneficiază de protecţie de stat a informației privind măsurile de protecţie de stat aplicate, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 326. Încălcarea prevederilor Legii cadastrului

bunurilor imobile și a prevederilor imperative

legate de publicitatea imobiliară din alte acte normative

(1) Încălcarea termenului stabilit pentru depunerea cererii de înregistrare a dreptului asupra bunurilor imobile

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(1^1) Neînregistrarea în termenul stabilit a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil în construcție la oficiile cadastrale teritoriale de către partea care asigură construcţia bunului imobil

se sancţionează cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(1^2) Neîndeplinirea obligației prevăzute de art. 1293 alin. (4) din Codul civil nr. 1107/2002 privind înregistrarea arendei terenurilor agricole, încheiată pe un termen de până la 5 ani inclusiv, la primăria localității în a cărei rază teritorială se află terenul

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neasigurarea accesului la bunul imobil pentru executarea de lucrări cadastrale

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(3) Neprezentarea documentelor ce servesc drept temei pentru efectuarea de înregistrări în registrul bunurilor imobile în conformitate cu legislaţia

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(4) Neprezentarea datelor cadastrale actualizate

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(5) Introducerea, modificarea şi radierea din registrul bunurilor imobile, cu încălcarea modului stabilit, a datelor cadastrale, difuzarea şi furnizarea lor fără aprobare

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

(6) Furnizarea de date cadastrale în scopuri comerciale fără contract încheiat cu organul cadastral teritorial către persoane juridice care nu fac parte din sistemul organelor cadastrale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 326[1]. Încălcarea prevederilor Legii privind

administraţia publică locală

(1) Aprobarea de către autoritatea administrației publice locale a unui act normativ al cărui proiect nu a fost publicat în vederea consultării publice

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Omiterea de către persoana responsabilă a termenului prevăzut de lege privind includerea actelor emise de autorităţile administraţiei publice locale, inclusiv a proceselor-verbale ale şedinţelor consiliului local, a documentelor şi informaţiilor prevăzute de lege, în Registrul de stat al actelor locale

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Împiedicarea accesului liber la şedinţele consiliului local

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Includerea în Registrul de stat al actelor locale a unui text care diferă de textul actului aprobat de autoritatea competent

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Neincluderea pe ordinea de zi a şedinţei consiliului local (raional) de către persoana responsabilă a notificării oficiului teritorial al Cancelariei de Stat

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

Articolul 327. Încălcarea termenelor de prezentare

a dărilor de seamă Agenţiei Rezerve

Materiale

(1) Încălcarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă Agenţiei Rezerve Materiale

se sancţionează cu amendă de la 10 la 20 unităţi convenţionale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 20 la 40 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Includerea de date false în dările de seamă prezentate Agenţiei Rezerve Materiale

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) – *abrogat.*

Articolul 327[1]. Încălcarea regulilor de iniţiere şi desfăşurare

a procedurilor de achiziţii publice

(1) Încălcarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă Agenţiei Achiziţii Publice

se sancţionează cu amendă de la 2 la 4 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Includerea de date false în dările de seamă şi explicaţiile oficiale pe marginea contestaţiilor prezentate Agenţiei Achiziţii Publice

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Neplanificarea achiziţiilor publice sau planificarea acestora cu încălcarea prevederilor actelor normative, nepublicarea invitaţiei de participare şi a anunţului de intenţie, divizarea achiziţiei publice prin încheierea unor contracte separate în scopul aplicării altei proceduri de achiziţie decât cea care ar fi fost utilizată conform actelor normative

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Restricționarea în orice formă a accesului operatorilor economici la procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice/contractelor de achiziții sectoriale prin instituirea sau aplicarea unor criterii de calificare și selecție contrar prevederilor legislației în domeniul achizițiilor publice și al achizițiilor sectoriale

se sancționează cu amendă de la 60 la 200 de unități convenționale.

(5) Nesemnarea declaraţiilor de confidenţialitate şi imparţialitate de către membrii grupului de lucru, neîntocmirea proceselor-verbale de deschidere şi evaluare a ofertelor în cadrul procedurilor de achiziţii publice, neexpedierea, în termenele stabilite, pe adresa ofertanţilor a informaţiilor privind rezultatul procedurii de achiziţie sau a altor informaţii prevăzute de actele normative

se sancţionează cu amendă de la 15 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei

cu funcţie de răspundere.

(6) Încălcarea regulilor de întocmire şi păstrare a dosarului de achiziţii publice

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(7) Refuzul de a transmite Agenţiei Achiziţii Publice informaţiile privind procedurile de achiziţii publice, solicitate de Agenţie în scopul îndeplinirii funcţiilor şi atribuţiilor sale, sau netransmiterea acestora în termenul prevăzut de actele normative ori, după caz, în termenul solicitat

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(8) Neexecutarea deciziilor Agenţiei Achiziţii Publice emise cu privire la procedurile de achiziţii publice

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 327[2]. – *abrogat.*

Articolul 327[3]. Încălcarea regulilor privind

acordarea asistenței sociale

(1) Încălcarea de către structura teritorială de asistență socială a termenului de luare a deciziei privind acordarea sau neacordarea prestațiilor sociale

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Stabilirea și acordarea intenționată de către structura teritorială de asistență socială a dreptului la servicii sociale, la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului persoanei care nu întrunește condițiile stabilite de lege, dacă prin aceasta a cauzat prejudiciu bugetului de stat în mărime ce depășește 100 de unități convenționale,

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 327[4]. Comercializarea ilegală a bunurilor

care constituie ajutoare umanitare

Comercializarea ilegală a bunurilor care constituie ajutoare umanitare

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 75 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de

răspundere.

Articolul 328. Încălcarea regulilor de păstrare, de completare,

de evidenţă şi de folosire a documentelor de arhivă

Încălcarea regulilor de păstrare, de completare, de evidenţă şi de folosire a documentelor de arhivă

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 329. Distrugerea şi deteriorarea documentelor

din Fondul Arhivistic

(1) Distrugerea fără autorizaţia de rigoare a documentelor din Fondul Arhivistic ce se păstrează în arhivele de stat, în alte depozite, în arhivele persoanei juridice

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Deteriorarea documentelor din Fondul Arhivistic prin eliminarea textului sau a imaginii ori prin inserarea în text sau în imagine a unor modificări sau completări ce nu a avut consecinţe grave

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 330. Refuzul executării, neexecutarea

sau executarea necorespunzătoare

de către respondenți și deținătorii

surselor de date administrative a

obligațiilor prevăzute de lege privind

prezentarea datelor, neprezentarea

în termen a datelor sau prezentarea

unor date eronate, pentru scopuri

statistice

Refuzul executării, neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către respondenți și deținătorii surselor de date administrative a obligațiilor prevăzute de lege

privind prezentarea datelor, neprezentarea în termen a datelor agregate sau a celor individuale, inclusiv a datelor cu caracter personal, în scopul producerii statisticilor oficiale, precum și prezentarea de date eronate ori în volum incomplet, cu excepția informației privind convingerile ideologice, apartenența politică, antecedentele penale, sănătatea şi viața intimă ale persoanei fizice,

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 330[1]. Împiedicarea activităţii legitime

a Consiliului Concurenţei

(1) Prezentarea informaţiei neautentice sau incomplete Consiliului Concurenţei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Împiedicarea activităţii legitime a funcţionarilor din cadrul Consiliului Concurenţei, comisă prin neadmiterea controlului, împiedicarea accesului în încăperi ori pe teritoriu sau neprezentarea informaţiei solicitate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 330[2]. Încălcarea regulilor de declarare a averii

și a intereselor personale

(1) Depunerea tardivă a declarației de avere și interese personale de către persoana obligată să o depună în condițiile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

(2) Nedepunerea declarației de avere și interese personale de către persoana obligată să o depună

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale.

(3) Nedeclararea în mod corespunzător a averii și a intereselor personale prin neincluderea datelor complete sau prin introducerea de date incomplete sau eronate în declarația de avere și interese personale

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

(4) Neprezentarea de către membrii familiei, concubinul/concubina persoanei

obligate să depună declarația sau refuzul acestora de a prezenta informațiile privind averea, veniturile și interesele personale necesare completării declarației de avere și interese personale

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

Articolul 330[3]. Încălcarea legislaţiei şi a reglementărilor

din domeniul ajutorului de stat

Încălcarea legislaţiei şi a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat la acordarea, raportarea, utilizarea sau la ţinerea evidenţei ajutoarelor de stat, precum şi neîndeplinirea unei obligaţii sau a unei condiţii impuse printr-o decizie ori prescripţie a Consiliului Concurenţei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 330[4]. Publicarea subiectelor pentru examenele

de absolvire a gimnaziului şi de bacalaureat,

precum şi a soluţiilor la acestea

Publicarea subiectelor pentru examenele de absolvire a gimnaziului şi de bacalaureat şi/sau a soluţiilor la acestea până la începerea examenului respectiv sau pe durata desfăşurării acestuia

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 330[5]. Încălcarea legislaţiei din domeniul concurenţei

(1) Acţiunile sau inacţiunile persoanelor cu funcţie de răspundere din cadrul autorităţilor şi instituţiilor administraţiei publice centrale şi locale, ale membrilor organelor colegiale, de restrângere, împiedicare sau denaturare a concurenţei, stabilite prin decizia Consiliului Concurenţei,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Neexecutarea în termen sau executarea necorespunzătoare a deciziilor şi prescripţiilor emise de către Consiliul Concurenţei în vederea aplicării legislaţiei din domeniul concurenţei, ajutorului de stat şi publicităţii

se sancţionează cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Capitolul XVII

CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA REGIMUL FRONTIEREI DE STAT ŞI REGIMUL DE ŞEDERE PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 331. Deteriorarea, nimicirea, permutarea intenţionată

a semnelor frontierei de sat, instalarea

unor semne de frontieră false

Deteriorarea, nimicirea, permutarea intenţionată a semnelor frontierei de stat, instalarea unor semne de frontieră false

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 332. Încălcarea regimului frontierei de stat, a regimului

zonei de frontieră, a regimului punctelor de trecere

a frontierei de stat şi a regulilor de trecere a frontierei

de stat

(1) Încălcarea regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră, a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat şi a regulilor de trecere a frontierei de stat

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Trecerea frontierei de stat prin punctele de trecere a frontierei de stat fără paşaport sau fără autorizaţie din partea autorităţilor respective

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 332[1]. Încălcarea regulilor de transportare

a străinilor şi a obligaţiei de a prezenta

datele privind pasagerii transportaţi

(1) Aducerea de către transportatori în Republica Moldova a cetățenilor străini sau apatrizilor care nu au viză valabilă sau, după caz, permis de şedere valabil şi un document valabil de trecere a frontierei de stat, recunoscut sau acceptat de Republica Moldova, dacă legislaţia în vigoare sau tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul transportatorului de a asigura transportarea imediată a cetățenilor străini sau apatrizilor în condiţiile prevăzute la alin. (1) la locul de îmbarcare sau în alt loc pe care cetățenii străini sau apatrizii îl acceptă şi în care sunt acceptaţi ori refuzul suportării cheltuielilor de cazare şi întreţinere, precum şi altor cheltuieli aferente returnării acestora,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Netransmiterea, transmiterea incompletă sau eronată de către transportatori, la cerere, către Poliţia de Frontieră a datelor cu privire la pasagerii pe care îi vor transporta către un punct autorizat de trecere a frontierei de stat prin care aceştia vor intra/ieşi în/din Republica Moldova,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 333. Încălcarea regulilor de şedere

în Republica Moldova

(1) Încălcarea de către cetăţenii străini sau de către apatrizi a regulilor de şedere în Republica Moldova prin nepărăsirea teritoriului ţării la expirarea termenului de aflare sau de şedere acordat

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Încălcarea de către cetăţenii străini sau de către apatrizi a regulilor de şedere în Republica Moldova manifestată prin utilizarea documentelor neautentice, prin declararea de date false în vederea obţinerii vizei sau actelor de identitate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(3) Nerespectarea de către cetăţenii străini sau de către apatrizi a termenului de depunere la autoritatea competentă pentru străini a cererii de acordare/prelungire a dreptului de şedere

se sancţionează cu amendă în mărime de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(3^1) Nerespectarea de către cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și de către cetățenii statelor semnatare ale Acordului Schengen a obligației de a solicita carte de rezidență sau, după caz, nerespectarea termenului de depunere la autoritatea competentă

pentru străini a cererii-chestionar pentru acordarea sau prelungirea dreptului de ședere și emiterea cărții de rezidență

se sancționează cu amendă în mărime de la 50 la 75 de unități convenționale.

(4) Nedeclararea de către cetăţenii străini sau de către apatrizi la autorităţile competente, în termenul stabilit de legislaţie, a faptului intrării pe teritoriul Republicii Moldova pentru a fi luaţi în evidenţă, cu excepţia celor cărora le-a fost autorizată intrarea,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale. Sancţiunea respectivă nu se aplică faţă de posesorii documentelor de călătorie eliberate de autorităţile străine domiciliaţi în localităţile din stânga Nistrului (Transnistria).

(4^1) Nedeclararea de către cetățenii străini, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor semnatare ale Acordului Schengen și membrii familiilor acestora, în termen de 15 zile, a schimbării documentului de călătorie, precum și a pierderii, a furtului sau a deteriorării documentului de călătorie/permisului de ședere/buletinului de identitate pentru apatrizi ori a oricărei modificări intervenite în starea civilă și în datele cu caracter personal, în special schimbarea numelui, a prenumelui, a cetățeniei, a domiciliului și/sau a reședinței, încheierea, desfacerea ori anularea căsătoriei,

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(4^2) Nerespectarea de către cetăţenii străini a termenului în care trebuie obținută cartea de rezidență ori a obligației de a avea în permanență asupra lor cartea de rezidență, permisul de şedere sau buletinul de identitate pentru apatrizi, de a nu-l înstrăina şi de a-l prezenta la solicitarea organelor abilitate ori de câte ori li se solicită acesta

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

(4^3) Reţinerea documentului de călătorie al unui cetăţean străin sau a cărții de rezidență, sau a permisului de ședere, sau a buletinului de identitate pentru apatrizi de către persoane neautorizate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Sancțiunea prevăzută la alin. (1) nu se aplică față de cetățenii străini care părăsesc benevol teritoriul Republicii Moldova în termen de 15 zile după expirarea termenului de aflare sau de ședere acordat sau față de posesorii documentelor de călătorie care sunt domiciliați în localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), precum și față de cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și față de cetățenii statelor semnatare ale Acordului Schengen.

(6) Facilitarea sub orice formă a şederii ilegale a cetăţenilor străini pe teritoriul Republicii Moldova, dacă aceasta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei

juridice.

Articolul 334. Încălcarea regulilor de plasare în câmpul

muncii a cetăţenilor străini sau a apatrizilor

(1) Plasarea în câmpul muncii a cetăţenilor străini sau a apatrizilor, aflaţi provizoriu în Republica Moldova, fără carte de rezidență sau permis de ședere în scop de muncă eliberat în modul stabilit de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice pentru fiecare angajat ilegal.

(2) Desfăşurarea activităţii de muncă de către cetățeni străini sau apatrizi, aflați provizoriu în Republica Moldova, fără carte de rezidență sau permis de ședere în scop de muncă eliberat în modul stabilit de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(3) Obținerea, la cererea persoanei cu funcţie de răspundere, a cărții de rezidență sau a permisului de ședere în scop de muncă eliberat pe numele unui cetăţean străin sau al unui apatrid, aflat provizoriu în Republica Moldova, fără angajarea acestuia în câmpul muncii

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Prezentarea intenționată de către beneficiarul solicitant a datelor neveridice autorității competente pentru străini pentru acordarea sau prelungirea dreptului de ședere în scop de muncă apatrizilor și/sau cetățenilor străini aflați provizoriu în Republica Moldova în condițiile Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova

se sancționează cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 334[1]. Încălcarea regulilor de aflare în custodie public

Încălcarea regulilor de aflare în custodie publică, manifestată prin părăsirea neautorizată de către cetățeanul străin sau de către apatrid a Centrului de Plasament Temporar al Străinilor în timpul aflării în custodie publică sau în timpul escortării acestuia în/din Centru,

se sancţionează cu arest contravenţional de până la 15 zile.

Capitolul XVIII

CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA MODUL

DE ADMINISTRARE. CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL

SUPRAVEGHERII PIEŢEI, METROLOGIEI,

STANDARDIZĂRII ŞI PROTECŢIEI CONSUMATORILOR

Articolul 335. Samavolnicia

Samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislaţie, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 336. Nesubordonarea cu rea-voinţă dispoziţiei

sau cererii legitime a colaboratorului organelor

de ocrotire a normelor de drept

(1) Nesubordonarea cu rea-voinţă dispoziţiei sau cererii legitime a procurorului, a ofiţerului de urmărire penală, a ofiţerului de informaţii şi securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exerciţiul funcţiunii sau al datoriei obşteşti de asigurare a securităţii statului, de menţinere a ordinii publice şi de combatere a criminalităţii,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1) însoțite de violență fizică sau de manifestare în orice mod a amenințării cu aplicarea violenței, inclusiv verbale,

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale, cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 70 de ore sau cu arest contravențional de la 3 la 5 zile.

Articolul 336[1]. Imixtiunea în procesul contravenţional

(1) Imixtiunea, sub orice formă, în activitatea agentului constatator cu scopul de a împiedica exercitarea atribuţiilor funcţionale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

(2) Acţiunile prevăzute la alin.(l) săvârșite cu folosirea situaţiei de serviciu, dacă aceasta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a deţine anumite funcţii

sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 337. Neluarea de măsuri pentru înlăturarea

încălcării legislaţiei

Neluarea de măsuri pentru înlăturarea încălcării legislaţiei, indicate în raportul autorităţii abilitate cu lichidarea cauzelor care au generat direct sau care au condiționat astfel de încălcări, precum şi răspunsul tardiv dat la raport sau la informaţia prezentată de această autoritate

se sancționează cu amendă de la 21 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 338. Folosirea ilegală a semnelor aflate sub

protecţia tratatelor internaţionale

Folosirea ilegală a emblemei Crucii Roşii şi a denumirii "Crucea Roşie", a însemnelor care pot fi identificate cu emblema Crucii Roşii

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 339. Încălcarea legislației privind regimul

actelor de stare civilă

(1) Tăinuirea naşterii ori a decesului sau declararea naşterii ori a decesului cu încălcarea condițiilor sau a termenelor prevăzute de legislație

se sancționează cu amendă de la 9 la 21 de unități convenționale.

(2) Înhumarea sau incinerarea cadavrului fără înregistrarea decesului la oficiul stare civilă sau la autoritatea abilitată prin lege în acest sens

se sancționează cu amendă de la 9 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Deteriorarea intenționată sau pierderea formularelor certificatelor de stare civilă, precum şi a altor acte care se păstrează la oficiul stare civilă

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Omiterea asigurării integrității şi a securității registrelor şi a formularelor certificatelor de stare civilă, potrivit normelor de păstrare şi de evidență a acestora,

se sancționează cu amendă de la 15 la 27 de unități convenționale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 339[1]. Încălcarea legislației privind actele

de identitate din sistemul național

de pașapoarte

Neprezentarea nejustificată a actelor de identitate la cererea reprezentanților oficiali ai autorităților competente de către titularul actului de identitate în a cărui privință a fost pornit proces contravențional sau penal

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

Articolul 340. Comunicarea de date false pentru a fi înscrise în actele

de identitate

Comunicarea de date false pentru a fi înscrise în actele de identitate

se sancţionează cu amendă de la 24 la 42 de unităţi convenţionale.

Articolul 341. Ridicarea ilegală de către o persoană

cu funcţie de răspundere a actului

de identitate

Ridicarea ilegală de către o persoană cu funcţie de răspundere a actului de identitate, luarea sau predarea acestuia drept garanţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

Articolul 342. Chemarea intenţionat falsă a serviciilor

specializate

Chemarea intenţionat falsă a serviciului de salvatori şi pompieri, a poliţiei, a serviciului de ajutor medical urgent, a altor servicii specializate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 343. – *abrogat.*

Articolul 343[1]. Transmiterea ilegală a unor obiecte

sau substanțe interzise persoanelor

deținute în instituțiile penitenciare

Transmiterea tăinuită de control, prin orice mijloace, către persoanele deținute în instituțiile penitenciare a obiectelor sau a substanțelor a căror transmitere ori păstrare este interzisă conform legislației privind executarea hotărârilor cu caracter penal, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 344. Încălcarea cerinţelor stabilite în actele normative privind

producerea, depozitarea, punerea la dispoziție pe piață

şi comercializarea produselor, privind prestarea serviciilor

şi încălcarea regulilor de protecţie a consumatorilor

(1) Încălcarea cerinței generale de siguranță a produselor prin:

a) punerea la dispoziție pe piață de către producător (importator) și/sau de către distribuitor a produselor care nu corespund cerinței generale de siguranță

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) omiterea asigurării de către producător (importator) și/sau de către distribuitor, prin intermediul produsului sau al ambalajului, a consumatorilor cu informații care ar permite să fie evaluate riscurile pe care le prezintă un produs pe parcursul perioadei sale de utilizare, ce poate fi prevăzută în mod rezonabil, ori pe durata termenului de valabilitate, atunci când aceste riscuri nu sunt imediat perceptibile de către consumatori fără avertizările corespunzătoare,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

c) omiterea întreprinderii de către producător (importator) a acțiunilor prescrise de legislație sau a celor necesare pentru evitarea riscurilor pe care le prezintă produsele pentru consumatori, inclusiv retragerea de pe piață a produselor, avertizarea adecvată și eficientă a consumatorilor, recuperarea produselor de la consumatori în a căror privință organul de control sau specialiștii proprii au constatat că nu corespund cerinței generale de siguranță

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

d) omiterea întreprinderii de către distribuitor a acțiunilor prescrise de legislație sau a celor necesare pentru evitarea riscurilor pe care le prezintă produsele pentru consumatori, inclusiv păstrarea și prezentarea documentelor (informațiilor) necesare pentru

determinarea originii produselor, precum și distribuirea produselor despre care au cunoștință sau pe care, în baza informațiilor deținute și în calitate de specialiști, ar fi trebuit să le considere neconforme cerinței generale de siguranță,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

e) omiterea informării imediate de către producător (importator) și/sau de către distribuitor a autorității competente despre acțiunile întreprinse în scopul prevenirii riscurilor pentru consumator

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea cerinţelor stabilite în actele normative prin:

a) – *abrogată;*

b) introducerea pe piaţă şi punerea la dispoziţie pe piaţă a produselor, precum şi prestarea serviciilor cu încălcarea cerinţelor esenţiale stabilite în reglementările tehnice aplicabile, prin: folosirea şi aplicarea incorectă a marcajului CE în ceea ce priveşte forma, mărimea, vizibilitatea, lizibilitatea, caracteristica marcajului de conformitate CE de a nu putea fi şters, precum şi folosirea şi aplicarea incorectă a altor marcaje suplimentare, prevăzute în reglementarea tehnică aplicabilă; neprezentarea declaraţiei de conformitate sau neînsoţirea produsului cu acest document în situaţia în care reglementarea tehnică aplicabilă prevede acest lucru; întocmirea declaraţiei de conformitate cu încălcarea cerinţelor stabilite de reglementarea tehnică aplicabilă; neprezentarea documentaţiei tehnice pentru produs sau necorespunderea documentaţiei tehnice prezentate cu prevederile reglementării tehnice aplicabile; neînscrierea numărului de identificare al organismului de evaluare a conformităţii notificat alături de marcajul CE atunci când reglementarea tehnică aplicabilă prevede acest lucru,

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) importul, punerea la dispoziție pe piață a produselor, prestarea serviciilor fără prezentarea informaţiei complete, veridice şi corecte în limba română; neprezentarea de către producător (ambalator) a informaţiilor despre denumirea produsului, denumirea şi marca producătorului, denumirea importatorului, adresa acestora (numărul de telefon, după caz), despre masa/volumul, lungimea, aria, principalele caracteristici calitative, compoziţia, aditivii folosiţi, eventualele riscuri, despre modul de utilizare, de manipulare, de depozitare, de conservare sau de păstrare, despre contraindicaţii, precum şi despre valoarea energetică şi nutritivă a produselor alimentare preambalate; neindicarea ţării producătoare, a termenului de garanţie, duratei de funcţionare, termenului de valabilitate şi datei fabricării, în conformitate cu reglementările tehnice şi standardele naţionale în vigoare,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) neasigurarea de către vânzător şi de către prestator a respectării condiţiilor tehnice stabilite de producător pentru produs; sau

e) folosirea de către prestator a produselor şi procedurilor ofensive şi/sau necertificate şi neanunţarea imediată a autorităţii competente, precum şi a producătorului, despre existenţa oricărui produs, folosit la prestarea serviciului, de care are cunoştinţă că este periculos şi/sau falsificat (contrafăcut); sau

f) neasigurarea prestării serviciilor (în cazul în care serviciile conţin elemente vorbite sau textuale scrise) în limba română; sau

g) nestabilirea de către producător, în documentul normativ, a termenului de valabilitate al produselor alimentare, articolelor de parfumerie, articolelor cosmetice, medicamentelor, articolelor chimice de uz casnic şi al altor produse; sau

h) neinformarea consumatorului despre preţul produsului (în cazul produselor preambalate – preţul pentru o unitate de măsură şi preţul de vânzare a cantităţii preambalate) şi neoferirea informaţiilor specificate la lit. c), a datelor despre certificarea conformităţii sau a declaraţiei de conformitate, dacă legislaţia prevede aceasta, precum şi neasigurarea consumatorului cu cartea tehnică ori cu instrucţiunile de folosire, instalare, exploatare, întreţinere, elaborate de producător; sau

i) neprezentarea în limba română a informaţiilor despre produsele şi serviciile oferite consumatorului, inclusiv neprezentarea lor verbală şi în cartea tehnică, în instrucţiunile de folosire, instalare, exploatare, întreţinere ori în altă documentaţie de însoţire; sau

j) neindicarea, în informaţiile despre serviciile prestate conform reglementărilor în vigoare, a categoriei calitative a serviciului, a termenului de prestare, a termenului de garanţie, a tarifelor, a eventualelor riscuri şi a datelor despre certificarea conformităţii sau despre declaraţia de conformitate, dacă legislaţia prevede aceasta,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 108 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

k) neasigurarea de către vânzător, producător a reparaţiei şi deservirii tehnice a produselor de folosinţă îndelungată, precum şi neasigurarea cu piese de schimb necesare pe durata de funcţionare stabilită de lege

se sancţionează cu amendă de la 25 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea regulilor privind protecţia consumatorilor prin:

a) neînregistrarea de către vânzător, prestator a reclamației consumatorului, nesoluționarea reclamației în termenele stabilite de lege;

b) neafişarea la vedere de către vânzător, prestator a adresei şi a numărului de telefon al autorităţii abilitată cu funcţie de protecţie a consumatorului, a informaţiei despre

termenul de garanţie al produselor, al serviciilor, despre obligativitatea, în cazul examinării reclamaţiei, a prezenţei bonului de casă sau a unui alt document care să confirme cumpărarea produsului, prestarea serviciului;

c) neafişarea la vedere de către vânzător, prestator, inclusiv în cazul în care desfăşoară activitate comercială în afara locului autorizat, a denumirii lor sau a licenţei, dacă obligativitatea acesteia este prevăzută de legislaţie, a programului de lucru, precum şi nerespectarea acestuia

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) utilizarea de către comerciant a practicilor comerciale incorecte (înşelătoare şi/sau agresive) care denaturează sau sunt susceptibile să denatureze în mod esenţial comportamentul economic al consumatorului mediu la care ajung sau căruia li se adresează ori al membrului mediu al unui grup, în cazul când practicile comerciale sunt adresate unui anumit grup de consumatori,

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

e) neprezentarea de către comerciant, la solicitarea consumatorului, a unui exemplar al contractului cu clauze contractuale standard pe care îl propune

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

(4) Încălcarea cerinţelor legislaţiei privind contractele de credit pentru consumatori prin:

a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informaţiei standard care trebuie inclusă în publicitate referitoare la contractul de credit pentru consumatori

se sancţionează cu amendă de la 300 la 350 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) încălcarea de către profesionist a cerințelor stabilite la art. 5 și 6 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori la furnizarea informațiilor precontractuale

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b^1) nerespectarea cerințelor stabilite la art. 10 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

c) neinformarea, în termen de 7 zile calendaristice, referitor la respingerea cererii de creditare ca rezultat al consultării bazei de date, precum şi la identitatea acestei baze,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) neinformarea în legătură cu orice modificare a ratei dobânzii aferente creditului înainte ca modificarea să intre în vigoare

se sancţionează cu amendă de la 300 la 350 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

e) majorarea sau aplicarea nejustificată a comisioanelor, a taxelor, altele decât cele prevăzute în contractul de credit; sau

f) lipsa notificării în cazul modificării costurilor creditului potrivit condiţiilor contractuale; sau

g) neindicarea în mod expres în contract a modului de calcul al dobânzii, cu precizarea periodicităţii şi/sau a condiţiilor în care survine modificarea ratei dobânzii flotante; sau

h) încălcarea cerinţelor privind stabilirea ratei dobânzii sau a regulilor de calculare a dobânzii anuale efective pentru contractele de credit pentru consumatori, precum şi calculul incomplet sau eronat al acesteia,

se sancţionează cu amendă de la 300 la 350 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

i) încasarea compensațiilor pentru rambursarea anticipată cu încălcarea art. 20 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea cerinţelor faţă de încheierea şi executarea contractelor la distanţă privind serviciile financiare de consum prin:

a) neprezentarea tipului de serviciu financiar înaintea încheierii unui contract la distanţă cu un consumator, precum şi necomunicarea termenelor şi condiţiilor contractuale şi a informaţiilor prealabile, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (6) din prezentul articol şi la art. 293^2 alin. (4),

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) nerambursarea de către furnizor, în termen de 30 de zile calendaristice, a sumelor primite conform contractului încheiat la distanţă în cazul revocării contractului, cu excepţia sumelor pentru serviciul financiar prestat efectiv,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) utilizarea mijloacelor de comunicare la distanţă altele decât sistemul automatizat de apel fără intervenţie umană de tip automat de apel, telecopiator sau fax, în cazul comunicărilor nesolicitate, dacă există un refuz evident din partea consumatorului; sau

d) livrarea către consumator a unui serviciu financiar la distanţă contra plată, fără o solicitare prealabilă din partea acestuia, dacă această livrare presupune efectuarea unei plăţi imediate sau ulterioare,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Necomunicarea de către prestatorul serviciilor de plată a termenelor şi condiţiilor contractuale, a informaţiilor prealabile aferente serviciilor de plată prevăzute de legislaţia cu privire la încheierea şi executarea contractelor la distanţă privind serviciile financiare de consum, şi anume:

a) unde este cazul, a notificării care să indice că serviciul este legat de instrumente ce implică riscuri speciale asociate trăsăturilor lor specifice sau a operaţiunilor care trebuie executate, sau al cărui cost depinde de fluctuaţiile de pe pieţele financiare care nu se află sub controlul prestatorului serviciilor de plată şi nu poate fi prezentată o estimare a evoluţiei viitoare raportată la performanţele statistice precedente;

b) a informaţiei privind existenţa sau posibilitatea existenţei unor taxe şi costuri suplimentare care nu se achită prin intermediul prestatorului de servicii de plată sau care nu sunt impuse de acesta;

c) a limitei de timp sau a datei până la care informaţiile furnizate sunt valabile;

d) a modalităţilor de plată şi de executare a serviciului de plată;

e) a oricărui cost suplimentar pentru consumator, rezultat din utilizarea de către acesta a mijloacelor de comunicare la distanţă, dacă astfel de costuri adiţionale se percep de către prestatorul de servicii de plată;

f) a informaţiei privind existenţa sau lipsa dreptului de revocare şi, în cazul în care acest drept există, a termenului şi a condiţiilor de exercitare a acestuia, inclusiv a informaţiilor privind sumele pe care consumatorul trebuie să le plătească pentru serviciul de plată prestat în mod efectiv, precum şi a consecinţelor ce decurg din neexecutarea acestui drept;

g) a modalităţilor practice de exercitare a dreptului de revocare a contractului înainte de termen, a adresei poştale la care poate fi depusă sau expediată notificarea privind revocarea contractului, precum şi a numărului de fax sau a adresei electronice la care aceasta poate fi expediată;

h) a informaţiei privind existenţa unor fonduri de garantare sau a altor mecanisme de compensare, altele decât cele prevăzute prin lege,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Încălcarea cerinţelor de informare pentru alte contracte decât contractele negociate în afara spațiilor comerciale şi contractele la distanţă prin:

a) neprezentarea sau prezentarea incompletă a informaţiei precontractuale pentru alte contracte decât contractele negociate în afara spațiilor comerciale şi contractele la distanţă

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) necomunicarea principalelor caracteristici ale produselor sau serviciilor în mod corespunzător cu mijlocul de comunicare utilizat şi cu produsele sau serviciile în cauză

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) necomunicarea informaţiei referitoare la preţul total al produselor sau serviciilor cu toate taxele incluse ori, în cazul în care preţul nu poate fi calculat din timp dată fiind natura produselor sau a serviciilor, la modalitatea de calcul al preţului, precum şi la costurile suplimentare de transport, de livrare sau la taxele poştale, ori, în cazul în care acestea nu pot fi calculate din timp, neindicarea faptului că aceste costuri suplimentare ar putea fi suportate de consumator

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Încălcarea cerinţelor de informare pentru contractele negociate în afara spaţiilor comerciale şi cele la distanţă prin:

a) neprezentarea sau prezentarea incompletă a informaţiei precontractuale pentru contractele negociate în afara spaţiilor comerciale şi cele la distanţă

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) necomunicarea principalelor caracteristici ale produselor sau serviciilor în mod corespunzător cu mijlocul de comunicare utilizat şi cu produsele sau serviciile în cauză

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) necomunicarea informaţiei referitoare la preţul total al produselor sau serviciilor cu toate taxele incluse, la costurile suplimentare de transport, de livrare, la taxele poștale sau de orice altă natură ori, în cazul în care acestea nu pot fi calculate din timp, neindicarea faptului că aceste costuri suplimentare ar putea fi suportate de consumator

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) necomunicarea informaţiei privind costul de utilizare a mijloacelor de comunicare la distanță în vederea încheierii contractului, atunci când este calculat pe baza unui alt tarif decât tariful de bază,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

e) necomunicarea informaţiei privind modalitățile de plată, livrare şi executare, privind data până la care sau termenul în care comerciantul se angajează să livreze produsele sau să presteze serviciile

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

f) necomunicarea informaţiei privind existența și condițiile aferente avansurilor sau altor garanții financiare care trebuie plătite sau oferite de consumator la cererea comerciantului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

g) necomunicarea informaţiei privind existenţa sau lipsa dreptului de revocare şi, dacă acest drept există, privind termenul şi condiţiile de exercitare a acestuia, inclusiv a

informaţiilor despre faptul că consumatorul va trebui să suporte costul aferent returnării produselor în caz de revocare, iar pentru contractele la distanță – dacă, prin însăși natura lor, produsele nu pot fi, în mod normal, returnate prin poștă – costul aferent returnării produselor; necomunicarea informaţiei că consumatorul nu va beneficia de un drept de revocare, a consecinţelor ce decurg din neexecutarea acestui drept sau a circumstanţelor în care consumatorul îşi pierde dreptul de revocare

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Nerambursarea sau rambursarea, cu depăşirea termenului de 14 zile de la data la care este informat despre decizia de revocare a contractului, de către comerciant a sumelor pe care le-a primit drept plată din partea consumatorului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Încălcarea cerințelor legislației în vigoare privind indicarea categoriei de clasificare a structurii de primire turistică prin:

a) afișarea de către structura de primire turistică a categoriei de clasificare fără a deține certificat de clasificare emis în condițiile Legii nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova

se sancționează cu amendă de la 40 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

b) afișarea repetată, pe parcursul unui an, de către structura de primire turistică a categoriei de clasificare fără a deține certificat de clasificare

se sancționează cu amendă de la 80 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 344[1]. Încălcarea cerinţelor legislației referitoare la contractele

privind cazarea periodică, contractele privind

produsul de vacanţă pe termen lung, contractele

de intermediere a produsului de vacanţă,

contractele de intermediere a participării

la un sistem de schimb

și la contractele de servicii turistice*

(1) Încălcarea cerinţelor legislației referitoare la contractele privind cazarea

periodică, contractele privind produsul de vacanţă pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanţă şi contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb prin:

a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informaţiei precontractuale referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanţă pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanţă şi contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) neincluderea în contract a informațiilor standard obligatorii referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanţă pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanţă şi contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) necomunicarea informaţiei privind dreptul de revocare, a termenului şi a condiţiilor de exercitare a acestuia, a informaţiilor privind interzicerea plăţilor în avans

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea cerinţelor legislației privind contractele de servicii turistice, prin:

a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informaţiei preliminare la încheierea contractului de servicii turistice

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) – *abrogată.*

Articolul 345. Încălcarea regulilor din domeniul

metrologiei

(1) Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei prin:

a) introducerea pe piaţă, darea în folosinţă sau utilizarea la măsurări a mijloacelor de măsurare în domeniile sănătăţii publice, ordinii şi siguranţei publice, protecţiei mediului, protecţiei consumatorilor, perceperii taxelor şi a impozitelor, corectitudinii tranzacţiilor comerciale, fără următoarele dovezi sau cu dovezile falsificate, după caz:

– marcajul aprobării de model;

– marcajul CE şi marcajul metrologic suplimentar;

– marcajul de verificare metrologică;

– marcajul de verificare metrologică iniţială CE;

– certificatul de aprobare de model;

– certificatul de etalonare,

ori fără buletinul de verificare metrologică sau cu buletinul de verificare metrologică cu termenul de valabilitate expirat,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) introducerea pe piaţă a produselor preambalate care nu sunt marcate cu litera „e” şi pe care nu este indicată masa nominală sau volumul nominal al produsului, de asemenea a sticlelor utilizate ca recipiente de măsură care nu sunt marcate cu semnul „ɜ” (epsilon inversat) de către producător ori sunt marcate cu semnul „ɜ” falsificat,

se sancţionează cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) depozitarea şi/sau introducerea pe piaţă a produselor preambalate ce nu corespund cerinţelor şi verificărilor prevăzute în regulamentele generale de metrologie legală, aprobate de Guvern,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) introducerea pe piaţă de către producător sau reprezentantul autorizat al acestuia şi/sau darea în folosinţă a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal fără asigurarea reparaţiei acestora

se sancţionează cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

e) introducerea pe piaţă de către producător, reprezentantul autorizat al acestuia ori de către importator sau folosirea pe piaţă a mijloacelor de măsurare, altele decât cele care se supun controlului metrologic legal, care nu corespund exigenţelor prescrise şi pentru care nu a fost asigurată trasabilitatea măsurărilor prin etalonare

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

f) repararea, montarea şi darea în folosinţă a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal, preambalarea produselor, producerea şi/sau importul sticlelor utilizate ca recipiente de măsură, înainte de depunerea notificării şi confirmarea recepţionării acesteia de către Institutul Naţional de Metrologie

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

g) refuzul de a motiva pertinenţa şi siguranţa de către responsabilii de publicarea sau de transmiterea rezultatelor măsurărilor, oferirea către public a unor rezultate ale măsurării false sau înşelătoare

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei prin:

a) utilizarea unor unităţi de măsură ilegale în domeniile de interes public

se sancţionează cu amendă de la 60 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) efectuarea de măsurări în domenii de interes public ce sunt neconforme reglementărilor tehnice şi documentelor normative în domeniul metrologiei, efectuarea de măsurări ale căror rezultate nu sunt trasabile la etaloanele naţionale sau la cele de referinţă ale Republicii Moldova, sau la cele ale altor țări care sunt trasabile la etaloanele internaţionale

se sancţionează cu amendă de la 60 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) efectuarea de măsurări supuse controlului metrologic legal cu mijloace de măsurare neverificate metrologic sau neetalonate şi cu proceduri de măsurare legale neaprobate în modul stabilit

se sancţionează cu amendă de la 60 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) introducerea pe piaţă, darea în folosinţă sau utilizarea mijloacelor de măsurare în măsurările din domenii de interes public fără marcaje metrologice (marcajul CE şi marcajul metrologic suplimentar, marcajul de aprobare de model, marcajul de verificare metrologică,

marcajul de verificare metrologică iniţială CE) sau cu marcaje metrologice deteriorate, falsificate, înlăturate ori cu termenul de valabilitate expirat, fără certificate de aprobare de model, fără buletine de verificare metrologică sau cu documentele menţionate falsificate ori cu termenul expirat

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

e) oferirea de servicii, de către persoanele fizice sau juridice care activează în domenii de interes public, cu mijloace de măsurare neadecvate, deteriorate, fără marcaje metrologice (marcajul CE şi marcajul metrologic suplimentar, marcajul de aprobare de model, marcajul de verificare metrologică, marcajul de verificare metrologică iniţială CE) sau cu marcaje metrologice deteriorate, falsificate, înlăturate ori cu termenul de valabilitate expirat, fără certificate de aprobare de model, fără buletine de verificare metrologică sau cu documentele menţionate falsificate ori cu termenul expirat

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

f) utilizarea de mijloace de măsurare cu caracteristici metrologice modificate premeditat sau cu indicaţii exprimate în unităţi de măsură ilegale, puse sub interdicţie de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 346. Încălcarea regulilor de punere la dispoziţie publică

şi difuzare a standardelor moldoveneşti, europene,

internaţionale, interstatale şi ale altor ţări,

inclusiv a proiectelor acestora

Reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea şi difuzarea sub orice formă şi prin orice procedeu a standardelor moldoveneşti, europene, internaţionale, interstatale ori ale altor ţări fără acordul scris al organismului naţional de standardizare al Republicii Moldova

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 347. – *abrogat.*

Articolul 348. Încălcarea regulilor de evaluare a conformităţii

Încălcarea regulilor de evaluare a conformităţii prin:

a) eliberarea certificatelor de conformitate/de examinare de tip/de etalonare şi a buletinelor de verificare metrologică în baza rezultatelor negative ale încercărilor, etalonărilor sau inspecţiilor/verificărilor metrologice;

b) eliberarea certificatelor de conformitate/de examinare de tip/de etalonare şi a rapoartelor de încercări sau a buletinelor de verificare metrologică în baza rezultatelor neveridice ale încercărilor, certificărilor, inspecţiilor, etalonărilor sau verificărilor metrologice;

c) eliberarea documentelor enumerate la lit. a) şi b) în cazul neconformităţii produselor cu condiţiile prevăzute în reglementările tehnice şi documentele normative, potrivit cărora produsele au fost supuse evaluării conformităţii;

d) eliberarea documentelor enumerate la lit. a) şi b) pentru produse şi servicii ce nu ţin de domeniul de acreditare al organismului de evaluare a conformităţii;

e) eliberarea documentelor enumerate la lit. a) şi b) în cazul suspendării, retragerii, restrângerii sau expirării termenului de valabilitate a acreditării acordate de organismul naţional de acreditare şi/sau a recunoaşterii/desemnării acordate de către autoritatea de reglementare

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 349. Împiedicarea activităţii legitime

a funcţionarului public

(1) Împiedicarea în orice formă a activităţii legitime a funcţionarului public sau funcționarului din cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept ori organelor de control, în exerciţiul funcţiunii (neadmiterea controlului, neprezentarea documentelor, neexecutarea altor cerinţe legitime)

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(1^1) Împiedicarea în orice formă, de către persoanele responsabile din cadrul autorităţilor administraţiei publice centrale sau locale, de către persoanele fizice sau persoanele juridice de drept privat, a angajaților Inspectoratului Social de Stat în exercitarea atribuţiilor de control de stat prin refuzul de a îndeplini măsurile dispuse de inspectori în termenele stabilite de aceștia, prin refuzul de a pune la dispoziţia inspectorilor toate documentele şi informaţiile necesare pentru realizarea acţiunilor de supraveghere, control, evaluare și monitorizare

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) – *abrogat.*

(3) – *abrogat.*

(4) Împiedicarea activităţii legitime a inspectorilor din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor prin neadmiterea lor la efectuarea controlului iniţiat în limitele legii, prin împiedicarea accesului în încăperi sau pe teritoriul pasibil controlului, prin neprezentarea, în cadrul controlului, a documentelor/ informaţiei solicitate care sunt obiectul controlului, prin prezentarea informaţiei neautentice sau incomplete

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Neprezentarea fără motive întemeiate a datelor, informaţiilor, actelor sau documentelor solicitate de Curtea de Conturi în condiţiile şi termenele legale

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Refuzul persoanei supuse controlului de a îndeplini, în termenele stabilite, prescripţiile sau măsurile restrictive dispuse repetat şi necontestate conform legislaţiei cu privire la controlul de stat al activităţii de întreprinzător

se sancţionează cu amendă de la 75 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 350. Încălcarea de către persoanele

cu funcţii de răspundere a legislaţiei

privind autorizarea activităţii de întreprinzător

(1) Nesoluţionarea în termenele stabilite de lege a cererii privind eliberarea de acte permisive prevăzute de lege prin care solicitantului i se permite să iniţieze şi/sau să desfăşoare o afacere, în lipsa unui răspuns oficial sau refuz oficial de eliberare a actului solicitat, dat în termen legal, generându-se astfel intervenţia prezumţiei legale a aprobării tacite sau neeliberarea actului permisiv și a duplicatului acestuia, precum și refuzul de a le prelungi, reperfecta, suspenda sau retrage, prin intermediul SIA GEAP,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 250 de unităţi convenţionale.

(2) Depăşirea de către funcţionarul autorităţii emitente de acte permisive, responsabil de recepţionarea cererilor şi documentelor de solicitare a actelor permisive, a funcţiilor

atribuite, prin solicitarea prezentării de documente şi informaţii (altele decât informaţia primară cu privire la identitatea solicitantului), respingerea şi/sau neînregistrarea cererilor depuse, a actelor anexate şi a declaraţiilor pe propria răspundere

se sancţionează cu amendă de la 60 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 170 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Neeliberarea sau refuzul de a elibera certificatul constatator conform modelului stabilit de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător şi/sau de alte legi

se sancţionează cu amendă de la 80 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Neeliberarea în termenul stabilit de lege, în lipsa unui refuz întemeiat, a actelor permisive pentru care nu se aplică mecanismul aprobării tacite sau a actelor permisive care, conform tratatelor şi acordurilor internaţionale la care Republica Moldova este parte, trebuie obligatoriu să fie deţinute şi prezentate în original

se sancţionează cu amendă de la 100 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 170 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 350[1]. – *abrogat.*

Articolul 350[2]. Încălcarea legislației privind controlul

de stat asupra activității de întreprinzător

(1) Inițierea controlului inopinat în afara temeiurilor stabilite expres de lege

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Neînregistrarea, înregistrarea incompletă sau netransmiterea pe cale electronică pentru stocare a delegației de control și/sau a procesului-verbal de control în Registrul de stat al controalelor, conform procedurii și limitelor de timp stabilite de lege,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Neutilizarea listei de verificare corespunzătoare în timpul controlului de stat de către organul de control

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Admiterea şi/sau dispunerea prelungirii nejustificate a duratei controlului, peste

limitele de timp stabilite de lege,

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Netransmiterea procesului-verbal de control persoanei supuse controlului

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Dispunerea, în cadrul sau în urma controlului de stat, a unor măsuri restrictive ce nu sunt prevăzute expres de lege sau aplicarea acestora cu încălcarea limitelor prevăzute de lege

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 351.– *abrogat.*

Articolul 352. Ultragierea militarului

Ultragierea militarului, adică jignirea premeditată a onoarei, demnităţii sau reputaţiei profesionale a acestuia în exerciţiul obligaţiilor de serviciu militar, alte acţiuni (inacţiuni) care lezează dreptul militarului

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

Articolul 353. Ultragierea colaboratorului organelor

de ocrotire a normelor de drept, opunerea

de rezistenţă

(1) Ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, adică jignirea premeditată a onoarei şi demnităţii procurorului, ofiţerului de urmărire penală, ofiţerului de informaţii şi securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, altei persoane, aflată în exerciţiul funcţiunii sau al datoriei obşteşti de asigurare a securităţii statului, de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranței circulației rutiere, de executare a hotărârilor instanței de judecată și a documentelor executorii şi de combatere a criminalităţii, exprimată prin acţiune, verbal sau în scris,

se sancționează cu amendă de la 10 la 25 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(1^1) Faptele prevăzute la alin. (1), însoțite de amenințări, de acte de huliganism sau de vătămare corporală, dacă acestea nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale sau cu arest

contravențional de până la 15 zile.

(2) Opunerea de rezistenţă procurorului, ofiţerului de urmărire penală, ofiţerului de informaţii şi securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, unei alte persoane, aflată în exerciţiul funcţiunii sau al datoriei obşteşti de asigurare a securităţii statului, de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranței circulației rutiere, de executare a hotărârilor instanței de judecată și a documentelor executorii şi de combatere a criminalităţii,

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

Capitolul XIX

CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA ORDINEA PUBLICĂ ŞI LA SECURITATEA PUBLICĂ

Articolul 354. Huliganismul nu prea grav

(1) Huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acţiuni similare ce tulbură ordinea publică şi liniştea persoanei fizice,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită din motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

Articolul 355. Consumul de băuturi alcoolice în locuri

publice şi apariţia în astfel de locuri în

stare de ebrietate produsă de alcool

(1) Consumul de băuturi alcoolice pe străzi, pe stadioane, în scuaruri, în parcuri, în toate tipurile de transport în comun şi în alte locuri publice unde consumul de băuturi alcoolice nu este permis de autorităţile administraţiei publice locale

se sancţionează cu amendă de la 10 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(2) Apariţia în locuri publice în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe, în cazul în care persoana şi-a pierdut capacitatea de a se mişca de sine stătător,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 20 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 355[1]. Cerșitul însoțit de simularea

unei dizabilități sau prezentarea

de date false referitoare la starea

de sănătate

(1) Fapta persoanei care apelează la mila publicului și/sau cere ajutor material prin una din următoarele acțiuni:

a) simulează o dizabilitate fizică, mintală, intelectuală sau senzorială;

b) prezintă date eronate, despre sine sau terțe persoane, cu privire la existența unei boli grave sau incurabile ori la necesitatea unor intervenții medicale costisitoare

se sancționează cu o amendă de la 6 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

(2) Fapta persoanei care apelează la mila publicului și/sau cere ajutor material prin una din următoarele acțiuni:

a) prezintă acte false despre apartenența la organizații necomerciale de caritate existente sau inexistente;

b) colectează fonduri pentru pretinse scopuri/acte de caritate

se sancționează cu o amendă de la 30 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 356. Jocurile de noroc şi ghicitul în locuri publice

(1) Desfăşurarea jocurilor de noroc neautorizate, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(2) Ghicitul în locuri publice

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 357. Tulburarea liniştii

(1) Tulburarea liniştii în timpul nopţii, de la ora 22 până la ora 7, inclusiv prin cântare cu voce ridicată, semnalizare acustică, folosire cu intensitate auditivă a aparatajului audiovizual în locuinţe sau în locuri publice, alte acţiuni similare,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau

fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Efectuarea lucrărilor de reconstrucție sau a altor lucrări, însoțite de zgomot, în încăperile din blocurile locative în zilele de luni până sâmbătă, de la ora 20.00 până la ora 8.00, duminică și în zilele de sărbătoare nelucrătoare prevăzute de Codul muncii

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 358. Încălcarea reglementărilor de asigurare

a apărării împotriva incendiilor

Încălcarea standardelor, normelor și regulilor de asigurare a apărării împotriva incendiilor, manifestată prin:

a) neafișarea, în locuri vizibile, a planurilor (schemelor) de evacuare a persoanelor în caz de incendiu;

b) neasigurarea salariaților obiectivului cu instrucțiuni privind măsurile de apărare împotriva incendiilor;

c) blocarea căilor de acces la obiectiv, a căilor și ieșirilor de evacuare, a accesului la rețelele de apă pentru stingerea incendiilor, la tehnica pentru stingerea incendiilor și la mijloacele de primă intervenție în caz de incendiu;

d) încălcarea normelor de apărare împotriva incendiilor la dotarea și întreținerea rețelelor de apă pentru stingerea incendiilor, a instalațiilor automate de prevenire, stingere și evacuare a fumului, a tehnicii pentru stingerea incendiilor și a mijloacelor de primă intervenție în caz de incendiu;

e) neglijarea sau neîndeplinirea în termen a măsurilor specificate în actele de control și a prescripțiilor emise privind lichidarea încălcărilor constatate,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 358[1]. Încălcarea normelor şi a cerințelor

prevăzute de legislație cu privire

la protecția civilă

Încălcarea normelor sau a cerințelor prevăzute de legislație cu privire la protecția civilă, la proiectarea, la construcția ori la exploatarea instalațiilor şi a obiectivelor de întreprinderi, de instituții, de organizații sau de alte persoane juridice ori de către persoane fizice, precum şi omiterea întreprinderii măsurilor necesare pentru utilizarea şi întreținerea

în modul stabilit a încăperilor, a tehnicii, a echipamentelor de protecție, a mijloacelor de comunicație şi de înştiințare, încălcarea cerințelor, a standardelor, a normelor sau a regulilor protecției genistice, radiative, chimice, medico-biologice a obiectelor economiei naționale şi a populației

se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 359. Încălcarea regimului special în condiţii

de stare excepţională

(1) Încălcarea, în condiţii de stare excepţională, a regimului special, dacă nu conţine elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(2) Acţiunea specificată la alin.(1) săvârșită în perioada de exercitare a formei speciale de administrare

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 360. Încălcarea modului de comercializare

şi/sau de înstrăinare a armelor letale

sau neletale şi/sau a muniţiilor aferente

(1) Comercializarea armelor letale sau neletale şi/sau a muniţiilor aferente persoanelor care nu sunt autorizate în modul stabilit de legislaţia în vigoare

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o astfel de activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Încălcarea modului de înstrăinare a armelor letale sau neletale supuse autorizării şi/sau a muniţiilor aferente sau transmiterea acestora unei persoane neautorizate în modul stabilit de legislaţia în vigoare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(3) Eschivarea de la înstrăinarea armelor letale şi neletale supuse autorizării sau încălcarea termenului de depunere a acestora la poliţie ori la un armurier licenţiat în domeniul comercializării armelor, în cazul încetării, limitării sau suspendării dreptului de deţinere a acestora,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 361. Încălcarea regulilor de păstrare, deţinere,

transport, port şi folosire sau aplicare

a armelor letale şi neletale şi/sau

a muniţiilor aferente, precum

şi a armelor nesupuse autorizării

(1) Încălcarea regulilor de păstrare, deţinere, transport, port şi folosire a armelor letale şi neletale şi/sau a muniţiilor aferente, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) – *abrogat.*

(3) Depăşirea limitei de aplicare a armelor letale şi neletale, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(4) Procurarea, păstrarea, purtarea, folosirea, repararea sau comercializarea ilegală a armelor neletale care fac obiectul declarării sau altor arme nesupuse autorizării

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

(5) Portul armelor letale şi/sau neletale supuse autorizării în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de 5 ani.

(5^1) Împotrivirea sau eschivarea persoanei care poartă asupra sa arme letale şi/sau neletale supuse autorizării de la testarea alcoolscopică și/sau testarea antidrog, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate şi a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medica

se sancţionează cu amendă de la 50 la 70 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armelor pe un termen de 5 ani.

(6) – *abrogat.*

(7) Introducerea, purtarea, deţinerea sau păstrarea armei letale sau neletale la întruniri sau în locuri aglomerate, cum ar fi stadioane, instituţii de învăţământ, instituţii ale

autorităţilor administraţiei publice centrale, instanţe judecătoreşti, locaşuri sfinte, săli de spectacol şi adunări publice, precum şi în alte locuri unde folosirea acestor arme este interzisă prin lege,

se sancţionează cu amendă de la 70 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(8) Portul armelor albe, cu excepţia cuţitelor de vânătoare pe terenurile destinate vânătului pentru care este autorizat,

se sancţionează cu amendă de la 10 la 50 de unităţi convenţionale.

Articolul 362. Încălcarea termenului de înregistrare a armelor letale

şi neletale sau de vizare a permisului de armă sau a

permisului de deţinere a armelor

(1) Încălcarea termenului de înştiinţare a poliţiei privind schimbarea locului de păstrare a armei sau a termenului de a se prezenta la poliţie în vederea înregistrării armei şi obţinerii permisului de armă sau a certificatului de deţinător

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea termenului de vizare a permisului de armă sau a permisului de deţinere a armelor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea termenului de vizare a permisului de armă sau a permisului de deţinere a armelor pentru o perioadă mai mare de un an

se sancţionează cu amendă de la 50 la 70 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 363. – *abrogat.*

Articolul 364. Încălcarea legislaţiei cu privire la publicitate

(1) Amplasarea mijloacelor de publicitate exterioară fără permisiunea autorităţii administraţiei publice locale şi fără acordarea, în modul stabilit, a unui spațiu de afișaj

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Amplasarea mijloacelor de publicitate exterioară pe arbori

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2^1) Amplasarea mijloacelor de publicitate exterioară pe un monument arheologic, un monument istoric sau un monument de for public sau în zona de protecție a acestuia

se sancționează cu amendă de la 36 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Amplasarea sau difuzarea publicităţii produselor şi a serviciilor supuse certificării sau licenţierii în cazul în care producătorii lor nu dispun de certificat sau de licenţă, precum şi amplasarea sau difuzarea publicităţii produselor şi a serviciilor interzise producerii şi comercializării

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Amplasarea sau difuzarea publicităţii produselor şi a serviciilor cu folosirea neautorizată a simbolurilor statului

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Prezentarea, producerea sau difuzarea fără autorizaţie a publicităţii şedinţelor medicale în masă cu folosirea metodelor de influenţă psihică

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5^1) Difuzarea publicităţii exterioare care nu întruneşte condiţiile prevăzute de lege

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Prezentarea, producerea ori difuzarea publicităţii neoneste, neautentice, amorale, sexiste sau a oricărei alte publicităţi ce contravine legii şi ordinii publice de către agenţii de publicitate

se sancţionează cu amendă de la 18 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Prezentarea, producerea ori difuzarea publicității cu implicarea și participarea persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani, precum şi utilizarea imaginilor cu chipurile acestora în scopuri de publicitate şi promovare a produselor alimentare nerecomandate

preșcolarilor și elevilor

se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Prezentarea ori difuzarea publicității produselor alimentare nerecomandate preşcolarilor şi elevilor şi promovarea acestora în instituţiile de învățământ general şi profesional tehnic, precum și în taberele de odihnă şi întremare a sănătăţii copiilor şi adolescenţilor, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare a lor,

se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Afişarea în blocurile locative, în afara panourilor informative (publicitare) sau în afara locurilor destinate pentru publicitate, a diverselor informaţii

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(10) Producerea, distribuirea, furnizarea și/sau difuzarea publicității politice care nu întrunesc condițiile Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate și ale Codului electoral nr. 325/2022, precum și producerea, distribuirea, furnizarea și/sau difuzarea informațiilor despre activitățile de filantropie sau sponsorizare contrar prevederilor art. 24 din Legea nr. 1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare

se sancționează cu amendă de la 40 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau cu privarea de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 364[1]. Încălcarea legislaţiei cu privire la

publicitatea, promovarea și sponsorizarea

produselor din tutun

(1) Amplasarea și/sau difuzarea publicității în favoarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora și promovarea, inclusiv prin sponsorizare, a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, care au drept scop sau efect, direct ori indirect, stimularea vânzărilor și sporirea consumului produselor din tutun și a produselor conexe,

se sancţionează cu amendă de la 84 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu

privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Utilizarea mărcilor comerciale ale produselor din tutun, ale produselor conexe, ale dispozitivelor și ale accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora la promovarea altor produse sau servicii, precum și utilizarea mărcilor comerciale ale altor produse sau servicii la promovarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, utilizarea accesoriilor pentru fumat, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a produselor din tutun și a produselor conexe în scopul promovării, directe sau indirecte, a produselor din tutun și/sau a produselor conexe, oferirea promoțională sau în calitate de cadou a produselor din tutun și/sau a produselor conexe, a dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora

se sancţionează cu amendă de la 60 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 365. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată

a obiectelor activităţii de publicitate

Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a afişelor (cu excepţia celor electorale), avizelor, anunţurilor, altor obiecte ale activităţii de publicitate

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

Articolul 365[1]. Încălcarea regimului secret în cadrul

autorităţilor publice şi al altor persoane juridice

(1) Încălcarea regulilor de acces la secretul de stat

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de întocmire, evidenţă, păstrare, procesare, multiplicare, utilizare, transmitere, distrugere a informaţiilor atribuite la secret de stat

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Încălcarea regulilor de asigurare a protecţiei secretului de stat prin măsuri de ordin juridic, de ordin procedural, de protecţie fizică, de protecţie a sistemelor informaţionale şi de telecomunicaţii

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Faptele specificate la alin. (1)–(3) soldate cu pierderea documentelor care conţin informaţii atribuite la secret de stat sau a obiectelor datele despre care constituie secret de stat, dacă acestea nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 90 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 365[2]. Secretizarea/desecretizarea

neîntemeiată a informaţiilor

(1) Secretizarea/desecretizarea informaţiilor cu încălcarea cerinţelor stabilite de legislaţia cu privire la secretul de stat

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul neîntemeiat de a secretiza/desecretiza informaţiile atribuite la secretul de stat

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 365[3]. Încălcarea regulilor de comportament

al spectatorilor la competiţii sportive

oficiale desfăşurate în incinta sălilor

de sport sau pe stadioane

(1) Pătrunderea spectatorilor în sălile de sport sau pe stadioane fără bilete ori cu încălcarea regulilor de acces stabilite de către organizator sau administrator, ori cu faţa ascunsă, mascată pentru a împiedica identificarea persoanei, ori pătrunderea cu animale, cu excepţia câinilor călăuză cu botniţă,

se sancţionează cu amendă de la 10 la 20 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 15 ore.

(2) Aruncarea asupra spectatorilor, sportivilor sau a forţelor de ordine, asupra bunurilor aflate în incinta sălilor de sport sau pe stadioane cu obiecte de orice fel, inclusiv substanţe chimice, ori deteriorarea bunurilor amplasate în sălile de sport sau pe stadioane

se sancţionează cu amendă de la 20 la 40 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 50 de ore.

(3) Introducerea în sălile de sport, pe terenurile de sport sau pe stadioane a emblemelor, a steagurilor, a pancartelor sau altor materiale ce conţin simboluri, imagini ori texte cu conţinut obscen, discriminatoriu, ori difuzarea lor prin orice mijloc în sălile de sport sau pe stadioane

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 25 de ore.

(4) Comercializarea biletelor contrar regulilor stabilite de organizatori

se sancţionează cu amendă de la 80 la 100 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 35 de ore.

(5) Introducerea ori aprinderea materialelor pirotehnice în timpul competiţiilor sportive oficiale, în sălile de sport, pe terenurile de sport sau pe stadioane

se sancţionează cu amendă de la 100 la 120 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 35 la 50 de ore.

(6) Deteriorarea, schimbarea locului semnelor ori indicatoarelor amplasate de organizator pentru a facilita accesul în sălile de sport sau pe stadioane

se sancţionează cu amendă de la 120 la 140 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 50 de ore.

(7) Neexecutarea imediată a dispoziţiei de evacuare din sălile de sport, de pe terenurile de sport sau de pe stadioane de către spectatori, ca măsură de evacuare dispusă de către forţele de ordine ori de către organizatori,

se sancţionează cu amendă de la 140 la 160 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 50 la 60 de ore.

(8) Intrarea în sălile de sport sau pe stadioane cu arme, muniţii, substanţe explozive, orice substanţe interzise sau obiecte ce pot pune în pericol viaţa ori sănătatea oamenilor

se sancţionează cu amendă de la 160 la 200 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

Articolul 365[4]. Încălcarea legislației în domeniul

protecției antiteroriste

(1) Încălcarea prevederilor Regulamentului privind protecția antiteroristă a

infrastructurii critice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 701/2018, prin lipsa dotării obiectivului de infrastructură critică cu pașaport antiterorist, lipsa planului de pază a obiectivului sau nerespectarea condițiilor de evaluare, testare, revizuire și actualizare a acestora

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neexecutarea prescripțiilor obligatorii privind înlăturarea neajunsurilor depistate, precum și privind realizarea altor măsuri de asigurare a securității antiteroriste la obiectivul infrastructurii critice emise în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și desfășurarea testelor antiteroriste, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 996/2018,

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 365[5]. Încălcarea drepturilor cetățenilor prin

răspândirea atributelor și simbolurilor general

cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni

de agresiune militară, crime de război sau

crime împotriva umanității, precum și al propagandei

sau glorificării acestor acțiuni

Confecționarea, vânzarea, răspândirea, deținerea în vederea răspândirii și utilizarea în public a atributelor și simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanității, precum și al propagandei sau glorificării acestor acțiuni, dacă atributele sau simbolurile respective nu constituie materiale cu caracter extremist,

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore, cu amendă de la 180 la 360 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 360 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Capitolul XX

CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL EVIDENŢEI MILITARE

Articolul 366. Neîndeplinirea îndatoririlor privind

evidenţa militară

(1) Neprezentarea persoanei care se află la evidenţă sau care este obligată să se afle

la evidenţă militară, la citarea organelor administrativ-militare, fără motive întemeiate sau plecarea ei în o altă localitate pentru domiciliere ori şedere temporară, sau plecarea în străinătate pe un termen ce depăşeşte 30 de zile fără a se scoate de la evidenţă, sau sosirea dintr-o altă localitate unde domiciliază temporar fără a se pune la evidenţă militară, precum şi comunicarea tardivă organului de evidenţă militară a datelor despre schimbarea stării familiale, a domiciliului, a locului de studii, de muncă sau schimbarea funcţiei, pentru o perioadă ce depăşeşte 30 de zile,

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(2) Neprezentarea de către persoanele cu funcţii de răspundere ale autorităţilor publice, instituţiilor publice, organelor administrativ-militare, în modul stabilit de legislaţie, a datelor privind evidenţa militară şi a modificărilor survenite la acestea cu privire la recruţi, militari şi rezerviști

se sancționează cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale.

Articolul 367. Deteriorarea sau nimicirea cu intenţie

ori pierderea din neglijenţă a documentelor

de evidenţă militară

Deteriorarea sau nimicirea cu intenţie ori pierderea din neglijenţă a livretului militar, a adeverinţei de recrutare sau a ordinului de mobilizare

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

Articolul 368. Eschivarea de la examenul medical

Eschivarea recruţilor şi rezerviştilor de la examenul medical

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale.

Articolul 369. Angajarea la lucru sau înmatricularea

la studii a tinerilor, a recruţilor şi a

rezerviştilor neluaţi la evidenţă militară

Angajarea la lucru sau înmatricularea la studii a tinerilor, a recruţilor şi a rezerviştilor neluaţi la evidenţă militară de către organele administrativ-militare

se sancționează cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 370. Eschivarea de la încorporare

în serviciul civil (de alternativă)

(1) Eschivarea de la încorporare în serviciul civil (de alternativă)

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(2) Eschivarea sau refuzul persoanei care îndeplinește serviciul civil (de alternativă) de a executa obligațiile ce îi revin în cadrul acestui serviciu prin automutilare sau simularea unei boli, prin falsificarea documentelor sau prin altă înșelăciune

se sancționează cu amendă în mărime de la 45 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 371. Favorizarea sustragerii cetăţenilor de

la îndeplinirea serviciului militar, încorporarea

sau eliberarea nelegitimă a cetăţenilor de la încorporare

Favorizarea prin acţiuni sau inacţiuni a sustragerii cetăţenilor de la îndeplinirea serviciului militar, încorporarea sau eliberarea nelegitimă a cetăţenilor de la încorporare în serviciul militar sau în serviciul civil (de alternativă) de către medicii specialişti care participă la examinarea medicală a cetăţenilor, membrii comisiei de recrutare-încorporare, persoanele cu funcţii de răspundere ale autorităţilor publice, instituţiilor publice, agenţilor economici, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, precum şi de către conducătorii organizaţiilor obşteşti,

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 372. Introducerea în uz sau purtarea fără

drept, în orice situație, a uniformei și a

însemnelor militarilor sau a însemnelor

similare celor ale militarilor

(1) Introducerea fără drept, în orice situație, în uzul angajaților instituțiilor publice și ai agenților economici a uniformei și a însemnelor militarilor sau a însemnelor similare celor ale militarilor

se sancționează cu amendă de la 20 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 110 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 luni.

(2) Purtarea fără drept, în orice situație, a uniformei și a însemnelor militarilor sau a însemnelor similare celor ale militarilor

se sancționează cu amendă de la 20 la 80 de unități convenționale.

Articolul 373. Încălcarea normelor privind rechiziţiile

de bunuri şi prestările de servicii în

interes public

(1) Necomunicarea în termen sau refuzul de a comunica organelor administrativ-militare date de evidenţă privind cantitatea şi starea bunurilor rechiziţionabile, precum şi a modificărilor survenite în aceste date,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul, în caz de concentrări militare, exerciţii şi antrenamente de mobilizare, de a pune la dispoziţie bunurile rechiziţionabile, nedeclararea lor la inventariere ori sustragerea de la îndeplinirea unor astfel de obligaţii

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Eschivarea sau refuzul de a presta servicii în interes public în caz de concentrări militare, exerciţii şi antrenamente de mobilizare, precum şi eschivarea sau refuzul de a preveni, a localiza sau a înlătura consecinţele calamităţilor naturale, ale avariilor tehnogene şi ale catastrofelor

se sancționează cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 373[1]. Neexecutarea intenționată

a ordinului șefului

Neexecutarea intenționată a ordinului șefului dat în modul stabilit, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

Articolul 373[2]. Insultarea militarului

Insulta adusă șefului de către subaltern, precum și subalternului de către șef, în timpul îndeplinirii obligațiilor legate de serviciul militar

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 45 la 60 de ore.

Articolul 373[3]. Refuzul sau eschivarea de la serviciul militar

(1) Refuzul militarului sau a rezervistului de a îndeplini obligațiile serviciului militar sau de a participa la concentrare ori mobilizare

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 50 de ore.

(2) Eschivarea militarului sau a rezervistului de la îndeplinirea obligațiilor serviciului militar sau de la concentrare ori mobilizare prin automutilare sau simularea unei boli, prin falsificarea documentelor sau prin altă înșelăciune

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 50 la 60 de ore.

Cartea a doua

PROCESUL CONTRAVENŢIONAL

Titlul I

PARTEA GENERALĂ

Capitolul I

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 374. Procesul contravenţional

(1) – *abrogat.*

(2) Procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârșirea contravenţiei.

(2[1]) Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției.

(3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

(4) În cadrul procesului contravenţional, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează conform prevederilor Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecţia datelor cu caracter personal.

Articolul 375. Prezumţia de nevinovăţie

(1) Persoana acuzată de săvârșirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta

timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa.

(3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârșirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Articolul 376. Inviolabilitatea persoanei

(1) Libertatea individuală şi siguranţa persoanei sunt inviolabile.

(2) Persoana pasibilă de răspundere contravenţională poate fi reţinută sau supusă constrângerii numai în cazuri excepţionale şi în condiţiile prezentului cod, urmând să fie tratată cu respectul demnităţii umane.

(3) Reţinerea persoanei în cauza contravenţională nu poate depăşi 3 ore, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod.

(4) Persoanei reţinute i se aduc imediat la cunoştinţă, în limba pe care o înţelege, drepturile sale şi motivele reţinerii, circumstanţele faptei, încadrarea juridică a acţiunii a cărei săvârșire îi este imputată.

(5) Persoana reţinută ilegal sau persoana în a cărei privinţă temeiurile reţinerii au decăzut urmează să fie eliberată imediat.

(6) Percheziţia, examinarea corporală, alte acţiuni procesuale care aduc atingere inviolabilităţii persoanei pot fi efectuate fără consimțământul acesteia sau al reprezentantului ei legal numai în condiţiile prezentului cod.

(7) În timpul procesului contravenţional nimeni nu poate fi maltratat fizic sau psihic şi sunt interzise orice acţiuni şi metode care creează pericol pentru viaţa ori sănătatea omului, chiar cu acordul acestuia. Persoana reţinută nu poate fi supusă violenţei, ameninţărilor sau unor metode ori procedee care ar afecta capacitatea ei de a lua decizii şi de a-şi exprima opiniile.

(8) Persoana ale cărei libertate şi demnitate au fost lezate prin aplicarea ilegală a unei măsuri procesuale are dreptul la repararea, în condiţiile legii, a prejudiciului cauzat astfel.

Articolul 377. Libertatea de mărturisire împotriva sa

(1) Nimeni nu poate fi silit să mărturisească împotriva sa ori împotriva rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei sau să-şi recunoască vinovăţia.

(2) Persoana căreia autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională îi propune să facă declaraţii demascatoare împotriva sa ori a rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei este în drept să refuze de a face asemenea declaraţii şi nu poate fi trasă la răspundere pentru aceasta.

Articolul 378. Dreptul la apărare

(1) În procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod.

(2) Pe parcursul procesului contravenţional, părţile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).

(3) În momentul pornirii procesului contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să aducă la cunoştinţa victimei și a persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul lor la asistență juridică în condițiile legii.

(4) În cel mult 3 ore din momentul reţinerii, persoanei care este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional şi nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art. 167 alin. (1^1) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat.

Articolul 379. Limba în care se desfăşoară procesul

contravenţional şi dreptul la interpret

(1) Procesul contravenţional se desfăşoară în limba română.

(2) Persoana care nu posedă sau nu vorbeşte limba română are dreptul de a lua cunoştinţă de toate actele şi materialele dosarului şi de a vorbi în faţa autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională prin interpret.

(3) Procesul contravenţional se poate desfăşura în limba acceptată de majoritatea persoanelor care participă la proces. În acest caz, actele procesuale se întocmesc în mod obligatoriu şi în limba română.

(4) Actele procesuale ale autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională se înmânează persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, fiind traduse în limba pe care aceasta o cunoaşte, în modul stabilit de prezentul cod.

Articolul 380. Dreptul de a nu fi urmărit sau sancţionat

de mai multe ori

(1) Nimeni nu poate fi urmărit sau sancţionat de mai multe ori pentru aceeaşi faptă. Reluarea procesului contravenţional care a încetat poate avea loc doar în cazul descoperirii unor noi circumstanţe sau în cazul depistării unui viciu fundamental, care a afectat hotărârea de încetare a procesului contravențional.

(2) Răspunderea contravențională pentru neexecutarea, executarea necorespunzătoare a măsurilor specificate în actele de control, decizii, hotărâri, rapoarte și a prescripțiilor emise de autoritățile competente exclude răspunderea contravențională pentru încălcările neremediate indicate în acestea.

Articolul 381. Accesul liber la justiţie

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacţia efectivă din partea instanţei de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime.

(2) Orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluţionarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă independentă, imparţială, legal constituită, care să acţioneze în conformitate cu prezentul cod.

(3) Reprezentantul autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională nu poate participa la examinarea cauzei dacă are, direct sau indirect, un interes care i-ar putea afecta imparţialitatea.

(4) Autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Articolul 382. Citarea

(1) Citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional.

(2) Citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească.

(2^1) Citația și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică procurorului, agentului constatator, comisiei administrative, autorităților publice, persoanelor juridice, întreprinzătorilor individuali, persoanelor care exercită profesii juridice și persoanelor fizice asistate de apărător, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care acestea sunt conectate prin adresa electronică indicată în actul depus în instanță, în actul ce atestă împuternicirea de reprezentare în judecată sau în alte acte ce confirmă utilizarea acesteia, precum și la adresa electronică identificată prin intermediul platformelor guvernamentale, al Registrului de stat al unităților de drept și al Registrului de stat al profesiilor juridice.

(2^2) Citația și actele de procedură expediate prin mijloace electronice se consideră comunicate la data și ora la care au devenit disponibile destinatarului în sistemul informațional utilizat pentru comunicare.

(3) Citarea se face în aşa fel ca persoana chemată să primească invitaţia cu cel puţin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte în faţa autorităţii respective.

(4) Persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv,

indicând motivul, precum şi să convină data şi ora când se va putea prezenta.

(5) În cazul în care nu anunţă autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora şi în locul indicate în citaţie ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală, sau aducerii silite. Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei.

(6) Acţiunea procedurală de citare a persoanei în timpul procesului contravenţional se efectuează în conformitate cu art. 237–242 din Codul de procedură penală.

(7) Actele de procedură se comunică persoanei potrivit regulilor de citare.

Articolul 383. Cheltuielile aferente procesului

contravenţional

(1) Cheltuielile de administrare şi de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravenţional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancţiune contravenţională, în modul stabilit de legislaţie. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art. 229 din Codul de procedură penală.

(2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în procesul contravenţional în ordinea procedurii civile, cu excepţia cazurilor când nu există divergenţe asupra întinderii acestora.

(3) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional se repune în dreptul de care a fost privată şi ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată, cu excepţia cazului de amnistie.

Articolul 383[1]. Protecția secretului de stat, comercial

şi a altor informații cu acces limitat

în procesul contravențional

În cursul procesului contravențional, pentru asigurarea confidențialității informației ce constituie secret de stat, comercial sau a altor informații cu acces limitat se aplică corespunzător prevederile art. 213 şi 214 din Codul de procedură penală.

Capitolul II

PARTICIPANŢII LA PROCESUL CONTRAVENŢIONAL

Articolul 384. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit

proces contravenţional

(1) – *abrogat.*

(2) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul:

a) la apărare;

b) să cunoască fapta imputată;

c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reţinere, cu un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional;

d) să anunţe, în cazul reţinerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul şi locul reţinerii;

e) să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea şi de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei, precum şi de a nu-şi recunoaşte vinovăţia;

f) să fie audiată în prezenţa apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;

g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiţii confidenţiale, fără limitarea numărului şi duratei întrevederilor;

h) să ia cunoştinţă de materialele din dosar şi să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;

i) să prezinte probe;

j) să formuleze cereri;

k) să conteste decizia asupra cauzei;

l) să recunoască total sau parţial vinovăţia în comiterea faptei ce i se impută;

m) să ceară recuzarea reprezentantului autorităţii competentă să aplice sancţiunea contravenţională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;

n) să solicite audierea martorilor;

o) să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal;

p) să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecţii asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;

q) să se împace cu victima în condiţiile prevăzute de prezentul cod;

r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la

drepturile şi interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;

s) să atace, în modul stabilit de lege, acţiunile şi deciziile autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională, inclusiv hotărârea judecătorească;

t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;

u) să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea.

(3^1) Dreptul prevăzut la alin. (2) lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(4) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională;

b) să accepte, la cererea autorităţii competentă să constate contravenția sau să soluţioneze cauza contravenţională, examinarea şi percheziţia sa corporală;

c) să accepte necondiţionat, la cererea autorităţii competentă să constate contravenția sau să soluţioneze cauza contravenţională, testarea alcoolscopică, testarea antidrog, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge şi de secreţii ale corpului pentru analiză;

d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instanţei;

e) să se supună dispoziţiilor legale ale agentului constatator şi ale preşedintelui şedinţei de judecată;

f) să respecte ordinea în şedinţa de judecată şi să nu părăsească sala de şedinţe fără învoirea dată de preşedintele şedinţei.

(5) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

(6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează şi de reprezentantul lui legal. Procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile şi obligaţiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 385. Agentul constatator

(1) Agentul constatator este reprezentantul autorităţii publice care soluţionează, în limitele competenţei sale, cauza contravenţională în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Este desemnat ca agent constatator funcţionarul din autorităţile indicate la art. 400–423[12], împuternicit cu atribuţii de constatare a contravenţiei şi/sau de sancţionare.

(3) Persoana indicată la alin. (2) nu poate participa la desfăşurarea procesului contravențional în calitate de agent constatator dacă:

a) există cel puțin una dintre circumstanțele indicate la art. 33 din Codul de procedură penală, care se aplică în modul corespunzător;

b) se află în situație de conflict de interese.

(4) Faptul că agentul constatator a constatat contravenția sau a soluționat, în limitele competenței sale, cauza contravențională ori a participat anterior în calitate de agent constatator în fața instanței de judecată pe cauza respectivă nu constituie un impediment pentru participarea lui ulterioară la judecarea aceleiaşi cauze contravenționale.

(5) În cazul în care există motivele prevăzute la alin. (3), agentul constatator este obligat să facă declarație de abținere.

(6) Pentru aceleaşi motive, agentul constatator poate fi recuzat şi de către participanții la procesul contravențional în cauza respectivă, învestiți cu asemenea drept prin prezentul cod.

(7) Examinarea declarației de abținere sau a cererii de recuzare:

a) depuse în privința agentului constatator, are loc în termen de 2 zile lucrătoare de către conducătorul autorității publice în cadrul căreia activează acesta sau, în cazul în care declarația de abținere sau cererea de recuzare este depusă la etapa examinării cauzei în instanța judecătorească, de către instanța judecătorească competentă să examineze cauza contravențională;

b) depuse în privința conducătorului autorității competente să soluționeze cauza contravențională, are loc în termen de 10 zile lucrătoare de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea respectivă.

(8) Decizia sau hotărârea asupra abținerii ori a recuzării nu este susceptibilă de a fi atacată.

(9) Decizia agentului constatator în cauza contravențională emisă cu încălcarea prevederilor alin. (3) este pasibilă de a fi atacată în instanța de judecată.

(10) În cazurile prevăzute la alin. (5) şi (6), precum şi în cazul imposibilității motivate de participare a agentului constatator la examinarea cauzei contravenționale în instanța judecătorească, autoritățile indicate la alin. (2) pot desemna un alt reprezentant în acest scop.

Articolul 386. Procurorul

(1) Procurorul participă la procesul contravenţional în limitele competenţei stabilite de prezentul cod.

(2) Procurorul este în drept:

a) să pornească procesul contravenţional;

b) să aplice în cazurile prevăzute de lege sancţiune contravenţională;

c) să solicite aplicarea de către instanţa de judecată a unei sancţiuni contravenţionale;

d) să participe la examinarea cauzei în instanţă de judecată atunci când procesul contravenţional a fost pornit de el;

e) să verifice legalitatea acţiunilor agentului constatator, conform prevederilor art. 396 alin. (3^1);

f) să atace decizia agentului constatator sau a instanţei de judecată, conform prevederilor art. 396 alin. (3^1);

g) să exercite alte drepturi prevăzute de lege.

(3) – *abrogat.*

(4) În cazul în care există cel puțin una dintre circumstanțele indicate la art. 54 alin. (1) din Codul de procedură penală, procurorul este obligat să facă declarație de abținere.

(5) Pentru motivele indicate la alin. (4) din prezentul articol, procurorul poate fi recuzat de către ceilalți participanți la procesul contravențional în cauza respectivă, învestiți cu asemenea drept prin prezentul cod, conform prevederilor art. 54 alin. (5) şi (6) din Codul de procedură penală.

Articolul 387. Victima

(1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenţie, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

(2) Victima îşi realizează drepturile şi îşi execută obligaţiile personal ori prin reprezentanţi, în condiţiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de iresponsabilitate, drepturile ei sunt realizate de reprezentanţii săi legali în modul stabilit de prezentul cod.

(3) Victima are dreptul:

a) la înregistrarea neîntârziată a cererii sale în modul stabilit, la soluţionarea cererii de către agentul constatator, la informare privitor la decizia adoptată;

b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretenţiilor sale;

c) să-şi retragă cererea în cazurile prevăzute de lege;

d) să atace decizia autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională;

e) să fie asistată în procesul contravențional de un avocat ales sau de un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat;

e[1]) să ia cunoştință de toate procesele-verbale ale acțiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecțiilor sale în procesul-verbal;

e[2]) să ia cunoştință de materialele dosarului contravențional după încheierea acțiunilor agentului constatator întreprinse în vederea constatării faptei contravenționale şi după remiterea dosarului spre examinare şi să noteze orice informații din dosar;

f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenție, deciziile luate şi hotărârile adoptate în cauza respectivă;

g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale ale dosarului contravențional decât cele indicate la lit. f) cu respectarea regimului informațiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informațiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăți stabilite de Guvern, care nu va depăși cheltuielile suportate de către agentul constatator sau de către instanța de judecată pentru eliberarea acestora.

(4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declaraţii calomnioase.

(5) Victima este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorităţii competentă, să dea explicaţii la solicitarea acesteia;

b) să prezinte, la cererea autorităţii competentă, documente şi alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă;

c) să accepte, la cererea autorităţii competentă, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic;

d) să se supună dispoziţiilor legitime ale reprezentantului autorităţii competentă sau ale preşedintelui şedinţei de judecată.

(6) Victima are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

Articolul 388. Martorul

(1) Martor este persoana care are cunoștință despre o faptă sau împrejurare de natură să servească aflării adevărului în procesul contravențional, citată de către autoritatea competentă, sau care face declarații în modul prevăzut de prezentul cod în această calitate.

(2) Rudele apropiate, precum şi soţul/soţia, logodnicul/logodnica, nu sunt obligate să

facă declaraţii împotriva persoanei în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional. Agentul constatator şi instanţa de judecată sunt obligaţi să aducă acest fapt la cunoştinţă persoanelor respective contra semnătură.

(3) Martorul are dreptul:

a) să ştie în legătură cu ce cauză este citat;

b) să ceară recuzarea interpretului, traducătorului care participă la audierea sa;

c) să înainteze cereri;

d) să refuze de a face declaraţii, de a prezenta documente, alte mijloace de probă, mostre ori date dacă acestea pot fi folosite împotriva sa ori a rudelor apropiate;

e) să facă declaraţii în limba maternă sau în orice altă limbă, să ia cunoştinţă de declaraţiile sale înregistrate, să ceară corectarea sau completarea lor;

f) la facerea declaraţiilor, să utilizeze documente ce conţin calcule complicate, denumiri geografice, informaţii de altă natură dificil de a fi expuse din memorie, să noteze amănuntele greu de memorizat, să-şi ilustreze declaraţiile cu scheme, desene grafice;

g) să fie asistat de un apărător pe care l-a ales ca reprezentant.

(4) Martorul este obligat:

a) să se prezinte la citarea agentului constatator sau a instanţei de judecată pentru a face declaraţii şi a participa la acţiuni procesuale;

b) să facă declaraţii veridice, să comunice tot ceea ce ştie în legătură cu cauza respectivă şi să răspundă la întrebări, să confirme prin semnătură exactitatea declaraţiilor sale consemnate în procesul-verbal al acţiunii procesuale sau anexate la el;

c) să prezinte, la cererea autorităţii competentă, documente, alte mijloace de probă, mostre;

d) să se supună dispoziţiilor legale ale agentului constatator sau ale instanţei de judecată.

(5) Neexecutarea neîntemeiată a obligaţiilor martorului se sancţionează în conformitate cu legea.

(6) Refuzul sau eschivarea martorului de a face declaraţii se sancţionează în conformitate cu art. 313 din Codul penal, iar prezentarea intenţionată de declaraţii mincinoase – în conformitate cu art. 312 din acelaşi cod.

(7) Martorul are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

(8) În cazurile prevăzute de lege, agentul constatator este obligat să asigure participarea la acţiunile procesuale a persoanelor dezinteresate, cu capacitate de exerciţiu deplină (martori asistenţi), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor

consemnate.

(9) Martorul minor este asistat de reprezentantul legal sau de reprezentantul autorităţii tutelare. Reprezentantul martorului minor este în drept să ştie despre citarea de către autoritatea competentă a persoanei ale cărei interese le reprezintă, să o însoţească şi să asiste la acţiunile procesuale. Agentul constatator sau instanţa de judecată sunt obligaţi să asigure participarea reprezentantului minorului la procesul contravenţional. Martorul minor urmează a fi audiat numai în prezenţa unui pedagog.

Articolul 389. Specialistul

(1) Este specialist persoana neinteresată de rezultatele cauzei contravenţionale, cu suficiente cunoştinţe şi deprinderi speciale pentru a acorda ajutor agentului constatator sau instanţei de judecată, chemată să participe la efectuarea acţiunilor procesuale în cazurile prevăzute de prezentul cod.

(2) Specialistul nu poate participa la acţiunea procesuală dacă există unul dintre motivele prevăzute la art. 86 alin. (1) din Codul de procedură penală.

(2^1) Specialistul, în cadrul procesului contravențional, are drepturile şi obligațiile prevăzute la art. 87 din Codul de procedură penală, aplicat corespunzător, precum şi alte drepturi şi obligații prevăzute de prezentul cod.

(2^2) În cazul în care există cel puțin unul dintre motivele prevăzute la alin. (2), specialistul are obligația de a se abține sau poate fi cerută recuzarea acestuia de către participanții la proces învestiți cu acest drept. Cererea de recuzare a specialistului se soluționează de către autoritatea competentă să examineze cauza contravențională, iar hotărârea asupra cererii de recuzare nu este susceptibilă de a fi atacată.

(3) Pentru prezentarea cu bună ştiinţă a unor concluzii false, specialistul răspunde în conformitate cu art. 312 din Codul penal.

Articolul 390. Expertul

(1) Expertiza judiciară se efectuează de către expertul judiciar înscris în Registrul de stat al experţilor judiciari. În cazul în care în Registrul de stat al experţilor judiciari nu sunt experţi de specializarea necesară sau în cazul în care nu poate fi numit un alt expert judiciar din motive de incompatibilitate, în calitate de expert judiciar poate fi recunoscută ad-hoc o persoană competentă în specializarea solicitată pentru efectuarea expertizei.

(2) Expertul nu poate participa la acţiunea procesuală dacă există unul dintre motivele prevăzute la art. 89 din Codul de procedură penală.

(2^1) Expertul, în cadrul procesului contravențional, are drepturile şi obligațiile prevăzute la art. 88 din Codul de procedură penală, aplicat corespunzător, precum şi alte drepturi şi obligații prevăzute de prezentul cod.

(2^2) În cazul în care există cel puțin unul dintre motivele prevăzute la alin. (2), expertul are obligația de a se abține sau poate fi cerută recuzarea acestuia de către

participanții la proces învestiți cu acest drept. Cererea privind recuzarea expertului se soluționează de către autoritatea competentă să examineze cauza contravențională, iar hotărârea asupra cererii de recuzare nu este susceptibilă de a fi atacată.

(3) Pentru prezentarea cu bună ştiinţă a unor concluzii false, expertul răspunde în conformitate cu art. 312 din Codul penal.

Articolul 391. Interpretul, traducătorul

(1) Interpret, traducător este persoana care poate traduce din o altă limbă, poate interpreta semnele celor muţi ori surzi, cunoaşte terminologia juridică, nu este interesată de rezultatele cauzei contravenţionale şi acceptă să participe în această calitate. Persoana este desemnată în calitatea de interpret, traducător de către agentul constatator sau de instanţa de judecată în cazurile prevăzute de prezentul cod.

(2) Interpretul, traducătorul nu pot participa la acţiunile procesuale dacă există unul dintre motivele prevăzute la art. 86 din Codul de procedură penală.

(2^1) Interpretul, traducătorul, în cadrul procesului contravențional, au drepturile şi obligațiile prevăzute la art. 85 din Codul de procedură penală, aplicat corespunzător, precum şi alte drepturi şi obligații prevăzute de prezentul cod.

(2^2) În cazul în care există cel puțin unul dintre motivele prevăzute la alin. (2), interpretul, traducătorul au obligația de a se abține sau poate fi cerută recuzarea acestora de către participanții la proces învestiți cu acest drept. Cererea de recuzare a interpretului, traducătorului se soluționează de către autoritatea competentă să examineze cauza contravențională, iar hotărârea asupra cererii de recuzare nu este susceptibilă de a fi atacată.

(3) Neexecutarea de către interpret, traducător a obligaţiilor lor atrage răspundere potrivit legii. Pentru traducere intenţionat incorectă, interpretul, traducătorul răspund în conformitate cu art. 312 din Codul penal.

Articolul 392. Apărătorul

(1) Este apărător persoana admisă în profesia de avocat având dreptul să participe la procesul contravenţional pentru a asigura asistenţă juridică sau a reprezenta partea pe care o asistă în bază de contract sau în urma desemnării de către coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat.

(2) În cadrul procesului contravențional, apărătorului i se aplică corespunzător prevederile art. 67 şi 68 din Codul de procedură penală.

Articolul 392^1. Consilierul de probaţiune

(1) Consilierul de probaţiune este persoana care efectuează evaluarea psihosocială și controlul subiecţilor probaţiunii, contribuie la resocializarea și la adaptarea socială a acestora prin formarea unei atitudini şi a unor reguli de conduită socială în vederea reintegrării lor în societate şi prevenirii săvârșirii de noi contravenții.

(2) Consilierul de probaţiune, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, are dreptul de a lua cunoştinţă de materialele cauzei.

Capitolul III

AUTORITĂŢILE COMPETENTE SĂ SOLUŢIONEZE CAUZELE CONTRAVENŢIONALE

Articolul 393. Autorităţile competente să soluţioneze cauzele contravenţionale

(1) Sunt competente să soluţioneze cauzele contravenţionale:

a) instanţa de judecată;

b) procurorul;

c) comisia administrativă;

d) agentul constatator (organele de specialitate specificate la art. 400–423[12]).

(2) Cauzele contravenționale aflate în competența autorităților prevăzute la alin. (1) se soluționează de către autoritatea competentă în a cărei rază teritorială a fost săvârșită contravenția. În cazul contravenției continue sau prelungite, cauza se soluționează de către autoritatea în a cărei rază teritorială s-a consumat ori a fost curmată contravenția.

(3) În cazul în care există mai mult de un act de constatare, examinare sau soluţionare, efecte juridice va produce actul care primul a fost întocmit.

Articolul 394. Instanţa care înfăptuieşte justiţia în cauzele contravenţionale

(1) Justiţia în cauzele contravenţionale se înfăptuieşte de către instanţa de judecată conform competenţei date prin prezentul cod.

(1[1]) În cazul în care autoritatea competentă nu are subdiviziuni teritoriale, prin derogare de la art. 393 alin. (2), cauza contravențională se judecă de către instanța de judecată de la locul unde își are sediul autoritatea al cărei reprezentant este agentul constatator.

(2) Cauza contravenţională se judecă în complet format dintr-un singur judecător care se pronunţă asupra fondului cauzei prin hotărâre.

(3) Instanţa de recurs judecă în complet format din 3 judecători.

(4) Judecarea cauzei în şedinţă judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.

(4[1]) În cazurile şi în condiţiile expres prevăzute de prezentul cod, instanţa de judecată examinează cauza contravenţională în procedură scrisă.

(5) Cauza contravenţională se judecă în şedinţă publică sau în şedinţă închisă, după caz, conform prevederilor art. 18 din Codul de procedură penală.

(6) În cadrul procesului contravențional, instanța de judecată se conduce şi aplică corespunzător prevederile art. 31–35 din Codul de procedură penală.

Articolul 395. Competenţa instanţei de judecată

(1) Instanţa judecă:

1) toate cazurile cu privire la contravenţii, cu excepţia celor atribuite de prezentul cod competenţei unor alte organe, precum şi:

a) cauzele contravenţionale în privinţa minorilor;

b) cauzele contravenționale prevăzute la art. 61, 63–66, 316–318[2], 320 și 336;

b[1]) cauzele contravenţionale în cadrul cărora au fost dispuse măsurile procesuale de constrângere prevăzute la art. 432 lit. a) și e);

c) cauzele contravenţionale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei sancţiuni dintre cele care urmează:

- privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate;

- privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii;

- privarea de dreptul special;

- munca neremunerată în folosul comunităţii;

- arestul contravenţional;

d) cauzele contravenționale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei măsuri de siguranță dintre cele care urmează:

– expulzarea;

– demolarea construcției neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor;

– confiscarea specială;

– suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului;

2) contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului.

(1[1]) Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (1[1]). Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională prevăzută în capitolul XIII din cartea întâi se examinează de către instanța de judecată în a cărei raze teritorială a fost săvârșită contravenția.

(2) Instanţa de judecată este competentă să aplice măsuri de siguranţă şi amendă judiciară.

(3) Instanţa de recurs judecă recursul pronunţându-se prin decizie.

Articolul 396. Competența procurorului

(1) Procurorul emite ordonanța cu privire la contravenţia pe care a constatat-o în exerciţiul funcţiunii şi o transmite autorității publice cu competență de examinare a contravențiilor.

(2) Procurorul constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art. 336.

(3) În cazul refuzului începerii urmăririi penale, încetării urmăririi penale din cauza că fapta constituie o contravenţie, procurorul dispune, prin ordonanță motivată, pornirea procesului contravenţional şi, prin derogare de la alin. (1), examinează cauza.

(3[1]) Procurorul este în drept să verifice legalitatea acțiunilor agentului constatator din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, ale Centrului Național Anticorupție, ale Serviciului Vamal sau ale Serviciului Fiscal de Stat la înregistrarea sesizărilor despre săvârșirea contravențiilor și, în urma verificării efectuate, după caz, să pornească procesul contravențional sau să atace decizia agentului constatator în instanța de judecată.

(4) – *abrogat.*

(5) Decizia procurorului poate fi contestată în termen de 15 zile de la emitere și se examinează în conformitate cu prevederile art. 448 şi ale capitolului VII din cartea a doua.

Articolul 397. Modul de formare a comisiei administrative

(1) Comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă se formează de către consiliul local (sătesc, comunal, orăşenesc, municipal) în componenţa preşedintelui, vicepreşedintelui, secretarului responsabil şi a 4–7 membri.

(2) Obligaţiile preşedintelui, vicepreşedintelui, secretarului responsabil ai comisiei administrative se stabilesc prin regulament.

Articolul 398. Competenţa comisiei administrative

(1) Comisia administrativă examinează contravenţiile prevăzute la art. 75, 76, 92, 126[1], 134[1], 154, art. 157 alin. (7) și (8), art. 165, 170–175, 180, 181, 227, art. 273 pct. 9), 9[1]), 11), 15) și 16) , art. 364 alin. (1) și (9).

(2) Şedinţa comisiei administrative este deliberativă dacă la ea este prezentă simpla majoritate a membrilor ei.

(3) Deciziile comisiei administrative se adoptă cu majoritatea simplă de voturi ale membrilor comisiei prezenţi la şedinţă.

Articolul 399. Competenţa agentului constatator

(1) Cauza contravenţională se soluţionează de agentul constatator în a cărui rază teritorială a fost săvârşită contravenţia. Acesta poate aplica sancţiunile prevăzute în partea specială a cărţii întâi în limitele competenţei şi numai în exerciţiul funcţiunii.

(2) Agentul constatator poate constata contravenţii ale căror constatare, soluţionare şi sancţionare sunt atribuite competenţei unor alte organe. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravenţiilor.

Articolul 400. Ministerul Afacerilor Interne

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 47–47^{2}, art. 48^{1} alin.(7), art. 49, 50, 52, 52^{1}, 53^{1}, 54, 61^{1}, 61^{2}, 68^{1}–71, 73, 76^{1}, art. 77^{2}, art. 77^{3} alin. (1), art. 78, art. 79 alin.(1), (2), (4), art.80^{1}, 85–87, 89–91, art. 91^{1} alin. (13)–(16) și (22), art. 96, 99–104, 105–107, art. 115 alin.(3), art. 157 alin. (2), (3) și (12), art. 158 alin.(1) şi (2), art. 176, 180^{1}, art. 197 alin. (5), art. 201–203, 205, 207^{1}, 209, 220, 221, 222–226, 228–243, 245, art. 263 alin.(1) și (9), art. 263^{1}, 267, art. 273 pct. 17) și 18), art. 277 alin.(1), (4) şi (7), 283, art. 286 alin.(3), art. 287 alin. (8), art. 287^{3}, 289^{1}, 317^{1}, 321, 325, 326 alin. (2)–(6), art. 327^{4}, 331, 332, 332^{1}, 338–341, 346, art. 349 alin.(1), art. 350, 350^{2}, 354–357, 359–362, art. 364 alin. (2), (2^{1}), (5), (6) și (10), art. 365, 365^{3} și 365^{5} se constată şi se examinează de către poliţie.

(1^{1}) Contravenţia prevăzută la art. 337 se examinează de poliţie în măsura în care acţiunile indicate constituie competenţa acesteia.

(1^{2}) Contravenția prevăzută la art. 265 se constată și se examinează de către poliție dacă a fost depistată în procesul de transportare a valorilor materiale.

(2) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni în limitele competenței funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuțiile poliției și sunt împuterniciți cu asemenea atribuții conform fișei postului. Nomenclatorul funcțiilor și al competențelor de examinare a cauzelor contravenționale și de aplicare a sancțiunilor se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor interne.

(3) – *abrogat.*

(3^{1}) – *abrogat.*

(3^{2}) – *abrogat.*

(3^{3}) Contravenţiile prevăzute la art. 287^{3}, 331, 332, 332^{1}, art. 333 alin.(1), (2) şi (4) se examinează de către Poliţia de Frontieră, iar cele prevăzute la art. 76^{1}, 228–232, 234–241^{2},

243–245, 354 şi 355 se examinează şi de către Poliţia de Frontieră dacă au fost constatate în punctele de trecere a frontierei de stat.

(3[4]) Sunt în drept să examineze cauzele contravenţionale prevăzute la alin.(3[3]) şi să aplice sancţiuni şefii de sectoare ai Poliţiei de Frontieră, adjuncţii lor, şefii de schimb, ofiţerii superiori, precum şi şefii echipelor mobile.

(3[5]) Contravenţiile prevăzute la art. 333, 334, 334[1] se constată de angajaţii cu statut special din cadrul Inspectoratului General pentru Migrație.

(3[6]) Sunt în drept să examineze și să aplice sancțiuni pe cauzele cu privire la contravențiile prevăzute la art. 333 și 334 șeful, șeful adjunct, șefii direcțiilor, șefii secțiilor Inspectoratului General pentru Migrație.

(4) Contravenţiile prevăzute la art. 54[1], 63–65, 65[2], 65[3], 67, 68, 75, 76, 78[1]–78[2], 88, 92, 107[1], art. 157 alin. (2), (3) și (12), art. 165, 181, 243[1], art. 277[1] alin. (3), (5) și (6), art. 312[1], art. 316, 317, 318[1], 320, 322–324[1], 330[4], 335–337, 342, 352–353 se constată de către angajaţii subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuţiile poliţiei.

(4[1]) Contravenţiile prevăzute la art. 67, 69, art. 91 alin.(1), art. 91[1] alin. (15), (16) și (22), art. 354, 355 şi 357, care au fost săvârșite în timpul îndeplinirii misiunilor Inspectoratului General de Carabinieri de menţinere, asigurare şi restabilire a ordinii publice, de protecţie a obiectivelor de importanţă deosebită, de prevenire şi combatere a terorismului, de asigurare a regimului stării de urgenţă, de asediu şi de război, se constată şi se examinează inclusiv de carabinieri.

(5) Procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la art. 75, 76, 92, 165, 181 şi 227 se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la art. 54[1], 63–65, 65[2], 65[3], 67, 68, 70[1], 78[1]–78[2], 88, 107[1], art. 157 alin.(2), (3) şi (12), art. 243[1], art. 277[1] alin. (3), (5) și (6), art. 312[1], 316, 317, 318[1], 320, 322–324[1], 330[4], 335–337, 342, 352–353 se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

(6) – *abrogat.*

Articolul 401. Centrul Naţional Anticorupţie

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 47[1], art. 177 alin. (7) și (8), art. 313[4], 313[7], 314, 314[1] se constată și se examinează de Centrul Naţional Anticorupţie.

(1[1]) Contravenţiile prevăzute la art. 312, 312[2], 313, 313[1], 313[3] , 313[8], 315 şi 315[1] se constată de Centrul Naţional Anticorupţie.

(2) Sunt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni directorul, directorii adjuncţi ai Centrului Naţional Anticorupţie, şefii subdiviziunilor teritoriale ale acestuia şi adjuncţii lor.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la alin.(1[1]) se remit spre

examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 402. Autorităţi administrative din subordinea

Ministerului Finanţelor

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 263, 263^{2}, 263^{4}, 265, 265^{1}, art. 272, art. 272^{1} alin.(1), (2), (4)–(6) şi (12), art. 274 alin. (1), art. 275 alin.(2), art. 277 alin.(2), (3), (6), (8) şi (9), art. 277^{1} alin.(1), (2) şi (4), art. 282, art. 288, 289, 290, 290^{1}, 291, 293^{1}, 293^{2} alin.(1), (2) şi (3), art. 295^{1}, 297, 297^{1}, 298, 299, 301^{1}, 311, 327^{1} se examinează conform competenţei de către Agenția Achiziții Publice, Inspectoratul Control Financiar de Stat sau de către Serviciul Fiscal de Stat. Contravenţiile prevăzute la art. 204 alin. (6) și (7), 295 alin.(1)-(6), și (9), art. 349 alin.(1) se examinează de către Inspectoratul Control Financiar de Stat sau, după caz, de Serviciul Fiscal de Stat, în funcţie de organul care le-a constatat.

(2) Sunt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni conducătorii direcţiilor generale finanţe ale unităţilor administrativ-teritoriale şi adjuncţii lor, angajaţii din cadrul Serviciului Fiscal de Stat împuterniciţi prin ordinul directorului Serviciului, persoanele cu funcții de răspundere din cadrul Inspectoratului Control Financiar de Stat și conducătorii subdiviziunilor teritoriale ale acestuia, directorul Agenţiei Achiziţii Publice şi adjunctul lui.

Articolul 403. Serviciul vamal

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 79 alin.(3), art. 265, 287, 287^{1}, 287^{2} se constată și se examinează de Serviciul vamal.

(2) Sunt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni şefii birourilor şi posturilor vamale şi adjuncţii lor, şefii echipelor mobile și șefii secțiilor de procedură contravențională din cadrul birourilor vamale.

(3) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni pentru contravențiile prevăzute la art. 287 alin. (1), (3), (6), (8), (10), (10^{1}), (16)–(18), inclusiv cu aplicarea procedurilor prevăzute la art. 447 sau 451^{1}, funcționarii vamali conform Nomenclatorului funcțiilor și al competențelor de examinare a cauzelor contravenționale și de aplicare a sancțiunilor, aprobat prin ordinul directorului Serviciului Vamal.

Articolul 404. Comisia Naţională a Pieţei Financiare

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 84, art. 278 alin.(1), (2) şi (5), art. 279, art. 293^{2} alin. (4) și (5), art. 300, 302–305, 310^{1} şi art. 344 se constată şi se examinează de către Comisia Naţională a Pieţei Financiare.

(1^{1}) Comisia Naţională a Pieţei Financiare constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art. 84, art. 278 alin.(1), (2) şi (5), art. 279, art. 293^{2} alin. (4) și (5) și art. 344, săvârșite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(2) Sunt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni preşedintele şi vicepreşedinţii Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare.

Articolul 404[1]. Consiliul Concurenţei

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 273 pct. 55), art. 330[1], 330[3], 330[5] şi 364 alin. (3), (4), (5[1]) și (6) săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa se constată de către Consiliul Concurenţei.

(2) Este în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale personalul abilitat cu funcţii de control al Consiliului Concurenţei.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

(4) Consiliul Concurenţei examinează procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la art. 273 pct. 5[5]) și aplică sancțiuni.

Articolul 405. Inspectoratul pentru Protecţia Mediului

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 95, 109 –112, art. 113 alin.(1)–(6), art.114 alin.(1), (2), (4) şi (5), art. 115, 117–119, 120–126, 126[2], 126[3], 127–130, 132–154, 154[1], art. 155 alin. (1), art. 155[2] alin. (3), art. 156, 182 și art. 349 alin. (6) se constată şi se examinează de către Inspectoratul pentru Protecţia Mediului. Contravenția prevăzută la art. 349 alin. (6) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate din competența sa.

(2) - *abrogat.*

(3) Au dreptul să constate contravenţii, să încheie procese-verbale şi să aplice sancţiuni persoanele abilitate cu funcţii de control din cadrul Inspectoratului pentru Protecţia Mediului.

Articolul 406. Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică

(1) Contravențiile prevăzute la art. 76[1], art. 77[3] alin. (2), art. 79 alin.(1) şi (5), art. 80 alin. (1), (3) și (4), art. 82, art. 91[1] alin. (1)–(12), (20) și (23), art. 266[1] alin. (2[1]), art. 266[2], art. 268, art. 273 pct. 1)–4), 6)–8), 10), 12)–14), art. 276, art. 278, 279, 344 şi art. 364[1] se constată şi se examinează de Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică.

(2) Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică constată şi examinează contravenţiile de la art. 80 alin. (3), art. 83, 84, art. 273 pct. 1)–4), 6)–8), 10), 12) și 13), art. 278, 279, 344, săvârșite în domeniile de activitate din competența sa.

(3) Sunt în drept să constate contravenţiile şi să încheie procese-verbale persoanele care deţin funcţii de control din cadrul Agenţiei Naţionale pentru Sănătate Publică şi din cadrul centrelor de sănătate publică.

(4) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale şi să aplice sancțiuni directorul și directorii adjuncți ai Agenţiei Naţionale pentru Sănătate Publică, conducătorii și conducătorii adjuncți ai centrelor de sănătate publică.

Articolul 406[1]. Agenția Medicamentului

și Dispozitivelor Medicale

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 77 și art. 77[1] se constată și se examinează de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

(2) Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale constată și examinează contravenţiile prevăzute la art. 273 pct. 1)–4), 6), 10) și 13), art. 278, 279, 344, 349 alin. (1) și (6), săvârșite în domeniile de activitate din competența acesteia.

(3) Sunt în drept să constate contravenţii și să încheie procese-verbale persoanele care dețin funcţii de control din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

(4) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni directorul general și directorii generali adjuncți ai Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

Articolul 407. Organele de specialitate în

domeniul transporturilor

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 84, art. 197, art. 198–200[1], 204, 206, 207, 221[1], art. 224, 263[3], art. 273 pct. 1), 2), 4), 6), 10)–13), art. 278–281, art. 283 alin.(1) şi art. 344 se constată și se examinează de către organele de specialitate ale administraţiei publice în domeniul transportului rutier, electric, feroviar şi naval, conform tipului de transport corespunzător competenţei.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii și să examineze cauze contravenţionale, să aplice măsuri procesuale de constrângere şi sancţiuni în limitele competenţei:

a) în transportul rutier şi electric – şefii serviciilor abilitate cu funcţii de control şi adjuncţii lor, precum şi inspectorii abilitaţi cu funcţii de control.

b) în transportul feroviar – şefii de staţii şi locţiitorii lor, şefii de gări şi locţiitorii lor, şefii de depouri de locomotive (de vagoane), şefii trenurilor de călători, controlorii-revizori ai trenurilor de călători;

c) în transportul naval – directorul şi inspectorii Agenţiei Navale a Republicii Moldova.

(3) – *abrogat.*

(4) Contravenţiile prevăzute la art. 84, 208, 210–220[6], art. 273 pct. 1), 2), 4), 6), 10)–13), art. 278–281, art. 283 alin.(1) şi art. 344 se constată şi se examinează de către Autoritatea Aeronautică Civilă.

(5) Sunt în drept să examineze contravenţii şi să aplice sancţiuni:

a) directorul și directorii adjuncți ai Autorităţii Aeronautice Civile, inspectorii aeronautici;

b) comandanţii aeronavelor civile în perioada de îndeplinire a misiunii de zbor, pentru

contravenţiile prevăzute la art. 210.

(6) Organele de specialitate ale administraţiei publice din domeniul transportului constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art. 84, art. 273 pct. 1), 2), 4), 6), 10)–13), art. 278–281, art. 283 alin.(1) şi art. 344, săvârșite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa lor.

Articolul 408. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor

Nealimentare și Protecția Consumatorilor

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 84, art. 91^1 alin. (21), 97, 97^1, 97^2, art. 98 alin.(2), art. 263 alin. (4)–(7), art. 267, art. 272^1 alin.(7)–(11), (13) şi (14), art. 273 pct. 1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), 17), 18), 19), art. 274 alin.(2), (6) şi (7), art. 277 alin. (5) și (10), art. 277^1, 278–281, art. 282 alin. (1), (2) și (5), 283, art. 344–345, 348, art. 349 alin.(4) și (6) se constată şi se examinează de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

(2) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art. 84, art. 273 pct. 1), 4), 6), 10), 12), 19), art. 274 alin.(2), (6) şi (7), art. 278–281, art. 344, art. 349 alin.(6) și art. 364 alin. (3), (4), (5^1) și (6), săvârșite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(3) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale şefii şi şefii adjuncţi ai direcţiilor cu funcţii de control, inspectorii principali, inspectorii superiori şi inspectorii din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

(4) Sunt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni șeful și șeful adjunct al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

Articolul 408^1. – *abrogat.*

Articolul 408^2. Inspectoratul Național pentru

Supraveghere Tehnică

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 84, 93, 94, 159 alin. (1)–(4) și (5), 160, art. 177 alin. (1)–(5), art. 179, 180^1, art. 273 pct. 1), 2), 4), 6), 10)–13), art. 278–281, art. 283 alin.(1), art. 283^1, art. 344, 358 şi 358^1 se constată şi se examinează de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

(2) Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art. 84, 179, art. 273 pct. 1), 2), 4), 6), 10)–13), art. 278–281, art. 283 alin.(1) şi art. 344, săvârșite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(3) Sunt în drept să constate contravenţii, să încheie procese-verbale şi să aplice sancţiuni şeful şi şeful adjunct al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, de

asemenea şefii şi şefii adjuncţi ai direcţiilor cu funcţii de control, inspectorii principali, inspectorii superiori şi inspectorii din cadrul inspectoratului.

Articolul 409. Inspectoratul de Stat al Muncii

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 55, 55^3–61, art. 272^1 alin.(3) şi art. 349 alin.(1) și (6) se constată de către Inspectoratul de Stat al Muncii. Contravenţiile prevăzute la art. 349 alin.(1) și (6) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale directorul Inspectoratului de Stat al Muncii şi adjuncţii lui, şefii inspecţiilor teritoriale de muncă şi adjuncţii lor, inspectorii de muncă.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente, cu excepția celor cu privire la contravențiile prevăzute la art. 55^1 și 55^2.

(4) Contravențiile prevăzute la art. 55^1 și 55^2 se constată și se examinează de către Inspectoratul de Stat al Muncii. Directorul Inspectoratului de Stat al Muncii și adjuncții lui, șefii inspecțiilor teritoriale de muncă și adjuncți lor, precum și inspectorii de muncă sunt în drept să constate contravenții, să încheie procese-verbale și să aplice sancțiuni.

Articolul 409^1. – *abrogat*

Articolul 409^2. Inspectoratul Social de Stat

(1) Contravențiile prevăzute la art.641, 642, 327^3 se constată de către Inspectoratul Social de Stat.

(2) Sunt în drept să constate contravenții persoanele abilitate cu funcții de control din cadrul Inspectoratului Social de Stat.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 410. Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații

Electronice şi Tehnologia Informației

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 84, 246–259^2, art. 273 pct. 1), 4), 6), 10), 11), art. 278 pct. l), 2), 4), 5), art. 279–281, art. 283 alin.(1) şi art. 344 se constată şi se examinează de către Agenţia Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei.

(1^1) Agenţia Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art. 84, art. 273 pct. 1), 4), 6), 10), 11), art. 278 pct. l), 2), 4), 5), art. 279–281, art. 283 alin.(1) şi art. 344, săvârșite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale şefii subdiviziunilor şi funcţionarii din cadrul Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei, împuterniciţi de către directorul sau directorii adjuncţi ai Agenţiei.

(3) Sunt în drept să examineze cauzele contravenţionale şi să aplice sancţiuni directorul sau directorii adjuncţi ai Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei.

Articolul 411. Agenția Națională pentru Reglementare

în Energetică

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 84, art. 159 alin. (4^1), art. 161–165, 167–169^1, art. 273 pct. 1), 2), 4), 6), 10)–13), art. 277 alin. (9), art. 278–281, art. 283 alin.(1) şi art. 344 se constată și se examinează de către Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică.

(1^1) Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică constată și examinează contravenţiile prevăzute la art. 84, art. 159 alin. (4^1), art. 273 pct. 1), 2), 4), 6), 10)–13), art. 278–281, art. 283 alin.(1) şi art. 344, săvârșite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(2) Sunt în drept să constate contravenții, să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni angajații împuterniciți de către directorul general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

(3) – *abrogat.*

Articolul 411^1. – *abrogat.*

Articolul 412. – *abrogat.*

Articolul 413. Compania Națională de Asigurări în Medicină

(1) Contravențiile prevăzute la art. 266^1 alin. (1) și (2) se examinează de către Compania Națională de Asigurări în Medicină.

(2) Sunt în drept să examineze contravențiile prevăzute la alin. (1) și să aplice sancțiuni directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și adjuncții săi.

Articolul 414. Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 80 alin.(2), (3) şi (5), art.80^1, 81, art. 82^1, 83, 84, art. 98 alin.(1), art.114 alin.(3), art. 128 alin. (3), art. 131, art. 155 alin.(2), art. 157 alin. (1), (3), (5) și (6^1), art. 158, 158^1, 158^2, art. 183–196^1, 269–271, art. 273 pct. 1), 2), 4), 6), 6^1), 10), 12), 13), art. 274 alin.(3), (4) şi (7), art. 275, 276, art. 278 alin.(1)–(3) şi (5), art. 279–281, 284, 285, art. 286 alin.(1), (2) şi (5), art. 344, art. 349 alin.(1) şi art. 364 alin.(7) şi (8) se constată şi se examinează de către Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor.

(2) Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art. 80 alin.(3), art. 84, art. 273 pct. 1), 2), 4), 6), 6^{1}), 10), 12), 13), art. 274 alin.(3), (4) şi (7), art. 275, art. 278 alin.(1)–(3) şi (5), art. 279 şi 344, săvârșite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(3) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale inspectorii din cadrul Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor.

(4) Sunt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni directorul general, directorii generali adjuncți, șefii și adjuncții lor din cadrul subdiviziunilor teritoriale (cu statut de direcții) ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Articolul 415. Ministerul Apărării

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 562 , 563, 242, 366–369, art. 370 alin. (1), art. 371–373^{3} se constată de Ministerul Apărării.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale:

a) persoanele cu funcţie de răspundere din organele administrativ-militare sau din Statul Major al Apărării, pentru contravenţiile prevăzute la art. 366–369, art. 370 alin. (1), art. 371–373^{3};

[Art.415 al.(2), lit.a) modificată prin LP216 din 17.09.26, MO504-507/09.10.26 art.526; în vigoare 09.01.27]

b) persoanele cu funcţie de răspundere din politia militară rutieră sau din Statul Major al Apărării, pentru contravenţiile prevăzute la art. 242;

[Art.415 al.(2), lit.b) modificată prin LP216 din 17.09.26, MO504-507/09.10.26 art.526; în vigoare 09.01.27]

c) persoanele cu funcție de răspundere din comenduirile militare, din garnizoanele militare sau din Statul Major al Apărării, pentru contravențiile prevăzute la art. 372.

[Art.415 al.(2), lit.c) modificată prin LP216 din 17.09.26, MO504-507/09.10.26 art.526; în vigoare 09.01.27]

(3) Materialele cu privire la încălcările săvârșite de conducătorii de vehicule ale Forţelor Armate (militari prin contract, militari în termen, militari cu termen redus, studenţi ai instituţiilor de învățământ militar, rezervişti concentraţi sau mobilizaţi), dacă pentru asemenea încălcare este prevăzută numai sancţiunea amenzii, se remit de către poliţia militară rutieră, în modul stabilit de Ministerul Apărării, comandanţilor (şefilor) respectivi pentru a soluţiona tragerea la răspundere conform Regulamentului disciplinei militare.

(4) Sunt în drept să examineze contravenţii şi să aplice sancţiuni:

a) șeful Statului Major al Apărării sau comandantul comenduirei militare – în privinţa contravenţiilor prevăzute la art. 242;

[Art.415 al.(4), lit.a) modificată prin LP216 din 17.09.26, MO504-507/09.10.26 art.526; în vigoare 09.01.27]

b) șeful Statului Major al Apărării sau comandanţii organelor administrativ-militare – în privinţa contravenţiilor prevăzute la art. 562, 563, 366–369, art. 370 alin. (1), art. 371–373[3];

[Art.415 al.(4), lit.b) modificată prin LP216 din 17.09.26, MO504-507/09.10.26 art.526; în vigoare 09.01.27]

c) șeful Statului Major al Apărării, comandanții (șefii) garnizoanelor militare sau comandanții comenduirilor militare – în privința contravențiilor prevăzute la art. 372.

[Art.415 al.(4), lit.c) modificată prin LP216 din 17.09.26, MO504-507/09.10.26 art.526; în vigoare 09.01.27]

Articolul 415[1]. Cancelaria de Stat şi oficiile sale teritoriale*

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 326[1] se constată de Cancelaria de Stat prin intermediul oficiilor sale teritoriale.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale şefii oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 416. – *abrogat.*

Articolul 416[1]. – *abrogat.*

Articolul 417. Serviciile publice de gospodărie comunală

(1) Contravenţiile prevăzute la art.170–175, 180 se constată de serviciile publice de gospodărie comunală.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale şefii direcţiilor serviciilor publice de gospodărie comunală şi adjuncţii lor, specialiştii principali şi coordonatori ai gospodăriei comunale şi gospodăriei de exploatare a fondului de locuinţe.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare comisiilor administrative.

Articolul 418. Agenţia Rezerve Materiale

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 327 se constată și se examinează de Agenţia Rezerve Materiale.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale directorul Agenţiei Rezerve Materiale şi adjunctul lui.

(3) – *abrogat.*

Articolul 418[1]. – *abrogat.*

Articolul 419. Biroul Național de Statistică

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 295 alin. (7)–(8) și art. 330 se constată şi se examinează de către Biroul Naţional de Statistică şi centrele regionale pentru statistică.

(2) Sunt în drept să examineze cauzele contravenţionale prevăzute la alin. (1) şi să aplice sancţiuni directorul general al Biroului Naţional de Statistică, directorii generali adjuncţi, şefii şi adjuncţii centrelor regionale pentru statistică.

Articolul 420. Serviciul de Stat de Arhivă

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 72, 328, 329 se constată de Serviciul de Stat de Arhivă.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale directorul Serviciului de Stat de Arhivă şi adjuncţii lui.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 421. Executorul judecătoresc

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 318, 318[2] și 319 se constată de executorul judecătoresc.

(2) Executorul judecătoresc este în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale doar în circumscripția camerei teritoriale a executorilor judecătoreşti în care îşi are sediul biroul său.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 421[1]. Inspectoratul Național de Probațiune

(1) Contravenția prevăzută la art. 318 se constată și de către Inspectoratul Național de Probațiune și subdiviziunile lui teritoriale.

(2) Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale funcționarii publici din cadrul Inspectoratului Național de Probațiune și al subdiviziunilor lui teritoriale. Nomenclatorul funcțiilor de constatare a contravențiilor și de încheiere a proceselor-verbale se aprobă prin ordin al directorului Inspectoratului Național de Probațiune și prin ordin al directorului instituției penitenciare.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Articolul 421[2]. Administrația Națională a Penitenciarelor

(1) Contravenția prevăzută la art. 343[1] se constată de Administrația Națională a Penitenciarelor.

(2) Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și din instituțiile penitenciare.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Articolul 422. – *abrogat.*

Articolul 423. – *abrogat.*

Articolul 423[1]. Serviciul de Informaţii şi Securitate

al Republicii Moldova

(1) Contravenţiile specificate la art. 261, 262, 365[1], 365[2] şi 365[4] se constată de către Serviciul de Informaţii şi Securitate al Republicii Moldova.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale ofiţerii de informaţii şi securitate special împuterniciţi prin ordinul directorului Serviciului.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 423[2]. Agenţia Naţională de Reglementare

a Activităţilor Nucleare şi Radiologice

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 113 alin.(7) şi art. 155[1] se constată de către Agenţia Naţională de Reglementare a Activităţilor Nucleare şi Radiologice.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale inspectorul principal de stat în domeniul reglementării activităţilor nucleare şi radiologice şi adjunctul lui, colaboratorii Secției inspectorat din cadrul Agenţiei Naţionale de Reglementare a Activităţilor Nucleare şi Radiologice.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 423[3]. Autoritatea Națională de Integritate

(1) Contravențiile prevăzute la art. 264, 313[2], 313[4], 313[5], 313[6], 319[1] și 330[2] se examinează de către Autoritatea Națională de Integritate, ținându-se cont de prevederile art. 423[9] alin. (1).

(2) Sunt în drept să constate contravenții, să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni inspectorii de integritate ai Autorității Naționale de Integritate.

Articolul 423[4]. – *abrogat.*

Articolul 423[5]. Consiliul pentru egalitate

(1) Contravenţiile specificate la art. 54[2], 65[1], 70[2], 70[3] și 71[1] se constată de către Consiliul pentru egalitate.

(1[1]) Contravenția specificată la art. 71[2] se constată și se examinează de către Consiliul pentru egalitate.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie în mod colegial procese-verbale membrii Consiliului pentru egalitate.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 423[6]. Curtea de Conturi

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 48[1] alin. (4), art. 319[2] şi art. 349 alin. (5) se constată de către Curtea de Conturi.

(2) Are dreptul să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale personalul abilitat cu atribuţii de audit public al Curţii de Conturi.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 423[7]. Comisia Electorală Centrală

(1) Contravențiile prevăzute la art. 48[1] alin. (1)–(6), art. 48[2], 48[3], 51, 51[1] și 53 se constată și se examinează de către Comisia Electorala Centrală.

(2) Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale, funcționarii subdiviziunii specializate din cadrul Comisiei Electorale Centrale, președintele și secretarul Consiliului Electoral Central al Găgăuziei, precum și președinții consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea.

(3) Sunt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale.

Articolul 423[8]. Organele de stat cu atribuții în domeniul

patrimoniului cultural

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie şi cultură de categorie națională sau monumente de for public de

categoria A, şi la art. 74 alin. (3)–(7), (9)–(11), pentru monumentele de for public de categoria A, se constată de către Agenţia de Inspectare a Monumentelor.

(2) Contravenţiile prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie şi cultură de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, şi la art. 74 alin. (2)–(5), pentru monumentele de for public de categoria B, se constată de către direcţiile/secţiile/serviciile cultură ale autorităţilor publice locale.

(3) Contravenţiile prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – situri arheologice, şi la art. 74 alin. (6)–(9), (11) se constată de către Agenţia Naţională Arheologică.

(4) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale:

a) directorul general al Agenţiei de Inspectare a Monumentelor, directorul adjunct şi specialiştii agenţiei respective, în cazul contravenţiilor prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie şi cultură de categorie naţională sau monumente de for public de categoria A, şi la art. 74 alin (3)–(7), (9)–(11), pentru monumentele de for public de categoria A;

b) specialiştii direcțiilor/secțiilor/serviciilor cultură ale autorităţilor publice locale, în cazul contravenţiilor prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie şi cultură de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, şi la art. 74 alin. (2)–(5), pentru monumentele de for public de categoria B;

c) directorul general al Agenţiei Naţionale Arheologice, directorul adjunct şi specialiştii agenţiei respective, în cazul contravenţiilor prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – situri arheologice, şi la art. 74 alin. (6)–(9);

d) – *abrogată.*

(5) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 423[9]. Consiliul de Integritate

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 313^{2}, 313^{4}–313^{6}, 319^{1} şi 330^{2} se constată de Consiliul de Integritate în privința președintelui și vicepreședintelui Autorității Naționale de Integritate, precum şi în privinţa inspectorilor de integritate.

(2) Este în drept să constate contravenţiile menţionate la alin. (1) și să încheie procese-verbale preşedintele şedinţei Consiliului de Integritate.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la alin. (1) se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 423[10]. Administrația publică locală

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 104^{1}, 116, 126^{1}, 134^{1}, 154, art. 157 alin. (4), (6), (7)–(12), art. 158, art. 178, 179, 180^{1}, 181, art. 273 pct. 9), 9^{1}), 11), 15) şi 16), art. 326

alin.(1) - (1^2), art. 364 alin. (1) și (9) și art. 370 alin. (2) se constată de către organele specializate ale administraţiei publice locale.

(1^1) Contravenția prevăzută la art. 238 alin. (2) se constată și se examinează de către agenții constatatori desemnați de către primar.

(2) Sunt în drept să constate contravenții şi să încheie procese-verbale primarul, viceprimarul, arhitectul-şef, şefii și șefii adjuncți ai subdiviziunilor specializate din cadrul administrației publice locale, specialiștii principali şi specialiștii superiori din cadrul acestora desemnați de către primar.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 126^1, 134^1 alin.(2), 154, art. 157 alin. (7) și (8), art. 273 pct. 9), 9^1), 11), 15) și 16) și art. 364 alin. (1) și (9) se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 116, 178 și 179 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

(4) În cazul constatării contravențiilor prevăzute la art. 104^1, 178 şi 179, agentul constatator dispune sistarea executării lucrărilor de construcție și să solicite instanței de judecată aplicarea măsurii de siguranță prevăzute la art. 439^6.

Articolul 423^{11}. Competenţa autorităţii tutelare

(1) Autoritatea tutelară constată contravenţiile prevăzute la art. 66.

(2) Procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la art. 66 se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 424. Remiterea materialelor către procuror,

către ofiţerul de urmărire penală

Dacă, în procesul examinării cauzei contravenţionale, se constată că încălcarea conţine elementele constitutive ale infracţiunii, agentul constatator remite materialele procurorului sau ofiţerului de urmărire penală, după competenţă.

Capitolul IV

PROBELE

Articolul 425. Probele

(1) Probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

(2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de perchiziție, procesul-verbal privind

cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Probele pot fi dobândite, prelucrate, păstrate și prezentate ca documentație pe suport de hârtie sau în formă electronică ori cu convertirea documentației respective într-un format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple.

(3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

(4) Nici o probă nu are valoare prestabilită.

(5) Sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

(6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obţinute:

a) prin violenţă, ameninţări sau prin alte mijloace de constrângere;

b) prin metode ce contravin prevederilor ştiinţifice;

c) prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător.

(6^1) În cazul contravenţiilor date în competenţa organelor de control de stat al activităţii de întreprinzător şi cea a organelor Ministerului Afacerilor Interne nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei. În cazul dat se purcede la efectuarea de copii şi de înregistrări electronice, foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă.

(6^2) Copiile realizate pe suport de hârtie, în formă electronică ori prin convertirea documentației într-un format electronic ușor accesibil, inclusiv cele semnate cu semnătură electronică simplă, se efectuează cu ajutorul mijloacelor tehnice și al procedurilor corespunzătoare, de natură să asigure integritatea informațiilor, de către un specialist care activează în cadrul organelor de drept sau, după caz, din afara acestora.

(6^3) În cazul prevăzut la alin.(6^1), când este imposibilă efectuarea copiilor şi a înregistrărilor electronice, foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucţionează efectuarea acestor acţiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor şi înregistrărilor electronice, foto sau video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicând în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau de autoritatea competentă de soluţionarea

cauzei contravenţionale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora.

(6^4) Informațiile și elementele de fapt constatate și documentate în cadrul controlului de stat, desfășurat în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, pot fi administrate în calitate de probe în conformitate cu prezentul cod.

(7) Procesului contravenţional, în partea ce ţine de declaraţii, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod.

Articolul 426. Cercetarea la faţa locului

(1) În scopul descoperirii urmelor contravenţiei, corpurilor delicte şi pentru a stabili circumstanţele contravenţiei ori alte circumstanţe care au importanţă pentru justa soluţionare a cauzei, agentul constatator efectuează cercetarea la faţa locului (a terenului, încăperilor, obiectelor, documentelor, animalelor, cadavrelor umane sau de animale).

(1^1) În cadrul cercetării la fața locului la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de păstrare a bunurilor în privința persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător, agentul constatator nu este în drept să extindă aria de cercetare la obiecte care nu au legătură cu circumstanțele contravenției.

(2) Cercetarea domiciliului fără permisul persoanei căreia i se lezează dreptul la inviolabilitatea domiciliului se efectuează cu autorizația judecătorului de instrucție.

(3) În caz de contravenţie flagrantă, cercetarea la domiciliu se poate efectua în baza unei ordonanţe motivate a agentului constatator fără autorizația judecătorului de instrucție, urmând ca acestuia să i se prezinte imediat sau nu mai târziu de 24 de ore de la terminarea cercetării la domiciliu, materialele obţinute în urma cercetării, indicându-se motivele efectuării ei. Judecătorul de instrucție verifică legalitatea acestei acţiuni procesuale.

(4) Agentul constatator cercetează obiectele vizibile, permite, după caz, accesul la ele în măsura în care nu se încalcă drepturile omului. Persoana care efectuează acţiunea procesuală face, după caz, măsurări, fotografieri, filmări, desene, schiţe, mulaje şi tipare de pe urme de sine stătător sau cu ajutorul specialistului în materie. Locul cercetării poate fi delimitat de angajaţii subdiviziunilor specializate de menţinere a ordinii şi securităţii publice din cadrul Inspectoratului General al Poliţiei.

(5) Obiectele şi documentele descoperite la faţa locului se examinează în acel loc, iar rezultatele examinării se consemnează în procesul-verbal al acestei acţiuni. În cazul în care în cadrul examinării la fața locului este imposibilă efectuarea copiilor, a înregistrărilor foto sau video ori prelevarea mostrelor de pe obiectele purtătoare de informații sau este împiedicată efectuarea acestor acțiuni, obiectele și documentele care constituie corpuri delicte se ridică, în care scop se împachetează, pachetul se sigilează şi se semnează, faptul fiind menţionat în procesul-verbal de ridicare de la fața locului. Desigilarea pachetului se efectuează în prezența contravenientului sau a reprezentantului acestuia.

Articolul 427. Temeiurile pentru ridicarea obiectelor

şi documentelor

(1) Dacă este necesar să se ridice anumite obiecte sau documente care constituie corpuri delicte şi dacă se cunoaşte exact locul şi persoana la care se află, agentul constatator efectuează, în temeiul unei hotărâri întemeiate, ridicarea lor, dacă acestea nu au fost ridicate în condițiile art. 426 alin. (5).

(2) Ridicarea documentelor conținând informaţii care constituie secret de stat, comercial, bancar, ridicarea informaţiei privind convorbirile telefonice se efectuează cu autorizația judecătorului de instrucție.

[Art. 427 alin.(2) textul „ridicarea informației privind convorbirile telefonice" declarat neconstituțional prin HCC26 din 12.12.24, MO529-532/18.12.24 art. 200; în vigoare 12.12.24]

(3) Este interzisă ridicarea obiectelor şi documentelor în timpul nopţii, cu excepţia cazurilor de contravenţie flagrantă.

(4) Nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei, este posibilă efectuarea de copii şi de înregistrări foto sau video de pe documente şi dispozitivele de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă.

(5) În cazul prevăzut la alin.(4), când este imposibilă efectuarea copiilor şi a înregistrărilor foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucţionează efectuarea acestor acţiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor şi a înregistrărilor foto, video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicând în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor şi legătura acestora cu cauza contravenţională. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau autoritatea competentă de soluţionarea cauzei contravenţionale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora.

(6) Este interzisă ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor care nu constituie instrumente ce au servit la săvârșirea contravenţiei sau nu au importanţă pentru procesul contravenţional.

(7) În cazul constatării contravenţiei prevăzute la art. 97, prevederile prezentului articol şi ale art. 425 în partea ce ține de interzicerea ridicării de obiecte nu se aplică.

Articolul 428. Temeiurile pentru efectuarea percheziţiei

(1) Organul de constatare a contravenţiilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Administrației Naționale a Penitenciarelor, Serviciului de Informaţii şi Securitate, Centrului Naţional Anticorupţie şi procurorul sunt în drept să efectueze percheziţie dacă sunt organe abilitate cu dreptul de examinare şi/sau soluţionare a contravenţiei respective şi dacă din probele acumulate sau din materialele de investigaţie operativă rezultă o presupunere

rezonabilă că într-o anumită încăpere, la domiciliu ori în alt loc sau la o anumită persoană se pot afla instrumente ce au servit la săvârșirea contravenţiei, obiecte sau alte valori dobândite din contravenţie, precum şi obiecte sau documente care pot avea importanţă pentru cauză.

(2) Percheziţia se efectuează în baza unei hotărâri motivate a organului de constatare a contravenţiilor şi numai cu autorizația judecătorului de instrucție.

(3) În caz de contravenţie flagrantă, percheziţia se poate efectua în baza unei ordonanţe motivate fără autorizația judecătorului de instrucție, urmând ca acestuia să i se prezinte imediat sau nu mai târziu de 24 de ore de la terminarea percheziţiei, materialele obţinute în urma percheziţiei efectuate, indicându-se motivele efectuării ei. Judecătorul de instrucție verifică legalitatea acestei acţiuni.

(4) În cazul constatării faptului că percheziţia a fost efectuată legal, judecătorul de instrucție confirmă rezultatul acesteia printr-o încheiere motivată. În caz contrar, prin încheiere motivată, recunoaşte percheziţia ca fiind ilegală.

(5) Prin domiciliu se înţelege o locuinţă sau o construcţie destinată locuirii permanente sau temporare (casă, apartament, vilă, cameră la hotel, cabină pe o navă maritimă sau fluvială), anexele lor nemijlocite constituind partea lor indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun). Prin domiciliu se înţelege şi orice teren privat, vehicul, navă maritimă sau fluvială privată, birou.

(6) Organele de constatare, examinare şi soluţionare a contravenţiilor, abilitate cu funcţii de control de stat în conformitate cu Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător, nu au dreptul să efectueze percheziţii decât asistaţi de colaboratori de poliţie şi doar dacă au fost epuizate toate căile de control în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

(7) Este interzisă efectuarea percheziţiilor cu depăşirea spaţiilor, în alte locuri, în temeiul altor acte sau urmărind alte scopuri decât cele indicate în încheierea judecătorului de instrucţie privind autorizarea percheziţiei sau în hotărârea motivată privind efectuarea percheziţiei.

Articolul 429. Percheziţia corporală şi ridicarea obiectelor

şi documentelor

(1) În cazul contravenţiilor aflate în competenţă, agentul constatator, dacă există temeiuri de a efectua percheziţia corporală sau ridicarea, poate ridica obiectele şi documentele care au importanţă pentru cauză, care se află în hainele, în alte lucruri ale persoanei sau pe corpul ei.

(2) Percheziţia corporală şi ridicarea obiectelor şi documentelor se pot efectua fără ordonanţă specială şi fără autorizația judecătorului de instrucție:

a) în cazul prevăzut la art. 433 alin.(1);

b) dacă există motive rezonabile pentru a presupune că una dintre persoanele care se află la locul efectuării percheziţiei sau ridicării ascunde asupra sa obiecte sau documente care pot avea importanţă pentru justa soluţionare a cauzei.

(3) Percheziţia corporală se face fără consimțământul persoanei sau al reprezentantului ei legal, în condiţiile prezentului cod.

(4) Percheziţia corporală, ridicarea în procesul ei a obiectelor şi documentelor se efectuează de un reprezentant al agentului constatator de acelaşi sex cu persoana percheziţionată, cu participarea, după caz, a unui specialist de acelaşi sex.

(5) La efectuarea percheziţiei pot fi utilizate mijloace tehnice, fapt ce va fi consemnat în procesul-verbal.

(6) Procesul-verbal se încheie în cazul ridicării obiectelor şi documentelor. Copia de pe procesul-verbal se înmânează, contra semnătură, persoanei la care se referă sau reprezentantului ei legal.

(7) În cazul unei contravenţii pentru care se prevede sancţiunea privării de dreptul de a conduce vehicule, agentul constatator suspendă dreptul de a conduce vehicule/ridică permisul de conducere până la pronunţarea încheierii judecătoreşti. În acest caz, concomitent cu remiterea cauzei contravenţionale spre examinare instanţei de judecată competente, agentul constatator înaintează, în cel mult 3 zile, instanţei de judecată un demers cu privire la aplicarea măsurii de siguranţă privind suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului. Agentul constatator poate aplica şi prevederile art. 438.

(8) Până la soluţionarea cauzei, obiectele şi documentele ridicate se păstrează în modul prevăzut la art. 159 din Codul de procedură penală.

Articolul 430. Procesele-verbale cu privire la percheziţie,

la ridicarea obiectelor şi documentelor,

la cercetarea la faţa locului

(1) Agentul constatator care efectuează percheziţia, ridicarea obiectelor şi documentelor sau cercetarea la faţa locului încheie un proces-verbal la care anexează, după caz, lista obiectelor şi documentelor ridicate. În procesul-verbal cu privire la percheziţie sau la ridicarea obiectelor şi documentelor se consemnează că celor prezenţi li s-au explicat drepturile şi obligaţiile prevăzute de prezentul cod şi se înscriu declaraţiile făcute de aceste persoane.

(2) În procesul-verbal cu privire la percheziţie sau la ridicarea obiectelor şi documentelor se menţionează predarea lor benevolă sau ridicarea lor forţată, se indică locul şi împrejurările în care au fost descoperite. În procesul-verbal sau în lista anexată la el se enumeră obiectele şi documentele ridicate, numărul, măsura, cantitatea, elementele caracteristice şi, pe cât este posibil, valoarea lor, termenul pentru care au fost ridicate și organul la care acestea se vor păstra.

(3) Dacă, în timpul percheziţiei, ridicării obiectelor şi documentelor sau în timpul cercetării la faţa locului, persoanele la care se efectuează percheziţia sau ridicarea ori alte persoane au încălcat ordinea sau au încercat să distrugă ori să tăinuiască obiectele şi documentele căutate, agentul constatator consemnează faptul în procesul-verbal, indicând şi măsurile pe care le-a întreprins.

(4) Procesul-verbal cu privire la percheziţie, la ridicarea obiectelor şi documentelor sau la cercetarea la faţa locului se aduce la cunoştinţa tuturor persoanelor care au participat la efectuarea acestor acţiuni procesuale ori au asistat la efectuarea lor şi se semnează de fiecare, cu dreptul de a formula în scris observații în cuprinsul procesului-verbal respectiv. Copia de pe procesul-verbal se înmânează persoanelor cărora le-au fost aplicate aceste acţiuni procesuale sau reprezentanţilor lor.

(5) Refuzul proprietarului sau posesorului obiectului sau documentului de a semna procesul-verbal, precum şi absenţa acestora se consemnează de martorii asistenţi.

(6) Obiectele şi documentele ridicate vor fi, pe cât este posibil, împachetate şi sigilate chiar la locul percheziţiei sau ridicării, fapt ce se consemnează în procesul-verbal. Pachetele sigilate se semnează de către persoana care a efectuat percheziţia sau ridicarea.

Articolul 431. Corpurile delicte

(1) Corpuri delicte se consideră obiectele, inclusiv banii, documentele, vehiculele, alte valori, faţă de care există temeiuri a presupune că au servit la săvârșirea contravenţiei, au păstrat asupra lor urmele faptei contravenţionale sau au constituit obiectul acestei fapte, sau pot servi ca mijloc de constatare a existenţei ori inexistenţei elementelor constitutive ale contravenţiei.

(2) Corpurile delicte se anexează la procesul-verbal cu privire la contravenţie, în care se descriu amănunţit, ori se păstrează într-un alt mod prevăzut de lege. Corpurile delicte care, din cauza volumului sau din alte motive, nu pot fi păstrate se fotografiază, iar fotografiile se anexează la procesul-verbal, în care se consemnează acest fapt.

(2^1) La examinarea contravenţiilor prevăzute la art. 197^1 şi art. 287 alin. (8)–(11) şi (14), vehicul auto este ridicat şi adus la locul stabilit de către agentul constatator în condiţiile art. 439.

(3) Până la soluţionarea cauzei contravenţionale, agentul constatator asigură păstrarea corpurilor delicte potrivit prevederilor art. 159–161 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător în procesul contravenţional.

(4) La judecarea cauzei contravenţionale, instanţa hotărăște asupra corpurilor delicte potrivit art. 439^7 din prezentul cod și prevederilor art. 162 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător în procesul contravenţional.

(4^1) La examinarea cauzelor contravenţionale prevăzute la art. 50 alin.(2), art. 128 alin.(2) şi la art. 361 alin.(4), agentul constatator al poliţiei, la examinarea celor de la art. 287 alin.(8), (10), (11) şi (14), agentul constatator al Serviciului Vamal hotărăsc asupra corpurilor delicte potrivit art. 439^7 din prezentul cod şi prevederilor art. 162 din Codul de

procedură penală, care se aplică în modul corespunzător în procesul contravenţional.

(4^2) În cazul imposibilităţii aplicării alin. (4^1) din prezentul articol în partea ce ţine de art. 287 alin.(8), (10), (11) şi (14), agentul constatator al Serviciului Vamal confiscă contravaloarea corpului delict stabilită de către organul vamal.

Capitolul V

MĂSURILE

PROCESUALE DE CONSTRÂNGERE

Articolul 432. Măsurile procesuale de constrângere

Agentul constatator este în drept să aplice, în limitele competenţei, următoarele măsuri procesuale de constrângere:

a) reţinerea;

b) aducerea silită;

c) înlăturarea de la conducerea vehiculului;

d) - *abrogată;*

e) interzicerea exploatării vehiculului prin retragerea plăcii cu numărul de înmatriculare al acestuia;

f) suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier;

g) amenda judiciară;

h) punerea sub sechestru;

i) ridicarea și aducerea vehiculului la parcare.

Articolul 433. Reţinerea

(1) Reţinerea constă în limitarea de scurtă durată a libertăţii persoanei fizice şi poate fi aplicată în cazul:

a) contravenţiilor flagrante pentru care prezentul cod prevede sancţiunea arestului contravenţional;

b) imposibilităţii identificării persoanei în a cărei privinţă este pornit proces contravenţional dacă au fost epuizate toate măsurile de identificare;

c) executării hotărârii instanței de judecată privind expulzarea persoanei;

d) încălcării regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră sau a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat.

(2) Reţinerea se aplică de către:

a) poliţie;

b) Poliţia de Frontieră, în cauzele de încălcare a regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră sau a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat;

c) Serviciul vamal, în cazul contravenţiilor ce ţin de competenţa lui;

d) Inspectoratul General pentru Migrație, în cazul contravenţiilor ce ţin de competenţa sa.

(3) Persoana reţinută va fi informată neîntârziat, într-o limbă pe care o înţelege, despre motivele reţinerii, faptul informării consemnându-se în procesul-verbal cu privire la reţinere.

(4) Persoanei reţinute i se comunică neîntârziat, contra semnătură, drepturile prevăzute la art. 384, faptul comunicării consemnându-se în procesul-verbal cu privire la reţinere.

(5) Persoanei reţinute i se acordă neîntârziat posibilitatea de a comunica la două persoane, la alegerea sa, despre reţinere. Faptul comunicării sau al refuzului de a comunica se consemnează, contra semnătură, în procesul-verbal cu privire la reţinere.

Articolul 434. Procesul-verbal cu privire la reţinere

(1) La reţinerea persoanei se încheie în cel mult 3 ore un proces-verbal cu privire la reţinere, în care se consemnează data şi locul încheierii, funcţia, numele şi prenumele persoanei care a încheiat procesul-verbal, date referitoare la persoana reţinută, data, ora, locul şi motivul reţinerii.

(2) Procesul-verbal cu privire la reţinere se semnează de persoana care l-a încheiat şi de persoana reţinută. Refuzul persoanei reţinute de a semna procesul-verbal se consemnează în el, cu adeverirea faptului de cel puţin doi martori.

Articolul 435. Durata reţinerii şi condiţiile

privării de libertate

(1) Reţinerea nu poate depăşi 3 ore, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezentul articol.

(2) Reținerea poate fi aplicată pe un termen mai mare decât cel indicat la alin. (1), cu autorizația judecătorului de instrucție sau, în lipsa acesteia în cazuri excepționale, cu ulterioara autorizare, dar, în ambele cazuri, nu mai mult de 24 de ore:

a) până la examinarea cauzei contravenționale – persoanei suspectate de săvârșirea unei contravenții pentru care sancțiunea prevede arestul contravențional;

b) pentru a identifica persoana şi a clarifica circumstanțele contravenției –

persoanelor care au încălcat regulile de ședere a cetățenilor străini şi apatrizilor în Republica Moldova, regimul frontierei de stat, regimul zonei de frontieră sau regimul punctelor de trecere a frontierei de stat;

c) dacă există unul din cazurile prevăzute la art. 166 alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală nr. 122/2003 și persoana este suspectată de săvârșirea unei contravenții pentru care sancțiunea prevede arestul contravențional.

(3) – *abrogat.*

(4) – *abrogat.*

(5) Termenul reţinerii contravenţionale curge din momentul reţinerii.

(6) Persoanei reţinute i se asigură cel puţin condiţiile prevăzute în Codul de executare pentru persoanele supuse măsurii arestului preventiv.

Articolul 436. Eliberarea persoanei reţinute

(1) Persoana reţinută urmează să fie eliberată în cazul în care:

a) nu s-au confirmat motivele verosimile de a bănui că a săvârșit contravenţia;

b) a expirat termenul reţinerii;

c) lipsesc temeiurile de a fi privată în continuare de libertate.

(2) Persoana eliberată nu poate fi reţinută din nou pe aceleaşi temeiuri.

(3) La eliberare, persoanei reţinute i se înmânează copia de pe procesul-verbal în care se menţionează de cine şi în ce temei a fost reţinută, locul şi timpul reţinerii, temeiul şi timpul eliberării.

Articolul 437. Aducerea silită

(1) Aducerea silită constă în conducerea forţată în faţa instanţei de judecată a persoanei în cazul în care aceasta, fiind citată în modul stabilit de lege, nu s-a prezentat, fără a avea motive întemeiate, şi nu a informat instanța care a citat-o despre imposibilitatea prezentării sale, prezența acesteia fiind necesară.

(1^1) Poate fi supusă aducerii silite doar persoana participantă la proces, pentru care este obligatorie citarea instanței, şi care:

a) se eschivează de la primirea citației;

b) se ascunde de instanță.

(2) Aducerea silită se efectuează de către poliţie în temeiul unei încheieri judecătoreşti cu
aplicarea prevederilor art. 199 alin. (4)–(6) din Codul de procedură penală.

(3) Încheierea privind aducerea silită va cuprinde:

a) data şi locul emiterii;

b) numele, prenumele, funcția şi semnătura persoanei care dispune aducerea;

c) numele, prenumele şi domiciliul persoanei care trebuie să fie adusă;

d) data, ora şi locul în care persoana urmează să fie adusă;

e) motivul aducerii.

Articolul 438. Înlăturarea de la conducerea vehiculului

(1) Persoana care conduce vehicul este înlăturată de la conducere dacă:

a) există temeiuri suficiente de a presupune că concentrația de alcool în sânge sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat depășește limita de alcool admisibilă sau că persoana se află în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare;

b) asupra dreptului de a conduce vehicule pe numele său sunt aplicate restricții de conducere;

b[1]) nu are asupra sa documentul care confirmă dreptul de a conduce sau de a folosi vehiculul, cu excepția cazului în care dreptul de a conduce este înscris în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule, iar persoana care conduce vehiculul deține asupra sa un act de identitate valabil pe numele său;

c) a expirat termenul de 180 de zile de plasare sub regim vamal de admitere temporară a vehiculului declarat prin acțiune pe teritoriul vamal al Republicii Moldova;

d) are domiciliul în altă localitate decât localitățile din stânga Nistrului, municipiul Bender ori localitățile Gîsca, Chițcani, Zahorna, Merenești și Cremenciug din raionul Căușeni și conduce un vehicul cu plăcuță cu număr de înmatriculare neutru sau cu plăcuță cu număr de înmatriculare eliberate în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului sau municipiul Bender, cu excepția prevăzută la art. 53 alin. (22) din Legea privind siguranța traficului rutier.

(2) Persoana indicată la alin.(1) în situaţia de la lit. a) este obligată să accepte, la cererea agentului constatator, testarea alcoolscopică și/sau testarea antidrog, examenul medical, prelevarea de sânge şi de eliminări ale corpului pentru analiză.

(3) Testarea alcoolscopică, examenul medical, prelevarea de sânge şi de eliminări ale corpului pentru analiză se efectuează de un specialist abilitat cu asemenea atribuţii. Pentru prezentarea cu bună ştiinţă a unei concluzii false, specialistul răspunde în conformitate cu art. 312 din Codul penal.

(4) Modul de efectuare a testării alcoolscopice, a testării antidrog, a examenului medical pentru constatarea gradului de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe, se

stabileşte de Guvern.

Articolul 438[1]. Interzicerea exploatării vehiculului

prin retragerea plăcilor cu numărul

de înmatriculare

(1) Se interzice exploatarea vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare în cazul constatării abaterilor de la condiţiile tehnice pentru admiterea în circulaţie a vehiculelor, prevăzute de legislaţia în vigoare.

(2) Plăcile cu numărul de înmatriculare se ridică în cazurile în care:

a) vehiculul este fabricat sau reutilat cu abateri de la standardele şi/sau normativele în vigoare;

b) vehiculul nu a trecut inspecţia tehnică periodică;

c) numărul de înmatriculare nu corespunde standardului stabilit;

d) vehiculul este echipat cu dispozitive luminoase şi/sau sonore speciale fără autorizarea respectivă;

e) parbrizul sau suprafeţele de geam ale portierelor din faţă sunt umbrite cu depăşirea normelor admisibile ori pe acestea sunt amplasate diferite obiecte care diminuează câmpul vizual al conducătorului.

(3) Faptul necorespunderii stării tehnice şi a utilajului vehiculului standardelor şi normativelor în vigoare se consemnează în procesul-verbal de inspectare tehnică a vehiculului, care se va întocmi în 3 exemplare: un exemplar rămâne la persoana care a decis ridicarea plăcilor, al doilea exemplar se transmite persoanei care a preluat spre păstrare plăcile, iar cel de-al treilea exemplar se înmânează conducătorului vehiculului.

(4) Plăcile cu numărul de înmatriculare se vor restitui proprietarului, posesorului sau reprezentantului acestora imediat după înlăturarea neajunsurilor sau defectelor tehnice care au servit drept temei pentru ridicarea acestora.

Articolul 439. Ridicarea şi aducerea vehiculului

la parcare

(1) Dacă conducătorul unui vehicul este înlăturat de la conducere, un alt conducător care îl însoțește și care deține documente valabile pentru conducerea respectivei categorii de vehicule poate prelua conducerea vehiculului și continua deplasarea. În cazul în care acest lucru nu este posibil și vehiculul nu poate fi predat proprietarului, posesorului sau reprezentantului acestora, vehiculul este evacuat la stația de parcare specială sau la subdiviziunea de poliție cea mai apropiată de locul constatării contravenției.

(2) Vehiculul poate fi adus la staţia de parcare specială sau pe teritoriul subdiviziunii

de poliţie şi în cazul în care:

a) staţionarea lui poate genera un pericol iminent pentru interesul public;

b) acesta staționează într-un loc interzis și întrunește una din următoarele condiții:

– blochează alte vehicule și/sau accesul altor vehicule;

– este staționat pe o trecere de pietoni sau înainte de aceasta la o distanță mai mică de 5 m;

– este staționat pe trotuar sau pe gazon;

– blochează accesul la scări, rampe sau la planurile înclinate de bordură, destinate persoanelor cu dizabilități locomotorii și altor persoane cu mobilitate redusă;

– creează obstacole pentru activitatea autovehiculelor speciale, destinate pentru întreținerea și repararea drumurilor, pentru salubrizare și pentru serviciile de utilitate publică;

– este staționat pe o trecere la nivel cu calea ferată sau mai aproape de 50 m de aceasta;

– este staționat într-un tunel, pe un pod, pe un viaduct, pe o rampă ori sub acestea;

– este staționat într-o stație a vehiculelor de rută sau la o distanță mai mică de 25 m de aceasta;

– este staționat într-o intersecție sau la o distanță mai mică de 15 m de aceasta;

– este staționat cu nerespectarea cerințelor agentului de circulație, atunci când vehiculul creează obstacole în desfășurarea unor evenimente publice, pentru trecerea coloanelor oficiale sau atunci când acesta periclitează siguranța publică;

– blochează accesul pentru încărcarea vehiculelor electrice;

– este staționat într-un loc de staționare rezervat persoanelor cu dizabilități locomotorii;

c) este necesară identificarea proprietarului (posesorului) vehiculului utilizat sau destinat pentru săvârșirea contravenţiei;

d) a fost condus de o persoană care nu are dreptul de a conduce vehiculul introdus în țară în baza Legii nr. 248/2022 sau a Legii nr. 319/2025 .

(2^1) În cazul expirării termenului de aflare pe teritoriul vamal a vehiculului auto declarat prin acţiune, acesta este adus către cel mai apropiat birou vamal.

(3) Faptul aducerii vehiculului la staţia de parcare specială sau pe teritoriul subdiviziunii de poliţie se consemnează într-un proces-verbal, în care se indică:

a) tipul, modelul vehiculului, numărul de înmatriculare, numerele de identificare ale agregatelor marcate, defectele şi deteriorările lui vizibile;

b) numele, prenumele, funcţia şi semnătura persoanei care a decis aducerea vehiculului la parcare şi care a organizat aducerea;

c) temeiul de fapt şi temeiul juridic care au determinat aducerea vehiculului;

d) denumirea (numele), sediul (domiciliul), numărul de telefon al persoanei care a organizat (a efectuat) aducerea vehiculului la parcare;

e) adresa parcării;

f) data şi ora încheierii procesului-verbal;

g) numele, prenumele, funcţia şi semnătura persoanei care a luat în primire vehiculul la parcare.

(4) Procesul-verbal se încheie în 4 exemplare: un exemplar rămâne la persoana care a decis aducerea vehiculului la parcare, al doilea exemplar se remite persoanei care a organizat aducerea, al treilea exemplar se înmânează persoanei care a luat în primire vehiculul la parcare, iar cel de-al patrulea exemplar se înmânează proprietarului sau posesorului de vehicul ori i se expediază recomandat la domiciliu. Despre aducerea vehiculului la parcare, agentul constatator informează neîntârziat serviciul de gardă al poliţiei.

(5) Vehiculul parcat se restituie proprietarului, posesorului sau reprezentantului lor legal imediat după înlăturarea temeiurilor pentru aducerea la parcare prevăzute la alin.(1) şi (2). Cheltuielile de aducere şi de staţionare a vehiculului la parcare sunt suportate de contravenient.

(5^1) În cazul prevăzut la alin. (2) lit. d), vehiculul se restituie beneficiarului scutirii de plata drepturilor de import după prezentarea dovezii de achitare a drepturilor de import în vigoare la momentul acordării scutirii.

(6) Pentru deteriorările cauzate vehiculului în timpul aducerii la parcare sau în timpul staţionării lui la parcare răspunde corespunzător agentul constatator, persoanele care au organizat (efectuat) aducerea vehiculului la parcare sau care au asigurat păstrarea vehiculului la parcare, în funcție de subiectul care se face vinovat de survenirea deteriorării.

(7) – *abrogat.*

(7^1) – *abrogat.*

(8) Conducătorul, proprietarul sau posesorul vehiculului nu suportă cheltuielile indicate la alin.(5) dacă lipsesc elementele constitutive ale contravenţiei. În acest caz cheltuielile sunt suportate de stat.

(9) Modul de ridicare, transportare, depozitare şi eliberare a vehiculelor se stabilesc de către Guvern.

(10) În caz de stabilire a sancţiunii contravenţionale prevăzute la art. 287 alin. (8) şi (9), cheltuielile de scoatere a vehiculului auto, a mărfurilor, obiectelor şi a altor valori de pe teritoriul Republicii Moldova le suportă contravenientul.

Articolul 439[1]. Suspendarea dreptului de utilizare a

vehiculului rutier

(1) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier constă în interzicerea temporară persoanei fizice și/sau persoanei juridice de a utiliza un anumit vehicul rutier prin reținerea plăcuțelor cu numărul de înmatriculare și a certificatului de înmatriculare. Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier este aplicată în cazul în care vehiculul a fost folosit la săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 197 alin. (3), (5), (11)–(14), (18), art. 200[1] alin.(2) și (3), art. 207[1], art. 224 alin. (6), (11) și (12), art. 263[3] alin.(1)–(3), (6), (7), (9) și (10).

(2) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier se aplică până la momentul achitării sancțiunii pentru contravențiile prevăzute la art. 197 alin. (11)–(14), (18), art. 207[1], art. 263[2] alin. (2), (7) și (11).

(3) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier se aplică pe termen de 3 luni pentru contravențiile prevăzute la art. 197 alin. (3) și (5), art. 200[1] alin. (2) și (3), art. 224 alin. (6), (11) și (12), art. 263[3] alin. (1), (3), (6), (9) și (10).

(4) Acțiunile prevăzute la art. 197 alin. (3), art. 263[3] alin. (1), (3), (6) și (8) săvârșite repetat în cursul aceluiași an calendaristic atrag după sine suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier pe un termen de 6 luni.

(5) Măsura de suspendare a dreptului de utilizare a vehiculului rutier încetează și plăcuțele cu numărul de înmatriculare împreună cu certificatul de înmatriculare se restituie în cel mult 3 zile, la cererea contravenientului, cu condiția prezentării dovezii de achitare a amenzii, iar în cazul contravențiilor prevăzute la art. 197 alin. (3), art. 263[3] alin.(1), (3) și (6) – după expirarea termenului de 3–6 luni.

Articolul 439[2]. Amenda judiciară

Amenda judiciară este o sancțiune bănească care se aplică de către instanța de judecată persoanei care a comis o abatere în cursul procesului contravențional, conform art. 201 din Codul de procedură penală aplicat corespunzător.

Articolul 439[3]. Punerea sub sechestru

(1) Punerea sub sechestru este o măsură procesuală de constrângere care poate fi aplicată de către judecătorul de instrucție sau de către instanța de judecată, la solicitarea agentului constatator a organului abilitat cu dreptul de examinare şi/sau soluţionare a contravenţiei respective sau a procurorului, pentru a asigura eventuala confiscare specială, precum şi pentru a garanta executarea sancțiunii amenzii, conform art. 203–210 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

(2) Punerea sub sechestru a bunurilor pentru a asigura eventuala confiscare specială şi pentru a garanta executarea sancțiunii amenzii poate fi aplicată asupra bunurilor persoanei în privința căreia s-a pornit proces contravențional. Punerea sub sechestru, pentru a asigura eventuala confiscare specială, poate fi aplicată şi asupra bunurilor altor persoane care le-au acceptat, știind despre dobândirea ilegală a acestora.

(3) Dacă bunurile ce urmează a fi sechestrate pentru repararea prejudiciului cauzat sau pentru a garanta executarea pedepsei amenzii sunt folosite sau constituie parte a procesului tehnologic de producţie şi sechestrarea lor ar determina în mod inevitabil stoparea activităţii economice, se iau măsuri asigurătorii pentru sechestrarea contravalorii acestora.

Capitolul V[1]

MĂSURILE DE SIGURANȚĂ

Articolul 439[4]. Măsurile de siguranță

În procesul contravențional, în scopul înlăturării consecințelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvârșirii faptelor contravenționale prevăzute de prezentul cod, chiar dacă nu sunt întrunite condițiile de tragere la răspundere contravențională, se poate aplica una sau mai multe din următoarele măsuri de siguranță:

a) expulzarea;

b) demolarea construcțiilor neautorizate şi/sau defrişarea arborilor şi arbuştilor;

c) confiscarea specială;

d) suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor.

Articolul 439[5]. Expulzarea

(1) Expulzarea este o măsură de siguranță care constă în îndepărtarea silită de pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor străini şi a apatrizilor care au săvârșit o contravenție prevăzută de prezentul cod. Expulzarea are drept scop înlăturarea unei stări de pericol şi/sau prevenirea săvârșirii unor fapte socialmente periculoase de către aceste persoane.

(2) Expulzarea se aplică de către instanța de judecată şi doar în prezența cumulativă a următoarelor condiții:

a) contravenientul este cetățean străin sau apatrid, cu excepția cetățeanului unui stat membru al Uniunii Europene, a cetățeanului unui stat semnatar al Acordului Schengen, a persoanei care a fost recunoscută ca refugiat sau căreia i s-a acordat protecție umanitară;

b) cetățeanul străin sau apatridul este sancționat pentru o faptă care constituie contravenție;

c) rămânerea contravenientului pe teritoriul Republicii Moldova este sursa unei stări de pericol pentru ordinea publică sau pentru securitatea națională, înlăturarea acestei stări fiind posibilă doar prin îndepărtarea contravenientului de pe teritoriul Republicii Moldova;

d) contravenientul nu poate fi expulzat în statul în privința căruia există dovezi că în statul respectiv acesta va fi persecutat din motive de apartenență rasială, națională, religioasă, din cauza convingerilor politice sau va fi supus tratamentului inuman şi degradant, torturii ori pedepsei capitale.

(3) - *abrogat.*

(4) În cazul în care expulzarea însoțește sancțiunea arestului contravențional, aducerea la îndeplinire a expulzării are loc după executarea sancțiunii.

(5) La aplicarea expulzării persoanelor indicate la alin. (1) se va ține cont de dreptul la respectarea vieții private a acestora.

Articolul 439[6]. Demolarea construcțiilor neautorizate

şi defrişarea arborilor şi arbuştilor

(1) Demolarea construcțiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art. 116, 134, 134[1], 168, art. 177 alin.(3), alin.(4) lit. c)și d), art. 178, 179, 226 și 364 şi atrage, după caz, remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate.

(2) Defrişarea arborilor şi arbuştilor se aplică în cazul contravenției prevăzute la art. 168.

(3) Demolarea construcțiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se dispun de către instanța de judecată şi pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravențională în temeiul art. 26 sau procesul contravențional a încetat în temeiul art. 441 alin. (1) lit. f).

(4) Demolarea construcțiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se execută de către contravenient pe cont propriu sau de către autoritățile administrației publice locale din contul proprietarului.

(5) Modul de demolare a construcțiilor neautorizate şi de defrişare a arborilor şi arbuştilor se stabileşte de către Guvern.

Articolul 439[7]. Confiscarea special

(1) Confiscarea specială constă în trecerea forțată şi gratuită în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

(2) Sunt pasibile confiscării speciale bunurile:

a) utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei contravenții;

b) rezultate din săvârșirea contravenției, precum şi orice venituri generate de aceste bunuri;

c) date pentru a determina săvârșirea unei contravenții sau pentru a-l răsplăti pe contravenient;

d) deținute contrar regimului stabilit de legislație şi depistate pe parcursul desfășurării procesului contravențional;

e) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din contravenții sau din veniturile generate de aceste bunuri.

(3) Confiscarea specială se aplică de către instanța de judecată la demersul agentului constatator.

(4) În cazul contravențiilor prevăzute la art. 79 alin. (3), art. 287 confiscarea specială se aplică de către reprezentantul Serviciului Vamal abilitat să examineze cauza contravențională.

(5) Până la pronunțarea hotărârii cu privire la confiscarea specială, agentul constatator dispune restituirea către proprietar sau către posesorul legal al bunurilor ușor alterabile, în acest caz confiscându-se contravaloarea lor.

(6) Dacă bunurile rezultate din săvârșirea contravenției şi veniturile de la aceste bunuri au fost comasate cu bunurile dobândite legal, se confiscă acea parte din bunuri sau contravaloarea acestora care corespunde valorii bunurilor rezultate din săvârșirea contravenției şi a veniturilor de la aceste bunuri.

(7) Dacă bunurile indicate la alin. (2) lit. a) și b) aparțin sau au fost transferate oneros unei persoane care nu știa și nici nu trebuia să știe despre scopul utilizării sau originea bunurilor, se confiscă contravaloarea acestora. Dacă bunurile respective au fost transferate cu titlu gratuit unei persoane care nu știa și nici nu trebuia să știe despre scopul utilizării sau originea acestora, bunurile se confiscă.

(8) Confiscarea specială se poate aplica chiar dacă făptuitorul este eliberat de răspundere contravențională.

(9) Confiscarea specială nu se aplică în cazul contravențiilor săvârșite prin intermediul unui organ de presă sau al oricărui alt mijloc de informare în masă.

Articolul 439[8]. Suspendarea dreptului de a conduce

vehicule/ridicarea provizorie a permisului

de conducere a vehiculelor

(1) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor constă în interzicerea temporară persoanei fizice de a conduce vehicule prin suspendarea dreptului de a conduce/ridicarea permisului de conducere până la pronunţarea hotărârii judecătoreşti asupra cauzei. Suspendarea dreptului de a conduce

vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor are drept scop înlăturarea unei stări de pericol şi/sau prevenirea săvârșirii unor fapte socialmente periculoase în traficul rutier.

(2) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se aplică de către instanţa de judecată, la demersul agentului constatator, în procesul de examinare a contravenţiilor pentru care se prevede sancţiunea privării de dreptul de a conduce vehicule.

(3) Instanţa de judecată examinează, în cel mult 3 zile de la data depunerii, demersul agentului constatator cu privire la suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului, cu emiterea unei încheieri care va conţine una dintre următoarele soluţii:

a) admiterea demersului agentului constatator şi suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului;

b) respingerea demersului agentului constatator şi repunerea în dreptul de a conduce vehicule/restituirea permisului de conducere titularului.

(4) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se aplică de instanţa de judecată pe un termen ce nu poate depăşi termenul maxim al sancţiunii de privare de drept special prevăzut de sancţiunea normei contravenţionale.

(5) Termenul executării măsurii de siguranţă de suspendare a dreptului de a conduce vehicule/ridicare provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se include în termenul de executare a sancţiunii de privare de drept special de a conduce vehicule.

(6) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se poate aplica chiar dacă făptuitorul este eliberat de răspundere contravenţională.

(7) În cel mult 3 zile de la data pronunţării încheierii, copia de pe aceasta se înmânează agentului constatator şi persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional sau se remite acestora în cazul în care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

TITLUL II

PARTEA SPECIALĂ

Capitolul VI

CONSTATAREA FAPTEI CONTRAVENȚIONALE

Articolul 440. Procesul de constatare a faptei contravenţionale

şi atribuţiile agentului constatator

(1) Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

(1^1) Faptele contravenționale pot fi constatate, examinate și soluționate de către agentul constatator în scris, pe suport de hârtie sau în formă electronică, ori cu convertirea documentației respective într-un format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple. Modul de examinare și de soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică sau cu convertirea documentației în format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple, se aprobă de către Guvern.

(2) Agentul constatator este sesizat prin plângere sau denunț ori se autosesizează când dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale.

(3) În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea și să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol. Dacă există temeiuri rezonabile, agentul constatator, prin decizie motivată, prelungește termenul de examinare a cauzei contravenționale, care nu poate depăși termenul general de prescripție, sau emite o decizie asupra cauzei.

(4) Procesul contravenţional se porneşte numai în baza plângerii prealabile a victimei în cazul contravenţiilor prevăzute la art. 69, 104–107.

(4^1) Prin derogare de la prevederile alin. (1)–(3), în cazul în care faptele contravenţionale specificate la art. 96 alin. (1) lit. a) şi alin. (3) şi la art. 97–103, cu excepţia contravenţiei prevăzute la art. 97^1 alin.(2), au fost stabilite de către agentul constatator, acesta notifică titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform Legii nr. 66-XVI din 27 martie 2008 privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate despre cele constatate. Dacă titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform Legii privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii notificării, nu depune plângerea prealabilă, agentul constatator nu începe procesul contravenţional în conformitate cu prevederile prezentului cod.

(4^2) Constatarea faptei contravenționale și începerea procesului contravențional în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător sau în urma acestuia de către agentul constatator care are atribuții de organ de control conform Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător se efectuează în limitele stabilite la art. 4 alin.(10) și art. 5^1 din legea menționată.

(5) Dacă la depistarea sau la examinarea cazului contravenţional se stabileşte competenţa unei alte autorități abilitate să constate contravenția sau să examineze cauza

contravențională, procesul-verbal cu privire la contravenţie şi materialele acumulate se remit în aceeaşi zi conform competenţei, pe suport de hârtie sau în formă electronică ori cu convertirea documentației respective într-un format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple.

(6) La solicitarea unor alţi agenţi constatatori, angajatul cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne este obligat să le acorde ajutor la constatarea contravenţiei.

Articolul 440[1]. Contravenţia flagrantă

(1) Contravenţia flagrantă este contravenţia descoperită în momentul săvârșirii ei sau înainte ca efectele ei să fie consumate.

(2) În cazul depistării contravenţiei flagrante, agentul constatator este obligat să întreprindă toate măsurile ce nu suferă amânare şi se impun în vederea constatării acesteia.

(3) Procesul contravenţional în cazul contravenţiei flagrante se consideră pornit din momentul descoperirii acesteia.

(4) Contravenţia flagrantă urmează a fi înregistrată, prin decizie privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator, cel târziu, în următoarea zi lucrătoare din momentul depistării. În acest caz, decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator va conţine şi acţiunile procesuale efectuate până la înregistrare.

Articolul. 441. Temeiurile de încetare a procesului

contravențional

(1) Procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care:

a) nu există faptul contravenţiei;

b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin.(3), art.4 alin.(3), art. 20–31;

c) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepţia cazului de reabilitare a acesteia;

d) pentru acelaşi fapt şi privitor la aceeaşi persoană există o decizie/hotărâre definitivă;

e) pentru acelaşi fapt este pornită urmărire penală;

f) nu este identificat făptuitorul şi/sau termenul prescripţiei tragerii la răspundere contravenţională a expirat;

g) fapta a fost constatată în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător și nu reprezintă încălcare gravă sau foarte gravă în sensul Legii nr. 131 din 8

iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;

h) liberarea de răspundere contravențională este prevăzută la articolul corespunzător din partea specială a cărții întâi.

(2) Încetarea procesului contravenţional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit.

Articolul 442. Procesul-verbal cu privire la contravenţie

(1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

(1^1) Procesul-verbal de control, întocmit conform prevederilor Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, substituie procesul-verbal cu privire la contravenție și are regim juridic și forță juridică similare dacă în el se constată fapta contravențională cu respectarea cerințelor stabilite de prezentul cod.

(2) În cel mult 24 de ore de la data încheierii, procesul-verbal cu privire la contravenţie se înscrie într-un registru de evidenţă în ordinea încheierii şi depunerii lui la autoritatea din care face parte agentul constatator.

(3) Conținutul Registrului de evidenţă a proceselor-verbale cu privire la contravenţii și modul de ținere a acestuia se aprobă de către Guvern și sunt obligatorii pentru toate autoritățile din care fac parte agenții constatatori.

Articolul 443. Conţinutul procesului-verbal cu privire

la contravenţie

(1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde:

a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii;

b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă;

c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară potrivit Registrului de stat al populației, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din actul de identitate al acesteia sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

c^1) adresa electronică a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, după caz;

d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor

pagube cauzate de contravenţie;

e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei;

f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art. 384 şi 387;

g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei;

h) informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii.

(2) În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional este un minor, în procesul-verbal se va consemna şi numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară potrivit Registrului de stat al populației a părinţilor sau ale altor reprezentanţi legali.

(3) În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional sau victima nu cunoaşte limba procesului-verbal, se asigură asistenţa unui interpret/traducător, datele lui consemnându-se în procesul-verbal.

(4) În procesul-verbal se individualizează corpurile delicte (se descriu forma, mărimea, culoarea, greutatea, alte caracteristici care permit individualizarea lor), indicându-se datele proprietarului şi, după caz, măsurile luate pentru valorificarea sau conservarea lor.

(5) Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi de victimă când există. În cazul în care constatarea contravenţiei este de competenţa unui organ colegial, procesul-verbal cu privire la contravenţie se încheie de către preşedintele organului colegial sau de către un membru ales cu votul majorităţii membrilor prezenţi la şedinţa în al cărei cadru are loc constatarea faptei ori desemnat de către preşedintele acestei şedinţe şi se semnează de către toţi membrii prezenţi la şedinţă.

(6) Faptul absenței persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura a cel puțin un martor, indicându-se și datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon). În cazul imposibilității de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului și documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.

(6^1) Nu poate avea calitatea de martor în condițiile alin. (6) un alt agent constatator.

(7) În procesul-verbal nu se admit rectificări, adăugiri, alte modificări. În cazul necesităţii unor astfel de acţiuni, se încheie un nou proces-verbal, în care se face consemnarea respectivă.

(8) În cazul în care contravenţia prevăzută la capitolul XIII al cărţii întâi a fost constatată cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate şi verificate metrologic, agentul constatator, după stabilirea identităţii conducătorului de vehicul, poate încheia procesul-verbal şi în absenţa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional. În procesul-verbal încheiat în cazurile prevăzute de prezentul alineat se indică tipul, modelul şi numărul de identificare al mijlocului special cu ajutorul căruia a fost constatată contravenția.

(9) Partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constatator de sancţionare, de încetare a procesului contravențional sau de remitere a cauzei funcționarului abilitat sa examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator sau autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, ori în instanţa de judecată, cu recomandarea, în toate cazurile, dacă consideră necesar, privind sancţionarea sau privind încetarea procesului, indicându-se şi termenul de contestare în instanţa de judecată.

(10) Dacă norma contravenţională prevede aplicarea punctelor de penalizare sau dacă contravenţia imputată prevede acumularea a 15 puncte de penalizare, partea rezolutivă a procesului-verbal va conţine şi menţiunea respectivă.

(11) În cazul deciziei de sancţionare, partea rezolutivă a procesului-verbal va cuprinde şi date privind informarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional despre dreptul de a plăti jumătate din amendă dacă amenda este plătită în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional recunoaşte săvârșirea contravenției şi acceptă sancțiunea stabilită în procesul-verbal de către agentul constatator, procesul-verbal cu privire la contravenție constituie actul de decizie asupra cauzei contravenționale. Faptul recunoaşterii contravenției şi al acceptării sancțiunii stabilite de către agentul constatator se consemnează în procesul-verbal cu privire la contravenție.

(11^1) În cazul convenirii asupra acordului de colaborare, între agentul constatator şi contravenient, în partea rezolutivă a procesului-verbal, se va consemna faptul aducerii la cunoştinţa contravenientului a mărimii amenzii prevăzute pentru contravenţia respectivă.

(12) În cazul deciziei de remitere a cauzei contravenţionale spre examinare funcționarului abilitat din cadrul autorității din care face parte agentul constatator sau în instanţa de judecată, agentul constatator transmite după competență procesul-verbal şi materialele cauzei contravenţionale.

(13) Copia de pe procesul-verbal se înmânează persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi victimei la cerere. În cazul procesului-verbal încheiat în absenţa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, copia de pe procesul-verbal se înmânează în modul prevăzut la art. 382 alin.(6).

(14) În cazul prevăzut la art. 16 alin.(2), agentul constatator expediază materialele cauzei contravenţionale autorităţii publice locale pentru problemele minorilor şi, după caz, poate solicita, prin demers, instanţei de judecată aplicarea faţă de minor a măsurii de

constrângere cu caracter educativ conform prevederilor art.104 din Codul penal.

Articolul 443[1]. Constatarea contravențiilor cu mijloace tehnice

certificate/omologate şi/sau cu mijloace de măsurare

adecvate şi verificate metrologic sau etalonate

în conformitate cu prevederile actelor normative

și încheierea procesului-verbal în cazul acestor

contravenții

(1) În cazul autosesizării privind săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 236, 238 și art. 240 alin. (2), constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate şi/sau cu mijloace de măsurare adecvate şi verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative ce funcționează în regim automatizat, dacă agentul constatator este în imposibilitate de a determina identitatea conducătorului vehiculului, acesta expediază o solicitare la domiciliul (sediul) proprietarului sau al posesorului vehiculului privind depunerea declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului, cu informarea despre răspunderea contravențională sau penală pe care o poartă în caz de necomunicare a informației solicitate sau de comunicare a informației false. Solicitarea este expediată prin poștă, cu scrisoare recomandată cu aviz de primire, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea solicitării și confirmarea primirii acesteia.

(2) După recepționarea solicitării agentului constatator, proprietarul sau posesorul vehiculului (persoană fizică sau juridică), în termen de 60 de zile lucrătoare, este obligat să depună la autoritatea competentă din cadrul căreia face parte agentul constatator o declarație cu privire la identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârșirii contravenției constatate în condițiile alin. (1), care va conține:

a) numele, prenumele, domiciliul, datele de contact și semnătura proprietarului vehiculului;

b) numele, prenumele, domiciliul și datele de contact ale persoanei căreia i-a fost transmis vehiculul cu care a fost săvârșită contravenția;

c) după caz, alte informații relevante.

(3) În cazul în care proprietarul sau posesorul vehiculului este minor, obligația de a depune declarația cu privire la identitatea conducătorului acestuia în momentul săvârșirii contravenției revine părinților acestuia sau persoanei la întreținerea căreia se află minorul.

(4) În cazul în care, în termenul prevăzut la alin. (2), proprietarul sau posesorul vehiculului comunică identitatea conducătorului vehiculului cu care a fost săvârșită contravenția, agentul constatator încheie în privința conducătorului proces-verbal cu privire la contravenție în condițiile art. 443 alin. (8).

(5) În cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin. (2), proprietarul sau

posesorul vehiculului nu a comunicat identitatea conducătorului vehiculului cu care a fost săvârșită contravenția, agentul constatator încheie în privința proprietarului sau posesorului vehiculului un proces-verbal cu privire la contravenție, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în condițiile art. 443 alin. (8).

(6) În cazurile prevăzute la alin. (3) și (4) ale prezentului articol, copia de pe procesul-verbal se înmânează în modul prevăzut la art. 382 alin. (7).

Articolul 444. Încheierea procesului-verbal

în cazul pluralităţii de contravenţii

(1) În cazul pluralităţii de contravenţii săvârșite de aceeaşi persoană, constatate în acelaşi timp de acelaşi agent, a căror soluţionare ţine de competenţa aceluiaşi organ, se încheie un singur proces-verbal sau, după caz, o decizie asupra cauzei contravenţionale.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), contravenţia va fi constatată prin acte procesuale diferite dacă cel puţin una din contravenţii este examinată în procedură simplificată.

Articolul 445. Nulitatea procesului-verbal cu privire

la contravenţie

(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârșite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

[Art. 445 declarat neconstituțional (în versiunea de până la modificarea prin LP159 din 12.10.18) prin HCC32 din 29.11.18, MO513-525/28.12.18 art. 189; în vigoare 29.11.18]

Articolul 446. Cazurile în care nu se încheie proces-verbal

cu privire la contravenţie

În cazul constatării unei fapte contravenţionale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie:

a) dacă răspunderea contravenţională a fost înlăturată conform art. 19, 21–31[1];

b) în cazul emiterii de către procuror a ordonanţei de a refuza începerea urmăririi penale, de a înceta urmărirea penală din cauză că fapta constituie o contravenţie, precum şi în cazul liberării de răspundere penală a persoanei cu tragerea la răspundere contravenţională. În cazurile indicate, procurorul emite o ordonanţă motivată privind pornirea procesului cu privire la contravenţie, cu excepția contravențiilor soluționate în modul prevăzut la art. 29 și 31^1;

c) dacă fapta contravenţională a fost examinată în baza constatărilor personale ale agentului constatator;

d) în cazul contravenţiei flagrante;

e) în cazul contravențiilor constatate la punctele de trecere a frontierei de stat, dacă persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional recunoaște contravenția săvârșită și acceptă sancțiunea sub formă de amendă stabilită de agentul constatator, cu eliberarea chitanței de încasare a amenzii conform art. 447.

Articolul 447. Chitanţa de încasare a amenzii la locul

constatării contravenţiei

(1) În cazul recunoașterii de către persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a contravenției și acceptării sancțiunii sub formă de amendă stabilită de către agentul constatator, acesta din urmă eliberează chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției, care conține următoarele:

a) data, ora și locul de efectuare a plății;

b) numele, prenumele, ziua, luna, anul nașterii, codul numeric personal și domiciliul persoanei sancționate;

c) numele, prenumele și calitatea agentului constatator, autoritatea pe care o reprezintă;

d) norma contravențională în al cărei temei este aplicată sancțiunea și circumstanțele care au importanță pentru stabilirea faptei și a consecințelor juridice;

e) suma amenzii aplicate;

f) suma amenzii achitate;

g) semnăturile părților.

(2) Chitanţa de încasare a amenzii contravenţionale se înmânează persoanei sancţionate, faptul înmânării menţionându-se în copia de pe chitanţă.

(3) Chitanţa de încasare a amenzii contravenţionale este un document de strictă evidenţă. Modul de evidenţă, de păstrare şi de eliberare a chitanţelor de către agenţii constatatori se stabileşte printr-un regulament aprobat de Guvern.

Articolul 447[1]. Examinarea cauzei contravenționale

de către autoritatea competent

(1) Examinarea cauzelor contravenționale de către agentul constatator, autoritățile prevăzute la art. 393 alin. (1) lit. b)–d), după caz, se efectuează cu respectarea prevederilor capitolelor I–VI din cartea a doua.

(2) După examinarea cauzei contravenționale, agentul constatator, autoritatea competentă (persoana abilitată să examineze cauza), după caz, emite decizia asupra cauzei. Decizia comisiei administrative asupra cauzei contravenționale se adoptă sub formă de hotărâre.

(3) Decizia trebuie să conțină:

1) data (ziua, luna, anul) emiterii deciziei;

2) denumirea autorității (numele, prenumele, calitatea persoanei abilitate să examineze cauza) care a emis decizia, data examinării cauzei;

3) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară potrivit Registrului de stat al populației, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din actul de identitate, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

4) expunerea circumstanțelor stabilite în cadrul examinării cauzei;

5) norma contravențională care încadrează fapta persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional;

6) soluția asupra cauzei, care poate fi:

a) încetarea procesului contravențional;

b) stabilirea vinovăției persoanei privind săvârșirea contravenției imputate şi, după caz, aplicarea sancțiunii contravenționale;

7) soluția referitoare la obiectele şi la documentele ridicate (corpurile delicte);

8) în cazul sancționării, mențiunea privind informarea contravenientului despre dreptul de a plăti jumătate din cuantumul amenzii, dacă plata este efectuată în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale;

9) mențiunea privind dreptul de contestare a deciziei, în conformitate cu prevederile art. 448.

(4) Prezența agentului constatator şi a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional la examinarea cauzei contravenționale este obligatorie.

(5) Absența agentului constatator sau a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat şi fără înștiințare prealabilă, nu împiedică examinarea cauzei.

(6) Dacă la examinarea cauzei contravenționale a participat persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional sau apărătorul acesteia, dar nu a fost întocmit proces-verbal al şedinței de examinare, decizia trebuie să conțină concluziile şi demersurile acestora şi rezultatele examinării demersurilor.

(7) Decizia asupra cauzei contravenționale se semnează de către persoana abilitată care a examinat cauza, iar decizia organului colegial – de către preşedintele şi de către secretarul şedinței.

(8) În termen de cel mult 3 zile de la data emiterii deciziei, copiile de pe aceasta se remit părților care nu au fost prezente la examinarea cauzei contravenționale şi, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului

constatator asupra cauzei contravenționale

(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

(3) Persoana față de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât şi la pronunțarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a perceperii despăgubirii materiale.

(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenței teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, semnate cu semnătură electronică calificată.

(5) Contestația depusă conform alin. (1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia

agentului constatator.

(6) În cazul prevăzut la alin. (2), până la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin. (3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

(8) Pentru contestația depusă împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale se percepe o taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023.

(9) În cazul în care contestația nu este însoțită de dovada de plată a taxei de timbru, instanța de judecată îi oferă timp părții pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă, în termen de 15 zile, partea nu înlătură neajunsurile, contestația nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie printr-o încheiere ce nu se supune niciunei căi de atac.

(10) Restituirea contestației nu exclude posibilitatea depunerii repetate a acesteia în condițiile și modul prevăzute de prezentul articol.

Articolul 449. Sesizarea procurorului în soluţionarea cauzei

contravenţionale

(1) Dacă în procesul contravenţional se constată că fapta considerată contravenţie a fost săvârșită în condiţii care o plasează sub incidenţa legii penale, dosarul se remite neîntârziat, prin încheiere motivată, procurorului, după competenţă.

(2) Dacă, în mersul urmăririi penale, de către organul de urmărire penală se constată că fapta care se considera infracţiune este contravenţie, dosarul se remite neîntârziat, prin ordonanţă motivată, procurorului, care procedează conform art. 396 alin.(2).

Articolul 450. Sesizarea privind cauzele şi condiţiile

care au favorizat contravenţia şi

încheierea interlocutorie

(1) La stabilirea sancţiunii, agentul constatator determină cauzele şi condiţiile care au favorizat săvârșirea contravenţiei şi, în caz de necesitate, sesizează autoritatea respectivă sau persoana cu funcţie de răspundere spre examinarea lor imediată.

(2) Constatând în procesul de judecată fapte de încălcare a legalităţii şi a drepturilor omului, instanţa de judecată emite, odată cu hotărârea, şi o încheiere interlocutorie, prin care aceste fapte se aduc la cunoştinţă persoanei cu funcţie de răspundere responsabile.

(3) În decursul a 30 de zile, persoana cu funcţie de răspundere sesizată conform alin.(1) şi (2) informează instanţa de judecată sau agentul constatator despre măsurile întreprinse de ea.

Articolul 451. Inadmisibilitatea divulgării materialelor

în cauza contravenţională

Materialele în cauza contravenţională nu pot fi divulgate până la încheierea examinării cauzei decât cu autorizaţia agentului constatator şi numai în măsura în care consideră că este posibil, cu respectarea prezumţiei de nevinovăţie şi cu neafectarea intereselor persoanei, în condiţiile Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecţia datelor cu caracter personal.

Capitolul VI[1]

PROCEDURI SIMPLIFICATE DE CONSTATARE

ŞI EXAMINARE A CONTRAVENŢIEI

Articolul 451[1]. Examinarea faptei contravenţionale

în baza constatărilor personale ale

agentului constatator

(1) În cazul depistării unei fapte ce constituie contravenţie, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiţii:

a) contravenţia poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe;

b) persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi recunoaşte săvârșirea contravenţiei;

c) examinarea contravenţiei şi aplicarea sancţiunii ţin de competenţa agentului constatator;

d) contravenţia nu este pasibilă de sancţiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art. 439[7].

(2) În cazul săvârșirii contravenţiei de către un minor, procedura simplificată poate fi aplicată doar în condiţiile asistării acestuia de către reprezentantul său legal.

(3) În cazul tragerii la răspundere contravenţională în condiţiile alin.(1), agentul constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancţiune egală cu o doime din minimumul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărţii întâi.

Articolul 451[2]. Decizia privind examinarea contravenţiei

în temeiul constatării personale a agentului

constatator

(1) Decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include:

a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul întocmirii deciziei;

b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă, numărul legitimației sau al unui alt act care stabilește identitatea acestuia;

c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară potrivit Registrului de stat al populației, datele din actul de identitate al persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional sau, după caz, dintr-un alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

d) fapta contravenţională, locul, timpul şi circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie;

e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei;

f) aducerea la cunoştinţa contravenientului, precum şi a reprezentantului legal al minorului a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art. 384 şi 387 ale prezentului cod, precum şi a consecinţelor examinării contravenţiei în procedură simplificată;

g) declaraţia contravenientului despre recunoaşterea săvârșirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului.

(2) În decizia privind examinarea contravenţiei nu se admit rectificări, adăugiri şi alte modificări. În cazul necesităţii unor astfel de acţiuni, se emite o nouă decizie în care se face consemnarea respectivă.

(3) În cazul în care contravenientul este copil, se va consemna și numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară a reprezentantului legal al acestuia potrivit Registrului de stat al populației.

(4) În cazul în care contravenientul este asistat de un avocat, se va consemna identitatea acestuia.

(5) Partea rezolutivă a deciziei va cuprinde: încadrarea juridică a faptei contravenţionale, decizia agentului constatator de sancţionare a contravenientului, contul de virament al instituţiei bancare la care se va transfera valoarea amenzii, calea de contestare.

(6) Decizia se semnează de către agentul constatator şi contravenient şi se înmânează o copie contravenientului şi victimei, dacă există.

(7) În cel mult 24 de ore de la întocmire, decizia se înscrie în ordinea întocmirii într-un registru electronic ținut de Ministerul Afacerilor Interne.

Articolul 451[3]. Contestarea deciziilor privind examinarea contravenţiei

în temeiul constatării personale a agentului constatator

(1) Deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancţiunii, în instanţa de fond conform competenţei teritoriale.

(2) Decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator poate fi contestată de către contravenient, victimă, procuror sau de către conducătorii autorităţilor din care fac parte agenţii constatatori.

(3) Deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate în baza următoarelor temeiuri:

a) nu au fost respectate dispoziţiile privind competenţa materială;

b) contravenientul a fost sancţionat pentru o faptă care nu este prevăzută de partea specială a cărţii întâi;

c) s-au aplicat sancţiuni în alte limite decât cele prevăzute de partea specială a cărţii întâi;

d) în decizia agentului constatator nu au fost consemnate mențiunile de la art. 451[2] alin. (1). Dispozițiile art. 445 se aplică în mod corespunzător.

(4) Pentru contestația prevăzută la alin.(2) se plătește taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023. În cazul dat, dispozițiile art. 448 alin. (9) și (10) se aplică în modul corespunzător.

Articolul 451[4]. Soluţionarea cauzei de către

instanţa de recurs

(1) Recursul declarat se examinează de către un judecător conform capitolului VIII din titlul II cartea a doua, care se aplică în mod corespunzător, cu excepţiile prevăzute la prezentul capitol.

(2) Instanţa de recurs poate adopta una din următoarele decizii:

1) să respingă recursul şi să menţină decizia agentului constatator dacă este:

a) tardiv;

b) inadmisibil;

c) nefondat;

2) să admită recursul şi să anuleze decizia agentului constatator şi să adopte una dintre următoarele soluţii:

a) dispunerea încetării procesului contravenţional;

b) rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăţi situaţia contravenientului, dacă acesta a contestat decizia agentului constatator.

(3) Părţile se informează despre locul, data şi ora şedinţei de examinare a recursului, însă neprezentarea acestora nu împiedică examinarea recursului şi desfăşurarea şedinţei, în cazul în care la dosar este dovada citării fiecărei părţi.

Articolul 451[5]. Acordul de colaborare

(1) Acordul de colaborare este o tranzacţie încheiată între agentul constatator, după caz, procuror şi contravenient, care îşi recunoaşte vina, integral, în schimbul unei pedepse reduse. Acordul de colaborare poate fi încheiat în orice moment al procesului contravenţional până la soluţionarea în fond a cauzei contravenţionale.

(2) În cazul încheierii acordului de colaborare, contravenientului i se va aplica o sancţiune egală cu o doime din maximul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută pentru contravenţia comisă.

(3) Acordul de colaborare poate fi iniţiat de către agentul constatator, după caz, procuror, contravenient sau apărătorul său, reprezentantul legal în cazul săvârșirii contravenţiei de către un minor. Agentul constatator, după caz, procurorul este obligat să refuze încheierea acordului de colaborare în cazul în care fapta nu constituie contravenţie sau prezintă semne de infracţiune. Refuzul de a accepta încheierea acordului de colaborare nu este pasibil nici unei căi de atac.

(4) În cazul încheierii acordului de colaborare, agentul constatator, după caz, procurorul încetează acumularea probelor, iar contravenientul nu mai este în drept să-şi retragă acordul.

(5) În cazul încheierii acordului de colaborare, cauza contravenţională va fi soluţionată, prin decizie asupra cazului contravenţional, în condiţiile acordului de colaborare, după forma şi conţinutul stipulate la art. 451[2], cu excepțiile prevăzute de prezentul articol.

(6) Prevederile art. 444, 451[3] și 451[4] din prezentul cod se vor aplica în mod corespunzător în privinţa acordului de colaborare.

Capitolul VII

JUDECAREA CAUZEI CONTRAVENŢIONALE

ÎN INSTANŢĂ

Articolul 452. Judecarea cauzei contravenţionale

(1) Cauza contravenţională se judecă de instanţa de judecată în şedinţă publică, oral, nemijlocit şi în contradictoriu, inclusiv prin utilizarea videoconferinței, completul de judecată participând din sala de ședințe, care rămâne accesibilă publicului.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), cauza contravențională poate fi examinată în şedinţă închisă în condițiile şi în modul stabilit de art. 18 din Codul de procedură penală.

Articolul 453. Actele preliminare

(1) În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenţionale în instanţă, judecătorul verifică competenţa şi, după caz:

a) dispune remiterea după competenţă a dosarului cu privire la contravenţie;

b) fixează data examinării cauzei contravenţionale, dispune citarea părţilor şi altor participanţi la şedinţă, întreprinde alte acţiuni pentru buna ei desfăşurare;

c) în cazul desfășurării ședinței de judecată prin videoconferință, citația sau înștiințarea cuprinde o mențiune privind modalitatea de participare, precum și datele tehnice necesare pentru accesul la ședință.

(2) Judecătorul (instanța judecătorească), până la fixarea datei examinării cauzei contravenționale, soluționează cererile părților privind scutirea, amânarea sau eșalonarea plății taxei de timbru, ținând cont de situația lor materială și de probele prezentate în acest sens. Încheierea privind respingerea cererii respective poate fi contestată odată cu fondul cauzei.

Articolul 454. Termenul de judecare a cauzei contravenţionale

(1) Cauza contravențională se judecă în termen rezonabil, dar nu mai mult de 2 luni de la data intrării dosarului în instanța de judecată. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a agentului constatator, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.

(2) Dacă există temeiuri rezonabile, judecătorul, prin încheiere motivată, poate prelungi termenul de judecare a cauzei cu o lună.

(3) În cazul reținerii persoanei conform art. 78^1, 318^1, 318^2, 376 și 433, judecarea cauzei contravenționale se face de urgență și cu precădere.

Articolul 455. Participarea la şedinţa de judecare a cauzei

contravenţionale

(1) Şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor, în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Prezența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la şedința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie. Absența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat şi fără înştiinţarea

prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale şi permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanța de judecată, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală.

(2^1) Dacă pe parcursul judecării cauzei contravenţionale se constată că agentul constatator este în imposibilitate de a participa în continuare la şedinţă, el poate fi înlocuit cu un alt agent constatator, fără reluarea judecării cauzei contravenţionale de la început. Agentului care a intervenit în proces instanţa îi oferă timp suficient pentru a lua cunoştinţă de materialele cauzei contravenţionale, inclusiv de cele cercetate în instanţă, şi pentru a se pregăti de participarea de mai departe la procesul contravenţional. Agentul are dreptul să solicite repetarea unor acţiuni procesuale deja efectuate în şedinţă în lipsa lui dacă are de concretizat circumstanţe suplimentare.

(2^2) Înlocuirea agentului constatator se dispune de conducătorul autorităţii publice în care activează agentul constatator.

(3) Neprezentarea în şedinţă a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale.

(4) Participarea făptuitorului reţinut este obligatorie. Aducerea lui este asigurată de poliţie.

(5) În cazul în care se solicită aplicarea sancțiunii arestului contravențional, participarea făptuitorului și a apărătorului acestuia la şedința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie. Neprezentarea cu rea-voință a făptuitorului și nici a apărătorului acestuia permite aplicarea sancțiunii arestului contravențional în absența acestora.

Articolul 455^1. Procedura de mediere

(1) În cauzele contravenţionale prevăzute la art. 29, până la punerea pe rol a cauzei, instanţa de judecată emite, la solicitarea părţilor, în termen de cel mult 3 zile de la data repartizării cauzei, o încheiere prin care dispune suspendarea cauzei contravenţionale şi iniţierea procedurii de mediere în condiţiile Legii cu privire la mediere.

(2) La încetarea medierii, mediatorul întocmeşte şi semnează un proces-verbal în care consemnează temeiul încetării procesului de mediere. Procesul-verbal se înmânează părţilor şi se prezintă instanţei de judecată.

(3) Dacă părţile au încheiat o tranzacţie, aceasta se prezintă instanţei de judecată în a cărei procedură se află cauza contravenţională şi constituie temei pentru înlăturarea răspunderii contravenţionale sau încetarea procesului contravenţional în conformitate cu prevederile art. 26 şi 29.

Articolul 455^2. Ședința de judecată desfășurată

prin mijloace electronice

(1) Ședința de judecată desfășurată prin videoconferință reprezintă o procedură

contravențională realizată integral sau parțial prin mijloace tehnice disponibile instanței, cu participarea la distanță a participanților la procesul contravențional.

(2) La cererea motivată a unui participant la procesul contravențional sau din oficiu, instanța poate dispune desfășurarea ședinței de judecată prin videoconferință dacă circumstanțele cauzei justifică această modalitate.

(3) În cazul apariției unor defecțiuni tehnice în timpul ședinței de judecată, care limitează participarea efectivă a unuia sau a mai multor participanți la procesul contravențional, instanța poate dispune amânarea sau întreruperea ședinței de judecată. Ședința poate fi reluată după înlăturarea defecțiunilor tehnice.

Articolul 455[3]. Asigurarea participării efective la ședința

desfășurată prin mijloace electronice

(1) Dacă un participant la procesul contravențional nu poate participa efectiv la ședința de judecată, desfășurată fizic sau prin mijloace electronice, din cauza unor defecțiuni tehnice sau a altor circumstanțe obiective care fac imposibilă participarea fizică ori conectarea prin mijloace electronice, instanța dispune organizarea ședinței de judecată într-un format adaptat, integral sau parțial, prin videoconferință.

(2) Defecțiunile tehnice sau alte circumstanțe obiective, neimputabile părții sau participantului la procesul contravențional, care fac imposibilă participarea efectivă la ședința de judecată desfășurată prin mijloace electronice, nu se consideră neprezentare fără motive întemeiate și nu constituie temei pentru aplicarea amenzii judiciare sau a altor consecințe procesuale prevăzute de prezentul cod.

Articolul 455[4]. Verificarea identității participanților

(1) Instanța verifică identitatea participanților la procesul contravențional prezenți la ședința de judecată desfășurată prin videoconferință, în baza unui act de identitate valabil prezentat de aceștia. Participanții la procesul contravențional sunt obligați să mențină camera video activă pe întreaga durată a ședinței de judecată, astfel încât identitatea lor să poată fi confirmată în condiții tehnice corespunzătoare.

(2) Identitatea participanților la procesul contravențional, modul de identificare și confirmarea prezenței acestora se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Articolul 456. Şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale

(1) Judecătorul conduce şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, asigură ordinea şi solemnitatea şedinţei.

(2) La judecarea cauzei contravenţionale, judecătorul:

a) anunţă cauza;

b) verifică prezenţa persoanelor citate;

c) verifică respectarea procedurii de citare în cazul absenţei vreunei persoane citate;

d) ia măsuri, după caz, pentru participarea interpretului;

e) îndepărtează martorii din sala de şedinţă;

f) identifică persoana în a cărei privinţă a fost pornită procedura contravenţională în baza actelor de identitate;

g) anunţă completul de judecată şi lămureşte părţilor dreptul de recuzare;

h) lămureşte participanţilor la şedinţă alte drepturi şi obligaţii;

i) preîntâmpină în scris participanţii la proces asupra necesităţii respectării legislaţiei la prelucrarea datelor cu caracter personal şi, la cererea părţilor, poate permite înregistrarea procesului prin mijloace foto, video, audio de către participanţii la proces, în condiţiile Legii nr. 133/2011 privind protecţia datelor cu caracter personal.

(3) În cazul de manifestare a lipsei de respect faţă de judecător sau de neîndeplinire a dispoziţiilor preşedintelui completului de judecată, instanţa de judecată, printr-o încheiere care poate fi inclusă în procesul-verbal al şedinţei de judecată, poate hotărî aplicarea sancţiunii cuprinse în art. 317. Încheierea poate fi contestată cu recurs în instanța ierarhic superioară de către persoana interesată în termen de 3 zile de la pronunțare. Cererea de recurs se depune în instanța care a aplicat sancțiunea.

Articolul 457. Cercetarea judecătorească

(1) În cadrul cercetării judecătoreşti se cercetează mai întâi probele prezentate de partea acuzării.

(2) La cererea părţilor sau a altor participanţi la proces, instanţa poate modifica ordinea de cercetare a probelor dacă este necesar pentru buna desfăşurare a cercetării judecătoreşti. Făptuitorul poate cere să fie audiat la începutul cercetării probelor sau la orice etapă a cercetării judecătoreşti.

(3) După cercetarea tuturor probelor din dosar şi a celor prezentate la judecarea cauzei, instanţa soluţionează cererile şi demersurile formulate şi dispune efectuarea, după caz, a unor acţiuni procesuale suplimentare.

(4) – *abrogat.*

(5) – *abrogat.*

(6) – *abrogat.*

(7) – *abrogat.*

Articolul 457[1]. Dezbaterile judiciare

(1) După finalizarea cercetării judecătoreşti, instanța anunță dezbaterile judiciare.

(2) În luările de cuvânt, participanții la dezbateri nu pot face referințe la alte probe decât cele examinate în cadrul cercetării judecătoreşti. În cazul în care vor să prezinte probe suplimentare, participanții la dezbateri vor solicita reluarea cercetării judecătoreşti, indicând circumstanțele care vor fi cercetate suplimentar în baza acestora. După examinarea opiniilor părților, instanța emite o încheiere motivată privind admiterea sau respingerea cererii ori a demersului.

(3) Instanța nu poate limita durata dezbaterilor, însă preşedintele şedinței de judecată poate întrerupe cuvântările care depăşesc limitele cauzei contravenționale judecate.

(4) După închiderea dezbaterilor judiciare şi rostirea ultimului cuvânt, părțile își pot depune în instanță concluziile scrise privind soluția propusă pentru cauza judecată, care se anexează la procesul-verbal al ședinței.

Articolul 458. Problemele ce urmează a fi rezolvate

la adoptarea hotărârii contravenţionale

(1) Examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine:

a) caracterul veridic al contravenţiei imputate;

b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei;

c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional;

d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante;

e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale;

f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

(2) Chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se rezolvă prin încheiere judecătorească, inclusă în procesul-verbal al şedinţei de judecată, care poate fi atacată împreună cu hotărârea contravenţională.

Articolul 459. Procesul-verbal al şedinţei de judecare a cauzei

contravenţionale

(1) Desfăşurarea şedinţei de judecare a cauzei contravenţionale se consemnează în proces-verbal.

(2) Procesul-verbal al şedinţei de judecare a cauzei contravenţionale va include:

a) denumirea instanţei judecătoreşti;

b) data (ziua, luna, anul), ora şi locul şedinţei de judecată;

c) numele şi prenumele judecătorului şi ale grefierului;

d) numele şi prenumele părţilor, calitatea lor procesuală;

e) menţiunea îndeplinirii procedurii de citare;

f) fapta contravenţională asupra căreia a fost încheiat procesul-verbal, încadrarea juridică a faptei;

g) cererile, demersurile şi concluziile formulate de participanţii la şedinţă, măsurile luate;

h) probele cercetate în şedinţă;

i) retragerea instanţei în camera de deliberare;

j) menţiunea privind pronunţarea hotărârii;

k) date despre înregistrarea audio a şedinţei de judecată şi echipamentul folosit;

l) enumerarea acţiunilor procesuale exercitate în condiţiile prezentului cod, cu indicarea datei (ziua, luna, anul) şi orei efectuării;

m) data (ziua, luna, anul) întocmirii definitive a procesului-verbal.

(2^1) În cazul divergenţelor între conţinutul procesului-verbal şi înregistrarea audio, prevalează înregistrarea audio.

(3) Depoziţiile părţilor şi ale martorilor se citesc şi se semnează de aceştia.

(4) Procesul-verbal se încheie în decursul a 24 de ore de la închiderea şedinţei de judecare a cauzei contravenţionale şi se semnează de preşedintele şedinţei şi de grefier.

Articolul 460. Deliberarea instanţei de judecată

(1) Instanţa de judecată hotărăşte asupra cauzei contravenţionale în camera de deliberare, pronunţându-se prin hotărâre asupra aspectelor faptic şi juridic ale cauzei.

(2) Hotărârea se semnează de judecător şi se pronunţă în şedinţă publică imediat după deliberare.

Articolul 461. Încetarea procesului contravențional

în ședință de judecată

(1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

(2) Procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

Articolul 462. Hotărârea judecătorească

(1) Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

(2) Hotărârea judecătorească constă din parte introductivă, parte descriptivă şi dispozitiv.

(3) Partea introductivă cuprinde:

a) data şi locul emiterii hotărârii;

b) denumirea instanţei judecătoreşti;

c) numele şi prenumele judecătorului, ale grefierului şi ale părţilor, menţiunea despre participarea părţilor la şedinţe;

d) datele privitoare la persoana contravenientului (numele, prenumele, data şi locul naşterii, adresa);

e) norma contravenţională în al cărei temei a fost pornit procesul contravenţional.

(4) Partea descriptivă cuprinde:

a) circumstanţele constatate în judecarea cauzei;

b) probele pe care se întemeiază concluzia şi motivele de respingere a probelor;

c) norma contravenţională pe care se întemeiază soluţionarea cauzei.

(5) Dispozitivul cuprinde:

a) soluţia privind încetarea procesului contravenţional; sau

b) soluţia cu privire la vinovăţia persoanei de săvârșirea contravenţiei imputate şi, după caz, la stabilirea sancţiunii contravenţionale, la aplicarea măsurii de siguranţă sau la înlăturarea executării sancţiunii.

(6) Pe lângă cele menţionate la alin.(5), dispozitivul va cuprinde, după caz, soluţia referitor la:

a) corpurile delicte;

b) modul şi termenul de atac al hotărârii judecătoreşti;

c) alte chestiuni privind justa soluţionare a cauzei contravenţionale.

Articolul 463. Înmânarea copiei de pe hotărârea

judecătorească

(1) În cel mult 3 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti, copia ei se remite părţilor care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale şi, la

cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

(2) Contravenientului prezent la pronunţarea hotărârii, care a fost sancţionat cu arest contravenţional, precum şi contravenientului reţinut i se înmânează neîntârziat, contra semnătură, extras din hotărârea contravenţională, expediindu-i-se ulterior copia de pe hotărâre în termenul prevăzut la alin.(1).

Articolul 464. Afişarea şi/sau difuzarea hotărârii

de sancţionare

(1) Afişarea şi/sau difuzarea hotărârii de sancţionare a persoanei juridice constă în obligarea ei de a afișa şi/sau a difuza, pe cheltuială proprie, hotărârea judecătorească privind sancţionarea sa şi se dispune de către instanța de judecată din oficiu ori la solicitarea agentului constatator sau a victimei.

(2) Afişarea hotărârii privind sancţionarea persoanei juridice se face în locul şi pentru o perioadă de cel mult 30 de zile, stabilite de instanţa de judecată.

(3) Difuzarea hotărârii de sancţionare se face prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova şi/sau în unul sau mai multe ziare, şi/sau prin unul sau mai multe servicii de comunicaţii audiovizuale, după cum hotărăște instanţa de judecată.

(4) Cheltuielile de afişare sau de difuzare nu pot depăşi cuantumul maxim al sancţiunii amenzii aplicabile persoanei juridice.

Capitolul VII[1]

PROCEDURA SCRISĂ DE EXAMINARE A CAUZEI

CONTRAVENŢIONALE ÎN INSTANŢA DE JUDECATĂ

Articolul 464[1]. Condiţiile examinării cauzei contravenţionale

în procedură scrisă

(1) Procedura scrisă de examinare a cauzei contravenţionale în instanţa de judecată se aplică tuturor cauzelor contravenţionale a căror sancţiune prevede mărimea amenzii nu mai mare de 300 de unităţi convenţionale.

(2) Procedura scrisă de examinare a cauzei contravenţionale în instanţa de judecată nu se aplică cauzelor contravenţionale a căror sancţiune prevede privarea de anumite drepturi.

Articolul 464[2]. Examinarea cauzei contravenţionale

în procedură scrisă

(1) Cauza contravenţională în procedură scrisă se examinează de instanţa de judecată în lipsa părţilor şi fără dezbateri orale.

(2) În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenţionale în instanţă de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a probelor şi a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenţionale, precum şi solicită părţilor de a se expune asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, stabilind un termen de 10 zile.

(3) În cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), părţile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va pronunţa o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă.

(4) În cazul în care părţile, în termenul prevăzut la alin.(2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenţionale în şedinţă publică, instanţa de judecată poate dispune citarea părţilor dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cauza contravenţională în şedinţă publică, iar examinarea cauzei contravenţionale se va desfăşura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod.

(5) Instanţa de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenţionale în şedinţă publică în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sunt necesare dezbateri publice. Încheierea de respingere se contestă odată cu fondul.

(6) Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravenţională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanţa de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.

Articolul 464[3]. Soluţionarea cauzei contravenţionale

în procedură scrisă

(1) Soluţionarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă se desfăşoară în termenul şi în condiţiile prevăzute la art. 454.

(2) Hotărârea judecătorească în procedură scrisă se emite în condiţiile art. 462.

(3) Hotărârea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică părţilor cauzei contravenţionale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

(4) Hotărârea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condiţiile prezentului cod.

(5) Instanța de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător.

Capitolul VIII

CALEA ORDINARĂ DE ATAC. RECURSUL

Articolul 465. Recursul

(1) Hotărârile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs.

(2) Decizia pronunţată în recurs este irevocabilă.

Articolul 466. Temeiurile pentru recurs

Hotărârile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri:

a) nu au fost respectate dispoziţiile privind competenţa după materie sau după calitatea persoanei;

b) şedinţa de judecată nu a fost publică;

c) cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părţi sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înştiinţa instanţa despre imposibilitate;

d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunţat după deliberare;

e) nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenţiei sau instanţa a pronunţat o hotărâre de sancţionare pentru o altă faptă decât cea imputată contravenientului, cu excepţia cazurilor de reîncadrare juridică a acţiunilor lui în temeiul unei legi mai blânde;

f) contravenientul a fost sancţionat pentru o faptă neprevăzută de prezentul cod;

g) s-au aplicat sancţiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei contravenientului;

h) contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenţionale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenţionale, sau aplicarea sancţiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părţilor în cazul prevăzut de lege;

i) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greşită;

j) a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului;

k) Curtea Constituţională a declarat neconstituţională prevederea legii aplicate;

l) instanţa de judecată internaţională, prin hotărâre în o altă cauză, a constatat o încălcare la nivel naţional a drepturilor şi libertăţilor omului care poate fi reparată şi în cauza respectivă.

Articolul 467. Persoana care are dreptul de a declara recurs

(1) Hotărârea judecătorească contravenţională poate fi atacată cu recurs de către

contravenient, agentul constatator, victimă, procuror, după caz.

(2) Recursul poate fi declarat în numele părţilor şi de către apărător, iar în numele contravenientului arestat, şi de către soţ/soție.

Articolul 468. Recursul împotriva hotărârii judecătoreşti

contravenţionale

(1) Recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1).

(2) Recursul se depune în instanţa de judecată a cărei hotărâre este atacată. Persoana deţinută poate depune recurs şi la administraţia locului de deţinere, care este obligată să-l expedieze imediat instanţei de judecată a cărei hotărâre este atacată.

(3) Recursul primit, împreună cu dosarul contravenţional, se expediază, în cel mult 3 zile de la data expirării termenului de declarare a recursului, instanţei de recurs.

(4) Recursul este însoțit de dovada de plată a taxei de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023. În cazul dat, dispozițiile art. 448 alin. (9) și (10) se aplică în modul corespunzător.

Articolul 469. Repunerea în termen a recursului

(1) Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea hotărârii asupra ei.

(2) Până la soluţionarea repunerii în termen, instanţa poate suspenda executarea hotărârii.

Articolul 470. Efectele recursului

(1) Recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale suspendă executarea ei, cu excepţia sancţiunii arestului contravenţional.

(2) Instanţa de recurs judecă recursul cu privire la persoana la care se referă declaraţia de recurs şi numai în raport cu calitatea ei în proces.

(3) Instanţa de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze şi alte temeiuri fără a agrava situaţia contravenientului.

(4) Soluționând cauza, instanţa de recurs nu poate crea o situaţie mai gravă persoanei în a cărei favoare a fost declarat recursul.

(5) Prin extindere, instanţa de recurs este în drept să judece recursul şi cu privire la persoanele care nu au declarat recurs sau la care acesta nu se referă, având dreptul de a hotărî şi în privinţa lor, fără a le crea o situaţie mai gravă.

Articolul 471. Procedura judecării recursului

(1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

(2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

(3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și la cererea motivată a părților, instanța de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea ședinței de judecată, cu citarea părților pentru prezentare la proces.

(4) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.

Articolul 472. Examinarea recursului în ședință publică

(1) În condițiile art. 471 alin. (3), judecarea recursului are loc în ședință publică, cu citarea părților.

(2) La judecarea recursului în ședință publică, președintele ședinței:

a) anunță cauza în care a fost declarat recurs;

b) anunță completul de judecată, numele agentului constatator sau, după caz, al procurorului, al apărătorului, al interpretului sau numele altor persoanei;

c) verifică dacă nu au fost formulate cereri de recuzare sau alte cereri.

(3) Neprezentarea părților legal citate în instanța de recurs nu împiedică examinarea cauzei.

(4) Primul cuvânt i se oferă recurentului, apoi celorlalți participanți la ședința de judecată. Dacă agentul constatator sau, după caz, procurorul a depus recurs, primul cuvânt i se oferă acestuia. Luările de cuvânt nu vor depăși limitele argumentelor invocate în recurs.

(5) Părțile au dreptul la replică în problemele apărute în procesul dezbaterilor.

(6) Contravenientul are dreptul la ultimul cuvânt.

(7) Instanța de recurs hotărăște asupra cauzei contravenționale în camera de deliberare.

(8) Decizia, semnată de membrii completului de judecată, inclusiv de judecătorul care are opinie separată, se pronunță în ședință.

Articolul 473. Decizia instanţei de recurs

(1) După examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii:

1) respinge recursul şi menţine hotărârea atacată dacă recursul:

a) este tardiv;

b) este inadmisibil;

c) este nefondat;

2) admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții:

a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art. 441;

b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului;

c) dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art. 33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

(2) Decizia instanţei de recurs se pronunţă integral sau doar dispozitivul, urmând a fi redactată în cel mult 3 zile.

Articolul 474. Conţinutul deciziei instanţei de recurs

(1) În decizia instanţei de recurs se va indica:

a) data şi locul pronunţării;

b) denumirea instanţei care a emis hotărârea atacată;

c) numele şi prenumele membrilor completului de judecată, precum şi ale procurorului, agentului constatator, apărătorului şi interpretului/traducătorului dacă aceştia participă la judecarea recursului;

d) numele şi prenumele recurentului, calitatea lui procesuală;

e) numele şi prenumele persoanei sancţionate sau în a cărei privinţă este clasată procedura contravenţională;

f) numele şi prenumele victimei, iar în cazul persoanei juridice, al reprezentantului victimei dacă participă la judecarea recursului;

g) dispozitivul hotărârii atacate;

h) fondul recursului;

i) temeiurile de drept care au dus la respingerea sau la admiterea recursului, motivele adoptării soluţiei;

j) una dintre soluţiile prevăzute la art. 462 alin.(5) lit. a) şi b);

k) menţiunea că decizia este irevocabilă.

(2) În cazurile prevăzute de lege, instanţa de recurs pronunţă o încheiere interlocutorie.

Capitolul IX

CALEA EXTRAORDINARĂ DE ATAC. REVIZUIREA

Articolul 475. Deschiderea procedurii de revizuire

(1) Procedura de revizuire se deschide în favoarea contravenientului în termen de cel mult 6 luni din momentul apariţiei unuia dintre temeiurile prevăzute la alin.(2).

(2) Revizuirea procesului contravenţional poate fi cerută dacă:

a) instanţa de judecată internaţională, prin hotărâre, a constatat o încălcare a drepturilor şi libertăţilor omului care poate fi reparată la o nouă judecare fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declaraţie, o încălcare a drepturilor sau libertăţilor fundamentale care poate fi remediată, cel puţin parţial, prin anularea hotărârii pronunţate de o instanţă de judecată naţională;

b) Curtea Constituţională a declarat neconstituţională prevederea legii aplicată în cauza respectivă;

c) legea nouă înlătură caracterul contravenţional al faptei sau ameliorează situaţia contravenientului în a cărui privinţă nu a fost executată integral sancţiunea contravenţională;

d) există o procedură pornită în cauza dată în faţa unei instanţe internaţionale sau Guvernul Republicii Moldova a iniţiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

e) prin hotărâre definitivă s-a stabilit că, la constatarea şi examinarea faptei contravenţionale şi la judecarea acestei cauze contravenţionale, s-au comis abuzuri ce constituie infracţiuni;

f) instanța de judecată sau autoritatea competentă care a emis decizia asupra cauzei contravenționale nu s-a expus asupra vinovăției sau nevinovăției contravenientului ori instanța de judecată sau autoritatea competentă s-a pronunțat în privința unui alt subiect de drept decât persoana care a săvârșit fapta contravențională;

g) s-au stabilit alte circumstanţe de care instanţa de judecată sau autoritatea

competentă care a emis decizia asupra cauzei contravenționale nu a avut cunoştinţă la emiterea hotărârii sau deciziei şi care, independent sau împreună cu circumstanţele stabilite anterior, dovedesc că cel sancţionat este nevinovat ori a săvârșit o altă contravenţie decât cea pentru care a fost sancţionat sau care dovedesc că persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului contravenţional este vinovată.

(3) Procedura de revizuire se deschide în baza cererii procurorului adresată instanței de judecată, conform competenței teritoriale a acestuia, sau a cererii contravenientului adresată instanţei care a judecat cauza/contestaţia sau instanței de fond conform competenței teritoriale, în cazul în care decizia asupra cauzei contravenționale a fost emisă de autoritățile prevăzute la art. 393 alin. (1) lit. b)–d). În cazul alin.(2) lit. d), procedura de revizuire se deschide la cererea Procurorului General sau a adjuncților lui.

(4) Cererea de revizuire se face în scris, cu invocarea motivului revizuirii şi a datelor doveditoare.

(5) În procedura de revizuire, instanţa sesizată poate dispune suspendarea hotărârii neexecutate.

(6) Cererea de revizuire se examinează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărţii a doua.

Articolul 476. Revizuirea deciziilor şi a hotărârilor

în cauzele contravenţionale

(1) Procurorul poate înainta cerere de revizuire a deciziei sau hotărârii emise în cauza contravențională în cazul în care constată:

a) apariția unor fapte noi ale cauzei, ce i-au devenit cunoscute, care afectează hotărârea pronunțată;

b) descoperirea unor fapte recente care prejudiciază rezultatul cauzei;

c) identificarea unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente.

(2) Cererea de revizuire se depune în instanţa a cărei decizie sau hotărâre a rămas definitivă sau în instanța de fond conform competenței teritoriale, în cazul în care decizia asupra cauzei contravenționale a fost emisă de autoritățile prevăzute la art. 393 alin. (1) lit. b)–d).

(2^1) Cererea de revizuire este însoțită de dovada de plată a taxei de timbru mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023. În cazul dat, dispozițiile art. 448 alin. (9) și (10) se aplică în modul corespunzător.

(3) Procedura de revizuire se poate deschide în interiorul termenelor de prescripție prevăzute la art. 30, la cererea procurorului, în termen de cel mult 6 luni din momentul apariției unuia dintre temeiurile prevăzute la alin. (1) din prezentul articol.

Articolul 477. Hotărârea instanţei de revizuire

(1) După examinarea cererii de revizuire, instanţa de revizuire adoptă una dintre următoarele hotărâri:

1) respinge cererea de revizuire dacă este:

a) tardivă;

b) inadmisibilă;

c) neîntemeiată;

2) admite cererea, casând hotărârea atacată, şi pronunţă o nouă hotărâre.

(2) Instanţa dispune, după caz, repunerea în drepturi, restituirea amenzii plătite şi a bunurilor, precum şi a cheltuielilor judiciare pe care persoana în a cărei favoare s-a admis revizuirea nu era obligată să le suporte, includerea, la cerere, în vechimea neîntreruptă în muncă, a duratei sancţiunii arestului contravenţional.

(3) Hotărârile emise în procedură de revizuire, cu excepţia celor emise de curţile de apel, pot fi atacate cu recurs de persoanele enumerate la art. 467 în termen de 15 zile şi se judecă în ordinea procedurii de recurs, în conformitate cu prevederile capitolului VIII al cărţii a doua.

Capitolul X

TRIMITEREA SPRE EXECUTARE A HOTĂRÂRII JUDECĂTOREŞTI. PROBLEMELE CE URMEAZĂ A FI SOLUŢIONATE LA EXECUTAREA SANCŢIUNII CONTRAVENŢIONALE

Articolul 478. Trimiterea spre executare a hotărârii judecătoreşti

(1) Trimiterea spre executare a hotărârii judecătoreşti se pune în sarcina instanţei care a judecat cauza în primă instanţă.

(2) În termen de 10 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti, preşedintele instanţei trimite dispoziţia de executare a hotărârii, împreună cu o copie de pe hotărârea definitivă, organului (persoanei) responsabil de punerea în executare a hotărârii conform prevederilor legislaţiei de executare. În cazul în care cauza a fost judecată cu recurs, la copia de pe hotărâre se anexează copia de pe decizia instanţei de recurs.

(3) Organele (persoanele) care pun în executare hotărârea judecătorească comunică, în cel mult 5 zile, instanţei care a trimis hotărârea respectivă despre punerea ei în executare. Administraţia locului de deţinere va notifica instanţa care a trimis hotărârea despre locul în care contravenientul execută sancţiunea.

(4) Instanţa de judecată care a pronunţat hotărârea este obligată să urmărească executarea hotărârii.

Articolul 479. Problemele ce urmează a fi soluţionate

la executarea sancţiunii contravenţionale

(1) Problemele legate de executarea sancţiunii contravenţionale se soluţionează, la demersul contravenientului, de către organul competent (persoana competentă) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale sau, la demersul contravenientului sau al agentului constatator ori al organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale, de către instanţa de judecată.

(2) Problemele legate de explicarea suspiciunilor şi neclarităţilor la executarea hotărârii judecătoreşti se soluţionează de către instanţa emitentă a hotărârii definitive, la demersul contravenientului sau al agentului constatator sau al organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale.

Articolul 480. Modul de soluţionare a problemelor

legate de executarea sancţiunii contravenţionale

de către instanţa de judecată

(1) Problemele legate de executarea sancţiunii contravenţionale adresate instanţei de judecată se soluţionează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărţii a doua, de către instanţa de judecată din raza de activitate a organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale.

(2) Încheierea instanţei de judecată privind soluţionarea problemelor legate de executarea sancţiunii contravenţionale poate fi atacată cu recurs de către persoanele interesate în termen de 15 zile şi se judecă în procedură de recurs în conformitate cu prevederile capitolului VIII al cărţii a doua.

DISPOZIŢII FINALE ŞI TRANZITORII

Articolul 481.

Prezentul cod intră în vigoare la 31 mai 2009.

Articolul 482.

La data intrării în vigoare a prezentului cod:

a) Codul cu privire la contravenţiile administrative, aprobat prin Legea R.S.S.Moldoveneşti din 29 martie 1985 (Veştile Sovietului Suprem şi ale Guvernului R.S.S.Moldoveneşti, 1985, nr. 3, art. 47), cu modificările ulterioare, se abrogă;

b) actele normative adoptate până la punerea în aplicare a prezentului cod se vor aplica în măsura în care nu contravin prevederilor acestuia.

Articolul 483.

(1) Toate cauzele contravenţionale pornite în baza faptelor care nu se consideră contravenţii în conformitate cu prezentul cod se sistează după cum urmează:

a) de către autorităţile competente să soluţioneze cauze contravenţionale, în privinţa persoanelor ale căror dosare se află în procedura acestor organe;

b) de către instanţele de judecată respective, în privinţa persoanelor ale căror dosare au fost puse pe rol;

c) de către instanţele de apel şi de recurs, în privinţa persoanelor hotărârile sau deciziile asupra cărora nu sunt definitive.

(2) Hotărârile sau deciziile definitive în privinţa persoanelor sancţionate pentru faptele care nu se consideră contravenţii în conformitate cu prezentul cod nu se execută, iar persoanele respective se consideră nesancţionate contravenţional şi se repun în dreptul de care au fost private.

Articolul 484.

Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentului cod:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislaţiei în vigoare în concordanţă cu prezentul cod;

b) va aduce actele sale normative în concordanţă cu prezentul cod;

c) va asigura revizuirea şi abrogarea de către ministere şi departamente a actelor lor normative ce contravin prezentului cod;

d) va asigura elaborarea actelor normative care vor reglementa aplicarea prezentului cod.

PREŞEDINTELE PARLAMENTULUI Marian LUPU

Nr. 218-XVI. Chişinău, 24 octombrie 2008.

anexa